

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 17. november 2023
(OR. en)

11668/23

Interinstitutionel sag:
2023/0259 (NLE)

LIMITE

POLCOM 158
SERVICES 35
FDI 22
COLAC 90

LOVGIVNINGSMÆSSIGE RETSAKTER OG ANDRE INSTRUMENTER

Vedr.: Interimsaftale om handel mellem Den Europæiske Union og Republikken Chile

PUBLIC

INTERIMSAFTALE OM HANDEL
MELLEM DEN EUROPÆISKE UNION
OG REPUBLIKKEN CHILE

PRÆAMBEL

DEN EUROPÆISKE UNION

og

REPUBLIKKEN CHILE, i det følgende benævnt "Chile",

i det følgende under ét benævnt "parterne",

SOM ERKENDER de stærke kulturelle, politiske, økonomiske og samarbejds-mæssige bånd, der knytter dem sammen,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at aftalen om oprettelse af en associering mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Republikken Chile på den anden side, undertegnet den 18. november 2002 i Bruxelles, ("associeringsaftalen") bidrager betydeligt til at styrke disse bånd,

SOM UNDERSTREGER omfanget af deres forbindelser,

SOM HENVISER til deres tilsagn om at modernisere den eksisterende associeringsaftale for at afspejle de nye politiske og økonomiske realiteter og udviklingen i deres partnerskab,

SOM ANERKENDER vigtigheden af et stærkt og effektivt multilateralt system baseret på folkeretten med henblik på opretholdelse af fred, forebyggelse af konflikter og styrkelse af den internationale sikkerhed og håndtering af fælles udfordringer,

SOM BEKRÆFTER deres tilsagn om at styrke samarbejdet om bilaterale, regionale og globale spørgsmål af fælles interesse og om at anvende alle tilgængelige redskaber til at fremme aktiviteter, der har til formål at udvikle et aktivt og gensidigt internationalt samarbejde,

SOM ANERKENDER den foreløbige karakter af denne aftale, der vil styrke de bilaterale økonomiske og handelsmæssige forbindelser mellem parterne, og som ophæves og erstattes af den avancerede rammeaftale, når sidstnævnte aftale træder i kraft,

SOM SER MED TILFREDSHED PÅ vedtagelsen og opfordringen til gennemførelse af Sendairammen for katastroforebyggelse 2015-2030, der blev vedtaget på FN's tredje verdenskonference i Sendai den 18. marts 2015, Addis Abeba-handlingsplanen fra den tredje internationale konference om udviklingsfinansiering, der blev vedtaget i Addis Abeba den 13.-16. juli 2015, resolution 70/1, der blev vedtaget af De Forenede Nationers Generalforsamling ("FN's Generalforsamling") den 25. september 2015, og som indeholder slutdokumentet "Ændring af vores samfund: 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling og de 17 verdensmål for bæredygtig udvikling" ("2030-dagsordenen"), Parisaftalen i henhold til De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer, udfærdiget i Paris den 12. december 2015 ("Parisaftalen"), den nye dagsorden for byer, der blev vedtaget på FN's konference om boliger og bæredygtig byudvikling (Habitat III) i Quito den 20. oktober 2016 ("den nye dagsorden for byer"), og tilsagnene fra det humanitære verdenstopmøde, der blev vedtaget på det humanitære verdenstopmøde i Istanbul den 23. og 24. maj 2016,

SOM BEKRÆFTER deres engagement i at fremme bæredygtig udvikling i dens økonomiske, sociale og miljømæssige dimensioner, deres engagement i udviklingen af den internationale handel på en måde, der bidrager til bæredygtig udvikling inden for disse tre dimensioner, der anerkendes som tæt forbundne og gensidigt forstærkende, samt deres engagement i at fremme opfyldelsen af målene i 2030-dagsordenen,

SOM BEKRÆFTER deres engagement i at udvide og diversificere deres handelsforbindelser i overensstemmelse med Marrakeshoverenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen, udfærdiget i Marrakesh den 15. april 1994, og de specifikke mål og bestemmelser i nærværende aftale,

SOM ØNSKER at styrke deres økonomiske forbindelser, navnlig deres handels- og investeringsforbindelser, ved at styrke og forbedre markedsadgangen og bidrage til økonomisk vækst, samtidig med at der tages hensyn til behovet for at øge bevidstheden om de økonomiske og sociale konsekvenser af miljøskader, ikkebæredygtige produktions- og forbrugsmønstre og deres dermed forbundne indvirkning på menneskers velfærd,

SOM ER OVERBEVISTE OM, at denne aftale vil skabe et klima, der er befordrende for udviklingen af deres indbyrdes bæredygtige økonomiske forbindelser, navnlig inden for handels- og investeringssektorer, som er grundlæggende for gennemførelsen af økonomisk og social udvikling samt teknologisk innovation og modernisering,

SOM ANERKENDER, at bestemmelserne i denne aftale har til formål at fremme gensidigt fordelagtige økonomiske aktiviteter uden at undergrave parternes ret til at regulere i offentlighedens interesse på eget territorium,

SOM ANERKENDER det tætte forhold mellem innovation og handel samt innovationens relevans for økonomisk vækst og social udvikling, og

SOM MINDER OM betydningen af de forskellige aftaler, der er undertegnet af Den Europæiske Union og Chile, som har fremmet samarbejdet på tværs af de sektorområder som er omfattet af parternes indbyrdes forhold, samt øget handel og investeringer,

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

KAPITEL 1

GENERELLE BESTEMMELSER

ARTIKEL 1.1

Oprettelse af et frihandelsområde

Parterne opretter herved et frihandelsområde i overensstemmelse med artikel XXIV i GATT 1994 og artikel V i GATS.

ARTIKEL 1.2

Målsætninger

Målsætningerne for denne aftale er:

- a) udvidelse og diversificering af handelen mellem parterne med varer i overensstemmelse med artikel XXIV i GATT 1994 gennem nedsættelse eller afskaffelse af toldmæssige og ikketoldmæssige handelshindringer
- b) lettelse af handelen med varer, navnlig gennem bestemmelserne om told og handelslettelser, standarder, tekniske forskrifter, overensstemmelsesvurderingsprocedurer og sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger, samtidig med at hver parts ret til at regulere med henblik på at nå almene politiske mål bevares

- c) liberalisering af handelen med tjenesteydelser i overensstemmelse med artikel V i GATS
- d) udvikling af et økonomisk klima, der fremmer øgede investeringsstrømme, forbedring af etableringsbetingelserne på grundlag af princippet om ikkeforskelsbehandling, samtidig med at hver part bevarer retten til at indføre og håndhæve de foranstaltninger, der er nødvendige for at tilstræbe legitime politiske målsætninger
- e) lettelse af handel og investeringer mellem parterne, herunder gennem fri overførsel af løbende betalinger og kapitalbevægelser
- f) effektiv og gensidig åbning af parternes markeder for offentlige udbud
- g) fremme af innovation og kreativitet ved at sikre en passende og effektiv beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder i overensstemmelse med de internationale forpligtelser, der gælder mellem parterne
- h) fremme af betingelser, der fremmer en ufordrejet konkurrence, navnlig med hensyn til handel og investeringer mellem parterne
- i) udvikling af den internationale handel på en måde, der bidrager til bæredygtig udvikling i økonomisk, social og miljømæssig forstand, og
- j) oprettelse af en effektiv, retfærdig og forudsigelig tvistbilægelsesmekanisme til at bilægge tvister om fortolkningen og anvendelsen af denne aftale.

ARTIKEL 1.3

Alment gældende definitioner

Med henblik på denne aftale forstås ved:

- a) "den avancerede rammeaftale": den avancerede rammeaftale mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Republikken Chile på den anden side, som skal indgås
- b) "landbrugsaftalen": aftalen om landbrug i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- c) "antidumpingaftalen": aftalen om anvendelse af artikel VI i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- d) "associeringsaftalen": aftalen om oprettelse af en associering mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Republikken Chile på den anden side, der blev undertegnet den 18. november 2002 i Bruxelles
- e) "told": enhver form for told eller afgift, der pålægges ved eller i forbindelse med import af en vare, undtagen:
 - i) afgifter, der svarer til en intern skat, som pålægges i medfør af denne aftales artikel 2.4

- ii) antidumping-, særlig beskyttelses-, udlignings- eller beskyttelsestold, der anvendes i overensstemmelse med GATT 1994, antidumpingaftalen, landbrugsaftalen, SCM-aftalen og aftalen om beskyttelsesforanstaltninger, alt efter hvad der er relevant, og
 - iii) gebyrer eller andre afgifter, der pålægges ved eller i forbindelse med import, som beløbsmæssigt er begrænset til de anslåede omkostninger ved de ydede tjenester
- f) "CPC": den foreløbige centrale produktnomenklatur (Statistical Papers Series M No. 77, Department of International Economic and Social Affairs, Statistical Office of the United Nations, New York, 1991)
- g) "dage": kalenderdage, herunder weekender og helligdage
- h) "eksisterende": allerede gældende på datoen for denne aftales ikrafttræden
- i) "GATS": den almindelige overenskomst om handel med tjenesteydelser i bilag 1B til WTO-overenskomsten
- j) "GATT 1994": den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel 1994 i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- k) "en parts vare": en indenlandsk vare som defineret i GATT 1994, hvilket omfatter varer med oprindelse i den pågældende part
- l) "det harmoniserede system" eller "HS": det harmoniserede varebeskrivelses- og varenomenklatursystem, herunder dets almindelige fortolkningsregler, afsnitsbestemmelser, kapitelbestemmelser og underpositionsbestemmelser udviklet af Verdenstoldorganisationen

- m) "position": de første fire cifre i tariferingsnummeret i det harmoniserede system
- n) "juridisk person": enhver retlig enhed, der lovligt er oprettet eller på anden måde organiseret i henhold til gældende lovgivning, uanset om formålet er at skabe fortjeneste eller ej, og uanset om den er privat eller offentligt ejet, herunder enhver/ethvert selskab, trust, partnerskab, joint venture, enkeltmandsvirksomhed eller sammenslutning
- o) "foranstaltning": enhver foranstaltning i form af en lov, forskrift, regel, procedure, beslutning, administrativ handling, krav eller praksis mv.
- p) "en parts foranstaltning": alle foranstaltninger indført eller opretholdt af¹:
- i) forvaltninger og myndigheder på alle niveauer
 - ii) ikkestatslige organer under udøvelse af beføjelser, der er delegeret af forvaltninger og myndigheder på alle niveauer², eller
 - iii) enhver enhed, der reelt handler efter instrukser fra en part eller under dennes ledelse eller kontrol med hensyn til foranstaltningen³

¹ Det præciseres, at "foranstaltning" omfatter en parts undladelse af at træffe foranstaltninger, der er nødvendige for at opfylde dens forpligtelser i henhold til denne aftale.

² Det præciseres, at en parts forpligtelser i henhold til denne aftale finder anvendelse på en statsejet virksomhed eller en anden person, når den udøver en regulerende eller administrativ myndighed eller anden statslig myndighed, som den pågældende part har delegeret til den, såsom beføjelse til at ekspropriere, udstede licenser, godkende handelstransaktioner eller indføre kvoter, gebyrer eller andre afgifter.

³ Det præciseres, at hvis en part hævder, at en enhed handler som omhandlet i punkt iii), bærer denne part bevisbyrden og skal i det mindste fremlægge konkret dokumentation.

- q) "medlemsstat" en medlemsstat i Den Europæiske Union
- r) "fysisk person":
- i) for så vidt angår Den Europæiske Union, en statsborger i en af medlemsstaterne i henhold til dens lovgivning¹, og
 - ii) for så vidt angår Chile, en statsborger i Chile i henhold til dets lovgivning
- s) "vare med oprindelsesstatus": vare, der opfylder oprindelsesreglerne i kapitel 3
- t) "person": en fysisk eller en juridisk person
- u) "personoplysninger": oplysninger vedrørende en identificeret eller identificerbar fysisk person
- v) "aftalen om beskyttelsesforanstaltninger": aftalen om beskyttelsesforanstaltninger i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- w) "sundheds- eller plantesundhedsforanstaltning": en foranstaltning som omhandlet i punkt 1 i bilag A til SPS-aftalen
- x) "SCM-aftalen": aftalen om subsidier og udligningsforanstaltninger i bilag 1A til WTO-overenskomsten

¹ Med henblik på kapitel 10 til 20 omfatter definitionen af "fysisk person" også en fysisk person, som er fast bosiddende i Republikken Letland, og som ikke er statsborger i Republikken Letland eller nogen anden stat, men som i henhold til Republikken Letlands love og forskrifter er berettiget til at modtage et pas for ikkestatsborgere.

- y) "SPS-aftalen": aftalen om anvendelse af sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- z) "TBT-aftalen": aftalen om tekniske handelshindringer i bilag 1 til WTO-overenskomsten
- aa) "tredjeland": et land eller et territorium uden for denne aftales territoriale anvendelsesområde, som fastsat i artikel 33.8
- ab) "TRIPS-aftalen": aftalen om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder i bilag 1C til WTO-overenskomsten, og
- ac) "Wienerkonventionen om traktatretten": Wienerkonventionen om traktatretten, udfærdiget den 23. maj 1969 i Wien, og
- ad) "WTO-overenskomsten": Marrakeshoverenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen, udfærdiget i Marrakesh den 15. april 1994.

ARTIKEL 1.4

Forholdet til WTO-overenskomsten og andre eksisterende aftaler

1. Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser over for hinanden i henhold til WTO-overenskomsten og andre eksisterende aftaler, som de er part i.

2. Intet i denne aftale skal fortolkes således, at det forpligter nogen af parterne til at handle i modstrid med deres forpligtelser i henhold til WTO-overenskomsten.

3. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem denne aftale og enhver eksisterende aftale, bortset fra WTO-overenskomsten, som begge parter er part i, skal parterne straks konsultere hinanden med henblik på at finde en gensidigt tilfredsstillende løsning.

ARTIKEL 1.5

Henvisninger til love og andre aftaler

1. Når der i denne aftale henvises til en parts love og forskrifter, skal disse love og forskrifter forstås således, at de omfatter ændringer hertil, medmindre andet er fastsat.

2. Hvor der henvises til internationale aftaler, eller disse er helt eller delvist indarbejdet i nærværende aftale, forstås der ved disse aftaler ligeledes ændringer heraf eller deres efterfølgeraftaler, som træder i kraft for begge parter på eller efter datoen for undertegnelsen af denne aftale, medmindre andet er fastsat i denne aftale.

3. Hvis der opstår spørgsmål i forbindelse med gennemførelsen eller anvendelsen af nærværende aftale som følge af ændringer eller efterfølgeraftaler som omhandlet i stk. 2, kan parterne efter anmodning fra en af parterne konsultere hinanden med henblik på at finde en gensidigt tilfredsstillende løsning.

ARTIKEL 1.6

Opfyldelse af forpligtelser

1. Hver part træffer de fornødne generelle eller særlige foranstaltninger til opfyldelse af dens forpligtelser i henhold til denne aftale.
2. Hvis en af parterne mener, at den anden part ikke har opfyldt de forpligtelser, der i artikel 1.2, stk. 2, eller 2.2, stk. 1, i den avancerede rammeaftale, er beskrevet som væsentlige elementer, kan den træffe passende foranstaltninger. De passende foranstaltninger skal træffes under fuld overholdelse af folkeretten og stå i rimeligt forhold til tilsidesættelsen af de i dette stykke omhandlede forpligtelser. Der skal gives prioritet til de foranstaltninger, som griber mindst forstyrrende ind i aftalens funktion. Med henblik på dette stykke kan "passende foranstaltninger" omfatte hel eller delvis suspension af denne aftale.
3. De i stk. 2 omhandlede foranstaltninger kan træffes, uanset om bestemmelserne i den avancerede rammeaftale anvendes midlertidigt.

KAPITEL 2

HANDEL MED VARER

ARTIKEL 2.1

Målsætning

Parterne liberaliserer gradvist og gensidigt handelen med varer i overensstemmelse med denne aftale.

ARTIKEL 2.2

Anvendelsesområde

Medmindre andet er fastsat i denne aftale, finder dette kapitel anvendelse på en parts handel med varer.

ARTIKEL 2.3

Definitioner

Med henblik på dette kapitel og bilag 2 forstås ved:

- a) "aftalen om importlicensprocedurer": aftalen om importlicensprocedurer i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- b) "konsulatsforretninger": proceduren for indhentning hos en konsul fra den importerende part på den eksporterende parts territorium eller på en tredjeland's territorium af en konsulatsfaktura eller et konsulatscertifikat for en handelsfaktura, et oprindelsescertifikat, en fragtliste, en "shippers' export declaration" eller enhver anden tolldokumentation i forbindelse med importen af varen
- c) "toldværdiansættelsesaftalen": aftalen om anvendelsen af artikel VII i GATT 1994 i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- d) "eksportlicensprocedure": en administrativ procedure, som kræver indgivelse af en ansøgning eller anden dokumentation, bortset fra den, der generelt kræves til toldprocedurer, til de(t) relevante administrative organ(er) som en forudgående betingelse for eksport fra den eksporterende parts territorium
- e) "importlicensprocedure": en administrativ procedure, som kræver indgivelse af en ansøgning eller anden dokumentation, bortset fra den, der generelt kræves til toldprocedurer, til de(t) relevante administrative organ(er) som en forudgående betingelse for import til den importerende parts territorium

- f) "genfremstillet vare": en vare henhørende under HS-kapitel 84 til 90 eller pos. 94.02, undtagen varer henhørende under HS-position 84.18, 85.09, 85.10, 85.16 og 87.03 eller underposition 8414.51, 8450.11, 8450.12, 8508.1 og 8517.11, som:
- i) helt eller delvis består af dele, som stammer fra varer, der har været anvendt
 - ii) har en ydeevne og driftsstand, der svarer til en tilsvarende vare, når den er ny, og
 - iii) gives den samme garanti som en tilsvarende vare, når den er ny
- g) "reparation": enhver behandling af en vare, som foretages for at udbedre funktionsfejl eller materielle skader for således at genetablere varens oprindelige funktion eller sikre, at den er i overensstemmelse med de tekniske krav til anvendelsen, og uden hvilken varen ikke længere kan anvendes på normal måde til det formål, den er bestemt til. Reparation af en vare omfatter genetablering og vedligeholdelse, men ikke en behandling eller en proces, hvorved:
- i) varens grundlæggende egenskaber tilintetgøres, eller der skabes en ny eller kommercielt anderledes vare
 - ii) et halvfabrikata omformes til helfabrikata, eller
 - iii) den bruges til at forbedre eller opgradere en vares tekniske ydeevne
- h) "afviklingskategori": tidsrammen for afskaffelse af told, varierende fra nul til syv år, hvorefter en vare er fritaget for told, medmindre andet er angivet i toldafviklingsplanerne bilag 2.

ARTIKEL 2.4

National behandling ved intern beskatning og regulering

Parterne indrømmer national behandling for varer fra den anden part i henhold til artikel III i GATT 1994, inklusive noter og supplerende bestemmelser hertil. Med henblik herpå er artikel III i GATT 1994 samt bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil indarbejdet i og gjort til en del af nærværende aftale med de fornødne ændringer.

ARTIKEL 2.5

Nedsættelse eller afskaffelse af told

1. Medmindre andet er fastsat i denne aftale, skal hver part nedsætte eller afskaffe told på varer med oprindelse i den anden part i overensstemmelse med bilag 2.
2. Med henblik på stk. 1 skal basistoldsatsen være den sats, der er angivet for hver vare i toldafviklingsplanerne i bilag 2.

3. Hvis en part nedsætter sin anvendte mestbegunstigelsestoldsats ("MFN-toldsats"), finder den pågældende parts toldafviklingsplan i bilag 2 anvendelse på de nedsatte satser. Hvis en part nedsætter sin anvendte MFN-toldsats til et niveau, der ligger under basistoldsatsen for en bestemt toldposition, skal den pågældende part beregne den gældende præferencesats, der fører til toldnedsættelsen af den nedsatte anvendte MFN-toldsats, og opretholde den relative præferencemargen for den pågældende toldposition, så længe den anvendte MFN-toldsats er lavere end basistoldsatsen. Den relative præferencemargen for en given toldposition i hver afviklingsperiode svarer til forskellen mellem basissatsen i den pågældende parts toldafviklingsplan i bilag 2 og den anvendte toldsats for den pågældende toldposition i overensstemmelse med nævnte toldafviklingsplan divideret med basissatsen og udtrykt i procent.

4. Efter anmodning fra en part konsulterer parterne hinanden for at overveje at fremskynde nedsættelsen eller afskaffelsen af told som fastsat i toldafviklingsplanerne i bilag 2. På grundlag af en sådan konsultation kan handelsrådet vedtage en afgørelse om ændring af bilag 2 for at fremskynde toldnedsættelsen eller -afskaffelsen.

ARTIKEL 2.6

Standstill

1. Medmindre andet er fastsat i denne aftale, må en part ikke forhøje en told, der er anført som basissats i bilag 2, eller indføre ny told på varer med oprindelse i den anden part.

2. Det præciseres, at en part kan forhøje en toldsats til det niveau, der er fastsat i bilag 2, for den respektive afviklingsperiode efter en ensidig nedsættelse.

ARTIKEL 2.7

Told, skatter og andre afgifter ved eksport

1. En part må ikke indføre eller opretholde told, skatter eller andre afgifter, der pålægges ved eller i forbindelse med eksport af varer til den anden part, eller interne skatter eller andre afgifter ved eksport af varer til den anden part, der overstiger den told eller de afgifter, som pålægges tilsvarende varer bestemt til indenlandsk forbrug.
2. Intet i denne artikel er til hinder for, at en part kan pålægge eksport af en vare et gebyr eller en afgift, der er tilladt i henhold til artikel 2.8.

ARTIKEL 2.8

Gebyrer og formaliteter

1. Gebyrer og andre afgifter, der pålægges af en part, ved eller i forbindelse med import eller eksport af en vare fra den anden part, begrænses til de anslåede omkostninger ved de ydede tjenesteydelser og må ikke udgøre en indirekte beskyttelse af indenlandske varer eller beskatning af import eller eksport til skattemæssige formål.
2. En part må ikke opkræve gebyrer eller andre afgifter ved eller i forbindelse med import eller eksport på et ad valorem-grundlag.

3. Hver part må kun opkræve afgifter eller inddrive omkostninger, hvis der ydes specifikke tjenesteydelser, herunder følgende:

- a) toldpersonales tilstedeværelse uden for officiel åbningstid eller i andre lokaler end toldmyndighedernes lokaler efter anmodning
- b) analyser eller ekspertrapporter om varer og portoudgifter til returnering af varer til en ansøger, især for så vidt angår beslutninger vedrørende bindende oplysninger eller meddelelse af oplysninger om anvendelsen af love og forskrifter på toldområdet
- c) undersøgelse eller prøveudtagning af varer med henblik på verifikation eller tilintetgørelse af varer, hvis der er andre omkostninger forbundet hermed end anvendelse af toldpersonale, eller
- d) ekstraordinære kontrolforanstaltninger, hvor sådanne foranstaltninger er nødvendige som følge af varenes art eller en potentiel risiko.

4. Hver part offentliggør straks alle gebyrer og afgifter, som den pålægger i forbindelse med import eller eksport, således at myndigheder, erhvervsdrivende og andre interesserede parter kan blive bekendt hermed.

5. En part må ikke kræve udførelse af konsulatsforretninger, herunder tilknyttede gebyrer og afgifter, i forbindelse med import af en vare fra den anden part.

ARTIKEL 2.9

Reparerede varer

1. En part må ikke lægge told på en vare, uanset oprindelse, som genindføres på dens toldområde efter at have været midlertidigt eksporteret fra dens toldområde til den anden parts toldområde med henblik på reparation.
2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på varer, der mod kaution importeres til frihandelszoner eller med tilsvarende status, og som efterfølgende eksporteres med henblik på reparation og ikke genindføres mod kaution til frihandelszoner eller med tilsvarende status.
3. En part må ikke lægge told på en vare, uanset oprindelse, der importeres midlertidigt fra den anden parts toldområde med henblik på reparation¹.

ARTIKEL 2.10

Genfremstillede varer

1. Medmindre andet er fastsat i denne aftale, må en part ikke indrømme den anden parts genfremstillede varer en behandling, der er mindre gunstig end den behandling, som den giver tilsvarende varer i ny stand.

¹ I Den Europæiske Union anvendes proceduren for aktiv forædling som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 af 9. oktober 2013 om EU-toldkodeksen (EUT L 269 af 10.10.2013, s. 1) med henblik på dette stykke.

2. Det præciseres, at artikel 2.11, finder anvendelse på import- og eksportforbud eller -restriktioner for genfremstillede varer. Hvis en part indfører eller opretholder import- og eksportforbud eller -restriktioner over for brugte varer, finder disse ikke anvendelse på genfremstillede varer.

3. En part kan kræve, at genfremstillede varer udpeges som sådanne med henblik på distribution eller salg på dennes territorium, og at sådanne varer opfylder alle gældende tekniske krav, der finder anvendelse på tilsvarende varer i ny stand.

ARTIKEL 2.11

Import- og eksportrestriktioner

Artikel XI i GATT 1994 samt bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil er indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale med de fornødne ændringer. Tilsvarende må en part ikke indføre eller opretholde forbud eller restriktioner ved import af varer fra den anden part eller ved eksport eller salg til eksport af en vare bestemt til den anden parts territorium, jf. dog artikel XI i GATT 1994, inklusive bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil.

ARTIKEL 2.12

Oprindelsesmærkning

Hvis Chile anvender obligatoriske krav om mærkning af oprindelsesland på varer fra Den Europæiske Union, kan handelsudvalget beslutte, at varer, der er mærket "Made in EU" eller er forsynet med en lignende mærkning på det lokale sprog, opfylder disse krav ved import til Chile. Denne artikel berører ikke parternes ret til at angive den type produkter, for hvilke der findes obligatoriske krav om mærkning af oprindelsesland. Kapitel 3 finder ikke anvendelse på denne artikel.

ARTIKEL 2.13

Importlicensprocedurer

1. Parterne sikrer, at alle importlicensprocedurer, der gælder for handel med varer mellem parterne, anvendes neutralt og forvaltes på en retfærdig, rimelig, ikkediskriminerende og gennemsigtig måde.
2. En part indfører eller opretholder kun importlicensprocedurer som en betingelse for import til sit territorium fra den anden parts territorium, hvis der ikke med rimelighed er adgang til andre passende procedurer til opfyldelse af et administrativt formål.

3. En part indfører eller opretholder ingen ikkeautomatiske importlicensprocedurer som en betingelse for import til sit territorium fra den anden parts territorium, medmindre det er nødvendigt at gennemføre en foranstaltning i overensstemmelse med denne aftale. En part, der indfører sådanne ikkeautomatiske importlicensprocedurer, skal klart over for den anden part angive, hvilken foranstaltning der gennemføres ved hjælp af den pågældende procedure.
4. Parterne indfører og forvalter importlicensprocedurer i henhold til artikel 1, 2 og 3 i aftalen om importlicensprocedurer. Med henblik herpå er artikel 1, 2 og 3 i nævnte aftale indarbejdet i og gjort til en del af nærværende aftale med de fornødne ændringer.
5. En part, der indfører nye importlicensprocedurer eller foretager ændringer af eksisterende importlicensprocedurer, underretter den anden part herom senest 60 dage efter offentliggørelsen af sådanne nye eksportlicensprocedurer eller ændringer af en eksisterende importlicensprocedurer. Underretningen skal indeholde de oplysninger, der er anført i denne artikels stk. 3 og i artikel 5, stk. 2, i aftalen om importlicensprocedurer. En part anses for at overholde denne bestemmelse, såfremt den har underrettet den importlicenskomité, der er nedsat ved artikel 4 i aftalen om importlicensprocedurer, om den relevante nye importlicensprocedure eller en ændring af en eksisterende importlicensprocedure, herunder de oplysninger, der er anført i nævnte aftales artikel 5, stk. 2.
6. Efter anmodning fra en part skal den anden part straks afgive relevante oplysninger, herunder de oplysninger, der er angivet i artikel 5, stk. 2, i aftalen om importlicensprocedurer om eventuelle importlicensprocedurer, som den påtænker at indføre, har indført eller opretholder, eller enhver ændring til eksisterende importlicensprocedurer.

ARTIKEL 2.14

Eksportlicensprocedurer

1. Parterne offentliggør nye eksportlicensprocedurer eller ændringer af eksisterende eksportlicensprocedurer, således at myndigheder, erhvervsdrivende og andre interesserede parter kan få kendskab til dem. Denne offentliggørelse sker så vidt muligt 30 dage før proceduren eller ændringen får virkning, og under alle omstændigheder senest på den dato, hvor den pågældende procedure eller ændring får virkning.
2. Hver part sikrer, at offentliggørelsen af eksportlicensprocedurer omfatter følgende oplysninger:
 - a) ordlyden af partens eksportlicensprocedurer eller af eventuelle ændringer af disse procedurer, som parter foretager
 - b) de varer, der er omfattet af eksportlicensproceduren
 - c) for hver eksportlicensprocedure en beskrivelse af processen for ansøgning om en eksportlicens og eventuelle kriterier, som en ansøger skal opfylde for at være berettiget til at ansøge om en eksportlicens, f.eks. krav om en virksomhedslicens, etablering eller vedligeholdelse af en investering eller drift gennem en særlig virksomhedsform på en parts territorium
 - d) et eller flere kontaktpunkter, hvor interesserede kan få yderligere oplysninger om betingelserne for at opnå en eksportlicens

- e) det eller de administrative organer, hvortil en ansøgning eller anden relevant dokumentation skal indgives
- f) en beskrivelse af den eller de foranstaltninger, som eksportlicensproceduren har til formål at gennemføre
- g) den periode, hvor hver enkelt eksportlicensprocedure vil være gældende, medmindre proceduren forbliver gældende, indtil den trækkes tilbage eller revideres i en ny offentliggørelse
- h) hvis parten agter at anvende en eksportlicensprocedure til at forvalte en eksportkvote, den samlede mængde og, hvis det er relevant, kvoteværdien og kvotens begyndelses- og slutdato, og
- i) enhver fritagelse eller undtagelse fra eksportlicenskravet, og oplysning om hvordan man anmoder om eller anvender disse fritagelser eller undtagelser, samt kriterierne for deres tildeling.

3. Senest 30 dage efter datoen for denne aftales ikrafttræden skal hver part underrette den anden part om dens eksisterende eksportlicensprocedurer. En part, der indfører nye eksportlicensprocedurer eller foretager ændringer af eksisterende eksportlicensprocedurer, underretter den anden part herom senest 60 dage efter offentliggørelsen af disse nye eksportlicensprocedurer eller ændringer af eksisterende eksportlicensprocedurer. Underretningen skal inkludere en henvisning til den eller de kilder, hvor de i stk. 2 krævede oplysninger er offentliggjort, og om nødvendigt inkludere adressen på den pågældende myndigheds websted(er).

4. Det præciseres, at intet i denne artikel må fortolkes således, at det forpligter en part til at udstede en eksportlicens eller forhindrer en part i at opfylde sine forpligtelser eller tilsagn i henhold til De Forenede Nationers Sikkerhedsråds resolutioner eller multilaterale ikkespredningsordninger og eksportkontrolordninger.

ARTIKEL 2.15

Toldværdiansættelse

Hver part bestemmer toldværdien af den anden parts varer, som importeres til dens territorium, i overensstemmelse med artikel VII i GATT 1994 og toldværdikodeksen. Med henblik herpå er artikel VII i GATT 1994, herunder bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil, og artikel 1 til 17 i toldværdiansættelsesaftalen, herunder de forklarende bemærkninger hertil, indarbejdet i og gjort til en del af nærværende aftale med de fornødne ændringer.

ARTIKEL 2.16

Præferenceudnyttelse

1. Med henblik på at overvåge virkemåden af denne aftale og beregne præferenceudnyttelsesgraden udveksler parterne hvert år importstatistikker for en periode, der begynder ét år efter denne aftales ikrafttræden og varer indtil ti år efter toldafviklingens afslutning for alle varer i overensstemmelse med bilag 2. Medmindre andet besluttet af handelsudvalget, forlænges denne periode automatisk i fem år. Handelsudvalget kan beslutte at forlænge den yderligere.

2. Den i stk. 1 nævnte udveksling af importstatistikker omfatter oplysninger vedrørende det senest tilgængelige dataår, herunder værdi og, hvor det er relevant, volumen, baseret på toldpositionsniveauet for importen af varer fra den anden part, som drager fordel af præferencetoldbehandling i henhold til denne aftale, og for import af varer, der ikke er indrømmet præferencebehandling.

ARTIKEL 2.17

Særlige foranstaltninger vedrørende forvaltning af præferencebehandling

1. Parterne samarbejder om forebyggelse, afsløring og bekæmpelse af overtrædelser af toldlovgivningen i forbindelse med den præferencebehandling, der indrømmes i henhold til dette kapitel i medfør af deres forpligtelser i kapitel 3 og i protokollen til denne aftale om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål.

2. En part kan efter proceduren i stk. 3 midlertidigt suspendere den relevante præferencebehandling af de pågældende varer, hvis den på grundlag af objektive, overbevisende og verificerbare oplysninger har konstateret, at den anden part har begået omfattende systematiske tilsidesættelser af toldlovgivningen med henblik på at opnå den præferencebehandling, der indrømmes i henhold til dette kapitel, og har konstateret:

- a) en systematisk mangel på eller utilstrækkelig indsats fra den anden parts side med hensyn til at kontrollere varers oprindelsesstatus og opfyldelsen af de øvrige krav i protokollen til denne aftale om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål, når overtrædelser af oprindelsesreglerne identificeres eller forebygges

- b) den anden parts systematiske afvisning af at foretage efterfølgende kontrol af oprindelsesbeviset efter partens anmodning eller at meddele resultaterne heraf i tide, eller unødigt forsinkelse af gennemførelsen af en sådan kontrol eller meddelelse, eller
- c) den anden parts systematiske afvisning eller undladelse af at samarbejde om eller bistå med at opfylde sine forpligtelser i henhold til protokollen til denne aftale om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål i forbindelse med præferencebehandlingen.

3. Den part, der har foretaget en konstatering som omhandlet i stk. 2, underretter uden unødigt ophold handelsudvalget herom og indleder konsultationer med den anden part i handelsudvalget med henblik på at nå til en løsning, der er acceptabel for begge parter.

Hvis parterne ikke når til enighed om en gensidigt acceptabel løsning senest tre måneder efter datoen for underretningen, kan den part, der har foretaget konstateringen, beslutte midlertidigt at suspendere den pågældende præferencebehandling af de pågældende varer. Den pågældende part underretter uden unødigt ophold handelsudvalget om den midlertidige suspension.

Midlertidige suspensioner finder kun anvendelse, så længe det er nødvendigt for at beskytte den pågældende parts økonomiske interesser, og må højst anvendes i seks måneder. Består de omstændigheder, der gav anledning til den oprindelige suspension, imidlertid fortsat ved udløbet af seks månedersperioden, kan den pågældende part beslutte at forlænge suspensionen. En midlertidig suspension skal være genstand for regelmæssige konsultationer i handelsudvalget.

4. Hver part offentliggør i overensstemmelse med sine interne procedurer meddelelser til importørerne om enhver underretning eller afgørelse om midlertidige suspensioner som omhandlet i stk. 3.

ARTIKEL 2.18

Underudvalget om Handel med Varer

Underudvalget om Handel med Varer, der er nedsat i henhold til artikel 33.4, stk. 1, skal:

- a) overvåge gennemførelsen og forvaltningen af dette kapitel og bilag 2
- b) fremme handel med varer mellem parterne, herunder via konsultationer om bedre toldbehandling ved markedsadgang i henhold til artikel 2.5, stk. 4, og andre spørgsmål, som måtte være relevante
- c) udgøre et forum for drøftelse og løsning af eventuelle spørgsmål i forbindelse med dette kapitel
- d) straks fjerne hindringer for handelen med varer mellem parterne, navnlig dem, der vedrører anvendelsen af ikketoldmæssige foranstaltninger, og, hvis det er relevant, henvise sådanne spørgsmål til drøftelse i handelsudvalget
- e) anbefale parterne enhver ændring af eller tilføjelse til dette kapitel
- f) koordinere udvekslingen af oplysninger med henblik på præferenceudnyttelse eller enhver anden udveksling af oplysninger om handel med varer mellem parterne
- g) gennemgå eventuelle fremtidige ændringer af det harmoniserede system for at sikre, at hver parts forpligtelser i henhold til denne aftale ikke ændres, og gennemføre konsultationer med henblik på at løse eventuelle relaterede konflikter
- h) udføre de opgaver, der er fastsat i artikel 8.17.

KAPITEL 3

OPRINDELSESREGLER OG OPRINDELSESPROCEDURER

AFDELING A

OPRINDELSESREGLER

ARTIKEL 3.1

Definitioner

Med henblik på dette kapitel og bilag 3-A til 3-E forstås ved:

- a) "tarifering": et produkts eller materiales tarifering under et bestemt kapitel, en bestemt position eller underposition i det harmoniserede system
- b) "sending": produkter, som enten sendes samtidigt fra en bestemt eksportør til en bestemt modtager eller er omfattet af et gennemgående transportdokument, der dækker transporten fra eksportøren til modtageren, eller, såfremt et sådant dokument ikke foreligger, af én samlet faktura
- c) "toldmyndighed":
 - i) for så vidt angår Chile den nationale toldmyndighed, og

- ii) for så vidt angår Den Europæiske Union, Europa-Kommissionens tjenestegrene med ansvar for toldanliggender og toldmyndighederne og andre myndigheder i medlemsstaterne med beføjelse til at gennemføre og håndhæve toldlovgivningen
- d) "eksportør": en person, der er hjemmehørende i en af parterne, og som i overensstemmelse med denne parts love og forskrifter eksporterer eller producerer produktet med oprindelsesstatus og udfærdiger en udtalelse om oprindelse
- e) "identiske produkter": produkter, som i alle henseender svarer til dem, der er beskrevet i produktbeskrivelsen; produktbeskrivelsen i det handelsdokument, der anvendes til udfærdigelse af en udtalelse om oprindelse for flere sendinger, skal være tilstrækkelig præcis til klart at identificere dette produkt, og også de identiske produkter, der importeres efterfølgende på grundlag af denne udtalelse
- f) "importør": en person, der importerer produktet med oprindelsesstatus og anmoder om præferencetoldbehandling for det
- g) "materiale": ethvert stof, der anvendes i produktionen af et produkt, herunder alle ingredienser, råmaterialer, komponenter eller dele
- h) "produkt": resultatet af produktion, selv når det er bestemt til senere anvendelse som materiale i produktionen af et andet produkt, og
- i) "produktion": alle former for bearbejdning eller forarbejdning, herunder også samling.

ARTIKEL 3.2

Generelle krav

1. Med henblik på en parts anvendelse af præferencetoldbehandling på en vare med oprindelse i den anden part i overensstemmelse med denne aftale, forudsat at produktet opfylder alle andre gældende krav i dette kapitel, anses følgende produkter for at have oprindelse i den anden part:

- a) produkter, der er fuldt ud fremstillet i den pågældende part, jf. artikel 3.4
- b) produkter, der er produceret udelukkende af materialer med oprindelse i den pågældende part, og
- c) produkter fremstillet i den pågældende part, som indeholder materialer uden oprindelsesstatus, forudsat at de opfylder kravene i bilag 3-B.

2. Hvis et produkt har opnået oprindelsesstatus i overensstemmelse med stk. 1, anses de materialer uden oprindelsesstatus, der anvendes i produktionen af det pågældende produkt, ikke som materialer uden oprindelsesstatus, når det pågældende produkt indgår som materiale i et andet produkt.

3. Erhvervelse af oprindelsesstatus skal ske uden afbrydelse på en parts territorium.

ARTIKEL 3.3

Kumulation af oprindelse

1. Et produkt med oprindelse i en part anses for at have oprindelse i den anden part, hvis det anvendes som materiale i produktionen af et andet produkt i den pågældende anden part, forudsat at den foretagne bearbejdning og forarbejdning er mere vidtgående end en eller flere af de behandlinger, der er omhandlet i artikel 3.6.
2. Materialer henhørende under kapitel 3 i det harmoniserede system med oprindelse i de lande, der er omhandlet i stk. 4, litra b), og som anvendes til fremstilling af tunfiskekonserves henhørende under underposition 1604.14 i det harmoniserede system, kan anses for at have oprindelse i en part, forudsat at betingelserne i stk. 3, litra a) til e), er opfyldt, og at den pågældende part sender en meddelelse til behandling i det underudvalg, der er omhandlet i artikel 3.31.
3. Handelsudvalget kan efter henstilling fra det i artikel 3.31 omhandlede underudvalg beslutte, at visse materialer med oprindelse i de tredjelands¹, der er omhandlet i stk. 4, kan anses for at have oprindelse i en part, hvis de anvendes i produktionen af et produkt i den pågældende part, forudsat at:
 - a) hver part har en gældende handelsaftale om et frihandelsområde med det pågældende tredjeland i henhold til artikel XXIV i GATT 1994,

¹ Til orientering er "tredjeland" defineret i artikel 1.3, litra aa).

- b) oprindelsen af de materialer, der er omhandlet i dette stykke, bestemmes i overensstemmelse med de oprindelsesregler, der gælder i henhold til:
- i) Den Europæiske Unions handelsaftale om oprettelse af et frihandelsområde med det pågældende tredjeland, hvis det pågældende materiale anvendes til fremstilling af et produkt i Chile, og
 - ii) Chiles handelsaftale om oprettelse af et frihandelsområde med det pågældende tredjeland, hvis det pågældende materiale anvendes til fremstilling af et produkt i Den Europæiske Union,
- c) der findes en aftale mellem den pågældende part og det pågældende tredjeland om passende administrativt samarbejde, som sikrer fuld gennemførelse af dette kapitel, herunder bestemmelserne om anvendelse af passende dokumentation for materialernes oprindelse, og at den pågældende part underretter den anden part om en sådan aftale,
- d) den pågældende parts produktion eller forarbejdning af materialer er mere vidtgående end en eller flere af de processer, der er omhandlet i artikel 3.6, og
- e) parterne enes om eventuelle andre gældende betingelser.
4. De i stk. 3 omhandlede tredjelande er:
- a) de mellemamerikanske lande Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua og Panama, og
 - b) Andeslandene Colombia, Ecuador og Peru.

ARTIKEL 3.4

Fuldt ud fremstillede produkter

1. Følgende produkter anses for at være fuldt ud fremstillet i en part:
 - a) planter og vegetabiliske produkter, der er dyrket eller høstet dér
 - b) levende dyr, som er født og opdrættet dér
 - c) produkter fra levende dyr, som er opdrættet dér
 - d) produkter fra jagt, fældefangst, fiskeri, indsamling eller indfangning dér, men ikke uden for de ydre grænser for partens territorialfarvand
 - e) produkter fra slagtede dyr, som er født og opdrættet dér
 - f) produkter fra akvakultur dér, såfremt akvatiske organismer, herunder fisk, bløddyr, krebsdyr, andre hvirvelløse vanddyr samt vandplanter, er opdrættet og dyrket på basis af f.eks. æg, rogn, fiskeyngel, sættefisk eller larver gennem produktionsfremmende indgreb i opdræts- eller vækstprocesserne, f.eks. ved regelmæssig udsætning, fodring eller beskyttelse mod rovdyr
 - g) mineraler eller andre naturligt forekommende stoffer, der ikke er omfattet af litra a) til f), og som udvindes eller indsamles dér

- h) produkter fra havfiskeri og andre produkter, som er hentet op fra havet af en parts fartøjer uden for den pågældende parts søterritorium
- i) produkter, som er fremstillet på den pågældende parts fabrikskibe udelukkende på grundlag af produkter som omhandlet i litra h)
- j) produkter, som en part eller en person i den pågældende part har udvundet af havbunden eller -undergrunden uden for ethvert søterritorium, forudsat at de har ret til at udnytte den pågældende havbund eller -undergrund
- k) affald eller skrot, der hidrører fra produktion dér eller fra brugte produkter, som er indsamlet dér, forudsat at disse produkter kun er egnede til genindvinding af råmaterialer, og
- l) produkter, som er fremstillet dér udelukkende på grundlag af de i litra a) til k) omhandlede produkter.

2. Ved "en parts fartøj" og "en parts fabrikskib" i stk. 1, litra h) og i), forstås hhv. et fartøj og et fabrikskib, som:

- a) er registreret i en medlemsstat eller i Chile
- b) sejler under en medlemsstats eller Chiles flag, og
- c) opfylder én af følgende betingelser:
 - i) det er mere end 50 procent ejet af statsborgere i en medlemsstat eller i Chile, eller

- ii) det er ejet af juridiske personer, der:
 - A) har deres hovedkontor og primære forretningssted i en medlemsstat eller i Chile, og
 - B) er mere end 50 procent ejet af statsborgere i en af disse parter.

ARTIKEL 3.5

Tolerancer

1. Hvis materialer uden oprindelsesstatus, der er anvendt i fremstillingen af et produkt, ikke opfylder kravene i bilag 3-B, betragtes produktet som et produkt med oprindelse i en part, forudsat at:
 - a) for alle produkter¹ undtagen produkter henhørende under kapitel 50 til 63 i det harmoniserede system, den samlede værdi af alle disse materialer uden oprindelsesstatus ikke overstiger 10 % af produktets pris ab fabrik
 - b) for produkter henhørende under kapitel 50 til 63 i det harmoniserede system, anvendes tolerancer som fastsat i note 6 til 8 i bilag 3-A.
2. Stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis værdien eller vægten af materialer uden oprindelsesstatus, der anvendes i produktionen af et produkt, overstiger procentsatserne for maksimumsværdien eller -vægten af materialer uden oprindelsesstatus, jf. kravene i bilag 3-B.

¹ Kapitel 1 til 24 i det harmoniserede system i overensstemmelse med note 9 i bilag 3-A.

3. Stk. 1 finder ikke anvendelse på produkter, der er fuldt ud fremstillet i en part med den i artikel 3.4 anvendte betydning. Hvis det i henhold til bilag 3-B kræves, at de materialer, der anvendes til produktionen af et produkt, er fuldt ud fremstillet, finder nærværende artikels stk. 1 og 2 anvendelse.

ARTIKEL 3.6

Utilstrækkelig bearbejdning eller forarbejdning

1. Uanset artikel 3.2, stk. 1, litra c), anses et produkt ikke for at have oprindelse i en part, hvis kun en eller flere af følgende aktiviteter udføres på materialer uden oprindelsesstatus i den pågældende part:
- a) konserverende processer som f.eks. tørring, frysning, opbevaring i saltlage eller andre lignende aktiviteter, hvis det eneste formål er at sikre, at produktet forbliver i god stand under transport og oplagring
 - b) adskillelse og samling af kolli
 - c) vask, rensning, afstøvning samt fjernelse af oxidlag, olie, maling eller andre belægninger
 - d) strygning eller presning af tekstiler og tekstilvarer
 - e) simpel maling og polering
 - f) afskalning og hel eller delvis slibning af ris, polering og glasering af korn og ris

- g) farvning af eller tilsætning af smagsstoffer til sukker eller formning af sukker i stykker, hel eller delvis formaling af krystalsukker i fast form
- h) skrælning, udstening og afskalning/udbælgning af frugter, nødder og grøntsager
- i) hvæsning, simpel slibning eller simpel tilskæring
- j) sigtning, sortering, klassificering eller tilpasning
- k) enkel aftapning på flasker, påfyldning af dåser, flakoner, anbringelse i sække, kasser, æsker, på bræt, plader eller bakker samt alle andre enkle emballeringsarbejder
- l) anbringelse eller trykning af mærker, etiketter, logoer og andre lignende kendetegn på selve produkterne eller deres emballage
- m) enkel blanding af produkter, også af forskellig art, herunder blanding af sukker med ethvert materiale
- n) enkel samling af dele for at kunne danne et komplet produkt eller adskillelse af produkter i dele
- o) enkel tilsætning af vand eller fortynding eller dehydrering eller denaturering af produkter, eller
- p) slagtning af dyr.

2. I forbindelse med stk. 1 anses en aktivitet for at være enkle, når der hverken kræves særlige færdigheder eller maskiner, eller apparater eller redskaber, som er specielt fremstillet eller installeret til gennemførelsen deraf.

ARTIKEL 3.7

Kvalificerende enhed

1. Med henblik på dette kapitel forstås ved kvalificerende enhed det produkt, der anses for at være basisenheden ved tarifiering af produktet i det harmoniserede system.
2. Hvis en sending består af et antal identiske produkter, der tariferes under samme position i det harmoniserede system, tages hvert enkelt produkt i betragtning ved anvendelsen af dette kapitel.

ARTIKEL 3.8

Tilbehør, reservedele og værktøj

1. Tilbehør, reservedele og værktøj, der leveres som standardudstyr til materiel, maskiner, apparater eller køretøjer, og som er indbefattet i produktets pris eller ikke faktureres særskilt, betragtes som værende en del af dette udstyr eller disse maskiner, apparater eller køretøjer.

2. De i stk. 1 omhandlede tilbehør, reservedele og værktøj lades ude af betragtning ved bestemmelse af produktets oprindelse, undtagen ved beregningen af maksimumsværdien af materialer uden oprindelsesstatus, hvis et produkt er omfattet af en maksimumsværdi for materialer uden oprindelsesstatus som fastsat i bilag 3-B.

ARTIKEL 3.9

Sæt

Sæt som defineret i punkt 3 i de almindelige tariferingsbestemmelser vedrørende fortolkningen af det harmoniserede system betragtes som produkter med oprindelsesstatus i en part, hvis alle deres komponenter er produkter med oprindelsesstatus. Hvis et sæt består af produkter med og uden oprindelsesstatus, anses sættet som helhed for at have oprindelse i en part, forudsat at værdien af produkterne uden oprindelsesstatus ikke overstiger 15 % af sættets pris ab fabrik.

ARTIKEL 3.10

Neutrale elementer

Ved bestemmelse af, om et produkt har oprindelsesstatus i en part, er det ikke nødvendigt at undersøge, om følgende elementer, som kan anvendes ved dets produktion, har oprindelsesstatus:

- a) brændstof, energi, katalysatorer og opløsninger

- b) udstyr, anordninger og tilbehør til prøvning eller inspektion af produkterne
- c) maskiner, værktøj, matricer og forme
- d) reservedele og materialer, der anvendes til vedligeholdelse af udstyr og bygninger
- e) smøremidler, fedtstoffer, kompositmaterialer og andre materialer, der anvendes i produktionen eller i forbindelse med drift af udstyr og bygninger
- f) handsker, briller, fodtøj, beklædning, sikkerhedsudstyr og tilbehør
- g) ethvert andet materiale, der ikke indgår i produktet, men hvis anvendelse kan påvises at være en del af produktionen af produktet.

ARTIKEL 3.11

Emballering samt emballeringsmateriale og beholdere

1. Såfremt emballeringsmaterialer og beholdere, hvori produktet pakkes med henblik på detailsalg, tariferes sammen med produktet i henhold til punkt 5 i de almindelige tariferingsbestemmelser vedrørende fortolkning af det harmoniserede system, tages der ikke hensyn til disse emballeringsmaterialer og beholdere ved bestemmelse af produktets oprindelse, undtagen ved beregningen af maksimumsværdien af materialer uden oprindelsesstatus, hvis et produkt er omfattet af en maksimumsværdi for materialer uden oprindelsesstatus i bilag 3-B.
2. Emballeringsmateriale og beholdere, som anvendes til beskyttelse af et produkt under transporten, tages ikke i betragtning ved bestemmelsen af, om et produkt har oprindelsesstatus i en part.

ARTIKEL 3.12

Regnskabsmæssig adskillelse af fungible materialer

1. Fungible materialer med og uden oprindelsesstatus skal være fysisk adskilt under oplagringen for at bevare deres status som materialer med eller uden oprindelsesstatus. Disse materialer kan anvendes ved produktionen af et produkt uden at være fysisk adskilt under oplagringen, forudsat at der anvendes en metode med regnskabsmæssig adskillelse.
2. Den i stk. 1 omhandlede metode med regnskabsmæssig adskillelse skal anvendes i overensstemmelse med en lagerstyringsmetode i henhold til regnskabsprincipper, som er generelt accepteret i den part, hvor metoden anvendes. Metoden med regnskabsmæssig adskillelse skal sikre, at antallet af produkter, der kan anses for at have oprindelse i en part, til enhver tid ikke overstiger det antal, der ville være fremstillet ved fysisk adskillelse af lagrene under oplagringen.
3. Med henblik på stk. 1 forstås ved "fungible materiale" materialer, som er af samme art og kommercielle kvalitet, har de samme tekniske og fysiske egenskaber, og som ikke kan skelnes fra hinanden, når de indgår i det færdige produkt.

ARTIKEL 3.13

Returnerede produkter

Hvis et produkt med oprindelsesstatus i en part eksporteres fra denne part til et tredjeland og returneres til denne part, anses det som værende uden oprindelsesstatus, medmindre det kan godtgøres over for toldmyndighederne i den pågældende part, at de returnerede produkter:

- a) er de samme som de eksporterede, og
- b) ikke har undergået nogen behandling, ud over hvad der var nødvendigt for at bevare dem i god stand, mens de befandt sig i det pågældende tredjeland, eller under eksporten.

ARTIKEL 3.14

Uændret tilstand

1. Et produkt med oprindelsesstatus, som angives til frit forbrug i den importerende part, må ikke efter eksporten, og før det angives til frit forbrug, ændres eller omdannes på nogen måde eller undergå anden behandling end behandling, der har til formål at bevare det i god stand eller at påføre mærker, etiketter, segl eller anden dokumentation for at sikre overensstemmelse med specifikke nationale krav i den importerende part.
2. Oplagring eller udstilling af et produkt kan finde sted i et tredjeland, forudsat at det forbliver under toldmyndighedernes tilsyn i det pågældende tredjeland.

3. Uden at det berører afdeling B kan opdeling af sendinger finde sted i et tredjeland territorium, hvis den foretages af eksportøren eller under dennes ansvar, og forudsat at sendingerne forbliver under toldmyndighedernes tilsyn i det pågældende tredjeland.

4. Hvis der er tvivl om, hvorvidt kravene i stk. 1 til 3 er overholdt, kan toldmyndigheden i den importerende part kræve, at importøren dokumenterer overholdelsen af disse krav. Dette kan bl.a. gøres ved hjælp af kontraktmæssige transportdokumenter som f.eks. konnossementer eller faktuel eller konkret dokumentation på grundlag af mærkning eller nummerering af kolli eller enhver form for dokumentation med tilknytning til selve produktet.

ARTIKEL 3.15

Udstillinger

1. Produkter med oprindelsesstatus, der afsendes til en udstilling i et tredjeland, og som efter udstillingen sælges til import til en part, opnår ved importen de fordele, som følger af bestemmelserne i denne aftale, forudsat at det over for toldmyndighederne kan godtgøres:

- a) at en eksportør har sendt disse produkter fra en part til det tredjeland, hvor udstillingen foregår, og har ladet dem udstille dér
- b) at denne eksportør har solgt produkterne eller på anden måde overdraget dem til en modtager i en part
- c) at produkterne under udstillingen eller umiddelbart derefter er afsendt i den stand, i hvilken de blev sendt til udstillingen, og

- d) at produkterne fra det tidspunkt, hvor deres afsendelse til udstillingen, ikke har været benyttet til andre formål end fremvisning på udstillingen.
2. Der skal udfærdiges en udtalelse om oprindelse i henhold til afdeling B, og denne udtalelse skal fremlægges for toldmyndighederne i overensstemmelse med den importerende parts toldprocedurer. Udstillingens navn og adresse skal anføres derpå.
3. Stk. 1 gælder for alle udstillinger, messer eller tilsvarende offentlige arrangementer af kommerciel, industriel, landbrugsmæssig eller håndværksmæssig karakter, som ikke er tilrettelagt med privat formål i forretninger eller handelslokaler med henblik på salg af udenlandske produkter, forudsat at produkterne er under konstant toldkontrol.
4. Toldmyndighederne i den importerende part kan kræve dokumentation for, at produkterne er forblevet under toldkontrol i det land, hvor udstillingen finder sted, samt yderligere dokumentation for de betingelser, hvorunder de er blevet udstillet.

AFDELING B

OPRINDELSESPROCEDURER

ARTIKEL 3.16

Anmodning om præferencetoldbehandling

1. Den importerende part indrømmer præferencetoldbehandling til en vare med oprindelse i den anden part som omhandlet i dette kapitel på grundlag af en anmodning fra importøren om præferencetoldbehandling. Importøren er ansvarlig for rigtigheden af anmodningen om præferencetoldbehandling og for overholdelse af de krav, der er fastsat i dette kapitel.
2. Anmodningen om præferencetoldbehandling baseres på:
 - a) en af eksportøren udfærdiget udtalelse om oprindelse i overensstemmelse med artikel 3.17
 - b) importørens kendskab på de betingelser, der er fastsat i artikel 3.19.
3. Anmodningen om præferencetoldbehandling og baggrunden for denne anmodning som omhandlet i stk. 2, skal indgå i toldangivelsen i overensstemmelse med den importerende parts love og forskrifter.

4. En importør, der fremsætter en anmodning om præferencebehandling på grundlag af en udtalelse om oprindelse i overensstemmelse med stk. 2, litra a), skal opbevare udtalelsen og forelægge en kopi heraf til den importerende parts toldmyndighed efter anmodning.

ARTIKEL 3.17

Udtalelse om oprindelse

1. En eksportør af et produkt udfærdiger en udtalelse om oprindelse på grundlag af oplysninger, der dokumenterer, at produktet har oprindelsesstatus, herunder, hvor det er relevant, oplysninger om oprindelsesstatus for de materialer, der er anvendt ved produktionen af produktet.
2. Eksportøren er ansvarlig for, at udtalelsen om oprindelse er korrekt, og for de oplysninger, der afgives i henhold til stk. 1. Hvis eksportøren har grund til at antage, at udtalelsen om oprindelse indeholder eller er baseret på ukorrekte oplysninger, underretter eksportøren straks importøren om enhver ændring, der påvirker produktets oprindelsesstatus. I så fald korrigerer importøren importangivelsen og betaler den eventuelt skyldige told.
3. Eksportøren udfærdiger en udtalelse om oprindelse ved hjælp af en af sprogudgaverne i bilag 3-C på en faktura eller ethvert andet handelsdokument, som beskriver produktet med oprindelsesstatus tilstrækkelig detaljeret til, at det kan identificeres i det harmoniserede nomenklaturesystem. Den importerende part må ikke kræve, at importøren fremlægger en oversættelse af udtalelsen om oprindelse.
4. En udtalelse om oprindelse er gyldig i et år fra udfærdigelsesdatoen.

5. En udtalelse om oprindelse kan udfærdiges for:
- a) en enkelt forsendelse af et eller flere produkter til en part, eller
 - b) flere forsendelser af identiske produkter til en part inden for den periode, der er anført i udtalelsen om oprindelse, og som ikke overstiger 12 måneder.
6. Efter importørens anmodning og med forbehold af eventuelle krav, som fastsættes af den importerende part, giver den importerende part mulighed for, at der kan anvendes en enkelt udtalelse om oprindelse for ikkesamlede eller adskilte produkter, der importeres i delforsendelser, som omhandlet i bestemmelse 2 a) i de almindelige tariferingsbestemmelser henhørende under afsnit XV-XXI i det harmoniserede system.

ARTIKEL 3.18

Mindre uoverensstemmelser og mindre fejl

Den importerende parts toldmyndighed må ikke afvise en anmodning om præferencetoldbehandling på grund af mindre uoverensstemmelser mellem udtalelsen om oprindelse og de dokumenter, der fremsendes til toldkontoret, eller mindre fejl i udtalelsen om oprindelse.

ARTIKEL 3.19

Importørens kendskab

1. Den importerende part kan i sine love og forskrifter fastsætte betingelser for at afgøre, hvilke importører der kan basere en anmodning om præferencetoldbehandling på importørens kendskab.

2. Uanset stk. 1 skal importørens kendskab til, at et produkt har oprindelsesstatus, baseres på oplysninger, der godtgør, at produktet reelt kan betegnes som et produkt med oprindelsesstatus og opfylder kravene i dette kapitel for at opnå oprindelsesstatus.

ARTIKEL 3.20

Krav vedrørende opbevaring af optegnelser

1. En importør, der anmoder om præferencetoldbehandling af et produkt, der importeres til en part, skal:
 - a) hvis anmodningen om præferencebehandling er baseret på en udtalelse om oprindelse, opbevare den udtalelse om oprindelse, som eksportøren har udfærdiget, i mindst tre år fra datoen for anmodningen om præferencebehandling af produktet, og
 - b) hvis anmodningen om præferencebehandling er baseret på importørens kendskab, opbevare de oplysninger, der viser, at produktet opfylder kravene i dette kapitel for at opnå oprindelsesstatus i mindst tre år fra datoen for anmodningen om præferencebehandling.
2. En eksportør, der har udfærdiget en udtalelse om oprindelse, skal i en periode på mindst fire år efter udfærdigelsen af udtalelsen om oprindelse, opbevare kopier af heraf og af alle andre dokumenter, som godtgør, at produktet opfylder kravene i dette kapitel for at opnå oprindelsesstatus.
3. De dokumenter, der skal opbevares i henhold til denne artikel, kan opbevares i elektronisk form i overensstemmelse med den importerende eller den eksporterende parts love og forskrifter, alt efter hvad der er relevant.

ARTIKEL 3.21

Undtagelser fra krav vedrørende udtalelser om oprindelse

1. Produkter, der indgår i forsendelser fra private afsendere til private modtagere eller medbringes af rejsende i deres personlige bagage, kan importeres som produkter med oprindelsesstatus, uden at det er nødvendigt at fremlægge en udtalelse om oprindelse, forudsat at der er tale om import uden erhvervsmæssig karakter, at det erklæres, at produkterne opfylder betingelserne i dette kapitel, og at der ikke er nogen tvivl om denne erklærings rigtighed.
2. Lejlighedsvis import, der udelukkende består af produkter bestemt til modtagernes eller rejsende og deres families personlige brug, anses ikke for import i erhvervsmæssigt øjemed, hvis det af varernes art og mængde fremgår, at der ikke er tale om et kommercielt formål, forudsat at importen ikke indgår i en række importaktiviteter, der med rimelighed kan anses for at være foretaget særskilt med henblik på at undgå kravet om en udtalelse om oprindelse.
3. Den samlede værdi af de i stk. 1 omhandlede produkter må ikke overstige 500 EUR eller et tilsvarende beløb i partens valuta i tilfælde af forsendelser eller 1 200 EUR eller et tilsvarende beløb i partens valuta, hvis der er tale om produkter, der indgår i rejsendes personlige bagage.

ARTIKEL 3.22

Verifikation

1. Den importerende parts toldmyndighed kan foretage en verifikation af et produkts oprindelsesstatus, eller af om de andre krav i dette kapitel er opfyldt, på grundlag af risikovurderingsmetoder, som kan omfatte stikprøver. Med henblik på en sådan verifikation kan toldmyndigheden i den importerende part sende en anmodning om oplysninger til den importør, der fremsatte anmodningen om præferencebehandling i henhold til artikel 3.16.
2. Den importerende parts toldmyndighed, der sender en anmodning i henhold til stk. 1, må ikke anmode om andre oplysninger vedrørende et produkts oprindelse end følgende:
 - a) udtalelsen om oprindelse, hvis anmodningen om præferencebehandling var baseret på en udtalelse om oprindelse, og
 - b) oplysninger vedrørende opfyldelse af oprindelseskriterier, som er følgende:
 - i) hvis oprindelseskriteriet er "fuldt opfyldt", den relevante kategori (f.eks. høst, minedrift, fiskeri) og produktionssted
 - ii) hvis oprindelseskriteriet er baseret på en ændring af tariferingen, en liste over alle materialerne uden oprindelsesstatus, herunder deres tarifering (i format med to, fire eller seks cifre alt afhængigt af oprindelseskriterierne)
 - iii) hvis oprindelseskriteriet er baseret på en værdimetode, værdien af det færdige produkt samt værdien af alle de materialer uden oprindelsesstatus, der er anvendt i produktionen

- iv) hvis oprindelseskriteriet er baseret på vægt, vægten af det færdige produkt samt vægten af alle de materialer uden oprindelsesstatus, der er anvendt i det færdige produkt, og
- v) hvis oprindelseskriteriet er baseret på en specifik produktionsproces, en beskrivelse af denne specifikke proces.

3. Ved forelæggelse af de oplysninger, der anmodes om, kan importøren tilføje eventuelle andre oplysninger, som han anser for relevante med henblik på verifikation.

4. Hvis anmodningen om præferencetoldbehandling er baseret på en udtalelse om oprindelse i overensstemmelse med artikel 3.16, stk. 2, litra a), udfærdiget af eksportøren, fremlægger importøren udtalelsen om oprindelse, men kan svare toldmyndigheden i den importerende part og angive, at de i denne artikels stk. 2, litra b), omhandlede oplysninger ikke kan fremlægges.

5. Hvis anmodningen om præferencetoldbehandling er baseret på importørens kendskab som omhandlet i artikel 3.16, stk. 2, litra b), kan den importerende parts toldmyndighed, der foretager verifikationen, efter at have anmodet om oplysninger i henhold til denne artikels stk. 1, sende en supplerende anmodning om oplysninger til importøren, hvis den pågældende toldmyndighed finder, at der er behov for yderligere oplysninger for at verificere produktets oprindelsesstatus, eller om de øvrige krav i dette kapitel er opfyldt. Den importerende parts toldmyndighed kan anmode importøren om særlig dokumentation og oplysninger, hvis det er relevant.

6. Hvis den importerende parts toldmyndighed træffer afgørelse om at suspendere præferencetoldbehandlingen af de pågældende produkter, mens den afventer resultatet af verifikationen, kan den tilbyde importøren muligheden for at frigive produkterne. Som betingelse for en sådan frigivelse kan den importerende part kræve en garanti eller en anden passende sikkerhedsforanstaltning. Enhver suspension af præferencetoldbehandlingen ophæves hurtigst muligt, efter at den importerende parts toldmyndighed har konstateret det pågældende produkts oprindelsesstatus eller opfyldelsen af de øvrige betingelser i dette kapitel.

ARTIKEL 3.23

Administrativt samarbejde

1. For at sikre en korrekt anvendelse af dette kapitel samarbejder parterne med hinanden gennem deres respektive toldmyndigheder for at verificere, om et produkt har oprindelsesstatus, eller om de øvrige krav i dette kapitel er opfyldt.

2. Hvis en anmodning om præferencetoldbehandling er baseret på en udtalelse om oprindelse som omhandlet i artikel 3.16, stk. 2, litra a), kan den importerende parts toldmyndighed, der foretager verifikationen, efter at have anmodet om oplysninger i henhold til artikel 3.22, stk. 1, sende en anmodning om oplysninger til den eksporterende parts toldmyndighed inden for en periode på to år efter datoen for anmodning om præferencebehandling, hvis den importerende parts toldmyndighed finder, at der er behov for yderligere oplysninger for at verificere produktets oprindelsesstatus, eller om de øvrige krav i dette kapitel er opfyldt. Den importerende parts toldmyndighed kan anmode den eksporterende parts toldmyndighed om specifik dokumentation og oplysninger, hvis det er relevant.

3. Den importerende parts toldmyndighed medtager følgende oplysninger i den i stk. 2 omhandlede anmodning:

- a) udtalelsen om oprindelse eller en kopi heraf
- b) identiteten på den toldmyndighed, der fremsætter anmodningen
- c) navnet på den eksportør, der skal kontrolleres
- d) verifikationens emne og omfang, og
- e) anden eventuelt relevant dokumentation.

4. Den eksporterende parts toldmyndighed kan i overensstemmelse med den pågældende parts love og forskrifter foretage en verifikation ved at anmode om dokumentation fra eksportøren og kræve enhver form for oplysninger eller ved at aflægge besøg hos eksportøren for at gennemgå registre og inspicere de anlæg, der anvendes ved produktionen af produktet.

5. Som følge af den i stk. 2 omhandlede anmodning skal den eksporterende parts toldmyndighed forelægge den importerende parts toldmyndighed følgende oplysninger:

- a) de ønskede oplysninger, hvis de er til rådighed
- b) en udtalelse om produktets oprindelsesstatus
- c) en beskrivelse af de produkter, der er genstand for verifikationen, og den tarifering, som er relevant for anvendelsen af oprindelsesreglerne

- d) en beskrivelse af og en redegørelse for produktionsprocessen for at underbygge produktets oprindelsesstatus
 - e) oplysninger om, hvordan verifikationen af produktets oprindelsesstatus i henhold til stk. 4 blev foretaget, og
 - f) eventuelt supplerende dokumentation.
6. Den eksporterende parts toldmyndighed må ikke videregive oplysninger til den importerende parts toldmyndighed som omhandlet i stk. 5, litra a) eller f), uden eksportørens samtykke.
7. Alle de oplysninger, der anmodes om, herunder eventuelle støttedokumenter og alle andre relaterede oplysninger vedrørende verifikation, bør fortrinsvis udveksles elektronisk mellem parternes toldmyndigheder.
8. Parterne meddeler hinanden via de koordinatore, der er udpeget i overensstemmelse med denne aftale, kontaktoplysningerne for deres respektive toldmyndigheder og eventuelle ændringer heraf senest 30 dage efter en sådan ændring.

ARTIKEL 3.24

Gensidig bistand i kampen mod svig

I tilfælde af en formodet tilsidesættelse af dette kapitel yder parterne gensidig bistand i overensstemmelse med protokollen til denne aftale om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål.

ARTIKEL 3.25

Afslag på anmodninger om præferencetoldbehandling

1. Med forbehold af kravene i stk. 3 til 5 kan den importerende parts toldmyndighed give afslag på anmodninger om præferencetoldbehandling, hvis:
 - a) der senest tre måneder efter anmodningen om oplysninger i henhold til artikel 3.22, stk. 1:
 - i) ikke er indkommet svar fra importøren
 - ii) ikke er afgivet en udtalelse om oprindelse, såfremt anmodningen om præferencetoldbehandling er baseret på en udtalelse om oprindelse i overensstemmelse med artikel 3.16, stk. 2, litra a), eller
 - iii) ikke er forelagt tilstrækkelige oplysninger fra importøren til at bekræfte det pågældende produkts oprindelsesstatus, såfremt anmodningen om præferencetoldbehandling er baseret på importørens kendskab som omhandlet i artikel 3.16, stk. 2, litra b),
 - b) der senest tre måneder efter anmodningen om supplerende oplysninger i henhold til artikel 3.22, stk. 5:
 - i) ikke er indkommet svar fra importøren, eller
 - ii) ikke er forelagt tilstrækkelige oplysninger fra importøren til at bekræfte det pågældende produkt oprindelsesstatus

- c) der senest ti måneder efter anmodningen om oplysninger i henhold til artikel 3.23, stk. 2:
- i) ikke er indkommet svar fra den eksporterende parts toldmyndighed, eller
 - ii) ikke er forelagt tilstrækkelige oplysninger fra den eksporterende parts toldmyndighed til at bekræfte det pågældende produkts oprindelsesstatus.

2. Den importerende parts toldmyndighed kan afvise en anmodning om præferencetoldbehandling, hvis den importør, der har fremsat anmodningen, ikke opfylder andre krav i dette kapitel end dem, der vedrører produktets oprindelsesstatus.

3. Hvis den importerende parts toldmyndighed har tilstrækkelig begrundelse til at give afslag på en anmodning om præferencetoldbehandling i overensstemmelse med nærværende artikels stk. 1, og hvor den eksporterende parts toldmyndighed har afgivet en udtalelse i henhold til artikel 3.23, stk. 5, litra b), som bekræfter, at produkterne har oprindelsesstatus, skal den importerende parts toldmyndighed underrette den eksporterende parts toldmyndighed om sin hensigt om at give afslag på anmodningen om præferencebehandling senest to måneder efter modtagelsen af udtalelsen.

4. Hvis underretningen som omhandlet i stk. 3 har fundet sted, skal der afholdes konsultationer efter anmodning fra en af parterne senest tre måneder efter datoen for den pågældende underretning. Perioden for konsultationer kan udvides fra sag til sag efter aftale mellem parternes toldmyndigheder. Høringen kan finde sted i overensstemmelse med den procedure, der er fastsat af det i artikel 3.31 omhandlede underudvalg.

5. Efter udløbet af perioden for konsultationer kan den importerende parts toldmyndighed kun give afslag på anmodningen om præferencetoldbehandling, hvis den ikke kan bekræfte produktets oprindelsesstatus og efter at have indrømmet importøren ret til at blive hørt.

ARTIKEL 3.26

Fortrolighed

1. Hver part bevarer i overensstemmelse med sine love og forskrifter fortroligheden af de oplysninger, som den har modtaget fra den anden part i henhold til dette kapitel, og beskytter disse oplysninger mod videregivelse.
2. Oplysninger, der indhentes af myndighederne i den importerende part, må kun anvendes af disse myndigheder i forbindelse med dette kapitel.
3. Hver part sikrer, at fortrolige oplysninger, der indsamles i henhold til dette kapitel, ikke anvendes til andre formål end administration og håndhævelse af afgørelser og bestemmelse af produkternes oprindelse og toldspørgsmål, undtagen med tilladelse fra den person eller part, som har afgivet de fortrolige oplysninger.
4. Uanset stk. 3 kan en part tillade, at oplysninger, der indsamles i henhold til dette kapitel, anvendes til administrative, retlige eller domstolslignende procedurer, som indledes på grund af manglende overholdelse af love og forskrifter vedrørende told til gennemførelse af dette kapitel. En part underretter den person eller part, der afgav de pågældende oplysninger, forud for en sådan anvendelse.

ARTIKEL 3.27

Tilbagebetaling og anmodninger om præferencetoldbehandling efter import

1. Hver part fastsætter, at en importør kan anmode om præferencetoldbehandling efter import og om tilbagebetaling af overskydende told, der er betalt for et produkt, hvis:
 - a) importøren ikke anmodede om præferencetoldbehandling på importtidspunktet
 - b) anmodningen fremsættes senest to år efter importdatoen, og
 - c) det pågældende produkt var berettiget til præferencetoldbehandling, da det blev importeret til partens territorium.
2. Som en betingelse for præferencetoldbehandling på grundlag af en anmodning i henhold til stk. 1 kan den importerende part kræve, at importøren:
 - a) fremsætter en anmodning om præferencetoldbehandling i overensstemmelse med den importerende parts love og forskrifter
 - b) afgiver udtalelsen om oprindelse, hvor det er relevant, og
 - c) opfylder alle andre gældende krav i dette kapitel, på samme måde som om der var blevet anmodet om præferencetoldbehandling på importtidspunktet.

ARTIKEL 3.28

Administrative foranstaltninger og sanktioner

1. Hver part pålægger administrative foranstaltninger og eventuelt sanktioner i overensstemmelse med sine respektive love og forskrifter over for en person, som udfærdiger et dokument eller foranlediger et dokument udfærdiget, som indeholder urigtige oplysninger, med henblik på opnåelse af præferencetoldbehandling for et produkt, eller som ikke opfylder de betingelser, der er fastsat i:
 - a) artikel 3.20
 - b) artikel 3.23, stk. 4, ved ikke at fremlægge dokumentation eller ved at afvise et besøg, eller
 - c) artikel 3.17, stk. 2, ved ikke at rette en anmodning om præferencetoldbehandling i toldangivelsen og betale told, alt efter hvad der er relevant, hvis den oprindelige anmodning om præferencebehandling var baseret på ukorrekte oplysninger.
2. Parten skal tage hensyn til artikel 6, stk. 3.6, i overenskomsten om handelslettelser i bilag 1A til WTO-overenskomsten i tilfælde, hvor en importør frivilligt fremlægger en rettelse af en anmodning om præferencebehandling forud for modtagelsen af en verifikationsanmodning i overensstemmelse med den pågældende parts love og forskrifter.

AFDELING C

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL 3.29

Ceuta og Melilla

1. Med henblik på anvendelsen af dette kapitel for så vidt angår Den Europæiske Union omfatter udtrykket "part" ikke Ceuta og Melilla.
2. Når produkter med oprindelse i Chile importeres til Ceuta eller Melilla, skal de i enhver henseende indrømmes samme toldbehandling i henhold til denne aftale, som der indrømmes produkter med oprindelse i Den Europæiske Unions toldområde i henhold til protokol nr. 2 til akten vedrørende Kongeriget Spaniens og Republikken Portugals tiltrædelse af Den Europæiske Union. Chile skal ved import af produkter, der er omfattet af denne aftale, og som har oprindelse i Ceuta og Melilla, indrømme dem den samme toldbehandling, som der indrømmes produkter, der importeres fra og med oprindelse i Den Europæiske Union.
3. Med de fornødne ændringer finder oprindelsesreglerne og -procedurerne i dette kapitel anvendelse på produkter, der eksporteres fra Chile til Ceuta og Melilla, og på varer, der eksporteres fra Ceuta og Melilla til Chile.
4. Ceuta og Melilla betragtes som et enkelt territorium.

5. Artikel 3.3 finder anvendelse på import og eksport af produkter mellem Den Europæiske Union, Chile og Ceuta og Melilla.
6. Eksportøren skal anføre "Chile" eller "Ceuta og Melilla" i felt 3 i teksten til udtalelsen om oprindelse i bilag 3-C, afhængigt af produktets oprindelse.
7. Toldmyndigheden i Kongeriget Spanien er ansvarlig for anvendelsen af denne artikel i Ceuta og Melilla.

ARTIKEL 3.30

Ændringer

Handelsrådet kan vedtage afgørelser om ændring af dette kapitel og bilag 3-A til 3-E i henhold til artikel 33.1, stk. 6, litra a).

ARTIKEL 3.31

Underudvalget om Told, Handelslettelser og Oprindelsesregler

1. Underudvalget om Told, Handelslettelser og Oprindelsesregler ("underudvalget"), der er nedsat i henhold til artikel 33.4, stk. 1, består af parternes repræsentanter med ansvar for toldspørgsmål.

2. Underudvalget er ansvarligt for den effektive gennemførelse og anvendelse af dette kapitel.
3. Med henblik på dette kapitel har underudvalget følgende funktioner:
 - a) at udarbejde og om nødvendigt fremsætte passende henstillinger til handelsudvalget om:
 - i) gennemførelsen og anvendelsen af dette kapitel, og
 - ii) enhver ændring af dette kapitel og af bilag 3-A til 3-E, som foreslås af en part
 - b) at fremsætte forslag til handelsudvalget vedrørende vedtagelsen af forklarende bemærkninger for at lette gennemførelsen af dette kapitel, og
 - c) at behandle alle andre spørgsmål vedrørende dette kapitel, som parterne måtte aftale.

ARTIKEL 3.32

Produkter i transit eller oplagring

Parterne kan anvende denne aftale på produkter, der opfylder kravene i dette kapitel, og som på datoen for denne aftales ikrafttræden er i transit eller opbevares midlertidigt på toldoplag eller i frizoner i Den Europæiske Union eller i Chile, forudsat at den importerende part forelægger toldmyndighederne en udtalelse om oprindelse.

ARTIKEL 3.33

Forklarende bemærkninger

Forklarende bemærkninger vedrørende fortolkningen, anvendelsen og forvaltningen af dette kapitel findes i bilag 3-E.

KAPITEL 4

TOLD OG HANDELSLETTELSER

ARTIKEL 4.1

Målsætninger

1. Parterne anerkender vigtigheden af told og handelslettelser i forbindelse med de skiftende globale handelsvilkår.
2. Parterne anerkender, at internationale handels- og toldinstrumenter og -standarder danner grundlaget for import-, eksport- og transitkrav og -procedurer.
3. Parterne anerkender at love og forskrifter vedrørende told skal være ikkediskriminerende, og at toldprocedurerne skal være baseret på anvendelsen af moderne metoder og effektiv kontrol for at bekæmpe svig, beskytte forbrugernes sundhed og sikkerhed og fremme lovlig handel. Hver part bør regelmæssigt gennemgå sine toldlove, -forskrifter og -procedurer. Parterne anerkender også, at deres toldprocedurer ikke må være mere administrativt byrdefulde eller handelsbegrænsende end nødvendigt for at nå legitime mål, og at de skal anvendes på en måde, der er forudsigelig, konsekvent og gennemsigtig.
4. Parterne er enige om at styrke deres samarbejde med henblik på at sikre, at de relevante love, forskrifter og procedurer vedrørende told samt de relevante myndigheders administrative kapacitet, opfylder målene om at fremme handelslettelser, samtidig med at der sikres effektiv toldkontrol.

ARTIKEL 4.2

Definitioner

Med henblik på dette kapitel forstås ved "toldmyndighed":

- a) for så vidt angår Chile, *Servicio Nacional de Aduanas* (det nationale toldvæsen) eller dennes efterfølger, og
- b) for så vidt angår Den Europæiske Union, Europa-Kommissionens tjenestegrene med ansvar for toldanliggender og toldmyndighederne og andre myndigheder i medlemsstaterne med beføjelse til at gennemføre og håndhæve love og forskrifter vedrørende told.

ARTIKEL 4.3

Toldsamarbejde

1. Parternes respektive toldmyndigheder skal samarbejde på toldområdet for at sikre, at målsætningerne i artikel 4.1 opfyldes.
2. Parterne udvikler deres samarbejde gennem bl.a.:
 - a) udveksling af oplysninger om toldlove og -forskrifter og gennemførelsen heraf samt om toldprocedurer, særlig med hensyn til:
 - i) forenkling og modernisering af toldprocedurer

- ii) toldmyndighedernes håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder
 - iii) lettelse af transitforsendelser og omladning
 - iv) forbindelser med erhvervslivet, og
 - v) forsyningskædesikkerhed og risikostyring
- b) samarbejde om de toldrelaterede aspekter af at sikre og lette de internationale handelsforsyningskæder i overensstemmelse med Verdenstoldorganisationens (i det følgende benævnt "WCO") SAFE-ramme for standarder til sikring og fremme af den globale samhandel, som blev vedtaget i juni 2005
- c) hensyntagen til udviklingen af fælles initiativer vedrørende import, eksport og andre toldprocedurer, herunder udveksling af bedste praksis og teknisk bistand, og sikring af, at der ydes en effektiv service til erhvervslivet; et sådant samarbejde kan omfatte udveksling om toldlaboratorier, uddannelse af toldembedsmænd og nye teknologier til toldkontrol og -procedurer
- d) styrkelse af deres samarbejde på toldområdet i internationale organisationer som f.eks. WTO og WCO
- e) når det er relevant og hensigtsmæssigt, etablering af gensidig anerkendelse af programmer for autoriserede økonomiske operatører, herunder tilsvarende handelsfremmende foranstaltninger

- f) udveksling af oplysninger om risikostyringsteknikker, risikostandarder og sikkerhedskontrol med henblik på så vidt muligt at fastlægge minimumsstandarder for risikostyringsteknikker og dertil knyttede krav og programmer
- g) bestræbelser på at harmonisere deres datakrav vedrørende import-, eksport- og andre toldprocedurer ved at gennemføre fælles standarder og dataelementer i overensstemmelse med WCO's datamodel
- h) udveksling af deres respektive erfaringer med at udvikle og udrulle deres one-stop-shopsystemer og, hvis det er relevant, udvikle fælles datasæt for disse systemer
- i) opretholdelse af en dialog mellem deres respektive politiske eksperter for at fremme nytten, effektiviteten og anvendeligheden af forhåndsafgørelser for toldmyndigheder og erhvervsdrivende, og
- j) udveksling, når det er relevant og hensigtsmæssigt, gennem struktureret og periodisk kommunikation mellem deres toldmyndigheder af visse kategorier af toldrelaterede oplysninger til specifikke formål, navnlig med henblik på at forbedre risikostyringen og effektiviteten af toldkontrollen, med fokus på varer, der er udsat for risiko i form af opkrævning af indtægter eller sikkerhed og fremme af lovlig handel; en sådan udveksling berører ikke udveksling af oplysninger, der kan finde sted mellem parterne i overensstemmelse med protokollen til denne aftale om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål.

3. Med de fornødne ændringer foretages enhver udveksling af oplysninger mellem parterne i henhold til dette kapitel med forbehold af oplysningernes fortrolighed og kravene om beskyttelse af personoplysninger, jf. artikel 12 i protokollen til denne aftale om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål, samt med forhold af eventuelle krav om fortrolighed og privatlivets fred, der er fastsat i parternes love og forskrifter.

ARTIKEL 4.4

Gensidig administrativ bistand

Parterne skal yde hinanden gensidig administrativ bistand i toldanliggender i overensstemmelse med protokollen til denne aftale om gensidig administrativ bistand i toldanliggender.

ARTIKEL 4.5

Love, forskrifter og procedurer vedrørende told

1. Hver part skal sikre, at dens love, forskrifter og procedurer vedrørende told er:
 - a) baseret på internationale instrumenter og standarder på told- og handelsområdet, herunder den internationale konvention om det harmoniserede varebeskrivelses- og varenomenklatursystem, udfærdiget i Bruxelles den 14. juni 1983, samt WCO's SAFE-rammestandarder til sikring og fremme af den globale samhandel og WCO's datamodel, samt, hvis det er relevant, de væsentlige elementer i den reviderede Kyotokonvention om forenkling og harmonisering af toldprocedurer, udfærdiget i Kyoto den 18. maj 1973 og vedtaget af Verdenstoldorganisationens Råd i juni 1999
 - b) baseret på beskyttelse og fremme af lovlig handel gennem en effektiv håndhævelse og overholdelse af gældende lovkrav, og

- c) forholdsmæssige og ikkediskriminerende for at undgå unødvendige byrder for økonomiske aktører, give mulighed for yderligere lettelser for erhvervsdrivende med højt overholdelsesniveau, herunder fordelagtig behandling for så vidt angår toldkontrol inden varernes frigivelse, og sikre beskyttelsesforanstaltninger mod svig og ulovlige eller skadelige aktiviteter.
2. For at forbedre arbejdsmetoderne og sikre ikkeforskelsbehandling, gennemsigtighed, effektivitet, integritet og ansvarlighed i toldtransaktionerne skal hver part:
- a) hvor det er muligt, forenkle og revidere krav og formaliteter med henblik på hurtig frigivelse og fortoldning af varer
- b) arbejde hen imod yderligere forenkling og standardisering af oplysninger og dokumentation som kræves af toldmyndigheder og andre organer for at reducere de tids- og omkostningsmæssige byrder for erhvervsdrivende, herunder små og mellemstore virksomheder, og
- c) sikre, at de højeste standarder for integritet opretholdes gennem anvendelse af foranstaltninger, der afspejler principperne i de relevante internationale konventioner og instrumenter på dette område.

ARTIKEL 4.6

Frigivelse af varer

Hver part sikrer, at dens toldmyndigheder, grænsemyndigheder eller andre kompetente myndigheder:

- a) giver mulighed for hurtig frigivelse af varer inden for et tidsrum, der ikke er længere end nødvendigt til at sikre overholdelse af deres told- og andre handelsrelaterede love, forskrifter og formaliteter

- b) giver mulighed for forudgående elektronisk indsendelse og behandling af dokumentation og andre nødvendige oplysninger forud for varenes ankomst
- c) giver mulighed for frigivelse af varer før den endelige fastsættelse af told, skatter, gebyrer og afgifter, forudsat at der stilles en garanti, hvis det kræves efter partens love og forskrifter for at sikre den endelige betaling, og
- d) giver passende prioritet til letfordærlige varer i forbindelse med planlægningen og gennemførelsen af eventuelle nødvendige undersøgelser.

ARTIKEL 4.7

Forenklede toldprocedurer

Hver part indfører eller opretholder foranstaltninger, der tillader erhvervsdrivende, som opfylder de kriterier, der er fastsat i partens love og forskrifter, at drage fordel af en yderligere forenkling af toldprocedurerne. Sådanne foranstaltninger kan omfatte toldangivelser, der indeholder reducerede datasæt eller støttedokumenter, eller periodiske toldangivelser til fastsættelse og betaling af told og afgifter, der dækker flere importtransaktioner inden for et bestemt tidsrum efter frigivelsen af disse importerede varer, eller andre procedurer, der giver mulighed for hurtig frigivelse af visse sendinger.

ARTIKEL 4.8

Autoriserede økonomiske aktører

1. Hver part opretter eller opretholder et partnerskabsprogram for handelslettelser for økonomiske aktører, der opfylder specifikke kriterier (i det følgende benævnt "autoriserede økonomiske aktører").
2. De angivne kriterier for at kunne betragtes som autoriserede økonomiske aktører skal vedrøre overholdelse eller risiko for manglende overholdelse af de krav, der er fastsat i hver parts love, forskrifter eller procedurer. De angivne kriterier offentliggøres og kan omfatte følgende:
 - a) fravær af enhver alvorlig overtrædelse eller gentagne overtrædelser af told- og skattelovgivningen, herunder fraværet af alvorlige strafbare handlinger i forbindelse med ansøgerens økonomiske aktivitet
 - b) ansøgerens dokumentation for en høj grad af kontrol over sin virksomhed og over varestrømmen i kraft af et system til forvaltning af forretningsregnskaber og, om nødvendigt, transportdokumenter, som gør det muligt at gennemføre passende toldkontrol
 - c) økonomisk solvens, der anses for dokumenteret, hvis ansøgeren har en god økonomisk formåen, der sætter vedkommende i stand til at opfylde sine forpligtelser, under behørig hensyntagen til den berørte erhvervsaktivitets særlige karakteristika
 - d) dokumentation for kompetencer eller faglige kvalifikationer, som er direkte forbundet med den udførte aktivitet, og
 - e) passende sikkerheds- og sikringsstandarder.

3. De fastsatte kriterier som omhandlet i stk. 2 udformes eller anvendes ikke med henblik på at udøve eller give anledning til vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling af økonomiske aktører, hvor de samme forhold gør sig gældende, og muliggør deltagelse af små og mellemstore virksomheder.

4. Det i stk. 1 omhandlede partnerskabsprogram for handelslettelser skal omfatte følgende fordele:

- a) begrænsede data- og dokumentationskrav, alt efter tilfældet
- b) færre fysiske kontroller eller fremskyndede undersøgelser, alt efter tilfældet
- c) forenkede procedurer for frigivelse og kort frigivelsestid, alt efter tilfældet
- d) anvendelse af garantier, også omfattende garantier eller reducerede garantier, alt efter tilfældet, og
- e) kontrol af varerne hos den autoriserede økonomiske operatør eller et andet sted, som er godkendt af toldmyndighederne.

5. Det i stk. 1 omhandlede partnerskabsprogram for handelslettelser skal også omfatte følgende fordele:

- a) henstand med betaling af told, skatter, afgifter og gebyrer
- b) en enkelt toldangivelse for al import eller eksport i en given periode, eller

- c) adgang til et særligt kontaktpunkt, der kan yde bistand i toldspørgsmål.

ARTIKEL 4.9

Data- og dokumentationskrav

1. Hver part sikrer, at import-, eksport- og transitformaliteterne samt data- og dokumentationskravene:
- a) indføres og anvendes med henblik på hurtig frigivelse af varer, forudsat at betingelserne for frigivelsen er opfyldt
 - b) indføres og anvendes på en måde, der sigter mod at reducere tidsforbruget og omkostningerne til overholdelse for erhvervsdrivende eller operatører
 - c) er det mindst handelsbegrænsende alternativ, hvis der med rimelighed var to eller flere alternativer til rådighed til at opfylde det eller de pågældende politiske mål, og
 - d) ikke opretholdes, heller ikke delvist, hvis der ikke længere er behov for dem.
2. Hver part anvender fælles toldprocedurer og ensartede dokumenter ved frigivelse af varer på dens toldområde.

ARTIKEL 4.10

Brug af informationsteknologier og elektronisk betaling

1. Hver part skal anvende informationsteknologi, der fremskynder procedurerne for frigivelse af varer, med henblik på at fremme handelen mellem parterne.
2. Hver part skal:
 - a) stille de toldangivelser, der kræves for import eller eksport af varer, til rådighed elektronisk
 - b) gøre det muligt at indgive en toldangivelse i elektronisk format
 - c) give mulighed for elektronisk udveksling af toldoplysninger med erhvervslivet
 - d) fremme elektronisk udveksling af data mellem aktører og toldmyndigheder samt andre tilknyttede agenturer, og
 - e) anvende elektroniske risikostyringssystemer til vurdering og målretning, som sætter toldmyndighederne i stand til at fokusere deres inspektioner på højrisikovarer, og som letter frigivelse af og bevægelighed for lavrisikovarer.
3. Hver part indfører eller opretholder procedurer, der muliggør elektronisk betaling i forbindelse med told, skatter, gebyrer og afgifter, der opkræves af toldmyndighederne ved import og eksport.

ARTIKEL 4.11

Risikostyring

1. Hver part indfører eller opretholder et risikostyringssystem for toldkontrol.
2. Hver part udformer og anvender risikostyring således, at vilkårlig eller uberettiget diskrimination eller skjulte hindringer af den internationale handel undgås.
3. Hver part fokuserer toldkontrollen og anden relevant grænsekontrol på højrisikoforsendelser og fremskynder frigivelsen af lavrisikoforsendelser. Hver part kan også udtage vilkårligt udvalgte sendinger til denne kontrol som led i sin risikostyring.
4. Hver part baserer sin risikostyring på en risikovurdering, der foretages ved hjælp af passende udvælgelseskriterier.

ARTIKEL 4.12

Efterfølgende kontrol af toldbehandlingen

1. For at fremskynde frigivelsen af varer indfører eller opretholder hver part efterfølgende kontrol af toldbehandlingen for at sikre overholdelsen af toldbestemmelserne og andre handelsrelaterede love og forskrifter.
2. Hver part foretager en efterfølgende risikobaseret kontrol af toldbehandlingen.

3. Hver part foretager en efterfølgende kontrol af toldbehandlingen på gennemsigtig vis. Hvis der gennemføres en kontrol, og der er opnået afgørende resultater, underretter parten straks den person, hvis optegnelser er blevet kontrolleret, om resultaterne, årsagerne til resultaterne og den pågældende persons rettigheder og forpligtelser.
4. Parterne anerkender, at de oplysninger, der indhentes i forbindelse med en efterfølgende kontrol af toldbehandlingen, kan anvendes i forbindelse med efterfølgende administrative eller retlige procedurer.
5. Hver part skal i sin risikostyring anvende, når det er praktisk muligt, resultatet af en efterfølgende kontrol af toldbehandlingen.

ARTIKEL 4.13

Gennemsigtighed

1. Parterne anerkender, at det er vigtigt rettidigt at konsultere repræsentanter for de erhvervsdrivende i forbindelse med udarbejdelse af lovgivningsforslag og generelle procedurer vedrørende told og handelslettelser. Med henblik herpå sørger hver part for passende konsultationer mellem myndighederne og erhvervslivet.
2. Hver part sørger for, at dens respektive toldkrav og toldrelaterede krav og procedurer fortsat modsvarer erhvervslivets behov, følger bedste praksis og forbliver så lidt handelsbegrænsede som muligt.
3. Hver part sørger i passende omfang for regelmæssige konsultationer mellem grænsemyndigheder og erhvervsdrivende eller andre interesserede parter på sit territorium.

4. Hver part offentliggør straks på en ikkediskriminerende og tilgængelig måde, herunder online, nye love og forskrifter vedrørende told og handelslettelser samt ændringer og fortolkninger af disse love og bestemmelser, forud for anvendelsen heraf. Sådanne love og forskrifter samt ændringer og fortolkninger heraf skal omfatte dem, der vedrører:

- a) import-, eksport- og transitprocedurer, herunder procedurer ved havn, lufthavn og andre indgangssteder, samt de påkrævede formularer og dokumenter
- b) anvendte told- og afgiftssatser af enhver art, der pålægges i forbindelse med import eller eksport
- c) gebyrer og afgifter pålagt af eller på vegne af offentlige organer ved eller i forbindelse med import, eksport eller transit
- d) regler for klassificering eller værdiansættelse af varer med henblik på fortoldning
- e) almenyldige love, forskrifter og administrative afgørelser vedrørende oprindelsesregler
- f) import-, eksport- eller transitbegrænsninger eller -forbud
- g) bestemmelser om sanktioner for tilsidesættelse af import-, eksport- eller transitformaliteter
- h) aftaler eller dele deraf med andre lande med hensyn til import, eksport eller transit
- i) procedurer vedrørende forvaltning af toldkontingenter

- j) åbningstider og procedurer for toldsteder i havne og ved grænseovergangssteder
- k) kontaktpunkter med henblik på informationssøgning, og
- l) andre relevante meddelelser af administrativ karakter i forbindelse med litra a)-k).

5. Hver part sikrer, at der er en tilstrækkelig lang frist mellem offentliggørelsen¹ og ikrafttrædelsen af nye eller ændrede love, forskrifter og gebyrer eller afgifter.

6. Hver part opretter eller opretholder et eller flere informationskontorer, som kan besvare rimelige forespørgsler fra myndigheder, erhvervslivet og andre interesserede parter om toldanliggender og andre handelsrelaterede anliggender. Informationskontorerne besvarer forespørgsler inden for en rimelig frist, der fastsættes af hver part og kan variere afhængig af forespørgslens art og kompleksitet. En part må ikke opkræve gebyr for besvarelse af forespørgsler eller tilvejebringelse af de fornødne formularer og dokumenter.

ARTIKEL 4.14

Forhåndsafgørelser

1. Med henblik på denne artikel forstås ved "forhåndsafgørelse" en skriftlig afgørelse, som en part gennem sine toldmyndigheder giver en ansøger forud for import af en vare, der er omfattet af ansøgningen, og som fastsætter den behandling, som parten skal give varen på importtidspunktet med hensyn til:

- a) tarifieringen af varen

¹ Det præciseres, at "offentliggørelse" består i, at love og bestemmelser gøres offentligt tilgængelige.

b) varens oprindelse, og

c) alle andre spørgsmål, som parterne måtte blive enige om.

2. Hver part udsteder en forhåndsafgørelse gennem sine toldmyndigheder. Denne forhåndsafgørelse udstedes inden for en rimelig og bindende frist til den ansøger, som har indgivet en skriftlig anmodning, herunder i elektronisk format, og den skal indeholde alle nødvendige oplysninger i overensstemmelse med den udstedende parts love og forskrifter.

3. Forhåndsafgørelsen er gyldig i en periode på mindst tre år fra den dato, hvor den får virkning, medmindre den lov, de kendsgerninger eller omstændigheder, der ligger til grund for den oprindelige forhåndsafgørelse, har ændret sig.

4. En part kan afslå at udstede en forhåndsafgørelse, hvis de kendsgerninger og omstændigheder, der ligger til grund for forhåndsafgørelsen, er genstand for administrativ eller domstolsprøvelse, eller hvis anmodningen ikke vedrører en påtænkt anvendelse af forhåndsafgørelsen. Afviser en part at udstede en forhåndsafgørelse, underrettes ansøgeren straks herom skriftligt med angivelse af relevante kendsgerninger og grundlaget for afgørelsen.

5. Hver part offentliggør som minimum:

a) betingelserne for ansøgningen om en forhåndsafgørelse, herunder oplysningerne, der skal forelægges, og formatet

b) fristen for udstedelse af en forhåndsafgørelse, og

c) forhåndsafgørelsens gyldighedsperiode.

6. Hvis en part tilbagekalder, ændrer eller ophæver gyldigheden af en forhåndsafgørelse, meddeles ansøgeren dette skriftligt med angivelse af de relevante faktiske omstændigheder og grundlaget for afgørelsen. En part kan kun tilbagekalde, ændre eller ophæve gyldigheden af en forhåndsafgørelse med tilbagevirkende kraft, hvis afgørelsen var baseret på ufuldstændige, urigtige, falske eller vildledende oplysninger fra ansøgeren.
7. En parts forhåndsafgørelse er bindende for den pågældende part for så vidt angår ansøgeren. Forhåndsafgørelsen er også bindende for ansøgeren.
8. Hver part forelægger efter skriftlig anmodning fra ansøgeren en revision af en forhåndsafgørelse eller en afgørelse om tilbagekaldelse, ændring eller ugyldiggørelse heraf.
9. Med forbehold af fortrolighedskravene i dens love og forskrifter offentliggør hver part de væsentlige elementer i sine forhåndsafgørelser, herunder online.

ARTIKEL 4.15

Transit og omladning

1. Hver part sikrer lettelse og effektiv kontrol af transitforsendelser og omladning gennem dens territorium.
2. Hver part fremmer og gennemfører regionale transitordninger med henblik på at lette handelen.
3. Hver part sikrer samarbejde mellem og koordinering af sine berørte myndigheder og relevante organer for at lette transittrafikken.

4. Hver part tillader, at varer bestemt til import forsendes på dens territorium under toldkontrol fra et indgangstoldsted til et andet toldsted på dens territorium, hvorfra varerne frigives eller fortoldes, forudsat at alle forskriftmæssige krav er opfyldt.

ARTIKEL 4.16

Toldklarerere

1. En part må ikke indføre obligatorisk anvendelse af toldklarerere som et krav for erhvervsdrivende til at opfylde deres forpligtelser med hensyn til import, eksport og transit af varer.
2. Hver part offentliggør sine foranstaltninger vedrørende anvendelse af toldklarerere.
3. Parterne anvender gennemsigtige, ikkediskriminerende og forholdsmæssigt afpassede regler, når de godkender toldklarerere.

ARTIKEL 4.17

Inspektion før afsendelse

Parterne må ikke kræve, at private virksomheder foretager inspektion af forsendelsen som defineret i aftalen om inspektion før afsendelse i bilag 1A til WTO-overenskomsten eller enhver anden undersøgelse udført inden toldbehandlingen af private virksomheder på bestemmelsesstedet.

ARTIKEL 4.18

Klageadgang

1. Hver part indfører effektive, hurtige, ikkediskriminerende og lettilgængelige procedurer, der sikrer retten til at klage over toldmyndighedernes eller andre kompetente myndigheders administrative handlinger, kendelser og afgørelser, som påvirker import eller eksport af varer eller varer i transit.
2. Klageprocedurerne kan omfatte administrativ efterprøvelse foretaget af tilsynsmyndigheden og domstolsprøvelse af afgørelser truffet på administrativt plan i overensstemmelse med en parts love og forskrifter.
3. Enhver person, der har henvendt sig til toldmyndighederne eller andre kompetente myndigheder eller anmodet om en afgørelse, og som ikke har opnået en afgørelse om denne anmodning inden for de relevante frister, har også ret til at klage.
4. Hver part sikrer, at dens toldmyndigheder eller andre kompetente myndigheder giver de personer, hvortil der er udstedt administrative afgørelser, begrundelserne for disse afgørelser for om nødvendigt at lette adgangen til klageprocedurer.

ARTIKEL 4.19

Sanktioner

1. Hver part sikrer, at dens love og forskrifter på toldområdet fastsætter, at sanktioner, der pålægges for tilsidesættelse af love, forskrifter eller proceduremæssige krav vedrørende told, står i et rimeligt forhold til tilsidesættelsen og er ikkediskriminerende.
2. Hver part sikrer, at eventuelle sanktioner, som pålægges for en tilsidesættelse af dens love, forskrifter eller proceduremæssige krav vedrørende told, kun pålægges den person, der er juridisk ansvarlig for tilsidesættelsen.
3. Hver part sikrer, at den pålagte sanktion er baseret på sagens kendsgerninger og omstændigheder og står i et rimeligt forhold til tilsidesættelsens omfang og alvor. Hver part skal undgå incitament eller interessekonflikter i forbindelse med vurderingen og opkrævningen af sanktioner.
4. Hver part opfordres til at overveje forhåndsfremlæggelse af oplysninger til en toldmyndighed vedrørende omstændighederne ved en tilsidesættelse af dens love, forskrifter eller proceduremæssige krav som en potentiel formildende omstændighed ved fastsættelsen af en sanktion.
5. Hvis en part pålægger sanktioner for en tilsidesættelse af dens love, forskrifter eller proceduremæssige krav, giver den en skriftlig redegørelse til den person, som sanktionerne pålægges, med angivelse af tilsidesættelsens art og gældende love, forskrifter eller procedurer, som ligger til grund for pålæggelsen af sanktionens beløbsmæssige størrelse og art.

ARTIKEL 4.20

Underudvalget om Told, Handelslettelser og Oprindelsesregler

1. Underudvalget om Told, Handelslettelser og Oprindelsesregler ("underudvalget") er nedsat i henhold til artikel 33.4, stk. 1.
2. Underudvalget sikrer en korrekt gennemførelse af dette kapitel, de kompetente myndigheders grænsehåndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder i overensstemmelse med kapitel 25, afdeling C, underafdeling 2, protokollen til denne aftale om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål og eventuelle yderligere toldrelaterede bestemmelser, der er aftalt mellem parterne, og undersøger alle spørgsmål, der opstår i forbindelse med anvendelsen heraf.
3. Underudvalgets opgaver omfatter:
 - a) overvågning af gennemførelsen og forvaltningen af dette kapitel og kapitel 3
 - b) tilvejebringelse af et forum for konsultationer om og drøftelse af alle spørgsmål vedrørende told, navnlig toldprocedurer, toldværdiansættelse, toldordninger, toldnomenklatur, toldsamarbejde og gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål
 - c) tilvejebringelse af et forum for konsultationer og drøftelse af spørgsmål vedrørende oprindelsesregler og administrativt samarbejde samt grænseforanstaltninger for intellektuelle ejendomsrettigheder, og

d) forbedring af samarbejdet om udvikling, anvendelse og håndhævelse af toldprocedurer, gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål, oprindelsesregler og administrativt samarbejde.

4. Underudvalget kan fremsætte henstillinger om spørgsmål, der er omfattet af stk. 2. Handelsrådet eller handelsudvalget har beføjelse til at træffe beslutninger om gensidig anerkendelse af risikostyringsteknikker, risikostandarder, sikkerhedskontroller og handelsfremmende partnerskabsprogrammer, herunder aspekter såsom datatransmission og gensidigt aftalte fordele.

ARTIKEL 4.21

Midlertidig indførsel

1. Med henblik på denne artikel forstås ved "midlertidig indførsel" den toldprocedure, hvorefter visse varer, herunder transportmidler, kan føres ind på en parts toldområde med betinget fritagelse for betaling af importafgifter og skatter og uden anvendelse af importforbud eller -restriktioner af økonomisk karakter. Disse varer skal importeres til et bestemt formål og være bestemt til genudførsel inden for en bestemt periode og uden at have undergået nogen ændring bortset fra normale værdiforringelse som følge af deres anvendelse.

2. Hver part bevilger midlertidig indførsel med fuldstændig betinget fritagelse for importafgifter og skatter og uden anvendelse af importrestriktioner eller forbud af økonomisk karakter¹ som fastsat i dens love og forskrifter, for følgende varer:

- a) varer bestemt til forevisning eller anvendelse på udstillinger, messer, møder eller lignende arrangementer, dvs. varer bestemt til forevisning eller demonstration ved et arrangement, varer bestemt til brug i forbindelse med fremvisning af udenlandske produkter ved et arrangement, og udstyr, herunder tolkeudstyr, lyd- og billedoptagere og film af uddannelsesmæssig, videnskabelig eller kulturel karakter, der er bestemt til brug ved internationale møder, konferencer eller kongresser, samt varer, der er fremstillet ved sådanne arrangementer af varer under midlertidig indførsel. Hver part kan kræve, at der udstedes en statslig tilladelse eller en garanti eller et depositum, inden begivenheden finder sted

¹ Det præciseres, at midlertidig indførsel af varer, der er omhandlet i denne artikels stk. 1 og 2, og som indføres til Chile fra Den Europæiske Union, ikke er betinget af betaling af det gebyr, der er fastsat i artikel 107 i Chiles toldbekendtgørelse (*Ordenanza de Aduanas*), der er indeholdt i dekret 30 fra finansministeriet, Chiles officielle tidende af 4. juni 2005 (*Decreto con Fuerza de Ley 30 del Ministerio de Hacienda, Diario Oficial, 04 de junio de 2005*).

- b) professionelt udstyr, dvs. udstyr til pressen, til lyd- eller fjernsynsudsendinger, som er nødvendigt for repræsentanter for pressen, radio- og tv-selskaber eller fjernsynsselskaber, der besøger et andet lands område, med henblik på transmission eller optagelse af materiale til bestemte programmer, kinematografisk udstyr, der er nødvendigt for, at en person, der besøger et andet lands område, kan fremstille en bestemt film eller film, ethvert andet udstyr, der er nødvendigt for, at en person, der besøger et andet lands område kan løse en bestemt opgave, kan udøve sit erhverv eller fag, i det omfang det ikke skal anvendes til industriel fremstilling eller pakning af varer, samt (medmindre der er tale om håndværktøj) udstyr til udvinding af naturressourcer, til opførelse, reparation eller vedligeholdelse af bygninger eller til udførelse af jordarbejder eller lignende, apparater og andet tilbehør til ovennævnte udstyr og reservedele dertil; dele heraf indføres med henblik på reparation eller vedligeholdelse af det midlertidigt indførte professionelle udstyr
- c) varer, der indføres i forbindelse med en erhvervsmæssig transaktion, hvor indførslen ikke i sig selv udgør en erhvervsmæssig transaktion, såsom: emballage, som indføres fyldt med henblik på genudførelse fyldt eller tom, eller som indføres tom med henblik på genudførelse fyldt; beholdere, hvad enten disse er lastet med varer eller ej, og tilbehør og udstyr til beholdere, der er indført midlertidigt, og som enten indføres sammen med en beholder med henblik på at blive genudført separat eller med en anden beholder, eller som importeres separat med henblik på at blive genudført sammen med en beholder, og reservedele, der indføres til reparation af beholdere under proceduren for midlertidig indførelse, paller, prøver, reklamefilm
- d) varer, der udelukkende indføres til uddannelsesmæssige, videnskabelige eller kulturelle formål, såsom videnskabeligt udstyr, undervisningsmateriale, velfærdsmateriale til søfolk og alle andre varer, der indføres i forbindelse med uddannelsesmæssige, videnskabelige eller kulturelle aktiviteter; reservedele til videnskabeligt udstyr og undervisningsmateriale, der er indført midlertidigt, og værktøj, der er specielt konstrueret til vedligeholdelse, kontrol, måling eller reparation af sådant udstyr

- e) personlige ejendele, dvs. alle nye eller brugte genstande, som den rejsende med rimelighed kan have brug for til sin personlige brug under rejsen, idet der tages hensyn til alle omstændigheder ved rejsen, dog med undtagelse af varer, der indføres i erhvervsmæssigt øjemed, og varer, der indføres i sportsøjemed, såsom sportsartikler og andre genstande til brug for rejsende i sportskonkurrencer eller -opvisninger eller til træning på det territorium, for hvilket den midlertidige indførelse bevilges
- f) turistreklamemateriale, dvs. varer, der indføres med det formål at tilskynde offentligheden til at besøge et fremmed land, navnlig for dér at deltage i møder og arrangementer af kulturel, religiøs, turist- og sportsmæssig eller faglig art; hver part kan kræve, at der stilles garanti eller depositum for sådanne varer
- g) varer, der importeres til humanitære formål, dvs. medicinsk-kirurgisk udstyr og laboratorieudstyr samt nødhjælpsforsyninger såsom køretøjer eller andre transportmidler, tæpper, telte, præfabrikerede huse eller andre nødvendige artikler, der sendes for at hjælpe ofre for naturkatastrofer eller lignende, og
- h) dyr, der importeres til særlige formål, såsom: politihunde eller -heste, sporhunde, førerhunde, redningshunde, dyr med henblik på deltagelse i udstillinger, stævner, konkurrencer eller opvisninger, dyr med henblik på underholdning såsom cirkusdyr, turnering (herunder rejsendes selskabsdyr), udførelse af arbejde eller transport, eller for medicinske formål såsom levering af slangegift.

3. Hver part accepterer i overensstemmelse med sine love og forskrifter¹ midlertidig indførsel af de i stk. 2 omhandlede varer samt, uanset deres oprindelse, de ATA-carnet'er, der er udstedt i den anden part i overensstemmelse med konventionen om midlertidig indførsel, udfærdiget i Istanbul den 26. juni 1990, og som er påtegnet dér og garanteret af en sammenslutning, der indgår i den internationale garantikæde, og som er attesteret af de kompetente myndigheder og gyldigt på den importerende parts toldområde.

ARTIKEL 4.22

Reparerede varer

1. Med henblik på denne artikel forstås ved "reparation" enhver behandling af en vare, som foretages for at udbedre funktionsfejl eller materielle skader for således at genetablere varens oprindelige funktion eller sikre, at den er i overensstemmelse med de tekniske krav til anvendelsen, og uden hvilken varen ikke længere kan anvendes på normal måde til det formål, den er bestemt til. Reparation af en vare omfatter genetablering og vedligeholdelse, men ikke en behandling eller en proces, hvorved:

- a) varens grundlæggende egenskaber tilintetgøres, eller der skabes en ny eller kommercielt anderledes vare

¹ Det præciseres, at for Chiles vedkommende skal A.T.A-carnet'erne accepteres som fastsat ved Udenrigsministeriets dekret nr. 103 af 2004 (*Decreto N° 103 de 2004 del Ministerio de Relaciones Exteriores*), som gennemfører "konventionen om midlertidig indførsel" og bilag A, B1, B2 og B3 hertil med behørigt angivne forbehold og ændringer heraf.

- b) et halvfabrikata omformes til helfabrikata, eller
- c) en vares tekniske ydeevne forbedres eller opgraderes.
2. En part må ikke lægge told på en vare, uanset oprindelse, som genindføres på dens toldområde efter at have været midlertidigt eksporteret fra dens toldområde til den anden parts toldområde med henblik på reparation.
3. Stk. 2 finder ikke anvendelse på varer, der mod kaution importeres til frihandelszoner eller med tilsvarende status, og som derefter eksporteres med henblik på reparation og ikke genindføres mod kaution til frihandelszoner eller med tilsvarende status.
4. En part må ikke lægge told på en vare, uanset oprindelse, der indføres midlertidigt fra den anden parts toldområde med henblik på reparation.

ARTIKEL 4.23

Gebyrer og formaliteter

1. Gebyrer og andre afgifter, der pålægges af en part ved eller i forbindelse med import eller eksport af en vare fra den anden part, begrænses til de anslåede omkostninger ved de ydede tjenesteydelser og må ikke udgøre en indirekte beskyttelse af indenlandske varer eller en beskatning af import eller eksport til skattemæssige formål.
2. En part må ikke opkræve gebyrer eller andre afgifter ved eller i forbindelse med import eller eksport af en vare fra den anden part på et ad valorem-grundlag.

3. Hver part kan kun opkræve afgifter eller inddrive omkostninger, hvis der ydes specifikke tjenesteydelser, herunder følgende:

- a) toldpersonales tilstedeværelse uden for officiel åbningstid eller i andre lokaler end toldmyndighedernes lokaler efter anmodning
- b) analyser eller ekspertrapporter om varer og portoudgifter til returnering af varer til en ansøger, især for så vidt angår beslutninger vedrørende bindende oplysninger eller meddelelse af oplysninger om anvendelsen af toldlove og bestemmelser
- c) undersøgelse eller prøveudtagning af varer med henblik på verifikation eller tilintetgørelse af varer, hvis der er andre omkostninger forbundet hermed end anvendelse af toldpersonale, eller
- d) ekstraordinære kontrolforanstaltninger, hvor sådanne foranstaltninger er nødvendige som følge af varenes art eller en potentiel risiko.

4. Hver part offentliggør straks alle gebyrer og afgifter, som den kan pålægge i forbindelse med import eller eksport, således at myndigheder, erhvervsdrivende og andre interesserede parter kan få kendskab dertil.

5. En part må ikke kræve udførelse af konsulatsforretninger, herunder tilknyttede gebyrer og afgifter, i forbindelse med import af en vare fra den anden part.

KAPITEL 5

AFBØDENDE HANDELSFORANSTALTNINGER

AFDELING A

ANTIDUMPING- OG UDLIGNINGSTOLD

ARTIKEL 5.1

Generelle bestemmelser

1. Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser i henhold til antidumpingaftalen og SCM-aftalen.
2. Med henblik på denne afdeling finder præferenceoprindelsesreglerne i kapitel 3 ikke anvendelse.

ARTIKEL 5.2

Gennemsigtighed

1. Antidumping- og antisubsidieundersøgelser og -foranstaltninger bør anvendes i fuld overensstemmelse med de relevante WTO-krav, der er fastsat i antidumpingaftalen og SCM-aftalen, og baseres på et retfærdigt og gennemsigtigt system.

2. Hver part skal hurtigst muligt efter indførelsen af midlertidige foranstaltninger, og under alle omstændigheder inden en endelig konstatering, sikre en fuldstændig fremlæggelse af alle de vigtigste kendsgerninger og betragtninger, der ligger til grund for beslutningen om at indføre endelige foranstaltninger. En sådan fremlæggelse berører ikke anvendelsen af artikel 6, stk. 5, i antidumpingaftalen og artikel 12, stk. 4, i SCM-aftalen. Hver part skal fremlægge sådanne væsentlige kendsgerninger og betragtninger skriftligt og give interesserede parter tilstrækkelig tid til at fremsætte bemærkninger hertil.

3. Alle interesserede parter skal have mulighed for at blive hørt med henblik på at tilkendegive deres synspunkter i forbindelse med en antidumping- eller antisubsidieundersøgelse, forudsat at dette ikke forsinker gennemførelsen af undersøgelsen unødigt.

ARTIKEL 5.3

Hensyntagen til samfundets interesser

Hver part tager hensyn til situationen for dens indenlandske erhvervsgren, importører og deres repræsentative sammenslutninger, repræsentative brugere og repræsentative forbrugerorganisationer, i det omfang de har fremsendt relevante oplysninger til undersøgelsesmyndighederne inden for den relevante frist. En part kan beslutte ikke at anvende antidumping- eller udligningsforanstaltninger på grundlag af sådanne oplysninger.

ARTIKEL 5.4

Reglen om den lavest mulige told

Hvis en part indfører en antidumpingtold vedrørende den anden parts varer, må tolden ikke være højere end dumpingmargenen. Når det er muligt, bør antidumpingtolden være lavere end denne margin, hvis en sådan lavere told vil være tilstrækkelig til at afhjælpe den skade, der er forvoldt den indenlandske erhvervsgren.

ARTIKEL 5.5

Ikkeanvendelse af tvistbilæggelse

Kapitel 31 finder ikke anvendelse på denne afdeling.

AFDELING B

GLOBALE BESKYTTELSESFORANSTALTNINGER

ARTIKEL 5.6

Generelle bestemmelser

Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser i henhold til artikel XIX i GATT 1994, aftalen om beskyttelsesforanstaltninger og landbrugsaftalens artikel 5.

ARTIKEL 5.7

Gennemsigtighed og indførelse af endelige foranstaltninger

1. Uanset artikel 5.6 skal en part, der indleder en global beskyttelsesundersøgelse eller agter at anvende globale beskyttelsesforanstaltninger efter anmodning fra den anden part, og forudsat at sidstnævnte har en væsentlig interesse heri, straks fremlægge en skriftlig meddelelse med alle de relevante oplysninger, der førte til indledningen af en global beskyttelsesundersøgelse eller anvendelsen af globale beskyttelsesforanstaltninger, herunder vedrørende de foreløbige konstateringer, hvis det er relevant. Denne meddelelse berører ikke anvendelsen af artikel 3, stk. 2, i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger.
2. Ved indførelse af endelige globale beskyttelsesforanstaltninger skal hver part tilstræbe at indføre dem på en måde, der griber mindst muligt ind i den bilaterale handel, forudsat at den part, der berøres af foranstaltningerne, har en væsentlig interesse som defineret i stk. 4.
3. Finder en part i forbindelse med stk. 2, at de retlige forudsætninger for indførelse af endelige globale beskyttelsesforanstaltninger er opfyldt og har til hensigt at indføre sådanne foranstaltninger, skal den give den anden part meddelelse herom og give mulighed for at afholde bilaterale konsultationer, forudsat at den anden part har en væsentlig interesse som defineret i stk. 4. Hvis der ikke er fundet en tilfredsstillende løsning senest 15 dage efter meddelelsen, kan den importerende part indføre passende globale beskyttelsesforanstaltninger for at afhjælpe problemet.
4. Med henblik på denne artikel anses en part for at have en væsentlig interesse i de pågældende forhold, hvis den hører til de fem største leverandører af den importerede vare i den seneste treårsperiode, målt i absolut mængde eller værdi.

ARTIKEL 5.8

Ikkeanvendelse af tvistbilæggelse

Kapitel 31 finder ikke anvendelse på denne afdeling.

AFDELING C

BILATERALE BESKYTTELSFORANSTALTNINGER

UNDERAFDELING 1

GENERELLE BESTEMMELSER

ARTIKEL 5.9

Definitioner

Med henblik på denne afdeling forstås ved:

- a) "indenlandsk erhvervsgren" for så vidt angår en importeret vare: samtlige producenter af samme eller direkte konkurrerende varer på en parts territorium eller de producenter, hvis samlede produktion af samme eller direkte konkurrerende varer udgør en betydelig del af den samlede indenlandske produktion af sådanne varer

- b) "overgangsperiode":
- i) en periode på syv år fra datoen for denne aftales ikrafttræden, eller
 - ii) for enhver vare, for hvilken toldafviklingsplanen i bilag 2 for den part, der anvender en bilateral beskyttelsesforanstaltning, indeholder en toldafviklingsperiode på syv år: toldafviklingsperioden for den pågældende vare plus to år.

ARTIKEL 5.10

Anvendelse af en bilateral beskyttelsesforanstaltning

1. Hvis varer med oprindelse i en af parterne som følge af nedsættelse eller afskaffelse af told i henhold til denne aftale importeres til den anden parts territorium i så forhøjede mængder, i absolutte tal eller i forhold til den indenlandske produktion, og under sådanne vilkår, at det forvolder, eller der er fare for, at det vil forvolde, alvorlig skade for de indenlandske producenter af samme eller direkte konkurrerende varer, kan den importerende part, uanset afdeling B, indføre passende bilaterale beskyttelsesforanstaltninger i overensstemmelse med de betingelser og efter de procedurer, der er fastlagt i denne afdeling.
2. Hvis betingelserne i stk. 1 er opfyldt, må den importerende part indføre en af følgende bilaterale beskyttelsesforanstaltninger:
 - a) suspension af enhver yderligere nedsættelse af toldsatsen for den pågældende vare som fastsat i denne aftale, eller

- b) en forhøjelse af toldsatsen for den pågældende vare til et niveau, som ikke overstiger den laveste værdi af:
- i) den anvendte mestbegunstigelsestoldsats for varen på det tidspunkt, hvor foranstaltningen anvendes, eller
 - ii) den anvendte mestbegunstigelsestoldsats for varen på den dag, der går umiddelbart forud for datoen for denne aftales ikrafttræden.

ARTIKEL 5.11

Standarder for bilaterale beskyttelsesforanstaltninger

1. Der må ikke anvendes bilaterale beskyttelsesforanstaltninger:
 - a) i større omfang og i længere tid end nødvendigt for at forebygge eller afhjælpe alvorlig skade eller trussel herom for den indenlandske erhvervsgren
 - b) i en periode på over to år kan perioden forlænges med endnu to år, hvis den importerende parts kompetente undersøgelsesmyndigheder efter procedurerne i denne afdeling fastslår, at foranstaltningen fortsat er nødvendig for at forebygge eller afhjælpe alvorlig skade eller trussel herom for den indenlandske erhvervsgren, forudsat at den bilaterale beskyttelsesforanstaltnings samlede anvendelsesperiode, inklusive den oprindelige anvendelsesperiode og enhver forlængelse heraf, ikke overstiger fire år, eller
 - c) efter udløbet af overgangsperioden som defineret i artikel 5.9, litra b).

2. Når en part ophører med at anvende en bilateral beskyttelsesforanstaltning, skal toldsatsen være den sats, der ville have været gældende for den pågældende vare i henhold til partens toldafviklingsplan i bilag 2.

3. For at lette den pågældende erhvervsgrens tilpasning i en situation, hvor den forventede varighed af en bilateral beskyttelsesforanstaltning overstiger et år, skal den part, der anvender foranstaltningen, gradvist liberalisere den med regelmæssige mellemrum i løbet af anvendelsesperioden.

ARTIKEL 5.12

Midlertidige bilaterale beskyttelsesforanstaltninger

1. Under kritiske omstændigheder, hvor en forsinkelse kunne forvolde skade, som ville være vanskelig at afhjælpe, kan en part anvende en bilateral beskyttelsesforanstaltning midlertidigt uden at overholde betingelserne i artikel 5.21, stk. 1, under forudsætning af en foreløbig undersøgelse som klart viser, at der er importeret større mængder af en vare med oprindelsesstatus fra den anden part som følge af nedsættelsen eller afskaffelsen af en told i henhold til denne aftale, og at de importerede varer forvolder, eller truer med at forvolde alvorlig skade for den indenlandske erhvervsgren.

2. Varigheden af en midlertidig bilateral beskyttelsesforanstaltning må ikke overstige 200 dage, i løbet af hvilke parten skal overholde de relevante procedureregler i underafdeling 2. Den part, der anvender den midlertidige bilaterale beskyttelsesforanstaltning, tilbagebetaler straks eventuelle toldforhøjelser, hvis den undersøgelse, der er beskrevet i underafdeling 2, ikke fører til, at betingelserne i artikel 5.10, stk. 1, er opfyldt. Den midlertidige bilaterale beskyttelsesforanstaltnings varighed medregnes som en del af den i artikel 5.11, stk. 1, litra b), omhandlede periode.

3. Den part, der anvender en midlertidig bilateral beskyttelsesforanstaltning, underretter den anden part, når den indfører sådanne midlertidige foranstaltninger, og indbringer straks sagen for handelsudvalget til undersøgelse, hvis den anden part anmoder herom.

ARTIKEL 5.13

Kompensation og suspension af indrømmelser

1. En part, der anvender en bilateral beskyttelsesforanstaltning, skal føre konsultationer med den part, hvis produkter er genstand for foranstaltningen, for at fastlægge en passende handelsliberaliserende kompensation i form af indrømmelser, der i alt væsentligt har tilsvarende virkninger for handelen. Den part, der anvender en bilateral beskyttelsesforanstaltning, skal give mulighed for sådanne konsultationer senest 30 dage efter indførelsen af den bilaterale beskyttelsesforanstaltning.

2. Hvis de i stk. 1 omhandlede konsultationer ikke fører til en aftale om handelsliberaliserende kompensation senest 30 dage efter indledningen af konsultationerne, kan den part, hvis varer er genstand for den bilaterale beskyttelsesforanstaltning, suspendere anvendelsen af indrømmelser, der i alt væsentligt har tilsvarende virkninger for den anden part handel.

3. Den part, hvis varer er genstand for den bilaterale beskyttelsesforanstaltning, underretter skriftligt den anden part herom mindst 30 dage før anvendelsen suspensionen af indrømmelser i overensstemmelse med stk. 2.

4. Forpligtelsen til at yde kompensation i henhold til stk. 1 og retten til at suspendere anvendelsen af koncessioner i henhold til stk. 2 skal:

- a) ikke anvendes i de første 24 måneder, hvor en bilateral beskyttelsesforanstaltning har virkning, forudsat at den bilaterale beskyttelsesforanstaltning er blevet anvendt som følge af en absolut stigning i importen, og
- b) ophøre på den dato, hvor den bilaterale beskyttelsesforanstaltning bringes til ophør.

ARTIKEL 5.14

Tidsforløb mellem to bilaterale beskyttelsesforanstaltninger og ikkeparallel anvendelse af beskyttelsesforanstaltninger

1. En part må ikke anvende en bilateral beskyttelsesforanstaltning som omhandlet i denne afdeling på import af en vare, der tidligere har været omfattet af en sådan foranstaltning, medmindre der er forløbet en periode svarende til halvdelen af den periode, hvori beskyttelsesforanstaltningen blev anvendt i den umiddelbart foregående periode. En bilateral beskyttelsesforanstaltning, der er blevet anvendt mere end én gang for samme vare, kan ikke forlænges med yderligere to år som fastsat i artikel 5.11, stk. 1, litra b).
2. En part må ikke samtidig for samme vare og i samme periode anvende:
 - a) en bilateral beskyttelsesforanstaltning eller en midlertidig bilateral beskyttelsesforanstaltning i henhold til denne aftale, og

- b) en global beskyttelsesforanstaltning i henhold til artikel XIX i GATT 1994 og aftalen om beskyttelsesforanstaltninger.

ARTIKEL 5.15

Regioner i Den Europæiske Unions yderste periferi¹

1. Hvis en vare med oprindelse i Chile importeres til en eller flere af regionerne i Den Europæiske Unions yderste periferi i så forhøjede mængder og under sådanne vilkår, at det forårsager eller truer med at forårsage en alvorlig forværring i den økonomiske situation i den pågældende region i den yderste periferi, kan Den Europæiske Union efter at have undersøgt, om der er alternative løsninger, undtagelsesvis anvende bilaterale beskyttelsesforanstaltninger, som er begrænset til territoriet i den pågældende region i den yderste periferi.
2. Med henblik på stk. 1 forstås ved "alvorlig forværring" store vanskeligheder i en økonomisk sektor, hvor der produceres samme eller direkte konkurrerende varer. Konstateringen af alvorlig forværring skal være baseret på objektive faktorer, herunder følgende:
 - a) stigningen i importmængden i absolutte tal eller i forhold til indenlandsk produktion eller i forhold til import fra andre kilder, og

¹ På datoen for denne aftales ikrafttræden er regionerne i Den Europæiske Unions yderste periferi: Guadeloupe, Fransk Guyana, Martinique, Réunion, Mayotte, St. Martin, Azorerne, Madeira og De Kanariske Øer. Denne artikel finder også anvendelse på et land eller et oversøisk territorium, der ændrer status til en region i den yderste periferi ved en afgørelse vedtaget af Det Europæiske Råd i overensstemmelse med proceduren i artikel 355, stk. 6, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, fra datoen for vedtagelsen af nævnte afgørelse. Hvis en region i Den Europæiske Unions yderste periferi efter denne procedure ophører med at være en region i den yderste periferi, ophører denne artikel med at finde anvendelse på det pågældende land eller oversøiske territorium fra datoen for Det Europæiske Råds afgørelse herom. Den Europæiske Union underretter Chile om eventuelle ændringer for så vidt angår de territorier, der anses for at være regioner i Den Europæiske Unions yderste periferi.

b) virkningerne af importen som omhandlet i stk. 1 på den pågældende erhvervsgrens eller økonomiske sektors situation, herunder på salgstallene, produktionen, den finansielle situation og beskæftigelsen.

3. Andre bestemmelser i denne afdeling, der finder anvendelse på bilaterale beskyttelsesforanstaltninger, finder også anvendelse på enhver beskyttelsesforanstaltning, der vedtages i henhold til denne artikel, uden at det berører stk. 1. Enhver henvisning til "alvorlig skade" i andre bestemmelser i denne afdeling skal forstås som "alvorlig forværring", når den anvendes i forbindelse med regioner i Den Europæiske Unions yderste periferi.

UNDERAFDELING 2

PROCEDUREREGLER FOR BILATERALE BESKYTTELSESFORANSTALTNINGER

ARTIKEL 5.16

Gældende lovgivning

Ved anvendelsen af bilaterale beskyttelsesforanstaltninger skal hver parts kompetente undersøgelsesmyndighed overholde bestemmelserne i denne underafdeling. I tilfælde, der ikke er omfattet af denne underafdeling, anvender den kompetente undersøgelsesmyndighed de regler, der er fastsat i den pågældende myndigheds parts lovgivning.

ARTIKEL 5.17

Indledning af en beskyttelsesprocedure

1. En kompetent undersøgelsesmyndighed kan indlede en procedure vedrørende bilaterale beskyttelsesforanstaltninger ("beskyttelsesprocedure") efter skriftlig anmodning¹ indgivet af eller på vegne af den indenlandske erhvervsgren eller under ekstraordinære omstændigheder på eget initiativ.
2. Anmodningen anses for at være indgivet af eller på vegne af den indenlandske erhvervsgren, hvis den har tilslutning fra indenlandske producenter, hvis samlede produktion udgør mere end 50 % af den samlede indenlandske produktion af samme vare eller direkte konkurrerende varer fremstillet af den del af den indenlandske erhvervsgren, som enten giver udtryk for tilslutning til eller opposition mod anmodningen. En kompetent undersøgelsesmyndighed indleder dog ikke en undersøgelse, hvis de indenlandske producenter, der udtrykkeligt giver deres tilslutning til anmodningen, tegner sig for mindre end 25 % af den samlede indenlandske produktion af samme vare eller direkte konkurrerende varer fremstillet af den indenlandske erhvervsgren.
3. Når en kompetent undersøgelsesmyndighed har indledt undersøgelsen, stilles den i stk. 1 omhandlede skriftlige anmodning straks til rådighed for interesserede parter, med undtagelse af fortrolige oplysninger deri.
4. Når der indledes en beskyttelsesprocedure, offentliggør den kompetente undersøgelsesmyndighed en meddelelse om indledning af beskyttelsesproceduren i partens officielle tidende. Meddelelsen skal indeholde oplysninger om:
 - a) den enhed, der indgav den skriftlige ansøgning, hvis det er relevant

¹ For Den Europæiske Unions vedkommende kan anmodningen indgives af en eller flere EU-medlemsstater på vegne af den indenlandske erhvervsgren.

- b) den importerede vare, der er omfattet af beskyttelsesproceduren
- c) den underposition og det toldnummer, som den importerede vare er tariferet under
- d) typen af foreslået foranstaltning, der skal anvendes
- e) den offentlige høring i henhold til artikel 5.20, litra a), eller den frist, inden for hvilken interesserede parter kan fremsætte anmodning om at blive hørt, jf. artikel 5.20, litra b)
- f) det sted, hvor den skriftlige anmodning og eventuelle andre ikkefortrolige dokumenter, der er indgivet i løbet af proceduren, kan undersøges, og
- g) navn, adresse og telefonnummer på det kontor, der kan kontaktes for yderligere oplysninger.

5. For så vidt angår en beskyttelsesprocedure, der er indledt i overensstemmelse med stk. 1 på grundlag af en skriftlig anmodning, offentliggør den kompetente undersøgelsesmyndighed ikke indledningsmeddelelsen i henhold til stk. 4 uden først omhyggeligt at vurdere, om den skriftlige anmodning opfylder kravene i dens interne lovgivning og kravene i stk. 1 og 2, og omfatter rimelig dokumentation for, at importen af en vare med oprindelse i den anden part er steget som følge af nedsættelsen eller afskaffelsen af en told i henhold til denne aftale, og at denne import forvolder eller truer med at forvolde den påståede alvorlige skade.

ARTIKEL 5.18

Undersøgelse

1. En part må kun indføre en bilateral beskyttelsesforanstaltning, efter at dens kompetente undersøgelsesmyndighed har gennemført en undersøgelse i overensstemmelse med artikel 3, stk. 1, og artikel 4, stk. 2, litra c), i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger; med henblik herpå er artikel 3, stk. 1, og artikel 4, stk. 2, litra c), i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger med de fornødne ændringer indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale.
2. Parten skal for den i stk. 1 omhandlede undersøgelse opfylde kravene i artikel 4, stk. 2, litra a), i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger. Med henblik herpå er artikel 4, stk. 2, litra a), i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger med de fornødne ændringer indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale.
3. Hvis en part i henhold til denne artikels stk. 1 og artikel 3, stk. 1, i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger giver meddelelse om, at den anvender eller forlænger en bilateral beskyttelsesforanstaltning, skal denne meddelelse omfatte:
 - a) dokumentation for alvorlig skade eller trussel herom forårsaget af øget import af en vare med oprindelse i den anden part som følge af nedsættelse eller afskaffelse af told i henhold til denne aftale; undersøgelsen skal også på grundlag af objektiv dokumentation påvise, at der findes en årsagssammenhæng mellem den øgede import af den pågældende vare og den alvorlige skade eller truslen om alvorlig skade; andre kendte faktorer end den øgede import undersøges også for at sikre, at den alvorlige skade eller truslen herom, der er forårsaget af disse andre faktorer, ikke tilskrives den øgede import

- b) en nøjagtig beskrivelse af den vare med oprindelsesstatus, der er omfattet af den bilaterale beskyttelsesforanstaltning, herunder dens position eller underposition i HS, som listerne over toldforpligtelser i bilag 2 er baseret på
- c) en præcis beskrivelse af den bilaterale beskyttelsesforanstaltning
- d) datoen for indførelsen af den bilaterale beskyttelsesforanstaltning, dens forventede varighed og eventuelt en tidsplan for gradvis liberalisering af foranstaltningen i overensstemmelse med artikel 5.11, stk. 3, og
- e) i tilfælde af en forlængelse af den bilaterale beskyttelsesforanstaltning, dokumentation for, at den pågældende indenlandske erhvervsgren er ved at tilpasse sig.

4. Efter anmodning fra en part, hvis vare er omfattet af en beskyttelsesprocedure i henhold til denne afdeling, indleder den part, der gennemfører denne procedure, konsultationer med den anmodende part for at gennemgå en meddelelse i henhold til stk. 1 eller enhver offentlig meddelelse eller rapport, som den kompetente undersøgelsesmyndighed har udstedt i forbindelse med beskyttelsesproceduren.

5. Hver part sikrer, at dens kompetente undersøgelsesmyndighed afslutter undersøgelsen senest 12 måneder efter indledningen heraf.

ARTIKEL 5.19

Fortrolige oplysninger

1. Oplysninger, der i sagens natur er fortrolige, eller som meddeles på fortroligt grundlag, skal, når det er berettiget, behandles som fortrolige af den kompetente undersøgelsesmyndighed. Sådanne oplysninger kan ikke videregives uden tilladelse fra den interesserede part, der har afgivet dem.
2. Interesserede parter, der indgiver fortrolige oplysninger, anmodes om at indgive ikkefortrolige sammendrag heraf eller, hvis disse parter angiver, at disse oplysninger ikke kan sammenfattes, grundene til dette. Disse sammendrag skal være tilstrækkeligt detaljerede til at sikre en rimelig forståelse af de fortrolige oplysningers egentlige indhold. Hvis den kompetente undersøgelsesmyndighed finder, at en anmodning om fortrolig behandling ikke er berettiget, og er den pågældende interesserede part enten ikke rede til at lade oplysningerne offentliggøre eller til at tillade deres videregivelse i generaliseret form eller i sammendrag, kan den kompetente undersøgelsesmyndighed undlade at tage hensyn til sådanne oplysninger, medmindre det på baggrund af oplysninger fra relevante kilder på tilfredsstillende måde over for denne myndighed kan godtgøres, at oplysningerne er korrekte.

ARTIKEL 5.20

Høringer

Under hver beskyttelsesprocedure skal den kompetente undersøgelsesmyndighed:

- a) afholde en offentlig høring efter at have givet et rimeligt varsel, således at alle interesserede parter og repræsentative forbrugersammenslutninger kan give møde personligt eller repræsenteres af en advokat med henblik på at fremlægge dokumentation og blive hørt om den påståede alvorlige skade eller trussel herom og passende afhjælpning, eller
- b) give alle interesserede parter mulighed for at blive hørt, forudsat at de inden for den frist, der er fastsat i indledningsmeddelelsen, som omhandlet i artikel 5.17, stk. 4, har indgivet en skriftlig anmodning, hvoraf det fremgår, at de sandsynligvis vil blive berørt af resultatet af undersøgelsen, og at der er særlige grunde til at høre dem mundtligt.

ARTIKEL 5.21

Meddelelser, undersøgelser i handelsudvalget og offentliggørelser

1. Hvis en part finder, at der foreligger en af de omstændigheder, der er omhandlet i artikel 5.10, stk. 1, eller artikel 5.15, stk. 1, indbringer den straks sagen til undersøgelse i handelsudvalget. Handelsudvalget kan fremsætte enhver henstilling, der er nødvendig for at afhjælpe den opståede omstændighed. Hvis handelsudvalget ikke senest 30 dage efter den dato, hvor parten indbragte sagen for handelsudvalget, har fremsat henstillinger med henblik på at afhjælpe omstændighederne, eller der ikke er fundet nogen anden tilfredsstillende løsning, kan den importerende part indføre passende bilaterale beskyttelsesforanstaltninger til afhjælpning af omstændighederne i overensstemmelse med denne afdeling.

2. Med henblik på stk. 1 giver den importerende part den eksporterende part alle relevante oplysninger, herunder dokumentation for alvorlig skade eller trussel herom for indenlandske producenter af tilsvarende og direkte konkurrerende varer forårsaget af øget import, en nøjagtig beskrivelse af den pågældende vare og den foreslåede bilaterale beskyttelsesforanstaltning, den foreslåede dato for indførelsen og den forventede varighed.

3. Den part, der indfører den bilaterale beskyttelsesforanstaltning offentliggør også sine resultater og begrundede konklusioner om alle relevante faktiske og retlige spørgsmål i den pågældende parts officielle tidende, herunder en beskrivelse af den importerede vare og den situation, der har givet anledning til indførelsen af foranstaltninger i overensstemmelse med artikel 5.10, stk. 1, eller 5.15, stk. 1, årsagssammenhængen mellem en sådan situation og den øgede import samt foranstaltningernes form, niveau og varighed.

ARTIKEL 5.22

Accept af dokumenter på engelsk i beskyttelsesprocedurer

For at lette fremlæggelsen af dokumenter i forbindelse med beskyttelsesprocedurer accepterer den kompetente undersøgelsesmyndighed i den part, der er ansvarlig for proceduren, dokumenter, der er indgivet på engelsk af interesserede parter, forudsat at disse parter senere inden for en længere frist, der fastsættes af den kompetente myndighed, forelægger en oversættelse af dokumenterne til det sprog, der benyttes i beskyttelsesproceduren.

KAPITEL 6

SUNDHEDS- OG PLANTESUNDHEDSFORANSTALTNINGER

ARTIKEL 6.1

Målsætninger

Dette kapitel har følgende målsætninger:

- a) at beskytte menneskers, dyrs og planters sundhed på parternes område og samtidig lette handelen mellem parterne med dyr, animalske produkter, planter, planteprodukter og andre produkter, der er omfattet af sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger ("SPS"), gennem:
 - i) en forbedring af gennemsigtigheden, kommunikationen og samarbejdet om SPS-foranstaltninger mellem parterne
 - ii) indførelse af ordninger og procedurer, der letter handelen, og
 - iii) yderligere gennemførelse af principperne i SPS-aftalen
- b) at samarbejde i multilaterale fora og om fødevarerikkerhed, dyresundhed og plantebeskyttelse
- c) at samarbejde om andre sundheds- eller plantesundhedsspørgsmål eller i andre fora.

ARTIKEL 6.2

Multilaterale forpligtelser

Parterne bekræfter på ny deres rettigheder og forpligtelser i henhold til WTO-overenskomsten og navnlig SPS-aftalen. Disse rettigheder og forpligtelser danner grundlag for parternes aktiviteter i henhold til dette kapitel.

ARTIKEL 6.3

Anvendelsesområde

Dette kapitel finder anvendelse på:

- a) alle SPS-foranstaltninger som defineret i bilag A til SPS-aftalen, i det omfang de påvirker handelen mellem parterne
- b) samarbejde i multilaterale fora, der er anerkendt inden for rammerne af SPS-aftalen
- c) samarbejde om fødevarerikkerhed, dyresundhed og plantebeskyttelse, og
- d) samarbejde om ethvert andet sundheds- eller plantesundhedsspørgsmål i andre fora, som parterne måtte blive enige om.

ARTIKEL 6.4

Definitioner

Med henblik på dette kapitel og bilag 6-A til 6-H:

- a) anvendes definitionerne i bilag A til SPS-aftalen samt i Codex Alimentarius, inden for rammerne af Verdensorganisationen for Dyresundhed og i den internationale plantebeskyttelseskonvention, udfærdiget i Rom den 17. november 1997, og
- b) forstås ved "beskyttet zone" for en bestemt reguleret skadegører en officielt afgrænset geografisk del af en parts territorium, hvor denne skadegører vides ikke at forekomme på trods af gunstige betingelser og dens tilstedeværelse i andre dele af partens territorium.

ARTIKEL 6.5

Kompetente myndigheder

1. Parternes kompetente myndigheder er de myndigheder, der er ansvarlige for gennemførelsen af de i dette kapitel omhandlede foranstaltninger, jf. bilag 6-A.
2. I overensstemmelse med artikel 6.12 underretter parterne hinanden om enhver væsentlig ændring i deres kompetente myndigheders struktur, organisation eller kompetencefordeling.

ARTIKEL 6.6

Anerkendelse af status med hensyn til dyresygdomme og infektioner hos dyr og med hensyn til skadegørere

1. Følgende gælder for status med hensyn til dyresygdomme og infektioner hos dyr, herunder zoonoser:
 - a) den importerende part anerkender med henblik på samhandel den dyresundhedsstatus, som den eksporterende part har fastsat for sit territorium eller sine regioner i overensstemmelse med punkt 1, litra a), nr. i), i bilag 6-C for så vidt angår de i tillæg 6-B-1 opførte dyresygdomme
 - b) hvis en part finder, at dens territorium eller en af dens regioner har en særlig status med hensyn til en bestemt dyresygdom, bortset fra de dyresygdomme, der er anført i tillæg 6-B-1, kan den anmode om anerkendelse af denne status i overensstemmelse med kriterierne i punkt 3 i bilag 6-C. Den importerende part kan kræve garantier i forbindelse med import af levende dyr og animalske produkter alt efter den aftalte status for den pågældende part
 - c) parterne anerkender status for parternes territorier eller regioner, en sektor eller delsektor, som vedrører forekomsten eller udbredelsen af en dyresygdom, som ikke er opført i tillæg 6-B-1, eller dyreinfektioner eller tilhørende risici, som eventuelt er defineret af internationale standardiseringsorganisationer anerkendt i forbindelse med SPS-aftalen, er grundlaget for samhandelen. Den importerende part kan, hvor det er relevant, stille krav om garanti i forbindelse med import af levende dyr eller animalske produkter alt efter, hvilken status der er fastsat i overensstemmelse med anbefalinger fra standardiseringsorganisationer, og

- d) medmindre den importerende part udtrykkeligt gør indsigelse og anmoder om understøttende eller supplerende oplysninger, konsultationer eller verifikation i overensstemmelse med artikel 6.11 og 6.14, vedtager hver part uden unødigt forsinkelse de lovgivningsmæssige og administrative foranstaltninger, der er nødvendige for at muliggøre handel på grundlag af dette stykkes litra a), b) og c), jf. dog artikel 6.9 og 6.15.
2. Følgende gælder for status for skadegørere:
- a) parterne anerkender med henblik på handel status for skadegørere, der er opført i tillæg 6-B-2, og
- b) medmindre den importerende part udtrykkeligt gør indsigelse og anmoder om understøttende eller supplerende oplysninger, konsultationer eller verifikation i overensstemmelse med artikel 6.11 og 6.14, træffer hver part uden unødigt forsinkelse de lovgivningsmæssige og administrative foranstaltninger, der er nødvendige for at muliggøre handel på grundlag af dette stykkes litra a), jf. dog artikel 6.9 og 6.15.

ARTIKEL 6.7

Anerkendelse af regionaliseringsbeslutninger med hensyn til dyresygdomme og infektioner hos dyr og skadegørere

1. Parterne anerkender regionaliseringsbegrebet, og anvender det i samhandelen.
2. Regionaliseringsbeslutninger vedrørende sygdomme hos landdyr og akvatiske dyr, der er opført i tillæg 6-B-1, og skadegørere, der er opført i tillæg 6-B-2, vedtages i overensstemmelse med bilag 6-C.

3. For så vidt angår dyresygdomme og i overensstemmelse med artikel 6.14 meddeler den eksporterende part, der anmoder om den importerende parts anerkendelse af en regionaliseringsbeslutning, sine foranstaltninger vedrørende regionalisering med en fyldestgørende forklaring og underbyggende data til brug for sine konklusioner og beslutninger.
4. Med forbehold af artikel 6.15 og medmindre den importerende part udtrykkeligt gør indsigelse og anmoder om yderligere oplysninger, konsultationer eller verifikation i overensstemmelse med artikel 6.11 og 6.14 senest 15 arbejdsdage efter modtagelsen af regionaliseringsbeslutningen, anser parterne beslutningen for at være accepteret.
5. De i denne artikels stk. 4 omhandlede konsultationer finder sted i overensstemmelse med artikel 6.14, stk. 2. Den importerende part tager stilling til de yderligere oplysninger senest 15 arbejdsdage efter modtagelsen heraf. Den i denne artikels stk. 4 omhandlede verifikation udføres i overensstemmelse med artikel 6.11 og senest 25 arbejdsdage efter modtagelsen af anmodningen om verifikation.
6. Hver part sikrer sig, at der i handelen med planter, planteprodukter og andre produkter tages højde for status for skadegørere, der er anerkendt af den anden part. Den eksporterende part, der anmoder om den anden parts anerkendelse af en regionaliseringsbeslutning, underretter den anden part om sine foranstaltninger og beslutninger på grundlag af de relevante internationale standarder for plantesundhedsforanstaltninger fra De Forenede Nationers Levnedsmiddel- og Landbrugsorganisation ("FAO"), herunder standard 4 "Requirements for the establishment of pest free areas", og 8 "Determination of pest status in an area" og andre internationale standarder for plantesundhedsforanstaltninger, som parterne finder hensigtsmæssige. Med forbehold af artikel 6.15 og medmindre en part udtrykkeligt gør indsigelse og anmoder om yderligere oplysninger, konsultationer eller verifikation i overensstemmelse med artikel 6.11 og 6.14 senest tre måneder efter modtagelsen af regionaliseringsbeslutningen, anser parterne beslutningen for at være accepteret.

7. De i denne artikels stk. 4 omhandlede konsultationer finder sted i overensstemmelse med artikel 6.14, stk. 2. Den importerende part tager stilling til eventuelle yderligere oplysninger senest tre måneder efter modtagelsen af sådanne yderligere oplysninger. Hver part foretager verifikationen som omhandlet i nærværende artikels stk. 4 i overensstemmelse med artikel 6.11 og senest 12 måneder efter modtagelsen af anmodningen om verifikation, idet der tages hensyn til de pågældende skadedyrs og afgrøders art.

8. Når de i denne artikels stk. 2-7 fastlagte procedurer er afsluttet, træffer parterne uden unødigt ophold de nødvendige lovgivningsmæssige og administrative foranstaltninger til at muliggøre samhandel på dette grundlag, dog jf. artikel 6.15.

ARTIKEL 6.8

Anerkendelse af ækvivalens

1. Parterne kan anerkende ækvivalens i forbindelse med en enkelt foranstaltning, en gruppe af foranstaltninger eller ordninger, der gælder for en sektor eller en delsektor.

2. Med henblik på anerkendelse af ækvivalens følger parterne den konsultationsproces, der er omhandlet i stk. 3. Denne proces omfatter den eksporterende parts objektive påvisning af ækvivalens og den importerende parts objektive vurdering heraf med henblik på den importerende parts eventuelle anerkendelse af ækvivalens.

3. Parterne indleder senest tre måneder efter, at den importerende part har modtaget en anmodning fra den eksporterende part om anerkendelse af ækvivalens for en eller flere foranstaltninger, der berører en eller flere sektorer eller delsektorer, en konsultationsproces, der skal omfatte de trin, der er fastsat i bilag 6-E. I tilfælde af flere anmodninger fra den eksporterende part aftaler parterne efter anmodning fra den importerende part i det i artikel 6.16 omhandlede underudvalg en tidsplan, hvorefter de indleder den i dette stykke omhandlede procedure.
4. Medmindre andet aftales, afslutter den importerende part ækvivalensvurderingen, jf. bilag 6-E, senest 180 dage efter at have modtaget den eksporterende parts påvisning af ækvivalens som fastsat i nævnte bilag. Som en undtagelse i tilfælde af sæsonafgrøder er det berettiget at afslutte ækvivalensvurderingen på et senere tidspunkt, hvis det er nødvendigt for at gøre det muligt at kontrollere plantesundhedsforanstaltninger i en passende vækstperiode for en afgrøde.
5. De prioriterede sektorer eller delsektorer i hver part, for hvilke der kan indledes en konsultationsproces som omhandlet i denne artikels stk. 3, skal i givet fald fastsættes i prioriteret rækkefølge i tillæg 6-E-1. Det i artikel 6.16, omhandlede underudvalg kan henstille til handelsrådet, at det ændrer denne liste, herunder den prioriterede rækkefølge.
6. Den importerende part kan tilbagetrække eller suspendere en anerkendelse af ækvivalens på grundlag af en ændring foretaget af en af parterne af de foranstaltninger, der påvirker den pågældende ækvivalens, forudsat at følgende procedurer følges:
 - a) i overensstemmelse med artikel 6.13 underretter den eksporterende part den importerende part om enhver foreslået ændring af en foranstaltning fra den eksporterende part, for hvilken der anerkendes ækvivalens, og om den foreslåede ændrings sandsynlige indvirkning på ækvivalensen. Senest 30 arbejdsdage efter modtagelsen af denne underretning meddeler den importerende part den eksporterende part, om det fortsat er muligt at anerkende ækvivalensen på baggrund af den foreslåede ændring, og

b) i overensstemmelse med artikel 6.13 underretter den importerende part den eksporterende part om enhver foreslået ændring af en foranstaltning fra den importerende part, som ligger til grund for en anerkendelse af ækvivalens, og om den foreslåede ændrings sandsynlige indvirkning på denne anerkendelse af ækvivalens. Hvis den importerende part ikke fortsat kan anerkende ækvivalensen, kan parterne i fællesskab aftale betingelserne for at genindlede den procedure, der er omhandlet i denne artikels stk. 3, på grundlag af den foreslåede foranstaltning.

7. Med forbehold af artikel 6.15 må den importerende part ikke tilbagetrække eller suspendere en anerkendelse af ækvivalens, før den foreslåede ændring foretaget af en af parterne træder i kraft.

8. Den importerende part har eneret til at anerkende, tilbagetrække eller suspendere en anerkendelse af ækvivalens i overensstemmelse med sine administrative og lovgivningsmæssige rammer herunder, for så vidt angår planter, planteprodukter og andre varer, relevante meddelelser i overensstemmelse med FAO's internationale standarder for plantesundhedsforanstaltninger nr. 13 "Guidelines for the notification of non-compliances and emergency action" og andre eventuelle internationale standarder for plantesundhedsforanstaltninger. Den importerende part giver den eksporterende part en fyldestgørende skriftlig forklaring og de understøttende data vedrørende de konklusioner og beslutninger, der er omfattet af denne artikel. I tilfælde af manglende anerkendelse af ækvivalens eller tilbagetrækning eller suspension af en anerkendelse af ækvivalens underretter den importerende part den eksporterende part om betingelserne for at genoptage den i stk. 3 omhandlede proces.

ARTIKEL 6.9

Gennemsigtighed og handelsbetingelser

1. Parterne anvender generelle importbetingelser. Den importerende parts importbetingelser gælder den eksporterende parts territorium, jf. dog beslutninger truffet i overensstemmelse med artikel 6.7. I overensstemmelse med artikel 6.13 underretter den importerende part den eksporterende part om sine SPS-importkrav. Disse oplysninger skal omfatte eventuelle modeller for officielle certifikater og attester, som kræves af den importerende part.
2. Hver part skal i forbindelse med meddelelse af ændringer eller foreslåede ændringer af de betingelser, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, overholde artikel 7 i og bilag B til SPS-aftalen og efterfølgende afgørelser vedtaget af WTO's Udvalg om Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger. Med forbehold af artikel 6.15 tager den importerende part hensyn til transporttiden mellem parternes territorier, når den fastsætter datoen for ikrafttrædelsen af eventuelle ændringer af de betingelser, der er omhandlet i denne artikels stk. 1.
3. Hvis den importerende part ikke opfylder meddelelseskravene i stk. 2, skal den i 30 dage efter datoen for den pågældende ændrings ikrafttræden fortsat acceptere officielle certifikater eller attester, der garanterer de importbetingelser, der var gældende forud for ændringen.
4. Når Chile giver markedsadgang til en eller flere af Den Europæiske Unions sektorer eller delsektorer i overensstemmelse med betingelserne i stk. 1, godkender Chile alle efterfølgende eksportanmodninger, der indgives af medlemsstaterne, på grundlag af et omfattende dossier med oplysninger, som Europa-Kommissionen har til rådighed, også kendt som landprofilen, medmindre Chile under begrænsede specifikke omstændigheder og når det skønnes hensigtsmæssigt, anmoder om yderligere oplysninger.

5. Senest 90 dage efter anerkendelsen af ækvivalens i overensstemmelse med artikel 6.8 træffer en part de nødvendige lovgivningsmæssige og administrative foranstaltninger til at gennemføre denne anerkendelse af ækvivalens med henblik på at tillade handel mellem parterne i sektorer og delsektorer, hvor den importerende part anerkender alle den eksporterende parts SPS-foranstaltninger som ækvivalente. For dyr, animalske produkter, planter, planteprodukter og andre produkter, der er omfattet af de pågældende SPS-foranstaltninger, kan modellen til det officielle certifikat eller det officielle dokument, der kræves af den importerende part, erstattes af et certifikat som anført i bilag 6-H.

6. For de i stk. 5 omhandlede produkter i sektorer eller delsektorer, for hvilke en eller flere, men ikke alle foranstaltninger anerkendes som ækvivalente, fortsætter parterne samhandelen på grundlag af overholdelsen af betingelserne i stk. 1. Efter anmodning fra den eksporterende part finder stk. 7 anvendelse.

7. Med henblik på dette kapitel kræver den importerende part ikke importlicens ved import af produkter fra den anden part.

8. For så vidt angår generelle importbetingelser, der påvirker handelen mellem parterne, indleder parterne efter anmodning fra den eksporterende part konsultationer i overensstemmelse med artikel 6.14 med henblik på at fastsætte alternative eller supplerende importbetingelser for den importerende part. Parterne baserer i givet fald disse alternative eller supplerende importbetingelser på foranstaltninger fra den eksporterende part, der er anerkendt som ækvivalente af den importerende part. Hvis parterne bliver enige om alternative eller supplerende importbetingelser, skal den importerende part senest 90 dage efter, at de er fastlagt, træffe de nødvendige lovgivningsmæssige eller administrative foranstaltninger til at tillade import på dette grundlag.

9. For så vidt angår import af dyr, animalske produkter og animalske biprodukter skal den importerende part efter anmodning fra den eksporterende part ledsaget af de relevante garantier, uden forudgående inspektion og i overensstemmelse med bilag 6-D godkende virksomheder, der er beliggende på den eksporterende parts territorium. Medmindre den eksporterende part anmoder om supplerende oplysninger, træffer den importerende part senest 30 arbejdsdage efter modtagelsen af anmodningen om godkendelse ledsaget af de relevante garantier de lovgivningsmæssige eller administrative foranstaltninger, der er nødvendige for at tillade import på dette grundlag.

10. Den første liste over virksomheder godkendes af en part i overensstemmelse med bilag 6-D.

11. Efter anmodning fra en part giver den anden part en grundig redegørelse og baggrundoplysninger for de konklusioner og beslutninger, der er omfattet af denne artikel.

ARTIKEL 6.10

Certificeringsprocedurer

1. Med henblik på certificeringsprocedurer overholder parterne principperne og kriterierne i bilag 6-H.

2. En part udsteder de certifikater eller officielle dokumenter, der er omhandlet i artikel 6.9, stk. 1, 5 og 6, som fastsat i bilag 6-H.

3. Det i artikel 6.16 omhandlede underudvalg kan henstille, at handelsudvalget eller handelsrådet vedtager en afgørelse om fastsættelse af regler, der skal følges i tilfælde af elektronisk certificering eller tilbagetrækning eller erstatning af certifikater.

ARTIKEL 6.11

Verifikation

1. Med henblik på en effektiv gennemførelse af dette kapitel har hver part ret til:
 - a) i overensstemmelse med retningslinjerne i bilag 6-F at foretage en verifikation af hele eller en del af den anden parts kompetente myndigheders samlede verifikationsprogram; omkostningerne ved sådanne verifikationer skal afholdes af den part, der foretager verifikationen
 - b) fra en dato, der fastsættes af parterne, at anmode den anden part om at få tilsendt dennes samlede verifikationsprogram eller dele heraf og en rapport med resultaterne af den kontrol, der er udført under programmet, og
 - c) i forbindelse med laboratorieundersøgelser af animalske produkter at anmode den anden part om at deltage i det periodiske interkomparative testprogram for specifikke test, der tilrettelægges af den anmodende parts referencelaboratorium; omkostningerne i forbindelse med denne deltagelse afholdes af den deltagende part.
2. Hver af parterne kan videregive resultaterne og konklusionen af deres verifikationer til tredjelande og gøre dem offentligt tilgængelige.
3. Det i artikel 6.16 omhandlede underudvalg kan henstille til handelsrådet, at det ændrer bilag 6-F under behørig hensyntagen til det relevante arbejde, der udføres af internationale organisationer.

4. Resultaterne af de verifikationer, der er omhandlet i denne artikel, kan bidrage til foranstaltninger truffet af en part eller parterne, som omhandlet i artikel 6.6-6.9 og 6.12.

ARTIKEL 6.12

Importkontrol og inspektionsgebyrer

1. Importkontrol, der gennemføres af den importerende part for sendinger fra den eksporterende part, skal overholde principperne i bilag 6-G. Resultaterne af denne kontrol kan benyttes i den i artikel 6.11 nævnte verifikationsprocedure.
2. Det er angivet i bilag 6-G, hvor hyppigt parterne foretager fysisk importkontrol. Det i artikel 6.16 omhandlede underudvalg kan henstille, at handelsrådet ændrer bilag 6-G.
3. En part kan inden for sine beføjelser og i overensstemmelse med sine love og forskrifter afvige fra den hyppighed, der er fastsat i bilag 6-G, som følge af fremskridt, der er gjort i overensstemmelse med artikel 6.8 og 6.9, eller som følge af verifikationer, konsultationer eller andre foranstaltninger, der er fastsat i dette kapitel.
4. Kontrolgebyrerne må ikke overstige den kompetente myndigheds udgifter til importkontrol og skal stå i rimeligt forhold til de gebyrer, der opkræves for kontrol af tilsvarende indenlandske produkter.

5. Den importerende part underretter den eksporterende part om enhver ændring af foranstaltninger, herunder en angivelse af årsagerne til denne ændring, vedrørende importkontrol og kontrolgebyrer og om større ændringer i den administrative kontrolprocedure.
6. For så vidt angår produkter i artikel 6.9, stk. 5, kan parterne aftale gensidigt at reducere hyppigheden af den fysiske importkontrol.
7. Underudvalget kan henstille til handelsrådet, at betingelserne for godkendelse af hver parts importkontrol, med henblik på at tilpasse hyppigheden eller erstatte dem, skal finde anvendelse fra en bestemt dato. Disse betingelser indarbejdes i bilag 6-G ved en afgørelse truffet af handelsrådet. Fra denne dato kan parterne godkende hinandens importkontrol for visse produkter med henblik på at reducere hyppigheden eller erstatte dem.

ARTIKEL 6.13

Udveksling af oplysninger

1. Parterne udveksler oplysninger, der er relevante for gennemførelsen af dette kapitel, på en systematisk måde med henblik på at udvikle standarder, skabe sikkerhed og gensidig tillid og for at dokumentere de kontrollerede programmets effektivitet. Dette kan eventuelt også omfatte udveksling af embedsmænd.
2. Parterne kan også udveksle oplysninger om andre relevante emner, herunder:
 - a) særlige begivenheder, der vedrører produkter omfattet af dette kapitel herunder udveksling af oplysningerne, der er omhandlet i artikel 6.8 og 6.9

- b) resultaterne af verifikationsproceduren, der er omhandlet i artikel 6.11
- c) resultater af importkontrol i henhold til artikel 6.12, i tilfælde af sendinger af dyr eller animalske produkter, der er blevet afvist eller ikke opfylder betingelserne
- d) videnskabelige udtalelser, der har relevans for dette kapitel, og som er udarbejdet under en af parternes ansvar, og
- e) hurtig varslings, der vedrører handel omfattet af dette kapitel.

3. En part forelægger rettidigt videnskabelige dokumenter eller data til evaluering i det relevante videnskabelige forum for at underbygge eventuelle synspunkter eller påstande vedrørende et anliggende, der opstår i henhold til dette kapitel. Resultaterne af denne evaluering skal stilles til rådighed for parterne.

4. Når de oplysninger, der er omhandlet i denne artikel, er blevet stillet til rådighed af en part ved meddelelse til WTO i overensstemmelse med artikel 7 i og bilag B til SPS-aftalen eller på dens officielle, offentligt tilgængelige og gratis websted, betragtes de oplysninger, der er omhandlet i denne artikel, som værende udvekslede.

5. For skadegørere, der frembyder en kendt og overhængende fare for en part skal direkte kommunikation til den pågældende part ske pr. post eller e-mail. Parterne skal følge vejledningen i FAO's internationale standard for plantesundhedsforanstaltninger nr. 17 "Pest reporting".

6. Parterne udveksler de oplysninger, der er omhandlet i denne artikel, pr. e-mail, fax eller post.

ARTIKEL 6.14

Underretning og konsultationer

1. En part underretter skriftligt den anden part inden for to arbejdsdage om alvorlige eller væsentlige risici for menneskers, dyrs eller planters sundhed, herunder om akutte krisesituationer i forbindelse med fødevarekontrol, eller situationer, hvor der er en klart identificeret og alvorlig sundhedsfare forbundet med indtagelse af animalske produkter eller planteprodukter, om denne risiko og navnlig om:

- a) foranstaltninger vedrørende regionaliseringsbeslutninger, jf. artikel 6.7
- b) forekomst eller udvikling af en dyresygdom eller en skadegører, der er opført i bilag 6-B
- c) fund af epidemiologisk betydning eller betydelige risici forbundet hermed for så vidt angår dyresygdomme og skadegørere, der ikke er opført i bilag 6-B, eller nye dyresygdomme eller skadegørere, og
- d) eventuelle foranstaltninger ud over basiskravene, der supplerer de respektive sundhedsforanstaltninger, som er truffet til bekæmpelse eller udryddelse af dyresygdomme eller skadegørere eller til beskyttelse af folkesundheden, og om eventuelle ændringer i den forebyggende politik, herunder vaccinationspolitikken.

2. Hvis en part har alvorlige betænkeligheder med hensyn til en risiko for menneskers, dyrs eller planters sundhed, kan den pågældende part anmode om konsultationer med den anden part vedrørende situationen. Disse konsultationer skal finde sted hurtigst muligt og under alle omstændigheder senest 13 arbejdsdage efter anmodningen. I sådanne situationer bestræber parterne sig på at tilvejebringe alle de oplysninger, der er nødvendige for at undgå handelsforstyrrelser, og på at finde en gensidigt acceptabel løsning, der er forenelig med beskyttelsen af menneskers, dyrs og planters sundhed.

3. En part kan anmode om, at de i denne artikels stk. 2 omhandlede konsultationer afholdes som video- eller audiokonference. Den anmodende part udarbejder et referat af konsultationerne, som skal godkendes af parterne. Artikel 6.13, stk. 6, finder anvendelse med henblik på denne godkendelse.

ARTIKEL 6.15

Beskyttelsesklause

1. Hvis den eksporterende part træffer interne foranstaltninger til at kontrollere forhold, der kan udgøre en alvorlig risiko for menneskers, dyrs eller planters sundhed, træffer den pågældende part, jf. dog stk. 2, tilsvarende foranstaltninger for at forhindre, at risikoen indføres på den importerende parts territorium.

2. Den importerende part kan på grund af alvorlig risiko for menneskers, dyrs eller planters sundhed træffe de midlertidige foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte menneskers, dyrs eller planters sundhed. For sendinger, der er undervejs mellem parterne, skal den importerende part søge den mest hensigtsmæssige og forholdsmæssige løsning for at undgå unødvendige handelsforstyrrelser, når sådanne midlertidige foranstaltninger finder anvendelse.

3. Den part, der træffer foranstaltninger som omhandlet i denne artikel, underretter den anden part herom senest en arbejdsdag efter beslutningen om at gennemføre disse foranstaltninger. Parterne skal efter anmodning fra en part og i overensstemmelse med artikel 6.14, stk. 2, afholde konsultationer om situationen senest 13 arbejdsdage efter underretningen herom. Parterne tager behørigt hensyn til alle oplysninger, der forelægges under disse konsultationer, og bestræber sig på at undgå unødige handelsforstyrrelser, eventuelt under hensyntagen til resultatet af konsultationer i henhold til artikel 6.14, stk. 2.

ARTIKEL 6.16

Underudvalget om Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger

1. Underudvalget om Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger ("underudvalget"), der er nedsat i henhold til artikel 33.4, stk. 1, består af repræsentanter for parterne med ansvar for SPS-spørgsmål.
2. Underudvalget:
 - a) overvåger dette kapitels gennemførelse, behandler ethvert spørgsmål vedrørende dette kapitel og behandler alle spørgsmål, der måtte opstå i forbindelse med dets gennemførelse, og
 - b) retter henstillinger til handelsrådet om ændringer af bilag i henhold til artikel 33.1, stk. 6, litra a), navnlig på baggrund af de fremskridt, der gøres i forbindelse med de konsultationer og procedurer, der er fastsat i dette kapitel.
3. Underudvalget aftaler, hvilke foranstaltninger der skal træffes for at forfølge målene i dette kapitel. Underudvalget fastsætter mål og delmål for disse foranstaltninger. Underudvalget evaluerer resultaterne af disse foranstaltninger.
4. Underudvalget kan henstille, at handelsrådet eller handelsudvalget i henhold til artikel 33.4, stk. 2, nedsætter tekniske arbejdsgrupper, hvor det er relevant, bestående af repræsentanter på ekspertniveau for hver part, som skal identificere og behandle tekniske og videnskabelige spørgsmål, der opstår i forbindelse med anvendelsen af dette kapitel.

5. Underudvalget kan henstille, at handelsrådet eller handelsudvalget vedtager en afgørelse om en særlig forretningsorden for dette underudvalg i betragtning af SPS-spørgsmålenes særlige karakter.

ARTIKEL 6.17

Samarbejde i multilaterale fora

1. Parterne fremmer samarbejdet i multilaterale fora, der er relevante for SPS-spørgsmål, navnlig i internationale standardiseringsorganisationer, der er anerkendt inden for rammerne af SPS-aftalen.
2. Det underudvalg, der er nedsat ved artikel 6.16, er det relevante forum for udveksling af oplysninger og samarbejde om spørgsmål, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 1.

ARTIKEL 6.18

Samarbejde om fødevarer sikkerhed, dyresundhed og plantebeskyttelse

1. Parterne bestræber sig på at lette det videnskabelige samarbejde mellem parternes organer med ansvar for videnskabelig evaluering inden for fødevarer sikkerhed, dyresundhed og plantebeskyttelse.

2. Underudvalget kan henstille, at handelsrådet eller handelsudvalget i henhold til artikel 33.4, stk. 2, nedsætter en teknisk arbejdsgruppe om videnskabeligt samarbejde som omhandlet i denne artikels stk. 1 ("arbejdsgruppen") bestående af repræsentanter på ekspertniveau for de videnskabelige organer, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, og som udnævnes af hver part.
3. Handelsrådet eller handelsudvalget, der nedsætter arbejdsgruppen, fastlægger arbejdsgruppens mandat, arbejdsområde og arbejdsprogram.
4. Arbejdsgruppen kan udveksle oplysninger om bl.a.:
 - a) videnskabelige og tekniske oplysninger, og
 - b) dataindsamling.
5. Arbejdsgruppens arbejde berører ikke parternes nationale eller regionale myndigheders uafhængighed.
6. Hver part sikrer, at de repræsentanter, der er udnævnt i henhold til stk. 2, ikke er berørt af interessekonflikter i henhold til den pågældende parts lovgivning.

ARTIKEL 6.19

Territorial anvendelse for Den Europæiske Union

1. Uanset artikel 33.8 finder dette kapitel, for så vidt angår Den Europæiske Union, anvendelse på medlemsstaternes territorier som fastsat i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625¹ og for så vidt angår planter, planteprodukter og andre varer, jf. artikel 1, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/2031².
2. Parterne er enige om, at der for så vidt angår Den Europæiske Unions territorium skal tages hensyn til dets særlige karakter, og at Den Europæiske Union skal anerkendes som en enkelt enhed.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på at sikre anvendelsen af fødevarer- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001, (EF) nr. 396/2005, (EF) nr. 1069/2009, (EF) nr. 1107/2009, (EU) nr. 1151/2012, (EU) nr. 652/2014, (EU) 2016/429 og (EU) 2016/2031, Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 og (EF) nr. 1099/2009 samt Rådets direktiv 98/58/EF, 1999/74/EF, 2007/43/EF, 2008/119/EF og 2008/120/EF og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 854/2004 og (EF) nr. 882/2004, Rådets direktiv 89/608/EØF, 89/662/EØF, 90/425/EØF, 91/496/EØF, 96/23/EF, 96/93/EF og 97/78/EF og Rådets afgørelse 92/438/EØF (forordningen om offentlig kontrol) (EUT L 95 af 7.4.2017, s. 1).

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/2031 af 26. oktober 2016 om beskyttelsesforanstaltninger mod planteskadegørere og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 228/2013, (EU) nr. 652/2014 og (EU) nr. 1143/2014 og om ophævelse af Rådets direktiv 69/464/EØF, 74/647/EØF, 93/85/EØF, 98/57/EF, 2000/29/EF, 2006/91/EF og 2007/33/EF (EUT L 317 af 23.11.2016, s. 4).

KAPITEL 7

SAMARBEJDE OM BÆREDYGTIGE FØDEVARESYSTEMER

ARTIKEL 7.1

Målsætning

Målet med dette kapitel er at etablere et tæt samarbejde mellem parterne om overgangen til bæredygtighed i parternes respektive fødevarer-systemer. Parterne anerkender vigtigheden af at styrke politikker og fastlægge programmer, der bidrager til udviklingen af bæredygtige, inkluderende, sunde og modstandsdygtige fødevarer-systemer, og handelens rolle i forfølgelsen af dette mål.

ARTIKEL 7.2

Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på samarbejdet mellem parterne med henblik på at øge bæredygtigheden i deres respektive fødevarer-systemer.
2. Dette kapitel indeholder bestemmelser vedrørende samarbejde om specifikke aspekter af bæredygtige fødevarer-systemer, herunder:
 - a) fødevarer-kædens bæredygtighed og reduktion af fødevarer-tab og madspild

- b) bekæmpelse af fødevarsvindel i fødevarekæden
 - c) dyrevelfærd
 - d) bekæmpelse af antimikrobiel resistens, og
 - e) reduktion af brugen af gødningsstoffer og kemiske pesticider, for hvilke en risikovurdering har vist, at de udgør en uacceptabel risiko for sundheden eller miljøet.
3. Dette kapitel finder også anvendelse på parternes samarbejde i multilaterale fora.
4. Dette kapitel berører ikke anvendelsen af andre kapitler vedrørende fødevarsystemer eller bæredygtighed, navnlig kapitel 6, 9 og 26.

ARTIKEL 7.3

Definitioner

1. Med henblik på dette kapitel forstås ved:
- a) "fødevarekæde": alle led fra primærproduktion til salg til den endelige forbruger, herunder produktion, forarbejdning, fremstilling, transport, import, oplagring, distribution og salg til den endelige forbruger

- b) "primærproduktion": produktion, opdræt eller dyrkning af primærprodukter, herunder høst, malkning og produktion af husdyr forud for slagtning, samt jagt og fiskeri og høst af vilde produkter, og
- c) "bæredygtigt fødevarer system": et fødevarer system, der leverer sikre, nærende og tilstrækkelige fødevarer til alle uden at gå på kompromis med det økonomiske, sociale og miljømæssige grundlag, der er nødvendigt for at skabe fødevarer sikkerhed og ernæring for kommende generationer. Et sådant bæredygtigt fødevarer system:
- i) er rentabelt (økonomisk bæredygtighed)
 - ii) har bredt funderede fordele for samfundet (social bæredygtighed), og
 - iii) har en positiv eller neutral indvirkning på det naturlige miljø, herunder på klimaændringer (miljømæssig bæredygtighed).

ARTIKEL 7.4

Fødevarekædens bæredygtighed og reduktion af fødevaretab og madspild

1. Parterne anerkender den indbyrdes forbindelse mellem de nuværende fødevarer systemer og klimaændringerne. Parterne samarbejder om at mindske fødevarer systemernes negative miljø- og klimavirkninger og styrke deres modstandsdygtighed.
2. Parterne erkender, at fødevaretab og madspild har en negativ indvirkning på fødevarer systemernes sociale, økonomiske og miljømæssige dimensioner.

3. Parterne samarbejder om områder, som kan omfatte:
- a) bæredygtig fødevarerproduktion, herunder landbrug, forbedring af dyrevelfærd, fremme af økologisk landbrug og reduktion af anvendelsen af antimikrobielle stoffer, gødningsstoffer og kemiske pesticider, for hvilke en risikovurdering viser, at de udgør en uacceptabel risiko for sundheden eller miljøet
 - b) bæredygtighed i fødevarerekæden, herunder fødevarerproduktion, forarbejdningsmetoder og praksis
 - c) sund og bæredygtig kost, der mindsker forbrugets CO₂-aftryk
 - d) reduktion af drivhusgasemissionerne fra fødevarer systemer, forøgelse af kulstofdræn og genopretning af tabet af biodiversitet
 - e) innovation og teknologier, der bidrager til tilpasning til og modstandsdygtighed over for virkningerne af klimaændringer
 - f) udarbejdelse af beredskabsplaner for at garantere fødevarerforsyningsikkerheden i krisetider, og
 - g) reduktion af fødevarer tab og madspild i overensstemmelse med verdensmål 12 for bæredygtig udvikling, målsætning 12.3, som defineret i 2030-dagsordenen.
4. Samarbejdet i henhold til denne artikel kan omfatte udveksling af oplysninger, ekspertise og erfaringer samt samarbejde inden for forskning og innovation.

ARTIKEL 7.5

Bekæmpelse af svindel i fødevarekæden

1. Parterne erkender, at svindel kan påvirke sikkerheden i fødevarekæden, bringe fødevaresystemernes bæredygtighed i fare og underminere fair handelspraksis, forbrugertilliden og fødevaremarkedernes modstandsdygtighed.
2. Parterne samarbejder om at afsløre og undgå svig i fødevarekæden ved at:
 - a) udveksle oplysninger og erfaringer for at forbedre afsløringen og bekæmpelsen af svig i fødevarekæden, og
 - b) yde den bistand, der er nødvendig for at indsamle dokumentation for praksis, der er eller synes at være i strid med deres regler, eller som udgør en risiko for menneskers, dyrs eller planters sundhed eller for miljøet, eller som vildleder kunderne.

ARTIKEL 7.6

Dyrevelfærd

1. Parterne anerkender, at dyr er følende væsener, og at anvendelsen af dyr i fødevareproduktionssystemer indebærer et ansvar for deres trivsel. Parterne overholder handelsbetingelserne for opdrættede dyr og animalske produkter, der har til formål at beskytte dyrevelfærden.

2. Parterne sigter mod at nå frem til en fælles forståelse vedrørende de internationale dyrevelfærdsstandarder fra Verdensorganisationen for Dyresundhed ("WOAH").
3. Parterne samarbejder om udvikling og gennemførelse af standarder for dyrevelfærd på bedriften, under transport og ved slagtning og aflivning af dyr i overensstemmelse med deres lovgivning.
4. Parterne styrker deres forskningssamarbejde på dyrevelfærdsområdet for yderligere at udvikle videnskabeligt baserede dyrevelfærdsstandarder.
5. Det underudvalg, der er omhandlet i artikel 7.8, kan også behandle andre spørgsmål på dyrevelfærdsområdet.
6. Parterne udveksler oplysninger, ekspertise og erfaringer på dyrevelfærdsområdet.
7. Parterne samarbejder i WOAH's regi og kan samarbejde i andre internationale fora med henblik på at fremme yderligere udvikling af dyrevelfærdsstandarder, bedste praksis og gennemførelsen heraf.
8. I henhold til artikel 33.4, stk. 2, kan handelsrådet eller handelsudvalget nedsætte en teknisk arbejdsgruppe til at bistå det i artikel 7.8 omhandlede underudvalg i gennemførelsen af nærværende artikel.

ARTIKEL 7.7

Bekæmpelse af antimikrobiel resistens

1. Parterne erkender, at antimikrobiel resistens udgør en alvorlig trussel mod menneskers og dyrs sundhed, og at brugen, navnlig misbrug og overforbrug, af antimikrobielle stoffer til dyr, bidrager til den overordnede udvikling af antimikrobiel resistens og udgør en stor risiko for folkesundheden. Parterne erkender, at truslens art kræver, at der anlægges en tværnational tilgang.
2. Hver part udfaser anvendelsen af antimikrobielle lægemidler som vækstfremmere.
3. Hver part skal i overensstemmelse med One Health-tilgangen:
 - a) tage højde for eksisterende og fremtidige retningslinjer, standarder, henstillinger og tiltag udviklet i relevante internationale organisationer, i forbindelse med udarbejdelsen af initiativer og nationale planer med sigte på at fremme en fornuftig og ansvarlig anvendelse af antimikrobielle stoffer i animalsk produktion og i veterinærpraksis
 - b) at fremme ansvarlig og hensigtsmæssig anvendelse af antimikrobielle stoffer, når parterne i fællesskab beslutter dette, herunder reduktion af anvendelsen af antimikrobielle stoffer i animalsk produktion, og udfase anvendelsen af antimikrobielle stoffer som vækstfremmere i animalsk produktion, og
 - c) støtte udviklingen og gennemførelsen af internationale handlingsplaner for bekæmpelse af antimikrobiel resistens, hvis parterne finder det hensigtsmæssigt.

4. I henhold til artikel 33.4, stk. 2, kan handelsrådet eller handelsudvalget nedsætte en teknisk arbejdsgruppe til at bistå det i artikel 7.8 omhandlede underudvalg i gennemførelsen af denne artikel.

ARTIKEL 7.8

Underudvalget om Bæredygtige Fødevarer

1. Underudvalget om Bæredygtige Fødevarer ("underudvalget"), der er nedsat i henhold til artikel 33.4, stk. 1, består af repræsentanter for parterne med ansvar for anliggender vedrørende bæredygtige fødevarer.
2. Underudvalget overvåger gennemførelsen af dette kapitel og behandler ethvert spørgsmål, der opstår i forbindelse med dets gennemførelse.
3. Underudvalget aftaler, hvilke foranstaltninger der skal træffes for at forfølge målene i dette kapitel. Underudvalget fastsætter mål og milepæle for disse foranstaltninger og overvåger parternes fremskridt med hensyn til at etablere bæredygtige fødevarer. Underudvalget evaluerer hver periode resultaterne af gennemførelsen af disse foranstaltninger.
4. Underudvalget kan henstille, at handelsrådet eller handelsudvalget i henhold til artikel 33.4, stk. 2, nedsætter tekniske arbejdsgrupper bestående af repræsentanter på ekspertniveau for hver part, for at identificere og behandle tekniske og videnskabelige spørgsmål, der opstår i forbindelse med anvendelsen af dette kapitel.

5. Underudvalget henstiller, at handelsudvalget fastsætter regler for at afhjælpe potentielle interessekonflikter for deltagerne i underudvalgets møder og i eventuelle tekniske arbejdsgrupper, der er omhandlet i dette kapitel. Handelsudvalget vedtager en afgørelse om fastsættelse af disse regler.

ARTIKEL 7.9

Samarbejde i multilaterale fora

1. Parterne samarbejder, hvor det er relevant, i multilaterale fora for at fremme den globale omstilling til bæredygtige fødevarer systemer, der bidrager til opfyldelsen af internationalt aftalte mål for beskyttelse af miljø, natur og klima.
2. Underudvalget er det relevante forum for udveksling af oplysninger og samarbejde om spørgsmål, der er omhandlet i denne artikels stk. 1.

ARTIKEL 7.10

Supplerende bestemmelser

1. Underudvalgets aktiviteter berører ikke parternes nationale eller regionale organers uafhængighed.

2. Intet i dette kapitel berører parternes rettigheder eller forpligtelser til at beskytte fortrolige oplysninger i overensstemmelse med hver parts lovgivning. Når en part med henblik på dette kapitel forelægger oplysninger, som anses for at være fortrolige i henhold til dens egen lovgivning, behandler den anden part disse oplysninger som fortrolige, medmindre der indgås anden aftale med den part, der forelægger oplysningerne.

3. I fuld respekt for parternes ret til at regulere må intet i dette kapitel fortolkes således, at parterne forpligtes til:

- a) at ændre deres importkrav
- b) at afvige fra interne procedurer for udarbejdelse og vedtagelse af reguleringsmæssige foranstaltninger
- c) at træffe foranstaltninger, der ville skade eller være til hinder for en rettidig vedtagelse af reguleringsmæssige foranstaltninger med henblik på at nå de offentlige politikmålsætninger, eller
- d) at vedtage et bestemt reguleringsmæssigt resultat.

KAPITEL 8

ENERGI OG RÅMATERIALER

ARTIKEL 8.1

Målsætning

Målet med dette kapitel er at fremme dialog og samarbejde vedrørende energi- og råmaterialesektorerne til gensidig fordel for parterne, at fremme bæredygtig og fair handel og investeringer, der sikrer lige vilkår i disse sektorer, og at styrke konkurrenceevnen i tilknyttede værdikæder, herunder værditilvækst, i overensstemmelse med denne aftale.

ARTIKEL 8.2

Principper

1. Hver part bevarer sin suveræne ret til at bestemme, hvorvidt områder på dens territorium samt i dens eksklusive økonomiske zone er tilgængelige for efterforskning, produktion og transport af energivarer og råmaterialer.
2. I overensstemmelse med dette kapitel bekræfter parterne deres ret til at regulere på deres respektive territorier for at nå legitime politiske mål på energi- og råmaterialeområdet.

ARTIKEL 8.3

Definitioner

Med henblik på dette kapitel og bilag 8-A og 8-B forstås ved:

- a) "tilladelse": en tilladelse, licens, koncession eller et tilsvarende administrativt eller kontraktligt instrument, hvormed en parts kompetente myndighed giver en enhed ret til at udøve en bestemt økonomisk aktivitet på sit territorium i overensstemmelse med kravene i tilladelsen
- b) "balancering": alle aktiviteter og processer inden for alle tidsfrister, med hvilke systemoperatører løbende sikrer opretholdelsen af systemfrekvensen inden for et forud fastsat stabilitetsinterval og overensstemmelse med den mængde af reserver, som er nødvendig af hensyn til den påkrævede kvalitet
- c) "energivarer": de varer, hvoraf der produceres energi, og som er opført i den tilhørende HS-kode i bilag 8-A
- d) "kulbrinter": de varer, der er angivet ved den tilhørende HS-kode i bilag 8-A
- e) "råmaterialer": stoffer, der anvendes til fremstilling af industriprodukter herunder malme, koncentrat, slagge, aske og kemikalier; ubearbejdede, forarbejdede og raffinerede materialer, metalaffald, skrot og omsmeltet skrot som anført i de tilsvarende HS-kapitler i bilag 8-A
- f) "vedvarende energi": energi produceret ved hjælp af solenergi, vindkraft, vandkraft, geotermisk energi, biologiske kilder og havkilder samt andre omgivende og vedvarende kilder

- g) "vedvarende brændstoffer": biobrændstoffer, flydende biobrændstoffer, biomassebrændstoffer og vedvarende brændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse, herunder vedvarende syntetiske brændstoffer og vedvarende brint
- h) "standarder": standarder som omhandlet i kapitel 9
- i) "systemoperatør":
- i) for Den Europæiske Unions vedkommende: en person, der er ansvarlig for driften og for at sikre vedligeholdelsen og udviklingen af distributions- eller transmissionssystemet til elektricitet i et bestemt område og for at sikre sådanne systemers ydeevne på lang sigt, og
 - ii) for Chiles vedkommende: et uafhængigt organ, der er ansvarligt for at koordinere driften af sammenkoblede elektriske systemer, som sikrer det elektriske systems økonomiske ydeevne, sikkerhed og pålidelighed, og som giver åben adgang til transmissionssystemet, og
- j) "tekniske forskrifter": tekniske forskrifter som omhandlet i kapitel 9.

ARTIKEL 8.4

Import- og eksportmonopoler

En part må ikke udpege eller opretholde et udpeget import- eller eksportmonopol. Med henblik på denne artikel forstås ved udtrykket "import- eller eksportmonopol" eneretten til eller en parts bemyndigelse af en enhed til at importere energivarer eller råmaterialer fra, eller eksportere energivarer eller råmaterialer til, den anden part¹.

ARTIKEL 8.5

Eksportprisfastsættelse²

1. En part må ikke indføre en højere pris for eksport af energivarer eller råmaterialer til den anden part end den pris, der opkræves for sådanne varer, når de er bestemt til hjemmemarkedet, ved hjælp af nogen form for foranstaltninger, herunder licenser eller krav om mindstepriser.

¹ Det præciseres, at denne artikel ikke berører kapitel 10, 11 og 22 og toldafviklingsplanerne i bilag 10-A til 10-C og 22 og ikke finder anvendelse på en rettighed, der følger af tildelingen af en intellektuel ejendomsrettighed.

² Det præciseres, at denne artikel ikke berører bilag 22.

2. Uanset denne artikels stk. 1 kan Chile indføre eller opretholde foranstaltninger med det formål at fremme værditilvækst ved at levere råmaterialer til industrisektorer til præferencepriser, således at de kan spire frem i Chile, forudsat at disse foranstaltninger opfylder betingelserne i bilag 8-B.

ARTIKEL 8.6

Internt regulerede priser

1. Parterne anerkender betydningen af konkurrencedygtige energimarkeder for at sikre et bredt udvalg af forsyninger af energivarer og øge forbrugernes velfærd. Parterne anerkender også, at reguleringsbehov og tilgange kan variere mellem markederne.
2. I henhold til stk. 1 skal hver part i overensstemmelse med sine love og forskrifter sikre, at forsyningen af energivarer er baseret på markedsprincipper.
3. En part må kun regulere den pris, der opkræves for levering af energivarer, ved at pålægge en forpligtelse til offentlig tjeneste.
4. Hvis en part indfører en forpligtelse til offentlig tjeneste, skal den sikre, at denne forpligtelse er klart defineret, gennemsigtig og ikkediskriminerende og ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå målene for forpligtelsen til offentlig tjeneste.

ARTIKEL 8.7

Tilladelse til efterforskning og produktion af energivarer og råmaterialer

1. Hvis en part kræver en tilladelse til at efterforske eller producere energivarer og råmaterialer, sikrer den pågældende part, at en sådan tilladelse gives efter en offentlig og ikkediskriminerende procedure, jf. dog kapitel 13¹.
2. Den pågældende part skal bl.a. offentliggøre tilladelsestypen, det relevante område eller en del heraf og den foreslåede dato eller frist for udstedelse af tilladelsen på en sådan måde, at potentielt interesserede ansøgere kan indgive ansøgninger.
3. En part kan fravige denne artikels stk. 2 og artikel 13.3 i følgende tilfælde vedrørende kulbrinter:
 - a) området har været genstand for en tidligere procedure, som ikke har ført til udstedelse af en tilladelse
 - b) området er permanent tilgængeligt til efterforskning eller produktion af energivarer og råmaterialer, eller
 - c) en tilladelse er blevet opgivet inden dens udløbsdato.

¹ Det præciseres, at skulle denne artikel være i uoverensstemmelse med kapitel 10 og 11 og bilag 10-A, 10-B og 10-C, har disse kapitler og bilag forrang i henseende til denne uoverensstemmelse.

4. Hver part kan kræve, at en enhed, der har fået tilladelse, skal betale et finansielt bidrag eller et bidrag i naturalier. Det finansielle bidrag eller bidraget i naturalier fastsættes på en sådan måde, at det ikke griber ind i denne enheds ledelse og beslutningsproces.

5. Hver part sikrer, at ansøgeren i tilfælde af afvisning af ansøgning får en begrundelse for afvisningen, således at ansøgeren om nødvendigt kan benytte sig af procedurerne for klage eller prøvelse om nødvendigt. Procedurerne for klage eller prøvelse offentliggøres på forhånd.

ARTIKEL 8.8

Vurdering af virkninger på miljøet

1. En part skal sikre, at der foretages en vurdering af virkninger på miljøet¹, inden der gives tilladelse til et projekt eller en aktivitet vedrørende energi eller råmaterialer, der kan have en betydelig indvirkning på befolkningen, menneskers sundhed, biodiversitet, jordarealer, jordbund, vand, luft eller klima eller kulturarv eller landskab. Denne vurdering skal kortlægge og vurdere sådanne væsentlige indvirkninger.
2. Hver part sikrer, at relevante oplysninger gøres tilgængelige for offentligheden som led i processen for vurdering af indvirkningen på miljøet, og giver offentligheden tid og mulighed for at deltage i denne proces og at fremsætte bemærkninger hertil.
3. Hver part offentliggør og tager hensyn til resultaterne af vurderingen af indvirkningen på miljøet, inden der gives tilladelse til projektet eller aktiviteten.

¹ For Chiles vedkommende forstås ved "vurdering af virkninger på miljøet" en undersøgelse af indvirkningen på miljøet som defineret i lov 19.300, afsnit 1, artikel 2, litra i), eller dens efterfølger, og som reguleret ved artikel 11 i samme lov.

ARTIKEL 8.9

Tredjepartsadgang til energitransportinfrastruktur

1. Hver part sikrer, at systemoperatører på deres territorium giver ikkediskriminerende adgang til energiinfrastrukturen til transport af elektricitet til alle partens enheder. Adgang til infrastrukturen til transport af elektricitet gives i videst muligt omfang inden for en rimelig frist efter datoen for den pågældende enheds anmodning om adgang.
2. Hver part skal i overensstemmelse med sine love og forskrifter gøre det muligt for en parts enhed at få adgang til og anvende infrastrukturen til transport af elektricitet på rimelige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser, herunder ikkeforskelsbehandling mellem forskellige typer af elektricitetskilder, og til takster, der afspejler omkostningerne. Hver part offentliggør vilkår og betingelser for adgang til og anvendelse af infrastrukturen til transport af elektricitet.
3. Uanset stk. 1 kan en part i sine love og forskrifter indføre eller opretholde specifikke undtagelser fra retten til tredjepartsadgang på grundlag af objektive kriterier, forudsat at undtagelserne er nødvendige for at opfylde et legitimt politisk mål. Sådanne undtagelser skal offentliggøres, inden de finder anvendelse.
4. Parterne anerkender relevansen for gasinfrastrukturen af de regler, der er fastsat i stk. 1, 2 og 3. En part, der ikke anvender sådanne regler med hensyn til gasinfrastruktur, skal bestræbe sig på at gøre dette, navnlig for så vidt angår transport af vedvarende brændstoffer, samtidig med at forskelle i markedets modenhed og organisation anerkendes.

ARTIKEL 8.10

Adgang til infrastruktur for leverandører af elektricitet produceret af vedvarende energikilder

1. Med forbehold af artikel 8.7, 8.9 og 8.11 sikrer hver part, at leverandører af vedvarende energi fra den anden part indrømmes adgang til og mulighed for at anvende elektricitetsnettet for elproduktionsanlæg fra vedvarende energikilder, der er beliggende på dens område, på rimelige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser.
2. Med henblik på stk. 1 sikrer hver part i overensstemmelse med sine love og forskrifter, at dens transmissionsselskaber og systemoperatører for så vidt angår den anden parts leverandører af elektricitet fra vedvarende energikilder:
 - a) muliggør en forbindelse mellem nye elproduktionsanlæg fra vedvarende energikilder og elnettet uden at pålægge diskriminerende vilkår og betingelser
 - b) muliggør en pålidelig anvendelse af elektricitetsnettet
 - c) leverer balancerings tjenester, og
 - d) sikrer, at der er indført passende net- og markedsrelaterede driftsforanstaltninger med henblik på at minimere indskrænkningen af elektricitet produceret af vedvarende energikilder.
3. Stk. 2 berører ikke parternes legitime ret til at regulere på deres territorium med henblik på at nå legitime politiske mål, såsom behovet for at opretholde en sikker drift og stabilitet i elektricitetssystemet på grundlag af objektive og ikkediskriminerende kriterier.

ARTIKEL 8.11

Uafhængigt organ

1. Hver part opretholder eller opretter et funktionelt uafhængigt reguleringsorgan eller organer, som:
 - a) fastsætter eller godkender vilkår og betingelser samt tariffer for adgang til og anvendelse af elektricitetsnettet, og
 - b) bilægger tvister vedrørende passende vilkår, betingelser og tariffer for adgang til og anvendelse af elektricitetsnettet inden for en rimelig frist.
2. Organet eller organerne handler under udførelsen af deres opgaver og udøvelsen af deres beføjelser i henhold til stk. 1 på en gennemsigtig og upartisk måde over for elektricitetsnettets brugere, ejere og systemoperatører.

ARTIKEL 8.12

Samarbejde om standarder

1. Med henblik på at forebygge, identificere og fjerne unødvendige tekniske hindringer for handel med energivarer og råmaterialer finder kapitel 9 anvendelse på disse varer og materialer.

2. I overensstemmelse med artikel 9.4 og 9.6 fremmer parterne, hvor det er relevant, samarbejdet mellem deres relevante regulerings- og standardiseringsorganer inden for f.eks. energieffektivitet, bæredygtig energi og råmaterialer med henblik på at bidrage til handel, investeringer og bæredygtig udvikling, bl.a. gennem:

- a) konvergens eller om muligt harmonisering af deres respektive gældende standarder baseret på gensidig interesse og gensidighed og i overensstemmelse med nærmere bestemmelser, der aftales mellem reguleringsmyndighederne og de berørte standardiseringsorganer
- b) fælles analyser, metoder og tilgange om muligt til at bistå med og fremme udviklingen af relevante prøver og målestandarder i samarbejde med deres relevante standardiseringsorganer
- c) udvikling af fælles standarder for energieffektivitet og vedvarende energi, hvor det er muligt, og
- d) fremme af standarder for råmaterialer, produktion af vedvarende energi og energieffektivt udstyr, herunder produktdesign og -mærkning, hvis det er relevant, gennem eksisterende internationale samarbejdsinitiativer.

3. Med henblik på gennemførelsen af dette kapitel tilstræber parterne at tilskynde til udvikling og anvendelse af åbne standarder og interoperabilitet mellem netværk, systemer, udstyr, applikationer eller komponenter i sektoren for energi og råmaterialer.

ARTIKEL 8.13

Forskning, udvikling og innovation

Parterne anerkender, at forskning, udvikling og innovation er centrale elementer i videreudviklingen af effektivitet, bæredygtighed og konkurrenceevne i sektoren for energi og råmaterialer. Parterne skal bl.a. samarbejde ved at:

- a) fremme forskning, udvikling, innovation og udbredelse af miljøvenlige og omkostningseffektive teknologier, processer og praksisser inden for energi og råmaterialer
- b) fremme værdiskabelse til gensidig fordel for parterne og forbedring af produktionskapaciteten inden for energi og råmaterialer, og
- c) styrke kapacitetsopbygningen i forbindelse med forsknings-, udviklings- og innovationsinitiativer.

ARTIKEL 8.14

Samarbejde om energi og råmaterialer

1. Parterne samarbejder, hvor det er relevant, om energivarer og råmaterialer med henblik på bl.a. at:
 - a) reducere eller afskaffe foranstaltninger, der i sig selv eller sammen med andre foranstaltninger kan fordreje handel og investeringer, herunder foranstaltninger af teknisk, reguleringsmæssig eller økonomisk art, der påvirker sektorerne for energi eller råmaterialer
 - b) drøfte deres holdninger i internationale fora, hvor relevante handels- og investeringsspørgsmål drøftes, og fremme internationale programmer inden for energieffektivitet, vedvarende energi og råmaterialer, hvor det er muligt, og
 - c) fremme ansvarlig forretningsadfærd i overensstemmelse med internationale standarder, der er blevet godkendt eller støttes af parterne, f.eks. OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og navnlig kapitel IX heri om videnskab og teknologi.

Tematisk samarbejde om energi

2. Parterne anerkender behovet for at fremskynde udbredelsen af vedvarende energikilder med lavt CO₂-udslip, øge energieffektiviteten og fremme innovation og at sikre adgang til sikker og bæredygtig energi til overkommelige priser. Parterne samarbejder om alle relevante spørgsmål af fælles interesse, som f.eks.:
 - a) vedvarende energi, navnlig med hensyn til teknologier, integration i og adgang til elektricitetssystemet, lagring og fleksibilitet og hele forsyningskæden for vedvarende brint

- b) energieffektivitet, herunder regulering, bedste praksis og effektive og bæredygtige opvarmnings- og kølingsystemer
- c) udbredelse af elektricitet og opladningsinfrastruktur, og
- d) åbne og konkurrenceprægede energimarkeder.

Tematisk samarbejde om råmaterialer

3. Parterne anerkender deres fælles tilsagn om ansvarlige kilder til og bæredygtig produktion af råmaterialer og deres fælles interesse i at fremme integrationen af værdikæder for råmaterialer.

Parterne samarbejder om alle relevante spørgsmål af fælles interesse, som f.eks.:

- a) ansvarlig minedrift og bæredygtighed i værdikæder for råmaterialer, herunder deres bidrag til opfyldelsen af FN's mål for bæredygtig udvikling
- b) værdikæder for råmaterialer, herunder værditilvækst, og
- c) identifikation af områder af fælles interesse for samarbejde om forsknings-, udviklings- og innovationsaktiviteter, der dækker hele værdikæden for råmaterialer, herunder banebrydende teknologier, intelligent minedrift og digitale miner.

4. Ved udviklingen af samarbejdsaktiviteterne tager parterne hensyn til de disponible ressourcer. Aktiviteterne kan afholdes ved personligt fremmøde eller via ethvert for parterne tilgængeligt teknologisk middel.

5. Samarbejdsaktiviteter kan udvikles og gennemføres med deltagelse af internationale organisationer, globale fora og forskningsinstitutioner efter aftale mellem parterne.

ARTIKEL 8.15

Energiomstilling og vedvarende brændstoffer

1. Med henblik på gennemførelsen af dette kapitel anerkender parterne det vigtige bidrag fra vedvarende brændstoffer, bl.a. vedvarende brint, herunder derivater heraf, og vedvarende syntetiske brændstoffer til reduktion af drivhusgasemissioner for at imødegå klimaændringer.
2. I overensstemmelse med artikel 8.12, stk. 2, samarbejder parterne, hvor det er relevant, om konvergens eller harmonisering, hvis det er muligt, af certificeringsordninger for vedvarende brændstoffer, såsom ordninger med hensyn til livscyklusemissioner og sikkerhedsstandarder.
3. For så vidt angår vedvarende brændstoffer samarbejder parterne også med henblik på:
 - a) identifikation, begrænsning og afskaffelse, hvor det er relevant, af foranstaltninger, der kan fordreje den bilaterale handel, herunder foranstaltninger af teknisk, reguleringsmæssig og økonomisk art
 - b) fremme af initiativer, der letter bilateral handel, for at fremme produktionen af vedvarende brint, og
 - c) fremme anvendelsen af vedvarende brændstoffer i betragtning af deres bidrag til reduktionen af drivhusgasemissioner.

4. Parterne tilskynder, hvor det er relevant, til udvikling og gennemførelse af internationale standarder og reguleringssamarbejde med hensyn til vedvarende brændstoffer og samarbejder i relevante internationale fora med henblik på at udvikle relevante certificeringsordninger, der forhindrer, at der opstår uberettigede handelshindringer.

ARTIKEL 8.16

Undtagelse for små og isolerede elektricitetssystemer

1. Med henblik på gennemførelsen af dette kapitel anerkender parterne, at deres love og forskrifter kan omfatte særlige ordninger for små og isolerede elektricitetssystemer.
2. I henhold til stk. 1 kan en part opretholde, indføre eller håndhæve foranstaltninger vedrørende små og isolerede elektricitetssystemer, der fraviger artikel 8.6, 8.7, 8.9, 8.10 og 8.11, forudsat at sådanne foranstaltninger ikke udgør skjulte restriktioner for handel eller investeringer mellem parterne.

ARTIKEL 8.17

Underudvalget om Handel med Varer

1. Underudvalget om Handel med Varer ("underudvalget"), der er nedsat i henhold til artikel 33.4, stk. 1, er ansvarligt for gennemførelsen af dette kapitel og af bilag 8-A og 8-B. De opgaver, der er fastsat i artikel 2.18, litra a), c), d) og e), finder anvendelse på dette kapitel med de fornødne ændringer.

2. Underudvalget kan i overensstemmelse med artikel 8.12, 8.13, 8.14 og 8.15 anbefale, at parterne opretter eller faciliterer andre samarbejdsmetoder på området for energi og råmaterialer.
3. Hvis parterne er enige herom, træder underudvalget sammen på møder om gennemførelsen af dette kapitel. Ved forberedelsen af sådanne møder kan hver part i givet fald overveje input fra relevante interessenter eller eksperter.
4. Hver part udpeger et kontaktpunkt, der skal lette gennemførelsen af dette kapitel, herunder ved at sikre passende inddragelse af repræsentanter for en part, meddele den anden part dets kontaktoplysninger og straks underrette den anden part om eventuelle ændringer i disse kontaktoplysninger. For Chiles vedkommende skal kontaktpunktet være en repræsentant fra udenrigsministeriets undersekretariat for internationale økonomiske forbindelser eller dets efterfølger.

KAPITEL 9

TEKNISKE HANDELSHINDRINGER

ARTIKEL 9.1

Målsætning

Formålet med dette kapitel er at forbedre og lette handelen med varer mellem parterne ved at forebygge, identificere og fjerne unødige tekniske handelshindringer og skabe større regulerings samarbejde.

ARTIKEL 9.2

Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på udarbejdelse, vedtagelse og anvendelse af alle standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der er defineret i bilag 1 til TBT-aftalen, og som kan påvirke handelen med varer mellem parterne.
2. Uanset stk. 1 finder dette kapitel ikke anvendelse på:
 - a) specifikationer vedrørende indkøb udarbejdet af statslige organer med henblik på egen produktion eller eget forbrug, som er omfattet af kapitel 21, eller

- b) sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger, der er omfattet af kapitel 6.

ARTIKEL 9.3

Indarbejdelse af visse bestemmelser i TBT-aftalen

TBT-aftalens artikel 2 til 9 og bilag 1 og 3 indarbejdes i og gøres til en del af denne aftale med de fornødne ændringer.

ARTIKEL 9.4

Internationale standarder

1. Internationale standarder udviklet af de organisationer, der er opført i bilag 9-A, betragtes som relevante internationale standarder som omhandlet i TBT-aftalens artikel 2 og 5 og bilag 3 til nævnte aftalen, forudsat at disse organisationer under udarbejdelsen heraf har fulgt de principper og procedurer, der er fastsat i beslutningen om principper for udvikling af internationale standarder, vejledninger og anbefalinger med hensyn til TBT-aftalens artikel 2 og 5 og bilag 3 truffet af WTO's Komité for Tekniske Handelshindringer¹.
2. Efter anmodning fra en part kan handelsrådet vedtage en beslutning om ændring af bilag 9-A i henhold til artikel 33.1, stk. 6, litra a).

¹ G/TBT/9, 13. november 2000, bilag 4.

ARTIKEL 9.5

Tekniske forskrifter

1. Hver part anerkender vigtigheden af i overensstemmelse med sine regler og procedurer at foretage en reguleringsmæssig konsekvensanalyse af planlagte tekniske forskrifter.
2. Parterne vurderer de tilgængelige reguleringsmæssige og ikkereguleringsmæssige alternativer til den foreslåede tekniske forskrift, som kan opfylde partens legitime mål i henhold til TBT-aftalens artikel 2.2.
3. Hver part anvender relevante internationale standarder som grundlag for sine forskrifter, undtagen når den part, der udvikler den tekniske forskrift, kan påvise, at sådanne internationale standarder vil være ineffektive eller uegnede til at realisere de legitime mål, der tilstræbes.
4. Hvis en part ikke benytter internationale standarder som grundlag for en teknisk forskrift, skal den efter anmodning fra den anden part udpege enhver væsentlig afvigelse fra den relevante internationale standard og redegøre for, hvorfor disse standarder blev fundet ineffektive eller uegnede i forhold til opfyldelsen af det tilstræbte mål, og forelægge den videnskabelige eller tekniske dokumentation, som denne vurdering er baseret på.

5. Ud over hver parts forpligtelse i henhold til artikel 2.3 i TBT-aftalen gennemgår hver part i overensstemmelse med sine respektive regler og procedurer sine tekniske forskrifter med henblik på at øge disse tekniske forskrifters konvergens med relevante internationale standarder. En part tager bl.a. hensyn til enhver ny udvikling i de relevante internationale standarder, og til hvorvidt de omstændigheder, der har medført forskelle i forhold til andre relevante internationale standarder, fortsat gør sig gældende.

ARTIKEL 9.6

Reguleringssamarbejde

1. Parterne anerkender, at der findes en bred vifte af reguleringssamarbejdsmekanismer, som kan bidrage til at afskaffe eller undgå at skabe tekniske handelshindringer.
2. En part kan foreslå den anden part sektorspecifikke reguleringsmæssige samarbejdsaktiviteter på områder, der er omfattet af dette kapitel. Disse forslag sendes til det kontaktpunkt, der er omhandlet i artikel 9.13, og skal omfatte:
 - a) udveksling af oplysninger om reguleringsmetoder og -praksis, eller
 - b) initiativer til yderligere tilpasning af tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer til relevante internationale standarder.

Den anden part skal besvare forslaget inden for en rimelig frist.

3. De kontaktpunkter, der er omhandlet i artikel 9.13, underretter handelsudvalget om de samarbejdsaktiviteter, der gennemføres i henhold til denne artikel.
4. Parterne bestræber sig på at udveksle og samarbejde om mekanismer til at lette accepten af overensstemmelsesvurderingsresultater med henblik på at fjerne unødvendige tekniske handelshindringer.
5. Parterne tilskynder til samarbejde mellem deres respektive organisationer med ansvar for tekniske forskrifter, standardisering, overensstemmelsesvurdering, akkreditering og metrologi, uanset om de er statslige eller ikkestatslige, vedrørende spørgsmål, der er omfattet af dette kapitel.
6. Intet i denne artikel må fortolkes således, at det pålægger en part at:
- a) afvige fra dens procedurer for udarbejdelse og vedtagelse af reguleringsforanstaltninger
 - b) træffe foranstaltninger, der underminerer eller forhindrer rettidig vedtagelse af reguleringsforanstaltninger med henblik på at nå sine mål for den offentlige politik, eller
 - c) opnå et bestemt reguleringsmæssigt resultat.
7. Med henblik på denne artikel og bestemmelserne om samarbejde i bilag 9-A til 9-E handler Europa-Kommissionen på Den Europæiske Unions vegne.

ARTIKEL 9.7

Samarbejde om markedsovervågning, sikkerhed og overholdelse af reglerne for nonfoodprodukter

1. Parterne anerkender vigtigheden af samarbejde om markedsovervågning, sikkerhed og overholdelse af reglerne for nonfoodprodukter med henblik på at lette handelen, beskytte forbrugere og andre brugere og vigtigheden af at opbygge gensidig tillid på grundlag af delte oplysninger.
2. Med henblik på denne artikel forstås ved:
 - a) "forbrugerprodukter: varer, der er bestemt til eller kan forventes at blive anvendt af forbrugere, med undtagelse af fødevarer, medicinsk udstyr og lægemidler, og
 - b) "markedsovervågning" aktiviteter, der gennemføres, og foranstaltninger, der træffes af offentlige myndigheder, herunder aktiviteter, der gennemføres og foranstaltninger, der træffes i samarbejde med økonomiske aktører, på grundlag af en parts procedurer, der giver den pågældende part mulighed for at overvåge eller behandle spørgsmål vedrørende produkters overholdelse af de krav, der er fastsat i dens love og forskrifter eller deres sikkerhed.
3. For at sikre en uafhængig og upartisk markedsovervågning skal hver part sikre:
 - a) at markedsovervågningsarbejdet er uafhængigt af overensstemmelsesvurderingsarbejdet, og
 - b) at der ikke er nogen interesser, der kan påvirke markedsovervågningsmyndighedernes upartiskhed i forbindelse med kontrollen eller tilsynet med økonomiske aktører.

4. Parterne kan samarbejde og udveksle oplysninger inden for sikkerhed og overholdelse af reglerne for nonfoodprodukter, navnlig med hensyn til:

- a) markedsovervågning og håndhævelsesaktiviteter og -foranstaltninger
- b) risikovurderingsmetoder og produktprøvning
- c) koordinerede produkttilbagekaldelser eller andre lignende foranstaltninger
- d) videnskabelige, tekniske og reguleringsmæssige spørgsmål med henblik på at forbedre sikkerheden og overholdelsen af reglerne for nonfoodprodukter
- e) nye spørgsmål af væsentlig sundheds- og sikkerhedsrelevans
- f) standardiseringsrelaterede aktiviteter, og
- g) udveksling af embedsmænd.

5. Chile kan modtage udvalgte oplysninger fra Den Europæiske Unions system for hurtig udveksling af oplysninger for så vidt angår forbrugerprodukter som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/95/EF¹ eller dets efterfølger, og Chile kan give Den Europæiske Union udvalgte oplysninger om sikkerheden i forbindelse med nonfoodforbrugerprodukter og om de forebyggende, restriktive og korrigerende foranstaltninger, der er truffet for så vidt angår forbrugerprodukter. Udvekslingen af oplysninger kan ske ved:

- a) ikkesystematisk udveksling i behørigt begrundede specifikke tilfælde, bortset fra personoplysninger, og

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/95/EF af 3. december 2001 om produktsikkerhed i almindelighed (EFT L 11 af 15.1.2002, s. 4).

- b) systematisk udveksling på grundlag af en ordning, der er fastlagt ved afgørelse truffet af handelsrådet, som fastsættes i bilag 9-D.
6. Handelsrådet kan vedtage en afgørelse om fastlæggelse af en ordning for regelmæssig udveksling af oplysninger, herunder ad elektronisk vej, om foranstaltninger, der er truffet med hensyn til andre nonfoodprodukter, der ikke opfylder kravene, end dem, der er omfattet af denne artikels stk. 5; ordningen fastsættes i bilag 9-E.
7. Hver part anvender de oplysninger, der indhentes i henhold til stk. 4, 5 og 6, udelukkende med henblik på at beskytte forbrugerne, sundheden, sikkerheden eller miljøet.
8. Hver part behandler de oplysninger, der indhentes i henhold til stk. 4, 5 og 6, som fortrolige oplysninger.
9. De i stk. 5, litra b), og i stk. 6 nævnte ordninger skal præcisere varedækningen, hvilken type oplysninger der skal udveksles, betingelserne for udvekslingen og anvendelsen af regler om fortrolighed og beskyttelse af personoplysninger.
10. I henhold til artikel 33.1, stk. 6, litra a), har handelsrådet beføjelse til at vedtage afgørelser med henblik på at fastlægge eller ændre ordningerne i bilag 9-D og 9-E.

ARTIKEL 9.8

Standarder

1. Med henblik på den bredest mulige harmonisering af standarder skal parterne tilskynde standardiseringsorganerne på deres territorium samt de regionale standardiseringsorganer, som parterne eller standardiseringsorganerne på deres territorium er medlemmer af, til at:
 - a) deltage i internationale standardiseringsorganers udarbejdelse af standarder inden for rammerne af deres ressourcer
 - b) anvende relevante internationale standarder som grundlag for de standarder, de udarbejder, undtagen i tilfælde, hvis sådanne internationale standarder ville være ineffektive eller uhensigtsmæssige f.eks. på grund af et utilstrækkeligt beskyttelsesniveau, væsentlige klimatiske eller geografiske faktorer eller grundlæggende teknologiske problemer
 - c) undgå gentagelse af eller overlapninger med arbejde i internationale standardiseringsorganer
 - d) revidere nationale og regionale standarder, som ikke er baseret på relevante internationale standarder, med passende mellemrum med henblik på at øge deres konvergens med relevante internationale standarder
 - e) samarbejde med den anden parts relevante standardiseringsorganer om internationale standardiseringsaktiviteter, herunder i internationale standardiseringsorganer eller på regionalt plan, og

- f) fremme bilateralt samarbejde mellem parterne og med den anden parts standardiseringsorganer.
2. Parterne bør udveksle oplysninger om:
- a) deres anvendelse af standarder til støtte for tekniske forskrifter, og
 - b) deres standardiseringsprocesser og omfanget af anvendelsen af internationale, regionale eller subregionale standarder som grundlag for deres nationale standarder.
3. Hvis standarderne gøres obligatoriske ved at indarbejde dem eller henvise hertil i et udkast til teknisk forskrift eller en overensstemmelsesvurderingsprocedure, finder gennemsigtighedsforpligtelserne som fastsat i denne aftales artikel 9.10 og i TBT-aftalens artikel 2 eller 5 anvendelse.

ARTIKEL 9.9

Overensstemmelsesvurdering

1. Bestemmelserne i artikel 9.5 om udarbejdelse, vedtagelse og anvendelse af tekniske forskrifter finder anvendelse på overensstemmelsesvurderingsprocedurer med de fornødne ændringer.
2. Hvis en part kræver en overensstemmelsesvurdering som en udtrykkelig bekræftelse af et produkts overensstemmelse med en teknisk forskrift, skal den:
- a) udvælge overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der står i rimeligt forhold til den pågældende risiko

- b) med forbehold af sine love og forskrifter overveje at anvende en leverandørs overensstemmelseserklæring som en af de mulige måder til at påvise overensstemmelse med en teknisk forskrift, og
- c) hvis den anden part anmoder herom, fremlægge oplysninger om de kriterier, der blev anvendt til at udvælge overensstemmelsesvurderingsprocedurerne for specifikke produkter.
3. Hvis en part kræver en tredjemandsoverensstemmelsesvurdering som en udtrykkelig bekræftelse af et produkts overensstemmelse med en teknisk forskrift og ikke har overdraget denne opgave til en statslig myndighed som angivet i stk. 4, skal den:
- a) fortrinsvis anvende akkreditering til at godkende overensstemmelsesvurderingsorganer
- b) fortrinsvis gøre brug af internationale standarder for akkreditering og overensstemmelsesvurdering og af internationale aftaler, hvori parternes akkrediteringsorganer er involveret, f.eks. gennem mekanismerne i International Laboratory Accreditation Cooperation (i det følgende benævnt "ILAC") og International Accreditation Forum (i det følgende benævnt "IAF")
- c) tilslutte sig eller eventuelt opfordre sine overensstemmelsesvurderingsorganer til at tilslutte sig internationale operative aftaler eller ordninger, som har til formål at fremme harmonisering eller accept af overensstemmelsesvurderingsresultater
- d) sikre, at økonomiske aktører, hvis der er udpeget mere end ét overensstemmelsesvurderingsorgan for et bestemt produkt eller en bestemt gruppe af produkter, har mulighed for at vælge hvilket overensstemmelsesvurderingsorgan, der skal gennemføre overensstemmelsesvurderingsproceduren

- e) sikre, at overensstemmelsesvurderingsorganerne er uafhængige af fabrikanter, importører og økonomiske aktører generelt, og at der ikke er nogen interessekonflikter mellem akkrediteringsorganerne og overensstemmelsesvurderingsorganerne
- f) tillade, at overensstemmelsesvurderingsorganer anvender underleverandører til at udføre prøvninger eller inspektioner i forbindelse med overensstemmelsesvurderingen, herunder underleverandører, der er beliggende på den anden parts territorium. Intet i dette stykke må fortolkes således, at en part hindres i at kræve, at underleverandører skal opfylde de samme krav, som det overensstemmelsesvurderingsorgan, de har kontrakt med, skal opfylde for selv at kunne udføre de test eller den inspektion, der er indgået kontrakt om, og
- g) på officielle websteder offentliggøre en liste over de organer, som den har udpeget til at udføre en sådan overensstemmelsesvurdering, og relevante oplysninger om omfanget af udpegelsen af hvert af disse organer.

4. Intet i denne artikel er til hinder for, at en part kan kræve, at overensstemmelsesvurderingen i forbindelse med specifikke produkter udføres af dens udpegede statslige myndigheder. I så fald skal den pågældende part:

- a) begrænse gebyrerne for overensstemmelsesvurdering til de anslåede omkostninger ved de ydede tjenester og på anmodning af en ansøger om overensstemmelsesvurdering redegøre for, hvordan de gebyrer, den pålægger for en sådan overensstemmelsesvurdering, er begrænset til beløbet af de anslåede omkostninger ved de ydede tjenester, og
- b) gøre gebyrerne for overensstemmelsesvurdering offentligt tilgængelige eller stille dem til rådighed efter anmodning.

5. Uanset denne artikels stk. 2, 3 og 4 skal Chile i de tilfælde, hvor Den Europæiske Union accepterer en leverandørs overensstemmelseserklæring på de områder, der er anført i bilag 9-B, i overensstemmelse med sine love og forskrifter indføre en effektiv og gennemsigtig procedure for godkendelse af certifikater og prøvningsrapporter udstedt af overensstemmelsesvurderingsorganer, der er beliggende på Den Europæiske Unions territorium, og som er akkrediteret af et akkrediteringsorgan, der er medlem af ILAC's og IAF's internationale ordninger for gensidig anerkendelse som en garanti for, at et produkt er i overensstemmelse med kravene i Chiles tekniske forskrifter.

6. I denne artikel forstås ved "en leverandørs overensstemmelseserklæring" en attesting foretaget af førstepart, som udstedes på eget ansvar af denne fabrikant baseret på resultaterne af en passende form for overensstemmelsesvurderingsaktivitet uden obligatorisk overensstemmelsesvurdering foretaget af tredjepart, som garanti for, at et produkt er i overensstemmelse med en teknisk forskrift, der indeholder sådanne overensstemmelsesvurderingsprocedurer.

7. Efter anmodning fra en af parterne reviderer det i artikel 9.14 omhandlede underudvalg listen over områder i punkt 1 i bilag 9-B. Underudvalget kan henstille, at handelsrådet ændrer bilag 9-B i henhold til artikel 33.1, stk. 6, litra a).

ARTIKEL 9.10

Gennemsigtighed

1. I overensstemmelse med sine respektive regler og procedurer og med forbehold af kapitel 29 sikrer hver part, ved udarbejdelsen af vigtige tekniske forskrifter, som kan få væsentlig indflydelse på handelen med varer, at der findes gennemsigtighedsprocedurer, som gør det muligt for personer fra parterne at komme med input gennem en offentlig høringsproces, medmindre hastende problemer med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljøbeskyttelse eller national sikkerhed eller en trussel herom opstår.
2. Hver part giver personer fra den anden part tilladelse til at deltage i de i stk. 1 nævnte konsultationer på betingelser, der ikke er mindre gunstige end dem, der indrømmes personer fra den pågældende part, og gør resultaterne af disse konsultationer offentligt tilgængelige.
3. Hver af parterne skal give en frist på mindst 60 dage efter meddelelsen til WTO's centralregister for notifikationer af foreslåede tekniske forskrifter og procedurer for overensstemmelsesvurdering, således at den anden part har mulighed for at fremsætte skriftlige bemærkninger, medmindre akutte problemer med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljøbeskyttelse eller national sikkerhed eller en trussel herom opstår. En part skal behandle enhver rimelig anmodning fra den anden part om at forlænge den pågældende frist for fremsættelse af bemærkninger.
4. Hvis den meddelte tekst ikke er affattet på et af WTO's officielle sprog, giver den meddelende part en detaljeret og udtømmende beskrivelse af indholdet af de foreslåede tekniske forskrifter eller overensstemmelsesvurderingsprocedurer i WTO-meddelelsesformat.

5. Hvis en part modtager skriftlige bemærkninger som omhandlet i stk. 3, skal den:
 - a) drøfte de skriftlige bemærkninger med deltagelse af dens egen kompetente reguleringsmyndighed på et tidspunkt, hvor de kan tages i betragtning, hvis den anden part anmoder herom, og
 - b) skriftligt besvare bemærkningerne senest på datoen for offentliggørelse af den vedtagne tekniske forskrift eller overensstemmelsesvurderingsprocedure.
6. Hver part bestræber sig på at offentliggøre sine svar på de skriftlige bemærkninger, som omhandlet i stk. 3, som den modtager fra den anden part på et websted senest på datoen for offentliggørelsen af den vedtagne tekniske forskrift eller overensstemmelsesvurderingsprocedure.
7. En part skal, hvis den anden part anmoder herom, give oplysninger om formålet med samt retsgrundlaget og begrundelsen for en teknisk forskrift eller en overensstemmelsesvurderingsprocedure, som parten har vedtaget eller agter at vedtage.
8. Hver part sikrer, at de tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, den har vedtaget, er gratis tilgængelige via officielle websteder eller officielle tidender online.
9. Hver part giver oplysninger om vedtagelsen og ikrafttrædelsen af den tekniske forskrift eller overensstemmelsesvurderingsproceduren og den vedtagne endelige tekst i form af et tillæg til den oprindelige meddelelse til WTO's centralregister for notifikationer.

10. Hver part skal give en rimelig periode mellem offentliggørelsen af de tekniske forskrifter og deres ikrafttræden på de betingelser, der er fastsat i artikel 2.12 i TBT-aftalen. Med henblik på dette afsnit forstås ved en "rimelig periode" en periode på mindst seks måneder, undtagen når en sådan periode ville være ineffektiv til opfyldelsen af de tilstræbte legitime mål.

11. En part skal overveje en rimelig anmodning fra den anden part, der er modtaget inden udløbet af den i stk. 3 omhandlede frist, om at forlænge perioden mellem vedtagelsen af den tekniske forskrift og datoen for dens ikrafttræden, medmindre forlængelsen ikke gør det muligt at opfylde de tilstræbte legitime mål.

ARTIKEL 9.11

Mærkning og etikettering

1. Parterne bekræfter, at deres tekniske forskrifter, der omfatter eller udelukkende vedrører mærkning eller etikettering, skal overholde principperne i artikel 2.2 i TBT-aftalen.
2. Medmindre det er nødvendigt for at opfylde de legitime mål, der er omhandlet i TBT-aftalens artikel 2.2, skal en part, der kræver obligatorisk mærkning eller etikettering af varer:
 - a) kun kræve de oplysninger, som er relevante for forbrugerne eller brugerne af produktet, eller oplysninger, der angiver produktets overensstemmelse med de obligatoriske tekniske krav

- b) ikke kræve forudgående godkendelse, registrering eller certificering af mærkninger eller etiketter på produkter eller nogen form for betaling af gebyrer som en forudsætning for markedsføring af produkter, som ellers opfylder dens obligatoriske tekniske krav
- c) hvis den kræver, at økonomiske aktører skal anvende et unikt identifikationsnummer, udstede et sådant nummer til den anden parts økonomiske aktører uden unødigt ophold og på et ikke-diskriminerende grundlag
- d) hvis det ikke er vildledende, modsigende eller forvirrende i forhold til de oplysninger, der kræves i den part, der importerer varerne, tillade følgende:
 - i) oplysninger på andre sprog ud over det sprog, der kræves i den part, der importerer varerne
 - ii) internationalt anerkendte nomenklaturer, piktogrammer, symboler eller grafiske billeder, og
 - iii) supplerende oplysninger ud over dem, der kræves i den importerende part
- e) acceptere, at etikettering, herunder supplerende etikettering eller rettelselser til etiketteringen, finder sted i toldlagre eller andre udpegede områder i importlandet som et alternativ til etikettering i oprindelseslandet, medmindre en sådan etikettering skal foretages af godkendte personer af hensyn til den offentlige sundhed eller sikkerhed, og
- f) tilstræbe at acceptere ikkepermanente eller aftagelige etiketter eller at medtage relevante oplysninger i ledsagedokumenterne i stedet for på etiketter, der er fysisk fastgjort til produktet.

ARTIKEL 9.12

Tekniske drøftelser og konsultationer

1. En part kan anmode den anden part om at fremlægge oplysninger om ethvert spørgsmål, der er omfattet af dette kapitel. Den anden part fremlægger oplysningerne inden for en rimelig frist.
2. Hvis en part finder, at et udkast eller forslag til teknisk forskrift eller overensstemmelsesvurderingsprocedure fra den anden part kan have betydelige skadelige virkninger for samhandelen mellem parterne, kan den anmode om tekniske drøftelser i forbindelse med sine betænkeligheder ved foranstaltningen. Anmodningen skal indgives skriftligt og angive:
 - a) foranstaltningen
 - b) de bestemmelser i dette kapitel, som den anmodende parts betænkeligheder vedrører, og
 - c) begrundelsen for anmodningen, herunder en redegørelse for den anmodende parts betænkeligheder ved foranstaltningen.
3. Parten fremsætter en anmodning i henhold til denne artikel over for den anden parts kontaktpunkt, der er udpeget i henhold til artikel 9.13.
4. Efter anmodning fra en part mødes parterne personligt eller via video- eller telekonference for at drøfte de betænkeligheder, der er påpeget i den i stk. 2 omhandlede anmodning, senest 60 dage efter datoen for anmodningen. Parterne skal udfolde enhver bestræbelse på at finde en gensidigt tilfredsstillende løsning på spørgsmålet hurtigst muligt.

5. Hvis den anmodende part finder, at spørgsmålet er af hastende karakter, kan den anmode den anden part om at mødes inden for en kortere frist. Den anden part skal tage stilling til denne anmodning.

6. Det præciseres, at denne artikel ikke berører nogen af parternes rettigheder og forpligtelser i henhold til kapitel 31.

ARTIKEL 9.13

Kontaktpunkter

1. Hver part udpeger et kontaktpunkt for at lette samarbejde og koordinering i henhold til dette kapitel og underretter den anden part sine kontaktoplysninger. Parterne underretter straks hinanden om enhver ændring af disse kontaktoplysninger.

2. Kontaktpunkterne arbejder i fællesskab for at fremme gennemførelsen af dette kapitel og samarbejdet mellem parterne om alle spørgsmål vedrørende tekniske handelshindringer.

Kontaktpunkterne skal:

- a) tilrettelægge de tekniske drøftelser og konsultationer som omhandlet i artikel 9.12
- b) straks tage stilling til ethvert spørgsmål, der rejses af en part vedrørende udarbejdelse, vedtagelse, anvendelse eller håndhævelse af standarder, tekniske forskrifter og procedurer for overensstemmelsesvurdering
- c) efter anmodning fra en part tilrettelægge drøftelser om ethvert spørgsmål, der opstår i forbindelse med dette kapitel, og

- d) udveksle oplysninger om udviklingen i ikkestatslige, regionale og multilaterale fora vedrørende standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer.
3. Kontaktpunkterne kommunikerer med hinanden ved hjælp af en hvilken som helst i fællesskab aftalt metode, som gør det muligt for dem at udføre deres opgaver.

ARTIKEL 9.14

Underudvalget om Tekniske Handelshindringer

Underudvalget om Tekniske Handelshindringer ("underudvalget"), der er nedsat i henhold til artikel 33.4, stk. 1, skal:

- a) overvåge gennemførelsen og forvaltningen af dette kapitel
- b) styrke samarbejdet om udarbejdelse og forbedring af standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer
- c) fastlægge prioriterede områder af fælles interesse for det fremtidige arbejde i henhold til dette kapitel og behandle forslag til nye initiativer
- d) overvåge og drøfte udviklingen i henhold til TBT-aftalen, og
- e) træffe enhver anden foranstaltning, som parterne skønner vil være en hjælp ved gennemførelsen af denne protokol og TBT-aftalen.

KAPITEL 10

LIBERALISERING AF INVESTERINGER

ARTIKEL 10.1

Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på foranstaltninger, der indføres eller opretholdes af en part på dens territorium, og som påvirker etableringen af en virksomhed eller driften af en omfattet virksomhed inden for alle økonomiske aktiviteter foretaget af en investor fra den anden part.
2. Dette kapitel finder ikke anvendelse på:
 - a) audiovisuelle tjenesteydelser
 - b) national cabotagesejlads¹, eller

¹ Uden at det berører de aktiviteter, der kan betragtes som "cabotage" under den relevante nationale lovgivning, dækker national cabotagesejlads i dette kapitel transport af passagerer eller varer mellem en havn eller et sted i Chile eller en medlemsstat og en anden havn eller et andet sted i Chile eller samme medlemsstat, herunder på deres respektive kontinentalsokkel som defineret i FN's havretskonvention, og trafik, der starter og slutter i samme havn eller på samme sted i Chile eller en medlemsstat.

- c) nationale og internationale luftfartstjenesteydelser eller tilknyttede tjenesteydelser til støtte for luftfartstjenesteydelser¹, såvel ruteflyvning som anden flyvning, og tjenesteydelser, der er direkte forbundet med udøvelsen af trafikrettigheder, bortset fra:
- i) tjenesteydelser i forbindelse med reparation og vedligeholdelse af flyvemaskiner, under hvilke luftfartøjet tages ud af drift
 - ii) salg og markedsføring af lufttransportydelser
 - iii) tjenesteydelser i forbindelse med onlinereservationssystemer, og
 - iv) groundhandlingydelser.
3. Dette kapitel finder ikke anvendelse på foranstaltninger, der indføres eller opretholdes af en part, og som vedrører den anden parts finansielle institutioner, investorer fra den anden part eller sådanne investorers investeringer i finansielle institutioner på partens territorium som defineret i artikel 18.2.
4. Artikel 10.5, 10.6, 10.8, 10.9 og 10.10 finder ikke anvendelse på offentlige udbud.

¹ Det præciseres, at luftfartstjenesteydelser eller tilknyttede tjenesteydelser til støtte for luftfartstjenesteydelser omfatter følgende tjenesteydelser: lufttransport, tjenesteydelser med benyttelse af et luftfartøj, hvis hovedformål ikke er transport af gods eller passagerer, såsom brandbekæmpelse fra luften, flyvetræning, sightseeing, sprøjtning, landmåling, kortlægning, fotografering, faldskærmsudspring, slæb af svævefly, helikopterløft i forbindelse med skovhugst og byggeri samt andre luftbårne landbrugs-, industri- og tilsynstjenester, udlejning af luftfartøjer med besætning og lufthavnstjenesteydelser.

5. Artikel 10.5, 10.6, 10.8 og 10.10 finder ikke anvendelse på subsidier, der ydes af en part, herunder statsstøttede lån, garantier og forsikringer.

ARTIKEL 10.2

Definitioner

1. Med henblik på dette kapitel og bilag 10-A, 10-B og 10-C forstås ved:
 - a) "aktiviteter, der udføres under udøvelse af offentlig myndighed": aktiviteter, herunder tjenesteydelser, der leveres, som hverken udføres med et kommercielt formål for øje eller i konkurrence med en eller flere økonomiske aktører
 - b) "tjenester i forbindelse med reparation og vedligeholdelse af flyvemaskiner": aktiviteter, der udføres på et luftfartøj eller en del heraf, mens det er taget ud af drift, og som ikke omfatter såkaldt linjevedligeholdelse
 - c) "tjenester i forbindelse med onlinereservationssystemer": tjenesteydelser, der leveres ved hjælp af computersystemer, som indeholder oplysninger om flyselskabers fartplaner, disponibilitet, priser og prisregler, og gennem hvilke der kan foretages reservationer eller udstedes billetter
 - d) "omfattet virksomhed": en virksomhed, som af en investor fra en part er etableret på den anden parts territorium i overensstemmelse med litra h) og gældende lovgivning, og som eksisterer på datoen for denne aftales ikrafttræden eller er etableret derefter

- e) "grænseoverskridende levering af tjenesteydelser": levering af en tjenesteydelse:
- i) fra den ene parts territorium til den anden parts territorium, eller
 - ii) på den ene parts territorium til en forbruger af tjenesteydelsen fra den anden part
- f) "økonomiske aktiviteter": aktiviteter inden for industri, handel eller liberale erhverv samt håndværk, herunder levering af tjenesteydelser, bortset fra aktiviteter, der udføres under udøvelse af offentlig myndighed
- g) "virksomhed": en juridisk person, en filial eller et repræsentationskontor oprettet gennem etablering
- h) "etablering": oprettelse, herunder erhvervelse¹ af en virksomhed foretaget af en investor fra en part på den anden parts territorium

¹ Udtrykket "erhvervelse" skal forstås som omfattende kapitalinteresser i en juridisk person med henblik på at etablere eller opretholde varige økonomiske forbindelser.

- i) "groundhandlingsydelser": en lufthavns levering af følgende tjenesteydelser på honorar- eller kontraktbasis: luftfartsselskabets repræsentation, administration og overvågning, passagerbetjening, bagagehåndtering, forpladshandling, catering, undtagen tilberedning af fødevarer, fragt-og posthåndtering, brændstofpåfyldning af luftfartøjer samt servicering og rengøring, overfladetransport og operationel assistance, administration af flybesætninger og planlægning af flyvning; groundhandlingsydelser omfatter ikke: egen-handling, sikkerhed, linjevedligeholdelse, reparation og vedligeholdelse af luftfartøjer eller ledelse eller drift af væsentlige centraliserede lufthavnsinfrastrukturer som f.eks. afisningsfaciliteter, brændstofdistributionsystemer, bagagehåndteringssystemer og faste transportsystemer inden for lufthavnen
- j) "investor fra en part": en fysisk eller juridisk person fra en part, der søger at etablere, er ved at etablere eller har etableret en virksomhed i overensstemmelse med litra h)
- k) "juridisk person fra en part"¹:
- i) for Den Europæiske Unions vedkommende:
- A) en juridisk person, der er oprettet eller organiseret i henhold til lovgivningen i Den Europæiske Union eller mindst en af dens medlemsstater og har væsentlige forretningsaktiviteter² på Den Europæiske Unions territorium, og

¹ Det præciseres, at de rederier, der er nævnt i denne definition, kun betragtes som juridiske personer fra en part for så vidt angår deres aktiviteter i forbindelse med leveringen af søtransporttjenesteydelser.

² I overensstemmelse med meddelelse om traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab til WTO (dok. WT/REG39/1) ligestiller Den Europæiske Union begrebet "reel og vedvarende forbindelse" med en medlemsstats økonomi, jf. artikel 54 i TEUF, med begrebet "væsentlige forretningsaktiviteter".

- B) rederier, der er etableret uden for Den Europæiske Union, og som kontrolleres af fysiske personer i en medlemsstat, hvis fartøjer er registreret i en medlemsstat og fører en medlemsstats flag
- ii) for Chiles vedkommende:
- A) en juridisk person, der er oprettet eller organiseret i henhold til Chiles lovgivning og har væsentlige forretningsaktiviteter på Chiles territorium, og
- B) rederier, der er etableret uden for Chile, og som kontrolleres af fysiske personer i Chile, hvis fartøjer er registreret i og fører Chiles flag
- l) "drift": styring, forvaltning, vedligeholdelse, anvendelse, adgang til eller salg eller anden form for afhændelse af en virksomhed foretaget af en investor fra en part på den anden parts territorium
- m) "salg og markedsføring af lufttransportydelse": det pågældende luftfartsselskabs muligheder for frit at sælge og markedsføre sine lufttransportydelser, herunder alle aspekter af markedsføring såsom markedsanalyse, annoncering og distribution; disse aktiviteter omfatter ikke prisfastsættelse for lufttransportydelser eller de gældende betingelser, og
- n) "tjenesteydelse": enhver tjenesteydelse i enhver sektor, bortset fra tjenesteydelser, der leveres under udøvelse af offentlig myndighed.

ARTIKEL 10.3

Ret til at regulere

Parterne bekræfter retten til inden for deres territorium at regulere med henblik på at nå legitime politiske mål, såsom beskyttelse af folkesundheden, sociale ydelser, uddannelse, sikkerhed, miljøet, herunder klimaændringer, den offentlige sædelighed, social- eller forbrugerbeskyttelse, beskyttelse af privatlivets fred og databeskyttelse eller fremme og beskyttelse af kulturel mangfoldighed.

ARTIKEL 10.4

Forhold til andre kapitler

1. Skulle dette kapitel være i uoverensstemmelse med kapitel 18, har sidstnævnte forrang i henseende til denne uoverensstemmelse.
2. Et krav fra en part om, at en tjenesteyder fra den anden part anvender et gældspapir eller en anden form for finansiel sikkerhed som betingelse for grænseoverskridende levering af en tjenesteydelse på dens territorium, medfører ikke i sig selv, at dette kapitel finder anvendelse på en sådan grænseoverskridende levering af denne tjenesteydelse. Dette kapitel finder anvendelse på foranstaltninger, der indføres eller opretholdes af parten vedrørende gældspapiret eller den finansielle sikkerhed, hvis et sådant gældspapir eller en sådan finansiel sikkerhed er en omfattet virksomhed.

ARTIKEL 10.5

Markedsadgang

I sektorer eller delsektorer, hvor markedsadgangsforpligtelserne gennemføres, må en part for så vidt angår markedsadgang gennem etablering eller drift foretaget af investorer fra den anden part eller af omfattede virksomheder ikke for hele dens territorium eller for en territorial underinddeling indføre eller opretholde foranstaltninger, der:

- a) begrænser antallet af virksomheder, der kan udføre en bestemt økonomisk aktivitet, enten i form af numeriske kvoter, monopoler, eksklusive rettigheder eller krav om en økonomisk behovsprøve
- b) begrænser den samlede værdi af transaktioner eller aktiver i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve
- c) begrænser det samlede antal transaktioner eller den samlede produktion udtrykt som specifikke numeriske enheder i form af kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve¹
- d) begrænser eller stiller krav om specifikke former for retlige enheder eller joint ventures, gennem hvilke en investor fra den anden part kan udøve en økonomisk virksomhed, eller

¹ Litra a), b) og c) omfatter ikke foranstaltninger, der træffes for at begrænse produktionen af en landbrugsvarer eller en fiskevarer.

- e) begrænser det samlede antal fysiske personer, som kan være beskæftiget i en bestemt sektor, eller som en virksomhed må beskæftige, og som er nødvendige for og direkte forbundet med udøvelsen af økonomisk aktivitet, i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve.

ARTIKEL 10.6

National behandling

1. For så vidt angår etablering indrømmer hver part investorer fra den anden part og omfattede virksomheder en behandling, der ikke er mindre gunstig end den behandling, den i lignende situationer¹ indrømmer sine egne investorer og deres virksomheder.
2. For så vidt angår drift indrømmer hver part investorer fra den anden part og omfattede virksomheder en behandling, der ikke er mindre gunstig end den behandling, den i lignende situationer² indrømmer sine egne investorer og deres virksomheder.
3. Ved den behandling, der indrømmes af en part i henhold til stk. 1 og 2, forstås:
 - a) for så vidt angår en regional eller lokal myndighed i Chile, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den mest gunstige behandling, som den pågældende myndighed i lignende situationer indrømmer investorer fra Chile og deres virksomheder på sit territorium

¹ Det præciseres, at vurderingen af, hvorvidt en behandling indrømmes i "tilsvarende situationer", kræver en faktabaseret analyse fra sag til sag under hensyntagen til det samlede antal situationer.

² Det præciseres, at vurderingen af, hvorvidt en behandling indrømmes i "tilsvarende situationer", kræver en faktabaseret analyse fra sag til sag under hensyntagen til det samlede antal situationer.

- b) for så vidt angår en myndighed i eller inden for en medlemsstat, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den mest gunstige behandling, som den pågældende myndighed i lignende situationer indrømmer investorer fra medlemsstaten og deres virksomheder på sit territorium¹.

ARTIKEL 10.7

Offentlige udbud

1. Hver part sikrer, at virksomheder, der udgør en omfattet virksomhed, indrømmes en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, der i lignende situationer indrømmes dens egne virksomheder for så vidt angår enhver foranstaltning vedrørende en ordregivende enheds køb af varer eller tjenesteydelser til statslige formål.
2. Anvendelsen af forpligtelsen til national behandling som omhandlet i denne artikel er underlagt sikkerhed og generelle undtagelser, jf. artikel 21.3.

ARTIKEL 10.8

Mestbegunstigelsesbehandling

1. For så vidt angår etablering indrømmer hver part investorer fra den anden part og omfattede virksomheder en behandling, der ikke er mindre gunstig end den behandling, den i lignende situationer² indrømmer investorer fra et tredjeland og deres virksomheder.

¹ Det præciseres, at den behandling, der indrømmes af en myndighed i eller inden for en medlemsstat, omfatter det regionale og lokale forvaltningsniveau, hvor det er relevant.

² Det præciseres, at vurderingen af, hvorvidt en behandling indrømmes i "tilsvarende situationer", kræver en faktabaseret analyse fra sag til sag under hensyntagen til det samlede antal situationer.

2. For så vidt angår drift indrømmer hver part investorer fra den anden part og omfattede virksomheder en behandling, der ikke er mindre gunstig end den behandling, den i lignende situationer¹ indrømmer investorer fra et tredjeland og deres virksomheder.

3. Stk. 1 og 2 må ikke fortolkes således, at en part forpligtes til at indrømme investorer fra den anden part eller omfattede virksomheder en behandling, der følger af foranstaltninger til anerkendelse af standarder, herunder af standarder eller kriterier for tilladelse, licens eller certificering af en fysisk person eller en virksomhed til at udøve en økonomisk aktivitet, eller af tilsynsforanstaltninger.

4. Det præciseres, at den i stk. 1 og 2 omhandlede behandling ikke omfatter investeringstvistsbilæggelsesprocedurer eller -mekanismer, som er omfattet af andre internationale investerings- eller handelsaftaler. Materielle bestemmelser i andre internationale investerings- eller handelsaftaler udgør ikke i sig selv en "behandling" som omhandlet i stk. 1 og 2 og kan således ikke give anledning til en tilsidesættelse af denne artikel, hvis ingen foranstaltninger indføres eller opretholdes af en part. En parts foranstaltninger, som anvendes i henhold til sådanne materielle bestemmelser, kan udgøre en "behandling" i henhold til denne artikel og således give anledning til en overtrædelse af denne artikel.

¹ Det præciseres, at vurderingen af, hvorvidt en behandling indrømmes i "tilsvarende situationer", kræver en faktabaseret analyse fra sag til sag under hensyntagen til det samlede antal situationer.

ARTIKEL 10.9

Præstationskrav

1. En part må ikke i forbindelse med etablering eller drift af en parts eller et tredjelands virksomhed på dens territorium indføre eller håndhæve krav eller håndhæve et tilsagn eller en forpligtelse med det formål:
- a) at eksportere en bestemt mængde eller en bestemt procentdel af en vare eller tjenesteydelse
 - b) at opnå en bestemt mængde eller en bestemt procentdel af indenlandsk indhold
 - c) at købe, anvende eller indrømme en fortrinsstilling til varer produceret eller tjenesteydelser leveret på dens territorium eller at købe varer eller tjenesteydelser fra fysiske personer eller virksomheder på dens territorium
 - d) på nogen måde at sætte mængden eller værdien af import op mod mængden eller værdien af eksport eller mængden af udenlandsk valutaindstømning i forbindelse med en sådan virksomhed
 - e) at begrænse salget af varer eller tjenesteydelser, som en sådan virksomhed producerer eller leverer, på dens territorium ved på nogen måde at sætte dette salg op mod mængden eller værdien af dens eksport eller valutaindtjening
 - f) at overføre teknologi, en produktionsproces eller anden ejendomsretligt beskyttet viden til en fysisk person eller en virksomhed på dens territorium
 - g) fra denne parts territorium udelukkende at levere varer, den fremstiller, eller tjenesteydelser, den leverer, til et specifikt regionalt marked eller verdensmarkedet

- h) at placere den pågældende investors hovedsæde for en specifik region i verden, der er større end partens territorium, eller verdensmarkedet på dens territorium
- i) at ansætte et bestemt antal eller en bestemt andel af dens statsborgere
- j) at begrænse eksport eller salg til eksport, eller
- k) med hensyn til enhver licensaftale, der eksisterede på det tidspunkt, hvor kravet indføres eller håndhæves, eller en forpligtelse eller et tilsagn håndhæves, eller eventuelle senere licensaftaler¹, der frit indgås mellem investoren og en fysisk eller juridisk person eller enhver anden enhed på dens territorium, forudsat at kravet indføres eller håndhæves, eller forpligtelsen eller tilsagnet håndhæves, på en måde, der udgør et direkte indgreb i den pågældende licensaftale gennem udøvelse af en ikkejudiciel myndighed i en part, at indføre:
 - i) en bestemt andel eller størrelse af royalties under et bestemt niveau i henhold til en licensaftale, eller
 - ii) en bestemt varighed af en licensaftale.

2. Det præciseres, at stk. 1, litra k), ikke finder anvendelse, hvis licensaftalen er indgået mellem investoren og en part.

¹ I forbindelse med dette litra forstås ved en "licensaftale" en aftale om tildeling af licens på teknologi, en produktionsproces eller anden ejendomsretligt beskyttet viden.

3. En part må ikke gøre tildelingen eller den fortsatte tildeling af en fordel i forbindelse med etableringen eller driften af en virksomhed foretaget af en part eller et tredjeland på sit territorium betinget af overholdelsen af nogen af følgende krav om:

- a) at opnå en bestemt mængde eller en bestemt procentdel af indenlandsk indhold
- b) at købe, anvende eller indrømme en fortrinsstilling til varer produceret eller tjenesteydelser leveret på dens territorium eller om at købe varer eller tjenesteydelser fra fysiske personer eller virksomheder på dens territorium
- c) på nogen måde at sætte mængden eller værdien af import op mod mængden eller værdien af eksport eller mængden af udenlandsk valutaindstømning i forbindelse med en sådan virksomhed
- d) at begrænse salget af varer eller tjenesteydelser, som en sådan virksomhed producerer eller leverer, på dens territorium ved på nogen måde at sætte dette salg op mod mængden eller værdien af dens eksport eller valutaindtjening, eller
- e) at begrænse eksport eller salg til eksport.

4. Stk. 3 må ikke fortolkes således, at en part forhindres i at gøre tildelingen eller den fortsatte tildeling af en fordel i forbindelse med etableringen eller driften af en virksomhed foretaget af en investor fra en part eller et tredjeland på sit territorium betinget af overholdelse af et krav om at placere produktionen, levere en tjenesteydelse, uddanne eller ansætte arbejdstagere, opføre eller udvide særlige faciliteter eller udføre forskning og udvikling på sit territorium.

5. Stk. 1, litra f) og k), finder ikke anvendelse, hvis:
- a) en part tillader anvendelsen af en intellektuel ejendomsrettighed i henhold til TRIPS-aftalens artikel 31 eller 31a eller indfører eller opretholder foranstaltninger, der kræver videregivelse af data eller fortrolige oplysninger, som er omfattet af og i overensstemmelse med TRIPS-aftalens artikel 39, stk. 3, eller
 - b) kravet indføres eller håndhæves eller forpligtelsen eller tilsagnet håndhæves af en domstol, forvaltningsdomstol eller konkurrencemyndighed for at afhjælpe en praksis, der som følge af en retslig eller administrativ procedure betragtes som en overtrædelse af partens konkurrencelovgivning.
6. Stk. 1, litra a), b) og c), og stk. 3, litra a) og b), finder ikke anvendelse på kvalifikationskrav for varer eller tjenesteydelser med hensyn til deltagelse i programmer for eksportfremme og udenlandsk bistand.
7. Stk. 3, litra a) og b), finder ikke anvendelse på krav, som en importerende part pålægger vedrørende indholdet af varer for at være berettiget til toldpræferencer eller præferentielle toldkontingenter.
8. Det præciseres, at denne artikel ikke må fortolkes således, at en part pålægges at give tilladelse til, at en bestemt tjenesteydelse leveres på tværs af grænserne, hvis den pågældende part indfører eller opretholder restriktioner eller forbud mod en sådan levering af tjenesteydelser, som er i overensstemmelse med de forbehold, betingelser eller kvalifikationer, der er fastsat for en i bilag 10-A, 10-B og 10-C opført sektor, delsektor eller aktivitet.
9. Denne artikel berører ikke en parts forpligtelser i henhold til WTO-overenskomsten.

ARTIKEL 10.10

Øverste ledelse og bestyrelse

En part må ikke kræve, at en omfattet virksomhed udnævner fysiske personer af en bestemt nationalitet som medlemmer af en bestyrelse eller til en stilling i den øverste ledelse, som f.eks. direktør eller leder.

ARTIKEL 10.11

Uforenelige foranstaltninger

1. Artikel 10.6, 10.8, 10.9 og 10.10 finder ikke anvendelse på:
 - a) eksisterende uforenelige foranstaltninger:
 - i) som for Den Europæiske Unions vedkommende opretholdes af:
 - A) Den Europæiske Union, jf. tillæg 10-A-1
 - B) en medlemsstats centralregering, jf. tillæg 10-A-1
 - C) en medlemsstats regering på regionalt niveau, jf. tillæg 10-A-1, eller
 - D) en regering på lokalt niveau, og

ii) som for Chiles vedkommende opretholdes af:

A) centralregeringen, jf. tillæg 10-A-2

B) en regering på regionalt niveau, jf. tillæg 10-A-2, eller

C) en regering på lokalt niveau

b) fortsat anvendelse eller omgående fornyelse af en uforenelig foranstaltning som omhandlet i dette stykkes litra a), eller

c) en ændring af en uforenelig foranstaltning som omhandlet i dette stykkes litra a), i det omfang ændringen ikke gør foranstaltningen endnu mere uforenelig med artikel 10.6, 10.8, 10.9 eller 10.10, end den var umiddelbart før ændringen.

2. Artikel 10.6, 10.8, 10.9 og 10.10 finder ikke anvendelse på foranstaltninger, som en part har truffet med hensyn til sektorer, delsektorer eller aktiviteter som fastsat i partens liste til bilag 10-B.

3. En part må ikke som led i en foranstaltning, der er indført efter datoen for denne aftales ikrafttræden, og som er omfattet af dens forbehold som anført i bilag 10-B, pålægge en investor fra den anden part på grundlag af nationalitet at sælge eller på anden måde afhænde en omfattet virksomhed, der eksisterer på det tidspunkt, hvor foranstaltningen træder i kraft.

4. Artikel 10.5 finder ikke anvendelse på en parts foranstaltninger, der er i overensstemmelse med de forpligtelser, som er fastsat i bilag 10-C.

5. Artikel 10.6 og 10.8 finder ikke anvendelse på en parts foranstaltninger, som udgør en undtagelse til eller fravigelse fra TRIPS-aftalens artikel 3 eller 4, jf. de specifikke bestemmelser i nævnte aftales artikel 3, 4 og 5.

6. Det præciseres, at artikel 10.6 og 10.8 ikke må fortolkes således, at en part forhindres i at fastsætte oplysningskrav, herunder til statistiske formål, i forbindelse med etablering eller drift foretaget af investorer fra den anden part eller af en omfattet virksomhed, forudsat at det ikke udgør et middel til at omgå den pågældende parts forpligtelser i henhold til disse artikler.

ARTIKEL 10.12

Nægtelse af fordele

En part kan nægte at indrømme fordelene i medfør af dette kapitel til en investor fra den anden part eller til en omfattet virksomhed, hvis den nægtende part indfører eller opretholder foranstaltninger, der er forbundet med opretholdelsen af mellemfolkelig fred og sikkerhed, herunder beskyttelse af menneskerettighederne, og som

- a) forbyder transaktioner med den pågældende investor eller omfattede virksomhed, eller
- b) ville blive overtrådt eller omgået, hvis fordelene i medfør af dette kapitel blev indrømmet den pågældende investor eller omfattede virksomhed, herunder i tilfælde, hvor foranstaltningerne forbyder transaktioner med en person, der ejer eller kontrollerer dem.

ARTIKEL 10.13

Underudvalget om Tjenesteydelser og Investeringer

Underudvalget om Tjenesteydelser og Investeringer ("underudvalget") er nedsat i henhold til artikel 33.4, stk. 1. Underudvalget fører tilsyn med gennemførelsen af dette kapitel og bilag 10-A, 10-B og 10-C og sikrer, at de gennemføres korrekt, når det behandler spørgsmål vedrørende investeringer.

KAPITEL 11

GRÆNSEOVERSKRIDENDE HANDEL MED TJENESTEYDELSER

ARTIKEL 11.1

Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på en parts foranstaltninger, som påvirker den grænseoverskridende handel med tjenesteydelser, der leveres af tjenesteydere fra den anden part. Sådanne foranstaltninger omfatter foranstaltninger, som påvirker:
 - a) produktion, distribution, markedsføring, salg og levering af en tjenesteydelse
 - b) indkøb eller brug af eller betaling for en tjenesteydelse
 - c) adgangen til og brugen af tjenesteydelser, som af en part kræves tilbudt offentligheden i almindelighed, herunder distributions-, transport- og telekommunikationsnetværk, i forbindelse med leveringen af en tjenesteydelse, og
 - d) kautionsstillelse eller anden form for finansiel sikkerhed som en betingelse for levering af en tjenesteydelse.
2. Dette kapitel finder ikke anvendelse på:
 - a) finansielle tjenesteydelser som defineret i artikel 18.2

- b) audiovisuelle tjenesteydelser
- c) national cabotagesejlads¹
- d) nationale og internationale luftfartstjenesteydelser eller tilknyttede tjenesteydelser til støtte for luftfartstjenesteydelser², såvel ruteflyvning som anden flyvning, og tjenesteydelser, der er direkte forbundet med udøvelsen af trafikrettigheder, bortset fra:
 - i) tjenesteydelser i forbindelse med reparation og vedligeholdelse af luftfartøjer, under hvilke luftfartøjet tages ud af drift
 - ii) salg og markedsføring af lufttransportydelser
 - iii) tjenesteydelser i forbindelse med onlinereservationssystemer, og
 - iv) groundhandlingydelser

¹ Uden at det berører de aktiviteter, der kan betragtes som "cabotage" under den relevante nationale lovgivning, dækker national cabotagesejlads i dette kapitel transport af passagerer eller varer mellem en havn eller et sted i Chile eller en medlemsstat og en anden havn eller et andet sted i Chile eller samme medlemsstat, herunder på deres respektive kontinentalsokkel som defineret i FN's havretskonvention, og trafik, der starter og slutter i samme havn eller på samme sted i Chile eller en medlemsstat.

² Det præciseres, at luftfartstjenesteydelser eller tilknyttede tjenesteydelser til støtte for luftfartstjenesteydelser omfatter følgende tjenesteydelser: lufttransport, tjenesteydelser med benyttelse af et luftfartøj, hvis hovedformål ikke er transport af gods eller passagerer, såsom brandbekæmpelse fra luften, flyvetræning, sightseeing, sprøjtning, landmåling, kortlægning, fotografering, faldskærmsudspring, slæb af svævefly, helikopterløft i forbindelse med skovhugst og byggeri samt andre luftbårne landbrugs-, industri- og tilsynstjenester, udlejning af luftfartøjer med besætning og lufthavnstjenesteydelser.

- e) offentlige udbud, og
- f) subsidier eller tilskud, der ydes af en part eller af en statsejet virksomhed, herunder statsstøttede lån, garantier og forsikringer.

ARTIKEL 11.2

Definitioner

Med henblik på dette kapitel og bilag 10-A, 10-B og 10-C forstås ved:

- a) "tjenesteydelser i forbindelse med reparation og vedligeholdelse af flyvemaskiner": aktiviteter, der udføres på et luftfartøj eller en del heraf, mens det er taget ud af drift, og som ikke omfatter såkaldt linjevedligeholdelse
- b) "tjenesteydelser i forbindelse med onlinereservationssystemer": tjenesteydelser, der leveres ved hjælp af computersystemer, som indeholder oplysninger om flyselskabers fartplaner, disponibilitet, priser og prisregler, og gennem hvilke der kan foretages reservationer eller udstedes billetter
- c) "grænseoverskridende handel med tjenesteydelser" eller "grænseoverskridende levering af tjenesteydelser": levering af en tjenesteydelse:
 - i) fra den ene parts territorium til den anden parts territorium, eller
 - ii) på den ene parts territorium til en forbruger af tjenesteydelsen fra den anden part

- d) "virksomhed": en juridisk person, en filial eller et repræsentationskontor oprettet gennem etablering
- e) "groundhandlyingdelser": en lufthavns levering af følgende tjenesteydelser på honorar- eller kontraktbasis: luftfartsselskabets repræsentation, administration og overvågning, passagerbetjening, bagagehåndtering, forpladshandling, catering, undtagen tilberedning af fødevarer, fragt-og posthåndtering, påfyldning af brændstof, flyserviceydelser og rengøring, overfladetransport og operationel assistance, administration af flybesætninger og planlægning af flyvning; groundhandlyingdelser omfatter ikke: egen-handling, sikkerhed, linjevedligeholdelse, reparation og vedligeholdelse af luftfartøjer eller ledelse eller drift af væsentlige centraliserede lufthavnsinfrastrukturer som f.eks. afisningsfaciliteter, brændstoffordistributionssystemer, bagagehåndteringssystemer og faste transportsystemer inden for lufthavnen
- f) "juridisk person fra en part"¹:
- i) for Den Europæiske Unions vedkommende:
- A) en juridisk person, der er oprettet eller organiseret i henhold til lovgivningen i Den Europæiske Union eller mindst en af dens medlemsstater og har væsentlige forretningsaktiviteter² på Den Europæiske Unions territorium, og

¹ Det præciseres, at de rederier, der er nævnt i denne definition, kun betragtes som juridiske personer fra en part for så vidt angår deres aktiviteter i forbindelse med leveringen af søtransporttjenesteydelser.

² I overensstemmelse med meddelelse om traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab til WTO (dok. WT/REG39/1) ligestiller Den Europæiske Union begrebet "reel og vedvarende forbindelse" med en medlemsstats økonomi, jf. artikel 54 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, med begrebet "væsentlige forretningsaktiviteter".

- B) rederier, der er etableret uden for Den Europæiske Union, og som kontrolleres af fysiske personer i en medlemsstat, hvis fartøjer er registreret i en medlemsstat og fører en medlemsstats flag
- ii) for Chiles vedkommende:
- A) en juridisk person, der er oprettet eller organiseret i henhold til Chiles lovgivning og har væsentlige forretningsaktiviteter på Chiles territorium, og
- B) rederier, der er etableret uden for Chile, og som kontrolleres af fysiske personer i Chile, hvis fartøjer er registreret i og fører Chiles flag
- g) "salg og markedsføring af lufttransportydelse": det pågældende luftfartsselskabs muligheder for frit at sælge og markedsføre sine lufttransportydelse, herunder alle aspekter af markedsføring såsom markedsanalyse, annoncering og distribution; disse aktiviteter omfatter ikke prisfastsættelse for lufttransportydelse eller de gældende betingelser
- h) "tjenesteydelse": enhver tjenesteydelse i alle sektorer, bortset fra tjenesteydelse, der leveres under udøvelse af offentlig myndighed
- i) "tjenesteydelse, der leveres under udøvelse af offentlig myndighed": enhver tjenesteydelse, der ikke leveres på et kommercielt grundlag eller i konkurrence med en eller flere tjenesteydere, og
- j) "tjenesteyder fra en part": enhver fysisk eller juridisk person fra en part, der søger at levere eller leverer en tjenesteydelse.

ARTIKEL 11.3

Ret til at regulere

Parterne bekræfter på ny retten til inden for deres territorium at regulere med henblik på at nå legitime politiske mål, såsom beskyttelse af folkesundheden, sociale ydelser, uddannelse, sikkerhed, miljøet, herunder klimaændringer, den offentlige sædelighed, social- eller forbrugerbeskyttelse, beskyttelse af privatlivets fred og databeskyttelse eller fremme og beskyttelse af kulturel mangfoldighed.

ARTIKEL 11.4

National behandling

1. Hver part indrømmer tjenesteydelser og tjenesteydere fra den anden part en behandling, der ikke er mindre gunstig end den behandling, den i lignende situationer indrømmer sine egne tjenesteydelser og tjenesteydere.
2. Ved den behandling, der indrømmes af en part i henhold til stk. 1, forstås:
 - a) for så vidt angår en regional eller lokal myndighed i Chile, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den mest gunstige behandling, som den pågældende myndighed i lignende situationer indrømmer tjenesteydelser og tjenesteydere fra Chile
 - b) for så vidt angår en myndighed i eller inden for en medlemsstat, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den mest gunstige behandling, som den pågældende myndighed i lignende situationer indrømmer tjenesteydelser og tjenesteydere fra medlemsstaten.

3. En part kan opfylde kravet fastsat i stk. 1 ved at indrømme tjenesteydelser og tjenesteydere fra den anden part en behandling, der enten er formelt identisk med eller formelt forskellig fra den behandling, den indrømmer sine egne tjenesteydelser og tjenesteydere.
4. En formelt identisk eller formelt forskellig behandling betragtes som mindre gunstig, hvis den ændrer konkurrencevilkårene til fordel for en parts tjenesteydelser eller tjenesteydere i forhold til den anden parts tjenesteydere.
5. Intet i denne artikel må fortolkes således, at en part pålægges at kompensere for iboende konkurrencemæssige ulemper, der følger af, at de pågældende tjenesteydelser eller tjenesteydere er udenlandske.

ARTIKEL 11.5

Mestbegunstigelsesbehandling

1. Hver part indrømmer tjenesteydelser og tjenesteydere fra den anden part en behandling, der ikke er mindre gunstig end den behandling, den i lignende situationer indrømmer tjenesteydelser og tjenesteydere fra et tredjeland.
2. Stk. 1 må ikke fortolkes således, at en part forpligtes til at indrømme tjenesteydelser og tjenesteydere fra den anden part en behandling, der følger af foranstaltninger til anerkendelse af standarder, herunder af standarder eller kriterier for tilladelse, licens eller certificering af en fysisk person eller en virksomhed til at udøve en økonomisk aktivitet, eller af tilsynsforanstaltninger.

3. Det præciseres, at den i stk. 1 omhandlede behandling ikke omfatter tvistbilæggelsesprocedurer eller -mekanismer, som er omfattet af andre internationale aftaler eller handelsaftaler. Materielle bestemmelser i andre internationale aftaler eller handelsaftaler udgør ikke i sig selv en "behandling" som omhandlet i stk. 1 og kan således ikke give anledning til en tilsidesættelse af denne artikel, hvis ingen foranstaltninger indføres eller opretholdes af en part. En parts foranstaltninger, som anvendes i henhold til sådanne materielle bestemmelser, kan udgøre en "behandling" som omhandlet i denne artikel og således give anledning til en tilsidesættelse af denne artikel.

ARTIKEL 11.6

Lokal tilstedeværelse

En part må ikke pålægge en tjenesteyder fra den anden part at etablere eller opretholde en virksomhed eller at være hjemmehørende på dens territorium som en betingelse for grænseoverskridende levering af tjenesteydelser.

ARTIKEL 11.7

Markedsadgang

I de sektorer eller delsektorer, hvor der er indgået markedsadgangsforpligtelser, må en part ikke, hverken på hele sit territorium eller på grundlag af en territorial underinddeling, indføre eller opretholde foranstaltninger, som:

- a) medfører en begrænsning af:
 - i) antallet af tjenesteydere, hvad enten det er i form af numeriske kvoter, monopoler, tjenesteydere med eksklusive rettigheder eller krav om en økonomisk behovsprøve
 - ii) den samlede værdi af tjenesteydelsestransaktioner eller aktiver i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve
 - iii) det samlede antal tjenesteydelser eller den samlede produktion af tjenesteydelser udtrykt som specifikke numeriske enheder i form af kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve¹, eller
 - iv) det samlede antal fysiske personer, der kan være beskæftiget i en bestemt servicesektor, eller som må være ansat af en tjenesteyder, og som er nødvendige for og direkte forbundet med leveringen af en specifik tjenesteydelse, i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve, eller

¹ Dette nummer omfatter ikke de foranstaltninger, der træffes af en part, og som begrænser input til levering af tjenesteydelser.

- b) begrænser eller kræver specifikke former for juridiske enheder eller joint ventures, gennem hvilke en tjenesteyder kan levere en tjenesteydelse.

ARTIKEL 11.8

Uforenelige foranstaltninger

1. Artikel 11.4, 11.5 og 11.6 finder ikke anvendelse på:

- a) eksisterende uforenelige foranstaltninger:

- i) som for Den Europæiske Unionsvedkommende opretholdes af:

- A) Den Europæiske Union, jf. tillæg 10-A-1
- B) en medlemsstats centralregering, jf. tillæg 10-A-1
- C) en medlemsstats regering på regionalt niveau, jf. tillæg 10-A-1, eller
- D) en regering på lokalt niveau, og

ii) som for Chiles vedkommende opretholdes af:

A) centralregeringen, jf. tillæg 10-A-2

B) en regering på regionalt niveau, jf. tillæg 10-A-2, eller

C) en regering på lokalt niveau

b) fortsat anvendelse eller omgående fornyelse af en uforenelig foranstaltning som omhandlet i dette stykkes litra a), eller

c) en ændring af en uforenelig foranstaltning som omhandlet i dette stykkes litra a), i det omfang ændringen ikke gør foranstaltningen endnu mere uforenelig med artikel 11.4, 11.5 og 11.6, end den var umiddelbart før ændringen.

2. Artikel 11.4, 11.5 og 11.6 finder ikke anvendelse på en parts foranstaltninger med hensyn til sektorer, delsektorer eller aktiviteter som fastsat i dens liste i bilag 10-B.

3. Artikel 11.7 finder ikke anvendelse på en parts foranstaltninger med hensyn til forpligtede sektorer, delsektorer eller aktiviteter som fastsat i bilag 10-C.

ARTIKEL 11.9

Nægtelse af fordele

En part kan nægte at indrømme fordelene i medfør af dette kapitel til en tjenesteyder fra den anden part, hvis den nægtende part indfører eller opretholder foranstaltninger, der er forbundet med opretholdelsen af mellemfolkelig fred og sikkerhed, herunder beskyttelse af menneskerettighederne, og som:

- a) forbyder transaktioner med den tjenesteyder eller med en person, der ejer eller kontrollerer den tjenesteyder, eller
- b) ville blive overtrådt eller omgået, hvis fordelene i medfør af dette kapitel blev indrømmet den pågældende tjenesteyder.

ARTIKEL 11.10

Underudvalget om Tjenesteydelser og Investeringer

Underudvalget om Tjenesteydelser og Investeringer ("underudvalget") er nedsat i henhold til artikel 33.4, stk. 1. Underudvalget fører tilsyn med gennemførelsen af nærværende kapitel, kapitel 12, 13, 14, 15, 16, 17 og 19 samt bilag 10-A, 10-B, 10-C, 12-A, 12-B, 12-C, 14-A og 14-B og sikrer, at de gennemføres korrekt, når det behandler spørgsmål vedrørende tjenesteydelser.

KAPITEL 12

FYSISKE PERSONERS MIDLERTIDIGE TILSTEDEVÆRELSE I FORRETNINGSØJEMED

ARTIKEL 12.1

Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på en parts foranstaltninger, der vedrører udøvelsen af økonomiske aktiviteter gennem indrejse og midlertidigt ophold på partens territorium foretaget af fysiske personer fra den anden part, som er forretningsrejsende i etableringsøjemed, investorer, virksomhedsinternt udstationerede, forretningsrejsende på kortvarigt ophold, leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende.
2. Dette kapitel finder ikke anvendelse på de sektorer, der er omhandlet i artikel 11.1, stk. 2, litra b), c) og d).
3. Dette kapitel finder ikke anvendelse på en parts foranstaltninger, som påvirker fysiske personer fra den anden part, der søger adgang til dens arbejdsmarked, eller på foranstaltninger vedrørende statsborgerskab, nationalitet, bopæl eller fast beskæftigelse.
4. Intet i denne aftale er til hinder for, at en part kan anvende foranstaltninger til at regulere indrejse i eller midlertidigt ophold på dens territorium for fysiske personer fra den anden part, herunder foranstaltninger, som er nødvendige for at beskytte dens grænsers integritet og sikre en ordnet grænsepassage for fysiske personer, forudsat at disse foranstaltninger ikke anvendes på en sådan måde, at de ophæver eller forringer fordelene for den anden part i henhold til denne aftale.

5. Den omstændighed alene, at en part kræver, at personer fra den anden part skal have et visum, må ikke fortolkes således, at den ophæver eller forringer de fordele, som tilkommer den anden part i medfør af denne aftale.

6. I det omfang parterne ikke påtager sig forpligtelser i henhold til dette kapitel, finder alle krav i en parts lovgivning vedrørende indrejse og midlertidigt ophold for fysiske personer fortsat anvendelse, herunder regler og forskrifter vedrørende opholdsperiode.

7. Uanset dette kapitel finder alle krav i en parts lovgivning vedrørende arbejde og socialsikringsforanstaltninger fortsat anvendelse, herunder love og forskrifter vedrørende mindsteløn og kollektive lønoverenskomster.

8. Forpligtelser i henhold til dette kapitel vedrørende tilladelse til indrejse og midlertidigt ophold for fysiske personer i forretningsøjemed finder ikke anvendelse i tilfælde, hvor hensigten eller virkningen af indrejse og midlertidigt ophold er at gribe ind i, eller på anden måde påvirke, resultatet af en arbejds- eller ledelseskonflikt eller -forhandling eller beskæftigelsen af fysiske personer, som er involveret i denne konflikt.

ARTIKEL 12.2

Definitioner

1. Definitionerne i artikel 10.2 og 11.2 finder anvendelse på dette kapitel og på bilag 12-A, 12-B og 12-C med undtagelse af definitionen af investor fra en part i artikel 10.2, stk. 1, litra j).

2. Med henblik på dette kapitel og bilag 12-A, 12-B og 12-C forstås ved:
- a) "salgsrepræsentanter": forretningsrejsende på kortvarigt ophold, som:
 - i) er repræsentanter for en leverandør af tjenesteydelser eller varer fra en part med henblik på at forhandle om salg af tjenesteydelser eller varer eller indgå aftaler om salg af tjenesteydelser eller varer for den pågældende leverandør, herunder: deltage i møder eller konferencer, deltage i konsultationer med forretningskolleger, og modtage ordrer eller forhandle kontrakter med en virksomhed, der er beliggende på den anden parts territorium
 - ii) ikke er beskæftiget med leveringen af en tjenesteydelse inden for rammerne af en kontrakt, der er indgået mellem en virksomhed, som ikke har nogen handelsmæssig tilstedeværelse på den parts territorium, hvor de forretningsrejsende på kortvarigt ophold opholder sig midlertidigt, og en forbruger på dette territorium, og
 - iii) ikke er provisionsagenter
 - b) "forretningsrejsende i etableringsøjemed": fysiske personer i en overordnet stilling i en juridisk person fra en part, som er ansvarlige for etablering af en sådan juridisk persons virksomhed på den anden parts territorium, og som hverken udbyder eller leverer tjenesteydelser og heller ikke udøver anden økonomisk aktivitet ud over, hvad der er nødvendigt i etableringsøjemed, og som ikke modtager vederlag fra en kilde beliggende i den anden part

- c) "leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser": fysiske personer, som er ansat i en juridisk person i en part, som ikke selv er etableret på den anden parts territorium, ikke er et personaleformidlingsbureau, ikke leverer personaletjenesteydelser eller ikke handler igennem et sådant, og som i god tro har indgået en kontrakt med en endelig forbruger i den anden part om levering af tjenesteydelser i den anden part, hvilket kræver midlertidig tilstedeværelse af dens ansatte i denne anden part for at opfylde kontrakten om levering af tjenesteydelser¹
- d) "selvstændige erhvervsdrivende": fysiske personer, som er involveret i leveringen af en tjenesteydelse og er etableret som selvstændige på en parts territorium, men ikke på den anden parts territorium, og som i god tro har indgået en kontrakt, på anden måde end gennem et personaleformidlingsbureau og levering af personaletjenesteydelser, med en endelig forbruger om levering af tjenesteydelser i den anden part, hvilket kræver deres midlertidige tilstedeværelse i denne anden part²
- e) "installatører og vedligeholdelsespersonale": forretningsrejsende på kortvarigt ophold, der besidder specialviden af væsentlig betydning for en sælgers eller udlejers kontraktlige forpligtelse, og som udfører tjenesteydelser eller uddanner arbejdstagere i udførelsen af tjenesteydelser i medfør af en garanti eller en anden tjenesteydelsesaftale, der er knyttet til salg eller leje af udstyr eller maskiner, herunder computertjenesteydelser og dertil knyttede tjenesteydelser, i relation til handel eller industri, som er købt eller lejet hos en virksomhed uden for den parts territorium, som der søges indrejse til og midlertidigt ophold i, i hele garantiens eller tjenesteydelseskontraktens løbetid

¹ Den i dette litra omhandlede kontrakt om levering af tjenesteydelser skal opfylde de retlige krav i den part, hvor kontrakten udføres.

² Den i dette litra omhandlede kontrakt om levering af tjenesteydelser skal opfylde de retlige krav i den part, hvor kontrakten udføres.

- f) "virksomhedsinternt udstationerede": fysiske personer, der har været ansat i eller har været partnere i en juridisk person i en part i mindst et år, og som midlertidigt er overflyttet til en virksomhed tilhørende den pågældende juridiske person på den anden parts territorium, og som tilhører en af følgende kategorier:
- i) ledere
 - ii) specialister
 - iii) erhvervspraktikanter
- g) "investor": en fysisk person, som på den anden parts territorium etablerer en virksomhed, som den pågældende fysiske person eller juridiske person, der beskæftiger den pågældende fysiske person, har forpligtet sig til eller er i færd med at investere et betydeligt kapitalbeløb i, og som udvikler eller forvalter driften af denne virksomhed som tilsynsorgan eller bestyrelse
- h) "ledere": fysiske personer i en overordnet stilling i en juridisk person i en part, som primært forestår ledelsen af virksomheden på den anden parts territorium¹, og som i generel tilsyns- og ledelsesmæssig henseende først og fremmest sorteres under virksomhedens direktører på højere niveau, bestyrelse eller aktionærer eller tilsvarende, og hvis ansvarsområder omfatter:
- i) ledelse af virksomheden eller af en afdeling eller underafdeling heraf

¹ Det præciseres, at denne definition ikke udelukker ledere, som, selv om de ikke direkte udfører opgaver i forbindelse med den egentlige levering af de pågældende tjenesteydelser, udfører opgaver, som i forbindelse med udførelsen af deres opgaver som beskrevet i denne definition er nødvendige for leveringen af tjenesteydelserne.

- ii) tilsyn og kontrol med andre tilsyns-, fag- eller ledelsesmedarbejderes arbejde, og
 - iii) personlig beføjelse til at ansætte og afskedige eller anbefale ansættelse og afskedigelse eller andre personalerelaterede dispositioner
- i) "forretningsrejsende på kortvarigt ophold": fysiske personer, der søger indrejse og midlertidigt ophold på den anden parts territorium, som ikke er involveret i direkte salg til offentligheden, som ikke modtager vederlag fra en kilde beliggende i den anden part, og som tilhører en af følgende kategorier:
- i) salgsrepræsentanter
 - ii) installatører og vedligeholdelsespersonale
- j) "specialister": fysiske personer, der arbejder i en juridisk person fra en part, som besidder en specialiseret viden, der er vigtig for virksomhedens aktivitetsområder eller tekniske eller ledelsesmæssige områder; ved vurderingen af en sådan viden tages der ikke kun hensyn til viden, der er specifik for virksomheden, men også til, om personen har et højt kvalifikationsniveau, herunder tilstrækkelig erhvervs erfaring, med hensyn til en type arbejde eller aktivitet, der kræver specifik teknisk viden, herunder eventuelt medlemskab af en anerkendt faggruppe, og

- k) "erhvervspraktikanter": fysiske personer, som har en universitetsgrad og midlertidigt er overflyttet med henblik på karriereudvikling eller for at uddanne sig i bestemte forretningsteknikker eller -metoder¹.

ARTIKEL 12.3

Virksomhedsinternt udstationerede, forretningsrejsende i etableringsøjemed og investorer

1. Med forbehold af de relevante betingelser og kvalifikationer, der er fastsat i bilag 12-A:
 - a) tillader hver part indrejse og midlertidigt ophold for virksomhedsinternt udstationerede, forretningsrejsende i etableringsøjemed og investorer fra den anden part
 - b) tillader hver part beskæftigelse på sit territorium for virksomhedsinternt udstationerede fra den anden part
 - c) må hver part ikke opretholde eller indføre begrænsninger i form af numeriske kvoter eller kravet om en økonomisk behovsprøve af det samlede antal fysiske personer, som inden for en bestemt sektor gives tilladelse til indrejse som forretningsrejsende i etableringsøjemed eller investorer, eller som kan ansættes som virksomhedsinternt udstationerede, enten på grundlag af en regional underinddeling eller på hele dens territorium, og

¹ Den modtagende virksomhed kan blive bedt om, med henblik på forudgående godkendelse, at fremlægge et uddannelsesprogram, der dækker opholdets varighed, og hvoraf det fremgår, at formålet med opholdet er uddannelse. For AT, CZ, DE, FR, ES, HU og LT skal uddannelsen være knyttet til den opnåede universitetsgrad.

- d) indrømmer hver part virksomhedsinternt udstationerede, forretningsrejsende i etableringsøjemed og investorer fra den anden part for så vidt angår deres midlertidige ophold på dens territorium, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, den i lignende situationer indrømmer sine egne fysiske personer.
2. Den tilladte opholdsperiode er:
- a) for Chiles vedkommende op til to år, som kan forlænges, uden at det er nødvendigt at ansøge om permanent opholdstilladelse, forudsat at de betingelser, som opholdet er baseret på, fortsat er gældende, og
- b) for Den Europæiske Unions vedkommende op til tre år for ledere og specialister, op til et år for erhvervspraktikanter og investorer og op til 90 dage inden for en periode på seks måneder for forretningsrejsende i etableringsøjemed.

ARTIKEL 12.4

Forretningsrejsende på kortvarigt ophold

1. Med forbehold af de undtagelser fra anvendelsesområdet, der er fastsat i artikel 10.1, stk. 2, og med forbehold af de relevante betingelser og kvalifikationer, der er fastsat i bilag 12-A, tillader en part indrejse og midlertidigt ophold for forretningsrejsende på kortvarigt ophold uden krav om arbejdstilladelse, økonomisk behovsprøve eller andre forudgående godkendelsesprocedurer med tilsvarende hensigt.

2. Hvis forretningsrejsende på kortvarigt ophold fra en part er involveret i levering af en tjenesteydelse til en forbruger på den parts territorium, hvor de midlertidigt opholder sig, skal den pågældende part med hensyn til leveringen af denne tjenesteydelse indrømme dem en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, den i lignende situationer indrømmer sine egne tjenesteydere.
3. Den tilladte opholdsperiode er op til 90 dage inden for en periode på 12 måneder.

ARTIKEL 12.5

Leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende

1. Hver part tillader indrejse og midlertidigt ophold for leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser fra den anden part på sit territorium inden for de sektorer, delsektorer og aktiviteter, der er fastsat i bilag 12-B, med forbehold af de relevante betingelser og kvalifikationer, der er anført deri, og på følgende betingelser:
 - a) de fysiske personer skal være involveret i levering af en tjenesteydelse som ansatte i en juridisk person, der har fået tildelt en tjenesteydelseskontrakt på højst 12 måneder
 - b) de fysiske personer, der indrejser i den anden part, skal have været ansat i den juridiske person, der er omhandlet i litra a), i mindst et år umiddelbart forud for datoen for indgivelse af en ansøgning om indrejse i den anden part, og skal på datoen for ansøgningen om indrejse have mindst tre års erhvervs erfaring, der er opnået, efter at den pågældende har nået myndighedsalderen, inden for den sektor, kontrakten vedrører

- c) de fysiske personer, der indrejser i den anden part, skal have:
- i) en universitetsgrad eller en kvalifikation, der dokumenterer en viden på et tilsvarende niveau¹, og
 - ii) faglige kvalifikationer, hvis det kræves for at kunne udøve en aktivitet i henhold til lovene og forskrifterne i den part, hvor tjenesteydelsen leveres
- d) den fysiske person må ikke modtage vederlag for leveringen af tjenesteydelser på den anden parts territorium ud over det vederlag, der betales af den juridiske person, der beskæftiger den fysiske person, og
- e) adgang, der indrømmes i henhold til denne artikel, vedrører kun den tjenesteydelsesaktivitet, der er genstand for kontrakten, og giver ikke ret til at benytte den faglige titel, der anvendes i den part, hvor tjenesteydelsen leveres.

2. Hver part tillader indrejse og midlertidigt ophold for selvstændige erhvervsdrivende fra den anden part på sit territorium inden for de sektorer, delsektorer og aktiviteter, der er fastsat i bilag 12-B, med forbehold af de relevante betingelser og kvalifikationer, der er anført deri, og på følgende betingelser:

- a) den indgåede kontrakt må ikke overstige en periode på 12 måneder

¹ Er uddannelsen eller det kompetencegivende bevis ikke opnået i den part, hvor tjenesteydelsen leveres, kan denne part evaluere, hvorvidt uddannelsen eller beviset svarer til en universitetsgrad som krævet på dens territorium.

- b) de fysiske personer skal på datoen for indgivelse af en ansøgning om indrejse og midlertidigt ophold have mindst seks års erhvervs erfaring inden for den sektor, kontrakten vedrører
- c) de fysiske personer, der indrejser på den anden parts territorium, skal have:
- i) en universitetsgrad eller en kvalifikation, der dokumenterer en viden på et tilsvarende niveau¹, og
 - ii) faglige kvalifikationer, hvis sådanne kræves for at kunne udøve en aktivitet i henhold til lovene og forskrifterne i den part, hvor tjenesteydelsen leveres
- d) adgang, der indrømmes i henhold til denne artikel, må kun vedrøre den tjenesteaktivitet, kontrakten vedrører; den giver ikke ret til at benytte den faglige titel, der anvendes i den part, hvor tjenesteydelsen leveres.
3. En part må ikke indføre eller opretholde begrænsninger af det samlede antal leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser eller selvstændige erhvervsdrivende fra den anden part, der tillades indrejse og midlertidigt ophold, i form af numeriske kvoter eller kravet om en økonomisk behovsprøve.
4. En part indrømmer leverandører af kontraktbaserede tjenesteydelser og selvstændige erhvervsdrivende fra den anden part for så vidt angår leveringen af deres tjenesteydelser på dens territorium, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, den i lignende situationer indrømmer sine egne tjenesteydere.

¹ Er uddannelsen eller det kompetencegivende bevis ikke opnået i den part, hvor tjenesteydelsen leveres, kan denne part evaluere, hvorvidt uddannelsen eller beviset svarer til en universitetsgrad som krævet på dens territorium.

5. Den tilladte opholdsperiode er:
- a) for Den Europæiske Unions vedkommende en samlet periode på højst seks måneder inden for en periode på 12 måneder eller i kontraktens varighed, alt efter hvad der er kortest, og
 - b) for Chiles vedkommende op til et år, som kan forlænges i efterfølgende perioder, forudsat at de betingelser, som opholdet er baseret på, fortsat er til stede.

ARTIKEL 12.6

Uforenelige foranstaltninger

I det omfang den relevante foranstaltning påvirker fysiske personers indrejse eller midlertidige ophold i forretningsøjemed, finder artikel 12.3, stk. 1, litra c) og d), og artikel 12.5, stk. 3 og 4, ikke anvendelse på:

- a) eksisterende uforenelige foranstaltninger:
 - i) som for Den Europæiske Unionsvedkommende er indført på:
 - A) EU-niveau, jf. tillæg 10-A-1
 - B) centralregeringsniveau i en medlemsstat, jf. tillæg 10-A-1
 - C) regionalt regeringsniveau i en medlemsstatens, jf. tillæg 10-A-1, eller

- D) lokalt regeringsniveau, bortset fra det i litra C) omhandlede niveau, og
- ii) som for Chiles vedkommende er indført på:
- A) centralregeringsniveau, jf. tillæg 10-A-2
 - B) regionalt regeringsniveau, jf. tillæg 10-A-2, eller
 - C) lokalt regeringsniveau
- b) fortsat anvendelse eller omgående fornyelse af en uforenelig foranstaltning som omhandlet i nærværende stykkes litra a)
- c) en ændring af en uforenelig foranstaltning som omhandlet i nærværende artikels litra a) og b), i det omfang ændringen ikke gør foranstaltningen endnu mere uforenelig med artikel 12.3, stk. 1, litra c) og d), og artikel 12.5, stk. 3 og 4, end den var umiddelbart før ændringen, eller
- d) en parts foranstaltninger, der er i overensstemmelse med en betingelse eller kvalifikation, der er anført i bilag 10-B.

ARTIKEL 12.7

Gennemsigtighed

1. Parterne offentliggør oplysninger vedrørende indrejse og midlertidigt ophold for fysiske personer fra den anden part som omhandlet i artikel 12.1, stk. 1.

2. De i denne artikels stk. 1 nævnte oplysninger skal, hvor det er muligt, indeholde følgende oplysninger:

- a) kategorier af visum, opholdstilladelser eller tilsvarende tilladelser vedrørende indrejse og midlertidigt ophold
- b) krævet dokumentation og betingelser, der skal opfyldes
- c) metode for indgivelse af en ansøgning og forskellige muligheder for indgivelse, såsom til konsulære kontorer eller online
- d) ansøgningsgebyrer og en vejledende tidsplan for behandling af en ansøgning
- e) maksimal opholdsperiode i henhold til hver type af tilladelse, der er omhandlet i dette stykkes litra a)
- f) betingelser for eventuel forlængelse eller fornyelse
- g) regler vedrørende ledsagende familiemedlemmer
- h) adgang til prøvelse eller klage, og
- i) relevante almengyldige love vedrørende indrejse og midlertidigt ophold for fysiske personer.

3. For så vidt angår de i denne artikels stk. 1 og 2 omhandlede oplysninger, skal en part tilstræbe straks at underrette den anden part om indførelsen af nye krav eller procedurer eller ændringer i krav eller procedurer, som påvirker den reelle anvendelse af bestemmelser om indrømmelse af indrejse, midlertidigt ophold og i givet fald arbejdstilladelse i førstnævnte part.

ARTIKEL 12.8

Ikkeanvendelse af tvistbilæggelse

Kapitel 31 finder ikke anvendelse på nægtelse af indrejse og midlertidigt ophold, medmindre der er tale om generel praksis.

KAPITEL 13

INTERN REGULERING

ARTIKEL 13.1

Anvendelsesområde og definitioner

1. Dette kapitel finder anvendelse på parternes foranstaltninger vedrørende licenskrav og -procedurer, kvalifikationskrav og -procedurer samt tekniske standarder¹, der påvirker:
 - a) grænseoverskridende levering af tjenesteydelser
 - b) levering af en tjenesteydelse eller udøvelse af enhver anden økonomisk aktivitet gennem etableringen af en virksomhed eller driften af en omfattet virksomhed, eller
 - c) levering af en tjenesteydelse gennem midlertidigt ophold på den anden parts territorium af visse kategorier af fysiske personer fra en part, jf. artikel 12.1.
2. Dette kapitel finder kun anvendelse på sektorer, for hvilke en part har indgået specifikke forpligtelser i henhold til kapitel 10, 11 og 12, og i det omfang disse specifikke forpligtelser finder anvendelse.

¹ Det præciseres for så vidt angår foranstaltninger vedrørende tekniske standarder, at dette kapitel kun finder anvendelse på foranstaltninger, som påvirker handelen med tjenesteydelser.

3. Uanset stk. 2 finder dette kapitel ikke anvendelse på licenskrav og -procedurer, kvalifikationskrav og -procedurer samt tekniske standarder vedrørende:

- a) fremstilling af basiskemikalier og andre kemiske produkter
- b) fremstilling af gummiprodukter
- c) fremstilling af plastprodukter
- d) fremstilling af elektriske motorer, generatorer og transformatorer
- e) fremstilling af akkumulatorer, primærelementer og primærbatterier, og
- f) genanvendelse af affald og skrot af metal og ikke-metal.

4. Uanset stk. 1 finder dette kapitel ikke anvendelse på en parts foranstaltninger, såfremt de udgør begrænsninger, der skal opføres på listerne i henhold til artikel 10.5, 10.6, artikel 10.11, stk. 1 og 2, artikel 11.4, 11.6, 11.7, artikel 11.8, stk. 1 og 2, artikel 12.3, stk. 1, artikel 12.4, stk. 2, 12.5, stk. 1, og artikel 12.6.

5. Med henblik på dette kapitel forstås ved:

- a) "tilladelse": tilladelse til at udøve en eller flere af de aktiviteter, der er omhandlet i stk. 1, litra a), b) og c), som følge af en procedure, som en ansøger skal følge for at påvise overholdelse af licenskrav, kvalifikationskrav eller tekniske standarder

- b) "kompetent myndighed": en central, regional eller lokal forvaltning eller myndighed eller et ikkestatsligt organ, der under udøvelse af beføjelser, som er delegeret af centrale, regionale eller lokale forvaltninger eller myndigheder, har beføjelse til at træffe en afgørelse om tilladelse til at levere en tjenesteydelse, herunder gennem etablering af en virksomhed, eller om tilladelse til at udøve enhver anden økonomisk aktivitet
 - c) "licensprocedurer": administrative regler eller procedureregler, som en fysisk eller juridisk person, der søger om tilladelse, herunder ændring eller fornyelse af en tilladelse, skal følge for at dokumentere efterlevelse af de gældende licenskrav
 - d) "licenskrav": væsentlige krav, undtagen kvalifikationskrav, som en fysisk eller juridisk person skal opfylde for at opnå, ændre eller forny en tilladelse
 - e) "kvalifikationsprocedurer": administrative regler eller procedureregler, som en fysisk person skal følge for at dokumentere efterlevelse af kvalifikationskravene med henblik på at opnå en tilladelse, og
 - f) "kvalifikationskrav": væsentlige krav vedrørende en fysisk persons kompetence til at levere en tjenesteydelse, og som en fysisk person skal opfylde for at opnå, ændre eller forny en tilladelse.
6. Med henblik på dette kapitel finder definitionerne i artikel 10.2 og 11.2 også anvendelse.

ARTIKEL 13.2

Licens- og kvalifikationskrav

1. Parterne sikrer, at foranstaltninger vedrørende licenskrav og -procedurer samt kvalifikationskrav og -procedurer baseres på kriterier, der regulerer udøvelsen af de kompetente myndigheders skønsbeføjelse, så denne ikke udøves vilkårligt¹.
2. De i stk. 1 omhandlede kriterier skal være:
 - a) klare
 - b) objektive og gennemsigtige, og
 - c) tilgængelige for offentligheden og interesserede personer på forhånd.
3. I forbindelse med vedtagelsen af tekniske standarder tilskynder parterne deres kompetente myndigheder til at vedtage tekniske standarder, der er udarbejdet gennem åbne og gennemsigtige procedurer, og tilskynder organer, herunder relevante internationale organisationer², som er udpeget til at udarbejde tekniske standarder, til at benytte åbne og gennemsigtige procedurer.

¹ Det præciseres, at disse kriterier bl.a. kan omfatte kompetence og evne til at levere en tjenesteydelse eller udøve enhver anden økonomisk aktivitet, herunder til at gøre dette på en måde, der er i overensstemmelse med en parts reguleringsmæssige krav, såsom sundheds- og miljøkrav. De kompetente myndigheder kan vurdere, hvordan hvert kriterium skal vægtes.

² Udtrykket "relevante internationale organisationer" henviser til internationale organer, der er åbne for begge parter relevante organer.

4. En tilladelse udstedes, forudsat at den er til rådighed, så snart det ved en passende undersøgelse er fastslået, at betingelserne for opnåelse af tilladelsen er opfyldt.
5. Hvis antallet af mulige licenser for en given aktivitet er begrænset på grund af knappe naturressourcer eller begrænset teknisk kapacitet, anvender parterne en procedure for udvælgelse af ansøgere, der giver fuldt betryggende garantier for uvildighed og gennemsigtighed, bl.a. behørig offentliggørelse af indledningen, gennemførelsen og afslutningen af proceduren.
6. Med forbehold af stk. 5 kan parterne ved fastlæggelsen af reglerne for udvælgelsesproceduren tage hensyn til legitime politiske mål, herunder sundhed, sikkerhed, beskyttelse af miljøet og bevarelse af kulturarven.

ARTIKEL 13.3

Licens- og kvalifikationsprocedurer

1. Licens- og kvalifikationsprocedurer og -formaliteter skal være klare, offentliggjort på forhånd og må ikke i sig selv udgøre en begrænsning for leveringen af en tjenesteydelse eller udøvelsen af enhver anden økonomisk aktivitet. Hver part sikrer, at sådanne procedurer og formaliteter er så enkle som muligt og ikke unødigt komplicerer eller forsinker leveringen af tjenesteydelsen eller udøvelsen af enhver anden økonomisk aktivitet.

2. Hvis der kræves tilladelse, skal parterne straks offentliggøre eller på anden måde gøre offentligt tilgængelige de oplysninger, der er nødvendige for, at ansøgeren kan opfylde kravene og procedurerne for opnåelse, opretholdelse, ændring og fornyelse af en sådan tilladelse. Sådanne oplysninger skal i det omfang, de foreligger, mindst omfatte følgende:

- a) kravene og procedurerne
- b) kontaktoplysninger for relevante kompetente myndigheder
- c) gebyrer
- d) tekniske standarder
- e) procedurer for klage eller prøvelse af afgørelser vedrørende ansøgninger
- f) procedurer for overvågning eller håndhævelse af overholdelsen af vilkår og betingelser for licenser og kvalifikationer
- g) muligheder for inddragelse af offentligheden, f.eks. gennem høringer eller kommentarer, og
- h) vejledende tidsrammer for behandling af en ansøgning.

3. Ethvert tilladelsesgebyr¹, som pålægges ansøgere, skal være rimelig og gennemsigtig og må ikke i sig selv udgøre en begrænsning for leveringen af den relevante tjenesteydelse eller udøvelsen af den relevante økonomiske aktivitet.
4. Hver part sikrer, at de procedurer, som den kompetente myndighed anvender, og de afgørelser, den træffer, i forbindelse med udstedelse af tilladelser, er upartiske over for alle ansøgere. Den kompetente myndighed træffer sin afgørelse i fuld uafhængighed og står ikke til ansvar over for de personer, der leverer tjenesteydelserne eller udøver de økonomiske aktiviteter, for hvilke der kræves tilladelse.
5. Gælder der specifikke frister for indgivelse af ansøgninger, skal ansøgere gives en rimelig frist for indgivelse af en ansøgning. Den kompetente myndighed bør om muligt acceptere ansøgninger i elektronisk format på de samme gyldighedsbetingelser som ansøgninger i papirformat.
6. Den kompetente myndighed påbegynder behandlingen af en ansøgning uden unødigt ophold efter indgivelsen heraf. Hver part bestræber sig på at fastsætte den vejledende tidsramme for behandlingen af en ansøgning og sikrer efter anmodning fra ansøgeren og uden unødigt ophold, at den kompetente myndighed giver oplysninger om ansøgningens status. Hver part sikrer, at en ansøgning behandles, og at der træffes en endelig afgørelse inden for en rimelig frist efter datoen for indgivelse af en fuldstændig ansøgning.

¹ Tilladelsesgebyrer omfatter ikke gebyrer for anvendelsen af naturressourcer, udgifter til auktioner, udbud eller andre ikkediskriminerende metoder til tildeling af koncessioner og ej heller obligatoriske bidrag til forsyningspligtigheder.

7. Den kompetente myndighed skal inden for en rimelig frist efter modtagelsen af en ansøgning, som den anser for at være ufuldstændig, give ansøgeren meddelelse herom og i det omfang, det er muligt, angive de supplerende oplysninger, der er nødvendige for at fyldestgøre ansøgningen, og give ansøgeren mulighed for at udbedre manglerne i ansøgningen.
8. Den kompetente myndighed skal acceptere kopier af dokumenter, der er bekræftet i overensstemmelse med partens lovgivning, i stedet for originaldokumenter, medmindre den kompetente myndighed kræver originaldokumenter for at beskytte tilladelsesprocessens integritet.
9. Hvis den kompetente myndighed giver afslag på en ansøgning, skal ansøgeren underrettes skriftligt herom uden unødigt ophold, enten efter egen anmodning eller på initiativ af den kompetente myndighed. I princippet skal ansøgeren underrettes om begrundelsen for afgørelsen om afslag på ansøgningen og om fristen for at indgive en klage over denne afgørelse. En ansøger skal have mulighed for at indgive en ny ansøgning inden for en rimelig frist.
10. Hver part sikrer, at en udstedt tilladelse får virkning uden unødigt ophold og i overensstemmelse med de deri fastsatte vilkår og betingelser.
11. Hvis der kræves eksaminationer med henblik på tilladelse, sikrer den kompetente myndighed, at sådanne eksaminationer afholdes med forholdsvis hyppige mellemrum, og giver ansøgerne en rimelig frist til at anmode om deltagelse i eksaminationen.

ARTIKEL 13.4

Evaluering

Hvis resultaterne af forhandlingerne vedrørende artikel VI, stk. 4, i GATS træder i kraft, evaluerer parterne i fællesskab sådanne resultater. Hvis det ved den fælles evaluering vurderes, at indarbejdelsen af sådanne resultater i denne del i nærværende aftale vil forbedre disciplinerne heri, afgør parterne i fællesskab, om sådanne resultater skal indarbejdes i denne del i nærværende aftale.

ARTIKEL 13.5

Forvaltning af alment gældende foranstaltninger

Parterne sikrer, at alle alment gældende foranstaltninger, som påvirker handelen med tjenesteydelser, administreres på en rimelig, objektiv og upartisk måde.

ARTIKEL 13.6

Prøvelse af administrative beslutninger

Hver part opretholder eller opretter retlige, voldgiftsmæssige eller administrative instanser eller procedurer, der efter anmodning fra en berørt investor eller tjenesteyder drager omsorg for, at der gennemføres en omgående prøvelse og, hvis det er berettiget, en passende afhjælpning af administrative beslutninger, der påvirker etablering, grænseoverskridende levering af tjenesteydelser eller fysiske personers midlertidige tilstedeværelse i forretningsøjemed. Er sådanne procedurer ikke uafhængige af det organ, som er betroet med den pågældende administrative beslutning, skal hver part sikre, at procedurene fører til en objektiv og upartisk prøvelse.

KAPITEL 14

GENSIDIG ANERKENDELSE AF ERHVERVSMÆSSIGE KVALIFIKATIONER

ARTIKEL 14.1

Gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer

1. Intet i dette kapitel er til hinder for, at en part kan kræve, at fysiske personer har de nødvendige kvalifikationer og den nødvendige faglige erfaring, som kræves for den pågældende sektor på det territorium, hvor aktiviteten udføres.

2. Parterne tilskynder relevante faglige organisationer eller myndigheder inden for den pågældende sektor på sit territorium til at udarbejde og fremsætte fælles henstillinger om gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer til Underudvalget om Tjenesteydelser og Investeringer, der er omhandlet i artikel 11.10. Sådanne fælles henstillinger skal understøttes af en evidensbaseret vurdering af:
 - a) de økonomiske fordele ved en eventuel ordning for gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer ("ordning for gensidig anerkendelse"), og
 - b) de respektive ordningers forenelighed, dvs. det omfang i hvilket de krav, parterne hver især anvender for godkendelse, licensering, virke og certificering, er indbyrdes forenelige.

3. Efter modtagelse af en fælles henstilling undersøger Underudvalget om Tjenesteydelser og Investeringer inden for en rimelig frist, om den er i overensstemmelse med denne aftale. Dette underudvalg kan efter en sådan undersøgelse udarbejde en afgørelse om en ordning for gensidig anerkendelse og anbefale handelsrådet at vedtage en sådan afgørelse, jf. artikel 33.1, stk. 6, litra a), med henblik på at fastsætte eller ændre ordninger for gensidig anerkendelse som omhandlet i bilag 14-B¹.
4. En ordning som omhandlet i denne artikels stk. 3 skal fastsætte betingelserne for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, der er erhvervet i Den Europæiske Union, og erhvervsmæssige kvalifikationer, der er erhvervet i Chile, i forbindelse med en aktivitet, der er omfattet af kapitel 10, 11, 12 eller 19.
5. Retningslinjerne for ordninger for anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer i bilag 14-A skal tages i betragtning ved udarbejdelsen af de fælles henstillinger, der er omhandlet i denne artikels stk. 2, og af handelsrådet ved vurderingen af, om der skal vedtages en ordning som omhandlet i denne artikels stk. 3.

¹ Det præciseres, at sådanne ordninger for gensidig anerkendelse ikke fører til automatisk anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, men herigennem fastsættes i parternes gensidige interesse betingelserne for de kompetente myndigheder, der træffer beslutning om anerkendelse af sådanne kvalifikationer.

KAPITEL 15

LEVERINGSTJENESTER

ARTIKEL 15.1

Anvendelsesområde og definitioner

1. I dette kapitel fastsættes principperne for de lovgivningsmæssige rammer for alle leveringstjenester.
2. Med henblik på dette kapitel forstås ved:
 - a) "leveringstjenester": post- og kurer- eller eksprestjenester eller ekspresforsendelser, herunder indsamling, sortering, transport og omdeling af postforsendelser
 - b) "eksprestjenester": hurtig og pålidelig indsamling, sortering, transport og omdeling af postforsendelser, der kan tilføre yderligere værdielementer som f.eks. indsamling fra oprindelsessted, personlig levering til modtageren, sporing, mulighed for ændring af bestemmelsessted og modtager under forsendelsen eller bekræftelse af modtagelse
 - c) "ekspresforsendelser": internationale eksprestjenester, der leveres gennem Express Mail Service Cooperative, som er en frivillig sammenslutning af udpegede postvirksomheder under Verdenspostforeningen

- d) "licens": en tilladelse, der udstedes til en individuel leverandør af leveringstjenester af en kompetent reguleringsmyndighed, og som fastsætter procedurer, forpligtelser og krav, der er specifikke for sektoren for leveringstjenester
- e) "postforsendelse": en forsendelse på op til 31,5 kg, som er adresseret i den endelige form, hvori den skal befordres af alle typer leverandører af leveringstjenester, både offentlige og private, og som kan omfatte forsendelser såsom et brev, en pakke, en avis eller et katalog
- f) "postmonopol": eneret til at levere bestemte leveringstjenester på en parts territorium i henhold til den pågældende parts love, og
- g) "forsyningspligtydelser": permanent udbud af leveringstjenester af en nærmere fastlagt kvalitet overalt på en parts territorium til priser, der er overkommelige for alle brugere.

ARTIKEL 15.2

Forsyningspligtydelser

1. Parterne kan hver især fastlægge den form for forsyningspligt, de ønsker at opretholde. Hver part, der opretholder en forsyningspligt, skal forvalte den på en gennemsigtig, ikkediskriminerende og neutral måde over for alle de leverandører af leveringstjenester, der er omfattet af pligten.
2. Hvis en part stiller krav om, at indgående ekspresforsendelser omfattes af forsyningspligten, indrømmes disse tjenester ikke præferencebehandling i forhold til andre internationale eksprestjenester.

ARTIKEL 15.3

Forebyggelse af markedsforvridende praksis

Parterne sikrer, at en leverandør af leveringstjenester, der er omfattet af forsyningspligt eller et postmonopol, ikke udøver markedsforvridende praksis såsom:

- a) at anvende indtægter fra leveringen af en tjeneste, som er omfattet af forsyningspligt eller et postmonopol, til at krydssubsidiere levering af en eksprestjeneste eller en leveringstjeneste, der ikke er omfattet af forsyningspligtydelser, eller
- b) uberettiget at skelne mellem kunder som f.eks. virksomheder eller afsendere af masseforsendelser eller samlegodsspeditører med hensyn til priser og andre vilkår og betingelser for leveringen af en tjeneste, som er omfattet af forsyningspligt eller et postmonopol.

ARTIKEL 15.4

Licenser

1. Hvis en part kræver licens til levering af leveringstjenester, skal den offentliggøre:
 - a) alle licenskrav og den normale frist for behandling af en licensansøgning, og
 - b) vilkår og betingelser for licens.

2. Procedurer, forpligtelser og krav i forbindelse med en licens skal være gennemsigtige, ikkediskriminerende og baseret på objektive kriterier.
3. Hvis en ansøgning om licens afvises af den kompetente reguleringsmyndighed, underretter myndigheden skriftligt ansøgeren om årsagerne til afvisningen af ansøgningen. Hver part indfører eller opretholder en appelprocedure gennem et organ, der er uafhængigt af de parter, der er involveret i licensansøgningsproceduren. Denne instans kan være en ret eller domstol.

ARTIKEL 15.5

Reguleringsmyndighedernes uafhængighed

1. Hver part sikrer, at enhver myndighed med ansvar for regulering af leveringstjenester ikke er ansvarlig over for nogen leverandør af leveringstjenester, og at de afgørelser og procedurer, som reguleringsmyndigheden vedtager, er upartiske, ikkediskriminerende og gennemsigtige over for alle markedsdeltagere på dens territorium.
2. Hver part sikrer, at den myndighed, der er ansvarlig for at regulere leveringstjenester, udfører sine opgaver rettidigt og har tilstrækkelige finansielle og menneskelige ressourcer.

KAPITEL 16

TELEKOMMUNIKATIONSTJENESTER

ARTIKEL 16.1

Anvendelsesområde

1. I dette kapitel fastsættes principperne for den reguleringsmæssige ramme for levering af telekommunikationsnet og -tjenester, som er liberaliseret i henhold til kapitel 10 og 11.
2. Dette kapitel finder ikke anvendelse på tjenester, der består i tilrådgivningsstillelse af eller udøvelse af redaktionel kontrol over indhold fremført via telekommunikationsnet og -tjenester.

ARTIKEL 16.2

Definitioner

Med henblik på dette kapitel forstås ved:

- a) "tilhørende faciliteter": tjenester, fysiske infrastrukturer og andre faciliteter i tilknytning til et telekommunikationsnet eller en telekommunikationstjeneste, som muliggør eller understøtter levering af tjenester via dette net eller denne tjeneste eller vil kunne gøre dette, og som kan omfatte bygninger eller adgangsveje til bygninger, ledningsnet i bygninger, antenner, tårne og andre støttekonstruktioner, kabelkanaler, ledningskanaler, master, mandehuller og skabe

- b) "væsentlige faciliteter": faciliteter i forbindelse med offentlige telekommunikationsnet og -tjenester, som:
- i) udelukkende eller fortrinsvis stilles til rådighed af en enkelt eller et begrænset antal leverandører, og
 - ii) ikke økonomisk eller teknisk set er muligt at erstatte med henblik på levering af en tjeneste
- c) "sammenkobling": etablering af forbindelse mellem offentlige telekommunikationsnet, der benyttes af de samme eller forskellige leverandører af telekommunikationsnet eller -tjenester, således at en leverandørs brugere kan kommunikere med den samme leverandørs eller en anden leverandørs brugere og få adgang til en anden leverandørs tjenester, uanset om disse tjenester leveres af de involverede leverandører eller af enhver anden leverandør, der har adgang til nettet
- d) "internetadgangstjenester": offentlige telekommunikationstjenester, som giver adgang til internettet på en parts territorium og dermed sikrer konnektivitet til praktisk taget alle endepunkter på internettet, uanset den anvendte netteknologi og det anvendte terminaludstyr
- e) "lejede kredsløb": telekommunikationstjenester eller -faciliteter mellem to eller flere udpegede punkter, herunder virtuelle faciliteter, der afsætter kapacitet til dedikeret brug af eller tilgængelighed for en bruger
- f) "storleverandør": en leverandør af telekommunikationsnet eller -tjenester, der kan påvirke de materielle vilkår for deltagelse hvad angår priser og udbud i et relevant marked for telekommunikationsnet eller -tjenester i kraft af sin kontrol over væsentlige faciliteter eller anvendelsen af sin stilling på dette marked

- g) "netelementer": faciliteter eller udstyr, der anvendes til at levere en offentlig telekommunikationstjeneste, herunder egenskaber, funktioner og kapacitet, der stilles til rådighed ved hjælp af de pågældende faciliteter eller det pågældende udstyr
- h) "nummerportabilitet":
- i) for Den Europæiske Unions vedkommende det forhold, at en abonnent, der anmoder om det, kan beholde det eksisterende telefonnummer på samme sted i tilfælde af fastnetabonnenter, når abonnenten skifter mellem samme kategori af leverandører af offentlige telekommunikationstjenester, uden at det går ud over kvalitet, pålidelighed eller komfort, og
 - ii) for Chiles vedkommende det forhold, at en slutbruger efter anmodning kan beholde det eksisterende telefonnummer, når slutbrugeren skifter mellem leverandører af offentlige telekommunikationstjenester, uden at det går ud over kvalitet, pålidelighed eller komfort
- i) "offentligt telekommunikationsnet": ethvert telekommunikationsnet, der udelukkende eller overvejende anvendes til levering af offentlige telekommunikationstjenester mellem nettermineringspunkter
- j) "offentlig telekommunikationstjeneste": enhver telekommunikationstjeneste, der udbydes til offentligheden i almindelighed
- k) "abonnent": en fysisk eller juridisk person, som er part i en kontrakt med en leverandør af offentlige telekommunikationstjenester om levering af sådanne tjenester
- l) "telekommunikation": afsendelse og modtagelse af signaler ved hjælp af elektromagnetiske midler

- m) "telekommunikationsnet": transmissionssystemer og, hvis det er relevant, koblings- og dirigeringsudstyr og andre ressourcer, herunder netelementer, som ikke er aktive, og som gør det muligt at transmittere og modtage signaler ved hjælp af trådforbinding, radiobølger, lyslederteknik eller andre elektromagnetiske midler
- n) "reguleringsmyndighed på telekommunikationsområdet": det eller de organer, der af en part har fået til opgave at regulere telekommunikationsnet og -tjenester, der er omfattet af dette kapitel¹
- o) "telekommunikationstjeneste": en tjeneste, som udelukkende eller overvejende består i afsendelse og modtagelse af signaler, herunder radio- og fjernsynssignaler, via telekommunikationsnet, herunder via net, der anvendes til udsendelse
- p) "forsyningspligt": det minimum af tjenester af en bestemt kvalitet, som alle brugere på en parts territorium skal have adgang til, uanset hvor de befinder sig geografisk, til en overkommelig pris, og
- q) "bruger": enhver fysisk eller juridisk person, der anvender et offentligt telekommunikationsnet eller en offentlig telekommunikationstjeneste.

¹ Det præciseres, at en reguleringsmyndighed på telekommunikationsområdet omfatter enhver myndighed, der af en part har fået til opgave at håndhæve de forpligtelser, der er fastsat i dette kapitel.

ARTIKEL 16.3

Reguleringsmyndighed på telekommunikationsområdet

1. Hver part sikrer, at dens reguleringsmyndighed på telekommunikationsområdet er retligt adskilt fra og funktionelt uafhængig af enhver leverandør af telekommunikationsnet, -tjenester eller -udstyr, og at de afgørelser, der træffes af dens reguleringsmyndighed på telekommunikationsområdet, og de procedurer, den anvender, er upartiske over for alle markedsdeltagere.
2. En part, som bevarer ejerskab til eller kontrol over leverandører af telekommunikationsnet, -tjenester eller -udstyr, skal sikre, at der er reel strukturel adskillelse mellem myndighedernes tilsynsfunktion på telekommunikationsområdet og aktiviteter, der er knyttet til dette ejerskab eller denne kontrol.
3. Med henblik på at sikre, at reguleringsmyndigheder på telekommunikationsområdet er uafhængige og upartiske, sikrer hver part, at dens reguleringsmyndighed på telekommunikationsområdet ikke har nogen økonomisk interesse i eller spiller nogen rolle i forhold til driften eller ledelsen af en leverandør af telekommunikationsnet, -tjenester eller -udstyr.
4. Hver part sikrer, at leverandører af telekommunikationsnet, -tjenester eller -udstyr ikke har indflydelse på de afgørelser, der træffes af reguleringsmyndigheden på telekommunikationsområdet, og de procedurer, den anvender.
5. Hver part tildeler sin reguleringsmyndighed på telekommunikationsområdet de reguleringsmæssige og tilsynsmæssige beføjelser samt finansielle og menneskelige ressourcer, der er nødvendige for at kunne udføre de opgaver, den er blevet pålagt med henblik på at håndhæve forpligtelserne i dette kapitel. Disse beføjelser udøves på en gennemsigtig og rettidig måde. Disse opgaver offentliggøres på lettilgængelig og tydelig vis, navnlig når disse opgaver er fordelt på flere organer.

6. Hver part giver sin reguleringsmyndighed på telekommunikationsområdet beføjelse til at sikre, at leverandører af telekommunikationsnet eller -tjenester straks efter anmodning giver den alle de oplysninger, herunder finansielle oplysninger, der er nødvendige for, at reguleringsmyndigheden på telekommunikationsområdet kan udføre sine opgaver i overensstemmelse med dette kapitel. Alle oplysninger, der er givet, behandles i overensstemmelse med fortrolighedskravene.

7. Hver part sikrer, at brugere eller leverandører af telekommunikationsnet eller -tjenester, der berøres af en afgørelse truffet af dens reguleringsmyndighed på telekommunikationsområdet, har ret til at klage over denne afgørelse ved en klageinstans, der er uafhængig af reguleringsmyndigheden på telekommunikationsområdet og andre parter, der berøres af afgørelsen. En klagesag har ikke opsættende virkning for den afgørelse, der er truffet af reguleringsmyndigheden på telekommunikationsområdet, medmindre der træffes foreløbige foranstaltninger i overensstemmelse med den pågældende myndigheds parts lovgivning.

ARTIKEL 16.4

Tilladelse til levering af telekommunikationsnet eller -tjenester

1. Hvis en part kræver tilladelse til levering af telekommunikationsnet eller -tjenester, skal den angive en rimelig frist, der normalt er nødvendig for, at reguleringsmyndigheden på telekommunikationsområdet kan træffe afgørelse om anmodningen om tilladelse, underrette ansøgeren om denne frist på en gennemsigtig måde og bestræbe sig på at træffe afgørelse om anmodningen inden for den meddelte frist¹.

¹ Det præciseres, at denne artikel ikke forhindrer en part i at give tilladelse til levering af telekommunikationsnet eller -tjenester efter simpel underretning uden at skulle afvente en afgørelse fra reguleringsmyndigheden på telekommunikationsområdet.

2. Eventuelle godkendelseskriterier og gældende procedurer skal være så enkle som muligt, objektive, gennemsigtige, ikkediskriminerende og forholdsmæssige. Alle forpligtelser og betingelser, der pålægges eller er knyttet til en tilladelse, skal være ikkediskriminerende, gennemsigtige og forholdsmæssige og vedrøre de tjenester, der udbydes.
3. Hver part sikrer, at en ansøger modtager en skriftlig begrundelse for afslaget på eller tilbagekaldelsen af en tilladelse eller indførelsen af leverandørspecifikke betingelser. I tilfælde af afslag, tilbagekaldelse eller indførelse af betingelser skal ansøgeren have klageadgang ved en klageinstans.
4. Eventuelle administrative gebyrer, der pålægges leverandører, skal være objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende og stå i et rimeligt forhold til de administrative omkostninger, der med rimelighed afholdes i forbindelse med forvaltning, kontrol og håndhævelse af forpligtelserne i dette kapitel¹.

ARTIKEL 16.5

Sammenkobling

Med forbehold af artikel 16.9 sikrer hver part, at en leverandør af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester på sit territorium har ret og, efter anmodning fra en anden leverandør af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester på sit territorium, pligt til at forhandle om sammenkobling med det formål at kunne levere offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester på sit territorium.

¹ Administrative gebyrer omfatter ikke betalinger for rettigheder til brug af knappe ressourcer og ej heller obligatoriske bidrag til forsyningspligtydelser.

ARTIKEL 16.6

Adgang og anvendelse

1. Hver part sikrer, at enhver tjenesteyder fra den anden part gives adgang og mulighed for at benytte offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester på rimelige og ikkediskriminerende¹ vilkår og betingelser i overensstemmelse med bl.a. stk. 2-5.
2. Hver part sikrer, at omfattede virksomheder eller tjenesteydere fra den anden part har adgang til og mulighed for at anvende alle offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester, der tilbydes inden for eller på tværs af dens grænser, herunder private lejede kredsløb, og sikrer med henblik herpå og i henhold til stk. 5, at sådanne virksomheder og tjenesteydere tillades at:
 - a) købe eller leje og tilslutte terminaler eller andet udstyr, der har grænseflade til nettet, og som er nødvendigt for at kunne levere deres tjenester
 - b) forbinde private lejede eller ejede kredsløb med offentlige telekommunikationsnet eller med kredsløb lejet eller ejet af en anden leverandør af telekommunikationstjenester, og
 - c) benytte driftsprotokoller efter eget valg ved levering af enhver tjeneste, bortset fra som nødvendigt for at sikre, at telekommunikationstjenester er tilgængelige for offentligheden i almindelighed.

¹ Med henblik på denne artikel forstås ved "ikkediskriminerende" en mestbegunstigelsesbehandling og en national behandling som defineret i artikel 10.6, 10.8, 11.4 og 11.5 samt på vilkår og betingelser, der ikke er mindre gunstige end dem, der indrømmes andre brugere af tilsvarende offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester i lignende situationer.

3. Hver part sikrer, at en tjenesteyder fra den anden part kan anvende offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester til fremsendelse af oplysninger inden for eller på tværs af denne parts grænser, herunder til en sådan tjenesteyders virksomhedsinterne kommunikation, og til at få adgang til oplysninger, der er indeholdt i databaser eller på anden måde lagret i maskinlæsbar form på den ene eller den anden parts territorium.
4. Uanset stk. 3 kan en part træffe foranstaltninger, som er nødvendige for at sikre kommunikationssikkerhed og -fortrolighed, forudsat at sådanne foranstaltninger ikke anvendes på en måde, der udgør en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af handelen med tjenesteydelser.
5. Hver part sikrer, at der ikke stilles andre betingelser for adgang til og anvendelse af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester på dens territorium end dem, der er nødvendige for at:
 - a) sikre det ansvar for offentlige tjenester, der påhviler leverandører af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester, især deres evne til at gøre deres tjenester tilgængelige for offentligheden i almindelighed, eller
 - b) beskytte offentlige telekommunikationsnets eller -tjenesters tekniske integritet.

ARTIKEL 16.7

Bilæggelse af tvister på telekommunikationsområdet

1. Parterne sikrer i tilfælde af, at der opstår en tvist mellem leverandører af telekommunikationsnet eller -tjenester i forhold til rettigheder eller forpligtelser, der følger af dette kapitel, og efter anmodning fra en af parterne i tvisten, at reguleringsmyndigheden på telekommunikationsområdet træffer en bindende afgørelse inden for en rimelig frist med henblik på at bilægge tvisten.
2. Parterne sikrer, at afgørelsen truffet af reguleringsmyndigheden på telekommunikationsområdet offentliggøres med forbehold af de krav om fortrolig behandling af forretningshemmeligheder, der gælder i henhold til dens love og forskrifter. Reguleringsmyndigheden på telekommunikationsområdet giver parterne i tvisten en fuldstændig redegørelse for de grunde, som afgørelsen bygger på. Parterne i tvisten har ret til at klage over denne afgørelse i overensstemmelse med artikel 16.3, stk. 7.
3. Parterne sikrer, at den i stk. 1 og 2 omhandlede procedure ikke hindrer nogen af parterne i tvisten i at indbringe en klage for en retsmyndighed i overensstemmelse med parternes love og forskrifter.

ARTIKEL 16.8

Konkurrencebeskyttelse over for storleverandører

Hver af parterne indfører eller opretholder passende foranstaltninger med henblik på at forhindre leverandører af telekommunikationsnet eller -tjenester, som alene eller sammen udgør en storleverandør, i at påbegynde eller fortsætte med konkurrencebegrænsende praksis, herunder:

- a) konkurrencebegrænsende krydssubsidiering
- b) udnyttelse af oplysninger fra konkurrenter til konkurrencebegrænsende formål, og
- c) undladelse af rettidigt at stille tekniske oplysninger om væsentlige faciliteter og kommercielt relevante oplysninger til rådighed for andre tjenesteydere, som har brug for disse oplysninger for at kunne levere tjenesteydelser.

ARTIKEL 16.9

Sammenkobling med storleverandører

1. Hver part sikrer, at storleverandører af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester muliggør sammenkobling ved ethvert teknisk realisabelt punkt i nettet. Storleverandører muliggør en sådan sammenkobling:
 - a) på ikkediskriminerende vilkår og betingelser, herunder hvad angår takster, tekniske standarder, specifikationer, kvalitet og vedligeholdelse, og af en kvalitet, der ikke er ringere end den, der tilbydes i forbindelse med deres egne tilsvarende tjenester eller deres datterselskabers eller andre tilknyttede virksomheders tilsvarende tjenester
 - b) rettidigt og på vilkår og betingelser, herunder hvad angår takster, tekniske standarder, specifikationer, kvalitet og vedligeholdelse, som er gennemsigtige og rimelige under hensyntagen til de økonomiske muligheder og er tilstrækkeligt ubundtede til, at leverandøren ikke er nødt til at betale for netkomponenter eller -faciliteter, som ikke er nødvendige for at kunne levere tjenesteydelsen, og
 - c) efter anmodning ved yderligere punkter end de nettermineringspunkter, der tilbydes hovedparten af brugerne, mod betaling af gebyrer, der afspejler omkostningerne ved oprettelsen af de nødvendige yderligere faciliteter.
2. Hver part offentliggør procedurerne for sammenkobling med en storleverandør.
3. Hver part sikrer, at storleverandører offentliggør deres sammenkoblingsaftaler eller deres referencetilbud på sammenkobling, hvis det er hensigtsmæssigt.

ARTIKEL 16.10

Adgang til storleverandørers væsentlige faciliteter

Hver part giver sin reguleringsmyndighed på telekommunikationsområdet beføjelser til at kræve, at en storleverandør på dens territorium stiller sine væsentlige faciliteter til rådighed for leverandører af telekommunikationsnet eller -tjenester på rimelige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser med henblik på levering af telekommunikationsnet eller -tjenester, medmindre det ikke er nødvendigt for at opnå effektiv konkurrence på grundlag af de faktiske oplysninger, der indsamles, og den vurdering af markedet, som reguleringsmyndigheden på telekommunikationsområdet har foretaget. Storleverandørers væsentlige faciliteter kan omfatte netelementer, tjenester over lejede kredsløb og tilhørende faciliteter.

ARTIKEL 16.11

Knappe ressourcer

1. Parterne sikrer, at tildelingen og meddelelsen af brugsrettigheder til knappe ressourcer, herunder radiofrekvenser, numre og fremføringsrettigheder, sker på en åben, objektiv, rettidig, gennemsigtig, ikkediskriminerende og forholdsmæssig måde og med henblik på opfyldelse af mål af almen interesse. Procedurer, betingelser og forpligtelser, der er knyttet til brugsrettigheder, skal være baseret på objektive, gennemsigtige, ikkediskriminerende og forholdsmæssige kriterier.
2. Parterne gør oplysninger om den nuværende anvendelse af allokerede frekvensbånd offentligt tilgængelige, dog skal der ikke gives detaljerede oplysninger om radiofrekvenser, der er allokeret til særlige statslige anvendelser.

3. En parts foranstaltninger vedrørende allokering og tildeling af frekvenser samt frekvensforvaltning er ikke i sig selv uforenelige med artikel 10.8 og 11.7. Hver part bevarer således retten til at fastlægge og anvende foranstaltninger til forvaltning af spektrum og frekvenser, som kan føre til en begrænsning af antallet af leverandører af telekommunikationstjenester, forudsat at dette sker på en måde, der er forenelig med denne aftale. Dette omfatter evnen til at tildele frekvensbånd under hensyn til eksisterende og fremtidige behov og frekvensressourcer.

ARTIKEL 16.12

Nummerportabilitet

Hver part sikrer, at leverandører af offentlige telekommunikationstjenester på dens territorium tilbyder nummerportabilitet rettidigt og på rimelige vilkår og betingelser.

ARTIKEL 16.13

Forsyningspligtydelser

1. Parterne kan hver især fastlægge den form for forsyningspligt, de ønsker at opretholde, og træffe afgørelse om omfanget og gennemførelsen heraf.
2. Forsyningspligtydelser vil ikke i sig selv blive betragtet som konkurrencebegrænsende, forudsat at de forvaltes på en forholdsmæssig, gennemsigtig, objektiv og ikkediskriminerende måde. De skal forvaltes på en konkurrencemæssigt neutral måde og må ikke udgøre en større byrde end nødvendigt i betragtning af den form for forsyningspligtydelser, hver af parterne har fastlagt.

3. Parterne sikrer, at procedurerne for udpegelse af leverandører af forsyningspligtigheder er åbne for alle leverandører af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester, og udpeger leverandører af forsyningspligtigheder ved hjælp af en effektiv, gennemsigtig og ikkediskriminerende ordning.

4. Hvis en part beslutter at finansiere en leverandørs levering af forsyningspligtigheder, skal den sikre, at denne finansiering ikke overstiger nettoomkostningerne ved forsyningspligten.

ARTIKEL 16.14

Fortrolig behandling af oplysninger

1. Parterne sikrer, at leverandører af telekommunikationsnet eller -tjenester, der får fortrolige oplysninger fra en anden leverandør af telekommunikationsnet eller -tjenester, under processen med at forhandle aftaler i henhold til artikel 16.5, 16.6, 16.9 og 16.10 udelukkende anvender disse oplysninger til de formål, hvortil de er givet, og til enhver tid respekterer fortroligheden af sådanne oplysninger.

2. Parterne sikrer en fortrolig behandling af telekommunikation og de dermed forbundne trafikdata, der videregives i forbindelse med brug af offentlige telekommunikationsnet eller -tjenester, forudsat at enhver foranstaltning, de vedtager med henblik herpå, ikke anvendes på en måde, der udgør en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af handelen med tjenesteydelser.

ARTIKEL 16.15

Udenlandsk aktiebesiddelse

Med hensyn til levering af telekommunikationsnet eller -tjenester, bortset fra offentlige radioudsendelser, via en handelsmæssig tilstedeværelse må en part ikke stille krav om joint venture eller begrænse deltagelsen af udenlandsk kapital udtrykt i maksimumsgrænser for andelen af udenlandsk ejede aktier eller i den samlede værdi af individuelle eller samlede udenlandske investeringer.

ARTIKEL 16.16

Åben og ikkediskriminerende internetadgang

1. Parterne indfører eller opretholder foranstaltninger, der sikrer, at leverandører af internetadgangstjenester giver brugerne af disse tjenester mulighed for at få adgang til og distribuere oplysninger, indhold og tjenester efter eget valg.
2. Stk. 1 berører ikke en parts love og forskrifter vedrørende lovligheden af de oplysninger, det indhold eller de tjenester, der er omhandlet i nævnte stykke.
3. Uanset stk. 1 kan leverandører af internetadgangstjenester gennemføre ikkediskriminerende¹, rimelige, gennemsigtige og forholdsmæssige netforvaltningsforanstaltninger, som er i overensstemmelse med en parts love og forskrifter.

¹ Med forbehold af de undtagelser, der er fastsat i en parts love og forskrifter.

4. Parterne indfører eller opretholder foranstaltninger, der sikrer, at leverandører af internetadgangstjenester giver brugerne af disse tjenester mulighed for at anvende enheder efter eget valg, forudsat at sådanne enheder ikke skader andre enheders sikkerhed, nettet eller tjenester, der leveres via nettet.

ARTIKEL 16.17

Internationale roamingtjenester

1. Parterne bestræber sig på at samarbejde om at fremme gennemsigtige og rimelige takster for internationale roamingtjenester på en måde, der kan bidrage til at fremme væksten i handelen mellem parterne og øge forbrugernes velfærd.
2. Hver part kan tage skridt til at øge gennemsigtigheden og konkurrencen med hensyn til internationale roamingtakster for mobiltelefoni og teknologiske alternativer til roamingtjenester, f.eks. ved at:
 - a) sikre, at oplysninger vedrørende detailtakster er let tilgængelige for offentligheden, og
 - b) minimere hindringerne for udnyttelsen af teknologiske alternativer til roaming, hvorved brugere, som besøger den ene parts territorium fra den anden parts territorium, kan få adgang til telekommunikationstjenester ved hjælp af en enhed efter eget valg.

KAPITEL 17

INTERNATIONALE SØTRANSPORTTJENESTER

ARTIKEL 17.1

Anvendelsesområde, definitioner og principper

1. I dette kapitel fastlægges principperne for liberalisering af internationale søtransporttjenester i medfør af kapitel 10, 11 og 12.
2. Med henblik på dette kapitel og kapitel 10, 11 og 12 samt bilag 10-A, 10-B og 10-C forstås ved:
 - a) "tjenesteydelser vedrørende containerterminaler og oplagring": aktiviteter, der består i at oplagre containere såvel i havne som inde i landet med henblik på at fylde eller tømme dem, reparere dem og gøre dem klar til afskibning
 - b) "tjenesteydelser inden for toldbehandling" eller "toldassistanacetjenesteydelser": aktiviteter, der består i på en anden parts vegne at gennemføre toldformaliteter vedrørende import, eksport eller transport af gods, uanset om denne tjenesteydelse er en hovedaktivitet for tjenesteyderen eller et almindeligt supplement til vedkommendes hovedaktivitet
 - c) "dør til dør-transport eller multimodal transport": transport af gods, hvortil der anvendes mere end én transportform, herunder et internationalt søled, i henhold til et gennemgående transportdokument

- d) "feedertjenesteydelser": forudgående og efterfølgende transport ad søvejen, navnlig i containere, mellem havne beliggende i en part, af internationalt gods, som er på vej til en destination uden for den pågældende parts territorium
- e) "speditørtjenesteydelser": aktiviteter, der består i at tilrettelægge og kontrollere forsendelsesoperationer på rederiernes vegne ved at erhverve transportydelser og tilknyttede tjenesteydelser, forberede dokumentation og tilvejebringe forretningsoplysninger
- f) "internationalt gods": gods, som transporteres mellem en havn i den ene part og en havn i den anden part eller i et tredjeland eller mellem en havn i en medlemsstat og en havn i en anden medlemsstat
- g) "internationale søtransporttjenesteydelser": transport af passagerer eller gods med søgående skibe mellem en havn i en part og en havn i den anden part eller i et tredjeland, herunder direkte kontraktindgåelse med leverandører af andre transporttjenesteydelser med henblik på at dække dør til dør-transport eller multimodal transport i henhold til et gennemgående transportdokument, men ikke retten til at levere sådanne andre transporttjenesteydelser
- h) "skibsagenturvirksomhed": aktiviteter, der består i som agent inden for et givet geografisk område at repræsentere et eller flere rederiers forretningsinteresser inden for følgende områder:
- i) markedsføring og salg af søtransport og hertil knyttede tjenesteydelser, lige fra udarbejdelse af tilbud til fakturering og udstedelse af konnossementer på vegne af virksomhederne, erhvervelse og videresalg af de fornødne tilknyttede tjenesteydelser, udarbejdelse af dokumentation samt tilvejebringelse af forretningsoplysninger eller

- ii) handlinger på virksomhedernes vegne, organisering af skibsanløb eller overtagelse af gods, når det er påkrævet
 - i) "søfartshjælpetjenesteydelser": håndtering af søgods, tjenesteydelser inden for toldbehandling, tjenesteydelser vedrørende containerterminaler og oplagring, skibsagenturvirksomhed og maritim speditørvirksomhed, og
 - j) "håndtering af søgods": aktiviteter, der udføres af stevedorevirksomheder, herunder terminaloperatører, men ikke havnearbejderes aktiviteter som sådan, når disse arbejdere er organiseret uafhængigt af stevedorevirksomheder eller terminaloperatørvirksomheder; aktiviteterne omfatter tilrettelæggelse af og kontrol med:
 - i) lastning eller losning af gods til eller fra et skib
 - ii) surring eller afsurring af gods, og
 - iii) modtagelse eller levering og opbevaring af gods inden afsendelse eller efter losning.
3. Følgende principper skal i betragtning af de eksisterende liberaliseringsniveauer mellem parterne inden for international søtransport finde anvendelse:
- a) parterne anvender effektivt princippet om uhindret adgang til de internationale markeder for søtransport og handel på et kommercielt og ikkediskriminerende grundlag, og

- b) hver part indrømmer skibe, der fører den anden parts flag, eller som drives af tjenesteydere fra den anden part, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, den indrømmer sine egne skibe, herunder med hensyn til adgang til havne, brug af infrastruktur, havnetjenester og søfartshjælpetjenesteydelser samt dermed forbundne gebyrer og afgifter, toldfaciliteter og tildeling af liggeplads og laste- og lossefaciliteter.
4. Ved anvendelsen af de i stk. 3 omhandlede principper:
- a) må parterne ikke indføre lastfordelingsaftaler i fremtidige aftaler med tredjelande om søtransporttjenesteydelser, herunder transport af tør og flydende bulk og linjefart, og parterne skal inden for en rimelig frist ophæve sådanne lastfordelingsaftaler, såfremt de findes i tidligere aftaler, og
- b) skal parterne fra denne aftales ikrafttræden afskaffe og undlade at indføre ensidige foranstaltninger eller administrative, tekniske eller andre hindringer, som kan udgøre en skjult begrænsning eller have diskriminerende virkninger for den frie levering af tjenesteydelser inden for international søtransport.
5. Hver part tillader leverandører af internationale søtransporttjenesteydelser fra den anden part at etablere og drive en virksomhed på sit territorium i overensstemmelse med betingelserne i dens liste over specifikke forpligtelser i bilag 10-A, 10-B og 10-C.

6. Hver part stiller på rimelige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser følgende tjenesteydelser til rådighed for den anden parts leverandører af internationale søtransporttjenesteydelser i havnen: lodstjenester, slæbe- og bugserassistance, forsyning med proviant, brændstof og vand, affaldsindsamling og deponering af ballastaffald, skibsinspektørtjenester, navigationsassistance, kystbaserede operationelle tjenester, der er af betydning for skibsfarten, herunder kommunikation og leverance af vand og elektricitet, nødreparationsfaciliteter, ankerplads samt liggeplads og liggepladsfaciliteter.
7. Hver part tillader leverandører af internationale søtransporttjenesteydelser fra den anden part at omrokere ejede eller lejede tomme containere, der ikke transporteres som gods mod betaling, mellem havne i Chile eller mellem havne i en medlemsstat

KAPITEL 18

FINANSIELLE TJENESTEYDELSER

ARTIKEL 18.1

Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på foranstaltninger, som en part indfører eller opretholder, og som vedrører:
 - a) finansielle institutioner fra den anden part
 - b) investorer fra den anden part og sådanne investorers finansielle institutioner på partens territorium, eller
 - c) grænseoverskridende handel med finansielle tjenesteydelser.
2. Det præciseres, at kapitel 10 finder anvendelse på foranstaltninger, som vedrører:
 - a) en investor fra en part i en omfattet virksomhed som defineret i artikel 10.2, stk. 1, litra d), der ikke er en finansiell institution, men leverer en finansiell tjenesteydelse på den anden parts territorium eller til denne omfattede virksomhed, og
 - b) andre foranstaltninger end foranstaltninger vedrørende levering af finansielle tjenesteydelser, der vedrører en investor fra en part eller en omfattet virksomhed, der er etableret af denne investor, på den anden parts territorium, og som er et finansieringsinstitut. .

3. Bestemmelserne i kapitel 10 og 11 finder kun anvendelse på foranstaltninger, der er omfattet af dette kapitel, i det omfang disse bestemmelser er indarbejdet i og gjort til en del af dette kapitel.
4. Artikel 10.12 og 11.9 er indarbejdet i og gjort til en del af dette kapitel.
5. Dette kapitel finder ikke anvendelse på foranstaltninger, som en part indfører eller opretholder, og som vedrører:
 - a) aktiviteter, der gennemføres af en centralbank eller monetær myndighed eller enhver anden offentlig enhed som led i penge- eller valutakurspolitikker
 - b) aktiviteter eller tjenesteydelser, der udgør en del af en offentlig pensionsplan eller en lovbestemt social sikringsordning, eller
 - c) aktiviteter eller tjenesteydelser, der gennemføres på partens vegne, med dens garanti eller under anvendelse af dens, herunder dens offentlige enheders, finansielle midler.
6. Uanset stk. 5 finder dette kapitel anvendelse i det omfang en part tillader, at dens finansielle institutioner i konkurrence med en offentlig enhed eller en finansiell institution gennemfører nogen af de i stk. 5, litra b) eller c) omhandlede aktiviteter eller tjenesteydelser.
7. Artikel 18.3 og 18.5 til 18.9 finder ikke anvendelse på offentlige udbud.
8. Artikel 18.3 og 18.5 til 18.8 finder ikke anvendelse på subsidier, der ydes af en part, herunder statsstøttede lån, garantier og forsikringer.

ARTIKEL 18.2

Definitioner

Med henblik på dette kapitel og bilag 18 forstås ved:

- a) "leverandør af grænseoverskridende finansielle tjenesteydelser fra en part": en person fra en part, der er beskæftiget med levering af finansielle tjenesteydelser på denne parts territorium, og som søger at levere eller leverer en finansiell tjenesteydelse ved grænseoverskridende levering af en sådan tjenesteydelse
- b) "grænseoverskridende levering af finansielle tjenesteydelser" eller "grænseoverskridende handel med finansielle tjenesteydelser": levering af en finansiell tjenesteydelse:
 - i) fra den ene parts territorium til den anden parts territorium, eller
 - ii) på den ene parts territorium af en person fra denne part til en forbruger af tjenesteydelser fra den anden part
- c) "finansiell institution": en leverandør af en eller flere finansielle tjenesteydelser, som med hensyn til leveringen af disse tjenesteydelser er reguleret eller kontrolleret som en finansiell institution i henhold til lovgivningen i den part, på hvis territorium leverandøren er beliggende, herunder en filial på partens territorium af den pågældende leverandør af finansielle tjenesteydelser, der har hjemsted på den anden parts territorium

- d) "finansiell tjenesteydelse": en tjenesteydelse af finansiell art, herunder forsikring og forsikringsrelaterede tjenesteydelser, bankmæssige og andre finansielle tjenesteydelser (undtagen forsikring). Finansielle tjenesteydelser omfatter følgende aktiviteter:
- i) forsikring og forsikringsrelaterede tjenesteydelser:
- A) direkte forsikring (herunder coassurance):
- 1) livsforsikring, og
 - 2) skadesforsikring
- B) genforsikring og retrocession
- C) forsikringsformidling, såsom forsikringsmægling og agentur, og
- D) tjenesteydelser i tilknytning til forsikring, såsom rådgivning, aktuarbistand, risikovurdering og skadesgodtgørelse, og
- ii) bankvirksomhed og andre finansielle tjenesteydelser (undtagen forsikring):
- A) modtagelse af indskud eller andre tilbagebetalingspligtige midler fra offentligheden
- B) långivning af alle typer, herunder forbrugslån, realkredit, factoring og finansiering af handelsmæssige transaktioner
- C) finansiell leasing

- D) alle betalings- og pengeoverførselstjenesteydelser, herunder kredit- og betalingskort, rejsechecks og bankveksler
- E) garantier og forpligtelser
- F) handel for egen eller kunders regning på børsen, OTC-markedet eller på en anden af følgende måder:
- 1) pengemarkedsinstrumenter (herunder checks, veksler, indskudsbeviser)
 - 2) udenlandsk valuta
 - 3) derivater, herunder futures og optioner
 - 4) valutakurs- og renteinstrumenter, herunder produkter såsom swaps og aftaler om fremtidig rentesikring
 - 5) omsættelige værdipapirer, eller
 - 6) andre omsættelige papirer og finansielle aktiver, herunder guldbarrer
- G) deltagelse i emissioner af enhver form for værdipapirer, herunder garantistillelse og placering som agent, såvel offentligt som privat, og levering af tjenesteydelser i tilknytning til sådanne emissioner
- H) låneformidling på pengemarkedet (money broking)

- I) forvaltning af aktiver såsom likviditets- eller porteføljeforvaltning, alle former for kollektiv investeringspleje, administration af pensionsfonde og forvaring og forvaltning af betroede midler
- J) afregning og clearing i forbindelse med finansielle aktiver, herunder værdipapirer, derivater og andre omsætningspapirer
- K) tilvejebringelse og overførsel af finansielle oplysninger samt software til behandling af finansielle data og dermed beslægtet software, og
- L) rådgivning og formidling samt andre finansielle hjælpetjenesteydelser i forbindelse med de under litra A) til K) nævnte aktiviteter, herunder kreditvurdering og -analyse, undersøgelser og rådgivning i tilknytning til investeringer og porteføljer og rådgivning om opkøb og om selskabsomstrukturering og -strategi
- e) "leverandør af finansielle tjenesteydelser fra en part": en fysisk eller juridisk person fra en part, der søger at levere eller leverer en finansiell tjenesteydelse, men som ikke omfatter en offentlig enhed
- f) "investor fra en part": en fysisk eller juridisk person fra en part, der søger at etablere, etablerer eller har etableret en finansiell institution på den anden parts territorium

- g) "juridisk person fra en part":
- i) for Den Europæiske Unions vedkommende: en juridisk person, der er oprettet eller organiseret i henhold til lovgivningen i Den Europæiske Union eller mindst en af dens medlemsstater og har væsentlige forretningsaktiviteter¹ på Den Europæiske Unions territorium, og
 - ii) for Chiles vedkommende: en juridisk person, der er oprettet eller organiseret i henhold til Chiles lovgivning og har væsentlige forretningsaktiviteter på Chiles territorium,
- h) "ny finansiel tjenesteydelse": en tjenesteydelse af finansiel art, herunder tjenesteydelser vedrørende eksisterende og nye produkter eller den måde, hvorpå produktet leveres, som ingen anden leverandør af finansielle tjenesteydelser leverer på en parts territorium, men som leveres på den anden parts territorium
- i) "offentlig enhed":
- i) en statslig myndighed, centralbank eller monetær myndighed i en part, eller enhver enhed ejet eller kontrolleret af en part, der hovedsagelig beskæftiger sig med at gennemføre statslige funktioner eller aktiviteter med statsligt formål, men som ikke omfatter en enhed, der hovedsagelig beskæftiger sig med at levere finansielle tjenesteydelser på kommercielle vilkår, eller
 - ii) en privat enhed, som udfører funktioner, der normalt udføres af en centralbank eller monetær myndighed, når den udfører disse funktioner, og

¹ I overensstemmelse med meddelelse om traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab til WTO (WT/REG39/1) ligestiller Den Europæiske Union begrebet "reel og vedvarende forbindelse" med en medlemsstats økonomi, jf. artikel 54 i TEUF, med begrebet "væsentlige forretningsaktiviteter".

- j) "selvregulerende organisation": et ikkestatsligt organ, herunder værdipapir- eller terminsbørser eller -markeder, clearingsagentur eller en anden organisation eller sammenslutning, der i kraft af sin statut eller ved delegation fra centrale, regionale eller lokale myndigheder regulerer eller fører tilsyn med leverandører af finansielle tjenesteydelser eller finansielle institutioner, alt efter hvad der er relevant.

ARTIKEL 18.3

National behandling

1. For så vidt angår etablering indrømmer hver part investorer i finansielle institutioner fra den anden part og omfattede virksomheder, der er finansielle institutioner, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den behandling, den i lignende situationer¹ indrømmer sine egne investorer i finansielle institutioner og deres virksomheder, som er finansielle institutioner.
2. For så vidt angår drift indrømmer hver part investorer i finansielle institutioner fra den anden part og omfattede virksomheder, der er finansielle institutioner, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den behandling, den i lignende situationer² indrømmer sine egne investorer i finansielle institutioner og deres virksomheder, som er finansielle institutioner.

¹ Det præciseres, at vurderingen af, hvorvidt en behandling indrømmes i "tilsvarende situationer", kræver en faktabaseret analyse fra sag til sag under hensyntagen til det samlede antal situationer.

² Det præciseres, at vurderingen af, hvorvidt en behandling indrømmes i "tilsvarende situationer", kræver en faktabaseret analyse fra sag til sag under hensyntagen til det samlede antal situationer.

3. Ved den behandling, der indrømmes af en part i henhold til stk. 1 og 2, forstås:
- a) for så vidt angår en regional eller lokal myndighed i Chile, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den mest gunstige behandling, som den pågældende myndighed i lignende situationer indrømmer investorer i finansielle institutioner i Chile og deres virksomheder, som er finansielle institutioner, på sit territorium
 - b) for så vidt angår en myndighed i eller inden for en medlemsstat, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den mest gunstige behandling, som den pågældende myndighed i lignende situationer indrømmer investorer i finansielle institutioner fra medlemsstaten og deres virksomheder, som er finansielle institutioner, på sit territorium¹.

ARTIKEL 18.4

Offentlige udbud

1. Hver part sikrer, at finansielle institutioner fra den anden part, der er etableret på sit territorium, indrømmes en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, der i lignende situationer indrømmes dens egne finansielle institutioner for så vidt angår enhver foranstaltning vedrørende en ordregivende enheds køb af varer eller tjenesteydelser til statslige formål.
2. Anvendelsen af forpligtelsen til national behandling som omhandlet i denne artikel er underlagt sikkerhed og generelle undtagelser, jf. artikel 21.3.

¹ Det præciseres, at den behandling, der indrømmes af en myndighed i eller inden for en medlemsstat, omfatter det regionale og lokale forvaltningsniveau, hvor det er relevant.

ARTIKEL 18.5

Mestbegunstigelsesbehandling

1. For så vidt angår etablering indrømmer hver part investorer i finansielle institutioner fra den anden part og omfattede virksomheder, der er finansielle institutioner, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den behandling, den i lignende situationer¹ indrømmer investorer i finansielle institutioner fra et tredjeland og deres virksomheder, som er finansielle institutioner.
2. For så vidt angår drift indrømmer hver part investorer i finansielle institutioner fra den anden part og omfattede virksomheder, der er finansielle institutioner, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den behandling, den i lignende situationer² indrømmer investorer i finansielle institutioner fra et tredjeland og deres virksomheder, som er finansielle institutioner.
3. Stk. 1 og 2 må ikke fortolkes således, at en part forpligtes til at indrømme investorer i finansielle institutioner fra den anden part eller omfattede virksomheder, der er finansielle institutioner, en behandling, der følger af foranstaltninger til anerkendelse af standarder, herunder af standarder eller kriterier for tilladelse, licens eller certificering af en fysisk person eller en virksomhed til at udøve en økonomisk aktivitet, eller af tilsynsforanstaltninger.

¹ Det præciseres, at vurderingen af, hvorvidt en behandling indrømmes i "tilsvarende situationer", kræver en faktabaseret analyse fra sag til sag under hensyntagen til det samlede antal situationer.

² Det præciseres, at vurderingen af, hvorvidt en behandling indrømmes i "tilsvarende situationer", kræver en faktabaseret analyse fra sag til sag under hensyntagen til det samlede antal situationer.

4. Det præciseres, at den i stk. 1 og 2 omhandlede behandling ikke omfatter investeringstvistsbilæggelsesprocedurer eller -mekanismer, som er omfattet af andre internationale investerings- eller handelsaftaler. Materielle bestemmelser i andre internationale investerings- eller handelsaftaler udgør ikke i sig selv en "behandling" som omhandlet i stk. 1 og 2 og kan således ikke give anledning til en tilsidesættelse af denne artikel, hvis ingen foranstaltninger indføres eller opretholdes af en part. En parts foranstaltninger, som anvendes i henhold til sådanne materielle bestemmelser, kan udgøre en "behandling" som omhandlet i denne artikel og således give anledning til en tilsidesættelse af denne artikel.

ARTIKEL 18.6

Markedsadgang

1. I de sektorer eller delsektorer, som er anført i afdeling B i tillæg 18-1 og 18-2, hvor markedsadgangsforpligtelser er indgået, må en part for så vidt angår markedsadgang gennem etablering eller drift af finansielle institutioner foretaget af investorer fra den anden part ikke for hele dens territorium eller for en territorial underinddeling indføre eller opretholde foranstaltninger, der:
 - a) begrænser antallet af finansielle institutioner, hvad enten det er i form af numeriske kvoter, monopoler, tjenesteydere med eksklusive rettigheder eller krav om en økonomisk behovsprøve
 - b) begrænser den samlede værdi af finansielle tjenesteydelsestransaktioner eller aktiver i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve

- c) begrænser det samlede antal finansielle tjenesteydelser eller den samlede produktion af finansielle tjenesteydelser udtrykt som specifikke numeriske enheder i form af kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve
- d) begrænser det samlede antal fysiske personer, der kan være beskæftiget i en bestemt sektor for finansielle tjenesteydelser, eller som en finansiel institution må beskæftige, og som er nødvendige for og direkte forbundet med leveringen af en specifik finansiel tjenesteydelse, i form af numeriske kvoter eller krav om en økonomisk behovsprøve, eller
- e) begrænser eller kræver specifikke former for juridiske enheder eller joint ventures, gennem hvilke en finansiel institution kan levere en tjenesteydelse.

2. Det præciseres, at denne artikel ikke forhindrer en part i at kræve, at en finansiel institution leverer visse finansielle tjenesteydelser gennem særskilte juridiske enheder, hvis lovgivningen i denne part ikke tillader, at de forskellige finansielle tjenesteydelser, der leveres af den finansielle institution, ikke kan leveres gennem en enkelt enhed.

ARTIKEL 18.7

Grænseoverskridende levering af finansielle tjenesteydelser

1. Artikel 11.4, 11.5, 11.6 og 11.7 er indarbejdet i og gjort til en del af dette kapitel og finder anvendelse på foranstaltninger, der påvirker leverandører af grænseoverskridende finansielle tjenesteydelser, der leverer de finansielle tjenesteydelser, der er fastsat i afdeling A i tillæg 18-1 og 18-2.

2. En part tillader personer, der er etableret på dens territorium, og dens fysiske personer, uanset hvor de er etableret at købe finansielle tjenesteydelser af leverandører af grænseoverskridende finansielle tjenesteydelser fra den anden part, som er etableret på den anden parts territorium. Denne forpligtelse pålægger ikke en part at give disse leverandører tilladelse til at drive forretning eller hverve kunder på dens territorium. Hver part kan definere at "drive forretning" og "hverve kunder" med henblik på denne forpligtelse, forudsat at disse definitioner ikke er i uoverensstemmelse med denne artikels stk. 1.

3. En part kan kræve registrering eller godkendelse af leverandører af grænseoverskridende finansielle tjenesteydelser fra den anden part og af finansielle instrumenter, uden at dette dog udelukker andre former for tilsyn med grænseoverskridende handel med finansielle tjenesteydelser.

ARTIKEL 18.8

Øverste ledelse og bestyrelser

En part må ikke kræve, at en finansiell institution fra den anden part, som er etableret på dens territorium, udnævner fysiske personer af en bestemt nationalitet som medlemmer af en bestyrelse eller til en stilling i den øverste ledelse, såsom direktør eller leder.

ARTIKEL 18.9

Resultatkrav

1. En part må ikke i forbindelse med etablering eller drift af en finansiel institution foretaget af en part eller et tredjeland på dens territorium indføre eller håndhæve krav eller håndhæve et tilsagn eller en forpligtelse med det formål:
- a) at eksportere en bestemt mængde eller en bestemt procentdel af en vare eller tjenesteydelse
 - b) at opnå en bestemt mængde eller en bestemt procentdel af lokalt indhold
 - c) at købe, anvende eller indrømme en fortrinsstilling til varer produceret eller tjenesteydelser leveret på dens territorium eller at købe varer eller tjenesteydelser fra fysiske personer eller virksomheder på dens territorium
 - d) på nogen måde at sætte mængden eller værdien af import op mod mængden eller værdien af eksport eller mængden af udenlandsk valutaindstømning i forbindelse med en sådan finansiel institution
 - e) at begrænse salget af varer eller tjenesteydelser, som en sådan finansiel institution producerer eller leverer, på dens territorium ved på nogen måde at sætte dette salg op mod mængden eller værdien af dens eksport eller valutaindtjening
 - f) at overføre teknologi, en produktionsproces eller anden ejendomsretligt beskyttet viden til en fysisk person eller en virksomhed på dens territorium
 - g) fra partens territorium udelukkende at levere varer, den fremstiller, eller tjenesteydelser, den leverer til et specifikt regionalt marked eller verdensmarkedet

- h) at placere den pågældende finansielle institutions hovedsæde for en specifik region i verden, der er større end partens territorium, eller verdensmarkedet på dens territorium
- i) at ansætte et bestemt antal eller en bestemt andel af dens statsborgere, eller
- j) at begrænse eksport eller salg til eksport.

2. En part må ikke gøre tildelingen eller den fortsatte tildeling af en fordel i forbindelse med etableringen eller driften af en finansiell institution foretaget af en part eller et tredjeland på sit territorium betinget af overholdelsen af nogen af følgende krav om:

- a) at opnå en bestemt mængde eller en bestemt procentdel af lokalt indhold
- b) at købe, anvende eller indrømme en fortrinsstilling til varer produceret eller tjenesteydelser leveret på dens territorium eller købe varer eller tjenesteydelser fra fysiske personer eller virksomheder på dens territorium
- c) på nogen måde at sætte mængden eller værdien af import op mod mængden eller værdien af eksport eller mængden af udenlandsk valutaindstømning i forbindelse med en sådan finansiell institution
- d) at begrænse salget af varer eller tjenesteydelser, som en sådan finansiell institution producerer eller leverer, på dens territorium ved på nogen måde at sætte dette salg op mod mængden eller værdien af dens eksport eller valutaindtjening, eller
- e) at begrænse eksport eller salg til eksport

3. Stk. 2 må ikke fortolkes således, at en part forhindres i at gøre tildelingen eller den fortsatte tildeling af en fordel i forbindelse med etableringen eller driften af finansielle institutioner foretaget af en investor fra en part eller et tredjeland på sit territorium betinget af overholdelse af et krav om at placere produktionen, levere en tjenesteydelse, uddanne eller ansætte arbejdstagere, opføre eller udvide særlige faciliteter eller udføre forskning og udvikling på sit territorium.

4. Stk. 1, litra f), finder ikke anvendelse, hvis:

a) en part tillader anvendelsen af en intellektuel ejendomsrettighed i henhold til TRIPS-aftalens artikel 31 eller 31a eller indfører eller opretholder foranstaltninger, der kræver videregivelse af data eller fortrolige oplysninger, som er omfattet af og i overensstemmelse med TRIPS-aftalens artikel 39, stk. 3, eller

b) kravet indføres, eller forpligtelsen eller tilsagnet håndhæves af en domstol, en forvaltningsdomstol eller konkurrencemyndighed for at afhjælpe en praksis, der som følge af en retslig eller administrativ procedure betragtes som en overtrædelse af partens konkurrencelovgivning.

5. Stk. 1, litra a), b) og c), og stk. 2, litra a) og b), finder ikke anvendelse på kvalifikationskrav for varer eller tjenesteydelser med hensyn til deltagelse i programmer for eksportfremme og udenlandsk bistand.

6. Stk. 2, litra a) og b), finder ikke anvendelse på krav, som en importerende part pålægger vedrørende indholdet af varer for at være berettiget til toldpræferencer eller præferentielle toldkontingenter.

7. Det præciseres, at denne artikel ikke må fortolkes således, at en part pålægges at give tilladelse til, at en bestemt tjenesteydelse leveres på tværs af grænserne, hvis den pågældende part indfører eller opretholder restriktioner eller forbud mod en sådan levering af tjenesteydelser, som er i overensstemmelse med de forbehold, betingelser eller kvalifikationer, der er fastsat for en i bilag 18 opført sektor, delsektor eller aktivitet.

8. Denne artikel berører ikke en parts forpligtelser i henhold til WTO-overenskomsten.

ARTIKEL 18.10

Uforenelige foranstaltninger

1. Artikel 18.3, 18.5, 18.7, 18.8 og 18.9 finder ikke anvendelse på:

a) eksisterende uforenelige foranstaltninger:

i) som for Den Europæiske Unions vedkommende opretholdes af:

A) Den Europæiske Union, jf. afdeling C i tillæg 18-1

B) en medlemsstats centralregering, jf. afdeling C i tillæg 18-1

C) en medlemsstats regering på regionalt niveau, jf. afdeling C i tillæg 18-1, eller

D) en regering på lokalt niveau, og

ii) som for Chiles vedkommende opretholdes af:

A) centralregeringen, jf. afdeling C i tillæg 18-2

B) en regering på regionalt niveau, jf. afdeling C i tillæg 18-2, eller

C) en regering på lokalt niveau

b) fortsat anvendelse eller omgående fornyelse af en uforenelig foranstaltning som omhandlet i dette stykkes litra a), eller

c) en ændring af en uforenelig foranstaltning som omhandlet i dette stykkes litra a), i det omfang ændringen ikke gør foranstaltningen endnu mere uforenelig med artikel 18.3, 18.5, 18.7, 18.8 eller 18.9, end den var umiddelbart før ændringen.

2. Artikel 18.3, 18.5, 18.7, 18.8 og 18.9 finder ikke anvendelse på en parts foranstaltninger med hensyn til sektorer, delsektorer eller aktiviteter som fastsat af denne part i afdeling D i henholdsvis tillæg 18-1 og 18-2.

3. En part må ikke som led i en foranstaltning, der er indført efter datoen for denne aftales ikrafttræden, og som er omfattet af afdeling D i tillæg 18-1 eller 18-2, pålægge en investor fra den anden part på grundlag af nationalitet at sælge eller på anden måde afhænde sin finansielle institution, der eksisterer på det tidspunkt, hvor foranstaltningen træder i kraft.

4. Artikel 18.6 finder ikke anvendelse på en parts foranstaltninger med hensyn til sektorer, delsektorer eller aktiviteter som fastsat af denne part i afdeling B i tillæg 18-1 eller 18-2.

5. Hvis en part har taget et forbehold med hensyn til artikel 10.6, 10.8, 10.9, 10.10, 11.4 eller 11.5 i bilag 10-A eller 10-B, udgør dette forbehold også et forbehold med hensyn til artikel 18.3, 18.5, 18.7, 18.8 eller 18.9, alt efter hvad der er tilfældet, i det omfang den foranstaltning, sektor, delsektor eller aktivitet, der er fastsat i forbeholdet, er omfattet af dette kapitel.

ARTIKEL 18.11

Tilsynsklausul

1. Intet i denne aftale forhindrer en part i at indføre eller opretholde foranstaltninger af tilsynsmæssige årsager, såsom foranstaltninger til:

- a) beskyttelse af investorer, indskydere, forsikringstagere eller personer, over for hvem en leverandør af finansielle tjenesteydelser har en tillidsforpligtelse, eller
- b) sikring af en parts finansielle systems integritet og stabilitet.

2. Hvis sådanne foranstaltninger ikke er i overensstemmelse med bestemmelserne i denne aftale, må de ikke anvendes som middel til at omgå partens tilsagn eller forpligtelser i henhold til denne aftale.

ARTIKEL 18.12

Behandling af oplysninger

Intet i denne aftale må fortolkes således, at en part forpligtes til at videregive oplysninger om individuelle kunders forhold og konti eller fortrolig eller privat information, som offentlige enheder ligger inde med.

ARTIKEL 18.13

National regulering og gennemsigtighed

1. Kapitel 13, med undtagelse af artikel 13.1, stk. 5, litra c) til f), og kapitel 29 finder ikke anvendelse på en parts foranstaltninger, der er omfattet af dette kapitel.
2. Hver part skal, hvis det er praktisk muligt og i overensstemmelse med dens retsorden for så vidt angår vedtagelse af foranstaltninger:
 - a) på forhånd offentliggøre:
 - i) de alment gældende love og forskrifter, som den påtænker at vedtage i forbindelse med forhold, der henhører under anvendelsesområdet for dette kapitel, eller
 - ii) dokumenter, der giver tilstrækkelige oplysninger om sådanne mulige nye love og forskrifter, således at interesserede personer og den anden part har mulighed for at vurdere, om og hvordan deres interesser kan blive væsentligt påvirket

- b) give interesserede personer og den anden part rimelig mulighed for at fremsætte bemærkninger til foreslåede love og forskrifter eller dokumenter, der er offentliggjort i henhold til litra a)
- c) tage hensyn til bemærkninger, der er fremsat i henhold til litra b), og
- d) afsætte en rimelig frist mellem offentliggørelsen af eventuelle love og forskrifter i henhold til litra a), nr. i), og den dato, hvor leverandører af finansielle tjenesteydelser skal overholde dem.

3. Denne artikel finder anvendelse på en parts foranstaltninger vedrørende licenskrav og -procedurer samt kvalifikationskrav og -procedurer, og den finder kun anvendelse i sektorer, for hvilke parten har indgået særlige forpligtelser i henhold til dette kapitel, og i det omfang disse særlige forpligtelser finder anvendelse.

4. Hvis parterne indfører eller opretholder foranstaltninger, der vedrører tilladelse til levering af en finansiell tjenesteydelse, skal de sikre, at:

- a) disse foranstaltninger er baseret på objektive og gennemsigtige kriterier¹
- b) tilladelsesprocedurerne er upartiske og tilstrækkelige til, at ansøgerne kan påvise, hvorvidt de opfylder krav, hvis sådanne krav eksisterer, og
- c) tilladelsesprocedurerne ikke i sig selv uden rimelig grund forhindrer opfyldelsen af kravene.

¹ Sådanne kriterier kan bl.a. omfatte kompetence og evne til at levere en tjenesteydelse, herunder evnen til at gøre dette på en måde, der er i overensstemmelse med en parts reguleringsmæssige krav. De kompetente myndigheder kan vurdere, hvordan hvert kriterium skal vægtes.

5. Hvis en part kræver tilladelse¹ til levering af en finansiel tjenesteydelse, skal den straks offentliggøre eller på anden måde gøre offentligt tilgængelige de oplysninger, der er nødvendige for, at ansøgeren kan opfylde kravene og procedurerne for opnåelse, opretholdelse, ændring og fornyelse af en sådan tilladelse. Sådanne oplysninger skal, hvis de foreligger, bl.a. omfatte oplysninger om:

- a) kravene og procedurerne for opnåelse, opretholdelse, ændring og fornyelse af en sådan tilladelse
- b) kontaktoplysninger for relevante kompetente myndigheder
- c) procedurer for klage eller prøvelse af afgørelser vedrørende ansøgninger
- d) procedurer for overvågning eller håndhævelse af overholdelsen af vilkår og betingelser for licenser og kvalifikationer, og
- e) muligheder for inddragelse af offentligheden, såsom gennem høringer eller kommentarer.

6. Hvis en part kræver tilladelse til levering af en finansiel tjenesteydelse, skal denne parts kompetente myndigheder:

- a) i videst muligt omfang give en ansøger mulighed for at indgive en ansøgning på et hvilket som helst tidspunkt i løbet af året²

¹ Med henblik på dette kapitel forstås ved "tilladelse" retten til at levere en finansiel tjenesteydelse som følge af en procedure, som en ansøger skal følge for at påvise overholdelse af licenskrav eller kvalifikationskrav.

² Det præciseres, at det ikke kræves af de kompetente myndigheder, at de påbegynder behandlingen af en ansøgning uden for de officielle arbejdstider.

- b) give en rimelig frist for indgivelse af en ansøgning, hvis der er fastsat særlige frister for ansøgninger
- c) indlede behandlingen af ansøgningen uden unødigt ophold
- d) bestræbe sig på at acceptere ansøgninger i elektronisk format på de samme gyldighedsbetingelser som ansøgninger i papirformat, og
- e) acceptere kopier af dokumenter, der er bekræftet i overensstemmelse med partens lovgivning, i stedet for originaldokumenter, medmindre de kræver originaldokumenter for at beskytte tilladelsesprocessens integritet.

7. Hver part sikrer, at tilladelsesprocedurer og -formaliteter er så enkle som muligt og ikke unødigt komplicerer eller forsinker den finansielle tjenesteydelses levering.

8. Hver part bestræber sig på at fastsætte den vejledende tidsramme for behandling af en ansøgning og giver efter anmodning fra ansøgeren og uden unødigt ophold oplysninger om ansøgningens status.

9. Hvis en kompetent myndighed anser en ansøgning for at være ufuldstændig med henblik på behandling i henhold til partens love og forskrifter, skal den inden for en rimelig frist og i det omfang, det er praktisk muligt:

- a) underrette ansøgeren om, at ansøgningen er ufuldstændig
- b) efter anmodning fra ansøgeren angive de yderligere oplysninger, der er nødvendige for at fuldstændiggøre ansøgningen, eller på anden måde give ansøgeren vejledning om, hvorfor ansøgningen anses for at være ufuldstændig, og

c) give ansøgeren mulighed¹ for at fremlægge de yderligere oplysninger, der er nødvendige for at fuldstændiggøre ansøgningen.

10. Hvis ingen af de foranstaltninger, der er omhandlet i stk. 9, litra a), b) eller c), er praktisk mulige, skal de kompetente myndigheder, hvis ansøgningen afvises, fordi den er ufuldstændig, dog sikre, at de underretter ansøgeren herom inden for en rimelig frist.

11. Parterne sikrer, at deres kompetente myndigheder med hensyn til de tilladelsesgebyrer², som de opkræver, forelægger ansøgerne en gebyrfortegnelse eller oplysninger om, hvordan gebyrbeløbene fastsættes, og ikke anvender gebyrer som et middel til at omgå partens tilsagn eller forpligtelser.

12. En kompetent myndighed træffer sin afgørelse i fuld uafhængighed og står ikke til ansvar over for de personer, der leverer de tjenesteydelser, for hvilke der kræves licens eller tilladelse.

13. Hver part sikrer, at en ansøgning behandles, og at der træffes en endelig afgørelse inden for en rimelig frist efter datoen for indgivelse af en fuldstændig ansøgning, og at ansøgeren så vidt muligt skriftligt underrettes om afgørelsen vedrørende ansøgningen.

¹ En sådan mulighed kræver ikke, at den kompetente myndighed forlænger fristerne.

² Tilladelsesgebyrer omfatter ikke gebyrer for anvendelsen af naturressourcer, udgifter til auktioner, udbud eller andre ikkediskriminerende metoder til tildeling af koncessioner og ej heller obligatoriske bidrag til forsyningspligtigheder.

14. Hvis den kompetente myndighed giver afslag på en ansøgning, skal ansøgeren underrettes skriftligt herom uden unødigt ophold, enten efter egen anmodning eller på initiativ af den kompetente myndighed. Ansøgeren skal i videst muligt omfang underrettes om begrundelsen for afgørelsen om at give afslag på ansøgningen og om fristen for at klage over denne afgørelse. En ansøger bør have mulighed for at indgive en ny ansøgning inden for en rimelig frist.

15. Hvis der kræves eksaminationer med henblik på tilladelse, sikrer den kompetente myndighed, at sådanne eksaminationer afholdes med forholdsvis hyppige mellemrum, og giver ansøgerne en rimelig frist til at anmode om deltagelse i eksaminationen.

16. Hver part sikrer, at en udstedt tilladelse får virkning uden unødigt ophold i overensstemmelse med de deri fastsatte vilkår og betingelser.

ARTIKEL 18.14

Nye finansielle tjenesteydelser på en parts territorium

1. En part tillader en finansiel institution fra den anden part, undtagen en filial, at levere enhver ny finansiel tjenesteydelse, som førstnævnte part ville tillade sine egne finansielle institutioner at levere i lignende situationer i henhold til sin lovgivning, forudsat at indførelsen af den nye finansielle tjenesteydelse ikke kræver vedtagelse af nye love eller forskrifter eller ændring af eksisterende love eller forskrifter.

2. En part kan bestemme den institutionelle og retlige form, gennem hvilken den nye finansielle tjenesteydelse kan leveres, og kan kræve, at der indhentes tilladelse til levering af tjenesteydelsen. Hvis en sådan tilladelse kræves, skal der træffes en afgørelse inden for en rimelig frist, og tilladelsen må kun afslås af tilsynsmæssige årsager.
3. Denne artikel er ikke til hinder for, at en finansiell institution fra en part kan ansøge den anden part og anmode den om at overveje at give tilladelse til levering af en finansiell tjenesteydelse, der ikke leveres på nogen af parternes territorium. En sådan ansøgning er undergivet lovgivningen i den part, der modtager ansøgningen, og er ikke omfattet af forpligtelserne i denne artikel.

ARTIKEL 18.15

Selvregulerende organisationer

Hvis en part kræver, at en finansiell institution eller en leverandør af grænseoverskridende finansielle tjenesteydelser fra den anden part er medlem af, deltager i eller har adgang til en selvregulerende organisation for at kunne levere en finansiell tjenesteydelse på eller ind på førstnævnte parts territorium, skal den sikre, at den selvregulerende organisation overholder forpligtelserne i artikel 10.6, 10.8, 11.4 og 11.5.

ARTIKEL 18.16

Betalings- og clearingsystemer

Parterne indrømmer, på vilkårene og betingelserne for national behandling, finansielle institutioner fra den anden part, som er etableret på deres territorium, adgang til betalings- og clearingsystemer, der drives af offentlige enheder, og til offentlige finansierings- og genfinansieringsfaciliteter, der er til rådighed som led i den normale forretningsgang. Denne artikel giver ikke adgang til partens faciliteter med hensyn til långiver i sidste instans.

ARTIKEL 18.17

Underudvalget om Finansielle Tjenesteydelser

1. Underudvalget om Finansielle Tjenesteydelser ("underudvalget"), der er nedsat i henhold til artikel 33,4, stk. 1, består af repræsentanter for parterne med ansvar for finansielle tjenesteydelser.
2. Underudvalget:
 - a) fører tilsyn med gennemførelsen af dette kapitel
 - b) behandler spørgsmål vedrørende finansielle tjenesteydelser, som forelægges det af en af parterne, og

- c) fører dialog om regulering af sektoren for finansielle tjenesteydelser med henblik på at forbedre det gensidige kendskab til parternes respektive reguleringssystemer og samarbejde om udviklingen af internationale standarder.

ARTIKEL 18.18

Tekniske drøftelser og konsultationer

1. En part kan anmode om tekniske drøftelser og konsultationer med den anden part om ethvert spørgsmål, der opstår i medfør af denne aftale, og som berører finansielle tjenesteydelser. Den anden part behandler denne anmodning med velvilje. Parterne aflægger rapport om resultaterne af deres drøftelser og konsultationer til underudvalget.
2. Hver part sikrer, at dens delegation under disse tekniske drøftelser og konsultationer omfatter embedsmænd med relevant ekspertise inden for finansielle tjenesteydelser.
3. Det præciseres, at intet i denne artikel må fortolkes således, at en part pålægges at:
 - a) fravige sine relevante love og forskrifter vedrørende udveksling af oplysninger mellem finansielle tilsynsmyndigheder eller kravene i en aftale eller ordning mellem parternes finansielle myndigheder, eller
 - b) kræve af reguleringsmyndigheder, at de træffer foranstaltninger, som ville påvirke specifikke reguleringsmæssige, tilsynsmæssige, administrative eller håndhævelsesmæssige spørgsmål.

4. Intet i denne artikel må fortolkes således, at en part, som i tilsynsøjemed anmoder om oplysninger vedrørende en finansiel institution, der er beliggende på den anden parts territorium, eller en leverandør af grænseoverskridende finansielle tjenesteydelser fra den anden part, forhindres i at henvende sig til den anden parts kompetente reguleringsmyndighed for at indhente oplysningerne.

5. Det præciseres, at denne artikel ikke berører parternes rettigheder og forpligtelser i henhold til kapitel 31.

ARTIKEL 18.19

Tvistbilæggelse

1. Kapitel 31, herunder bilag 31-A og 31-B finder, som ændret ved denne artikel, anvendelse på bilæggelse af tvister vedrørende anvendelsen eller fortolkningen af dette kapitel.

2. Ud over kravene i artikel 31.9 skal panelmedlemmerne have ekspertise i eller erfaring med lovgivning eller praksis vedrørende finansielle tjenesteydelser, hvilket kan omfatte regulering af finansielle institutioner, medmindre parterne aftaler andet.

3. Underudvalget anbefaler, at handelsudvalget opstiller en liste over mindst 15 personer, der opfylder kravene i stk. 2, og som er villige og i stand til at fungere som panelmedlemmer. Handelsudvalget opstiller en sådan liste senest et år efter datoen for denne aftales ikrafttræden. Listen skal bestå af tre dellister:

a) en delliste over personer udarbejdet efter forslag fra Den Europæiske Union

- b) en delliste over personer udarbejdet efter forslag fra Chile, og
 - c) en delliste over personer, som ikke er statsborgere i nogen af parterne, og som skal varetage formandshvervet i panelet.
4. Hver delliste skal bestå af mindst fem personer. Handelsudvalget sørger for, at listen altid omfatter dette minimum antal personer.
5. Med henblik på dette kapitel erstatter den liste, der er omhandlet i denne artikels stk. 3, efter dens opstilling den liste, der er opstillet i henhold til artikel 31.8, stk. 1.

KAPITEL 19

DIGITAL HANDEL

AFDELING A

GENERELLE BESTEMMELSER

ARTIKEL 19.1

Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på handel ved hjælp af elektroniske midler.
2. Dette kapitel finder ikke anvendelse på audiovisuelle tjenesteydelser.

ARTIKEL 19.2

Definitioner

1. Definitionerne i artikel 10.2 og 11.2 finder anvendelse på dette kapitel.

2. Med henblik på dette kapitel forstås ved:
- a) "forbruger": enhver fysisk person eller juridisk person, hvis fastsat i en parts love og forskrifter, der anvender eller anmoder om en offentlig telekommunikationstjeneste til formål, der ligger uden for dennes erhverv, forretning eller profession
 - b) "direkte markedsføringsmeddelelse": enhver form for kommerciel reklame, hvorved en fysisk eller juridisk person formidler markedsføringsmeddelelser direkte til slutbrugere via en offentlig telekommunikationstjeneste, og som minimum omfatter e-mail og tekst- og multimediebeskeder
 - c) "elektronisk autentificering": proces, som gør det muligt at bekræfte:
 - i) den elektroniske identifikation af en fysisk eller juridisk person, eller
 - ii) oprindelsen og integriteten af data i elektronisk form
 - d) "elektronisk segl": data i elektronisk form, der anvendes af en juridisk person, og som er vedhæftet eller logisk tilknyttet andre data i elektronisk form, og som sikrer oprindelsen og integriteten for disse andre data
 - e) "elektronisk signatur": data i elektronisk form, der er vedhæftet eller logisk tilknyttet andre data i elektronisk form, og som opfylder følgende krav:
 - i) den anvendes af en fysisk person til at samtykke om de data i elektronisk form, som den vedrører, og

- ii) den er knyttet til de data i elektronisk form, som den vedrører, således at en eventuel senere ændring af dataene i elektronisk form kan påvises
- f) "elektroniske tillidstjeneste": en elektronisk tjeneste, der består i generering, kontrol og validering af elektroniske signaturer, elektroniske segl, elektroniske tidsstempler, elektronisk registreret levering, webstedsautentifikation og certifikater relateret til denne tjeneste
- g) "slutbruger": enhver fysisk eller juridisk person, der anvender eller anmoder om en offentlig telekommunikationstjeneste, enten som forbruger eller, hvis fastsat i en parts love og forskrifter, til formål relateret til dennes erhverv, forretning eller profession
- h) "personoplysninger": personoplysninger som defineret i artikel 1.3, litra u), og
- i) "offentlig telekommunikationstjeneste": offentlig telekommunikationstjeneste som defineret i artikel 16.2, litra j).

ARTIKEL 19.3

Ret til at regulere

Parterne bekræfter på ny retten til inden for deres territorium at regulere med henblik på at nå legitime politiske mål, såsom beskyttelse af folkesundheden, sociale ydelser, uddannelse, sikkerhed, miljøet, herunder klimaændringer, den offentlige sædelighed, social- eller forbrugerbeskyttelse, beskyttelse af privatlivets fred og databeskyttelse eller fremme og beskyttelse af kulturel mangfoldighed.

ARTIKEL 19.4

Undtagelser

Intet i dette kapitel forhindrer parterne i at indføre eller opretholde foranstaltninger i overensstemmelse med artikel 18.11, 32.1 og 32.2 af almene hensyn, der er anført deri.

AFDELING B

DATASTRØMME OG BESKYTTELSE AF PERSONOPLYSNINGER

ARTIKEL 19.5

Grænseoverskridende datastrømme

Parterne er fast besluttet på at sikre grænseoverskridende datastrømme for at lette den digitale handel. Med henblik herpå må en part ikke begrænse grænseoverskridende datastrømme mellem parterne ved at:

- a) stille krav om anvendelse af databehandlingsfaciliteter eller netelementer på partens territorium til databehandling, herunder ved at kræve, at der anvendes databehandlingsfaciliteter eller netelementer, som er certificeret eller godkendt på partens territorium
- b) stille krav om datalokalisering på partens territorium med henblik på lagring eller behandling
- c) forbyde lagring eller behandling på den anden parts territorium, eller

- d) gøre grænseoverskridende overførsel af data betinget af anvendelse af databehandlingsfaciliteter eller netelementer på partens territorium eller af lokaliseringskrav på partens territorium.

ARTIKEL 19.6

Beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred

1. Parterne anerkender, at beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred er en grundlæggende rettighed, og at høje standarder i den henseende bidrager til at skabe tillid til den digitale økonomi og til udviklingen inden for handel.
2. Parterne kan indføre og opretholde de foranstaltninger, som de finder hensigtsmæssige for at sikre beskyttelsen af personoplysninger og privatlivets fred, herunder gennem vedtagelse og anvendelse af regler for grænseoverskridende overførsel af personoplysninger. Intet i denne aftale berører den beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred, som en parts foranstaltninger giver.

AFDELING C

SÆRLIGE BESTEMMELSER

ARTIKEL 19.7

Told på elektroniske overførsler

En part må ikke indføre told på elektroniske overførsler mellem en person fra denne part og en person fra den anden part.

ARTIKEL 19.8

Ingen forudgående tilladelse

1. En part må ikke kræve forudgående tilladelse alene med den begrundelse, at en tjeneste leveres online¹, eller indføre eller opretholde noget andet tilsvarende krav.
2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på telekommunikationstjenester, radio- og TV-spredningstjenester, spiltjenester, juridisk repræsentation eller tjenesteydelser leveret af notarer eller tilsvarende erhverv, i det omfang de indebærer en direkte og særlig forbindelse med udøvelsen af offentlig myndighed.

¹ En tjeneste leveres online, når den leveres ad elektronisk vej, og uden at personerne er til stede samtidig.

ARTIKEL 19.9

Indgåelse af kontrakter ad elektronisk vej

1. Parterne sikrer, at deres love og forskrifter tillader indgåelse af kontrakter ad elektronisk vej, og at de retlige forudsætninger for kontraktprocesser ikke skaber hindringer for anvendelsen af kontrakter, der indgås ad elektronisk vej, eller medfører, at sådanne kontrakter mister deres retsvirkning og gyldighed som følge af, at de er indgået ad elektronisk vej.
2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på:
 - a) radio- og TV-spredningstjenester, spiltjenester og juridisk repræsentation
 - b) tjenesteydelser leveret af notarer eller tilsvarende erhverv, der indebærer en direkte og særlig forbindelse med udøvelsen af offentlig myndighed, og
 - c) kontrakter, som skaber eller overdrager rettigheder til fast ejendom, kontrakter, der ifølge loven kræver medvirken af domstole, offentlige myndigheder eller erhverv, som udøver offentlig myndighed, kontrakter om kaution og sikkerhedsstillelse fra personer, der ikke handler som led i deres erhverv, forretning eller profession, og kontrakter, der henhører under familieretten eller arveretten.

ARTIKEL 19.10

Elektroniske tillidstjenester og elektronisk autentificering

1. Parterne må ikke afvise retsvirkningen eller antageligheden af en elektronisk tillidstjeneste eller en elektronisk autentificering som bevis i retslige eller administrative procedurer på det grundlag, at den er i elektronisk form.
2. Parterne ikke må indføre eller opretholde foranstaltninger, som:
 - a) forbyder parterne i en elektronisk transaktion indbyrdes at fastlægge den egnede metode til elektronisk autentificering for deres transaktion, eller
 - b) forhindrer parterne i en elektronisk transaktion i at få mulighed for at dokumentere over for de retslige eller administrative myndigheder, at deres elektroniske transaktion overholder alle lovkrav med hensyn til elektroniske tillidstjenester eller elektronisk autentificering.
3. Uanset stk. 2 kan en part for en bestemt kategori af elektroniske transaktioner kræve, at metoden til elektronisk autentificering eller den elektroniske tillidstjeneste:
 - a) er certificeret af en myndighed, der er akkrediteret i overensstemmelse med dens lovgivning, eller
 - b) opfylder visse præstationsnormer, som skal være objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende og kun vedrøre de særlige karakteristika ved den pågældende kategori af elektroniske transaktioner.

ARTIKEL 19.11

Forbrugertillid til internettet

1. Parterne anerkender vigtigheden af at øge forbrugernes tillid til digital handel. Parterne indfører eller opretholder hver især foranstaltninger til at sikre en effektiv beskyttelse af forbrugere, der foretager elektroniske handelstransaktioner, herunder foranstaltninger, der:
 - a) forbyder svigagtig og vildledende handelspraksis
 - b) kræver, at leverandører af varer og tjenesteydelser handler i god tro og overholder retfærdig handelspraksis, herunder gennem forbud mod at opkræve forbrugerne betaling for uønskede varer og tjenesteydelser
 - c) kræver, at leverandører af varer eller tjenesteydelser giver forbrugerne klare og detaljerede oplysninger om deres identitet og kontaktoplysninger¹ samt om varerne eller tjenesteydelserne, transaktionen og de gældende forbrugerrettigheder, og
 - d) giver forbrugerne klageadgang, for at de kan gøre deres rettigheder gældende, herunder retten til retsmidler, hvis varer eller tjenesteydelser betales og ikke leveres eller stilles til rådighed som aftalt.
2. Parterne anerkender vigtigheden af samarbejde mellem deres respektive nationale forbrugerbeskyttelsesorganer eller andre relevante organer om aktiviteter i relation til elektronisk handel for at øge forbrugernes tillid.

¹ Hvis der er tale om leverandører af formidlingstjenester, omfatter identitet og kontaktoplysninger også identitet og kontaktoplysninger for den faktiske leverandør af varen eller tjenesteydelserne.

ARTIKEL 19.12

Uanmodede direkte markedsføringsmeddelelser

1. Parterne sikrer, at slutbrugerne beskyttes effektivt mod uanmodede direkte markedsføringsmeddelelser.
2. Parterne indfører eller opretholder effektive foranstaltninger vedrørende uanmodede direkte markedsføringsmeddelelser, som:
 - a) kræver, at leverandører af uanmodede direkte markedsføringsmeddelelser sikrer, at modtagerne har mulighed for at hindre løbende modtagelse af sådanne meddelelser, eller
 - b) kræver godkendelse fra modtagerne af direkte markedsføringsmeddelelser jf. partens love og forskrifter.
3. Parterne sikrer, at direkte markedsføringsmeddelelser klart kan identificeres som sådan, tydeligt oplyser, på hvis vegne de er sendt, og indeholder de oplysninger, der er nødvendige for at sætte slutbrugerne i stand til gratis og til enhver tid at anmode om standsning.

ARTIKEL 19.13

Forbud mod obligatorisk videregivelse af eller adgang til kildekode

1. En part må ikke kræve videregivelse af eller adgang til kildekoden for software, som ejes af en fysisk eller juridisk person fra den anden part. Dette stykke finder ikke anvendelse på frivillig videregivelse eller indrømmelse af adgang til kildekoden på et kommercielt grundlag foretaget af en person fra den anden part, f.eks. i forbindelse med et offentligt udbud eller en frit forhandlet kontrakt. Intet i dette stykke forhindrer en person fra en part i at udstede licenser til sin software på free and open source-basis.
2. Det præciseres, at artikel 18.11, 32.1 og 32.2 kan finde anvendelse på foranstaltninger, som en part indfører eller opretholder i forbindelse med en certificeringsprocedure.
3. Intet i denne artikel berører:
 - a) en domstols, en forvaltningsdomstols eller en konkurrencemyndigheds krav om at afhjælpe en overtrædelse af konkurrencelovgivningen
 - b) beskyttelsen og håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder, eller
 - c) en parts ret til at træffe foranstaltninger i overensstemmelse med artikel 21.3.

ARTIKEL 19.14

Samarbejde om reguleringsmæssige spørgsmål for så vidt angår digital handel

1. Parterne samarbejder ved at udveksle oplysninger om deres respektive lovgivning og om gennemførelsen af denne lovgivning i forbindelse med reguleringsmæssige spørgsmål, der opstår som følge af digital handel, herunder:
 - a) anerkendelse og fremme af interoperable grænseoverskridende elektroniske tillids- og autentificeringstjenester
 - b) behandling af direkte markedsføringsmeddelelser
 - c) beskyttelse af forbrugerne online, og
 - d) andre reguleringsmæssige spørgsmål af relevans for udviklingen af digital handel.
2. Parterne opretholder en dialog baseret på den udveksling af oplysninger, der er omhandlet i stk. 1.
3. Denne artikel finder ikke anvendelse på en parts regler og foranstaltninger vedrørende beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred, herunder for grænseoverskridende videregivelse af personoplysninger.

ARTIKEL 19.15

Evaluering

Efter anmodning fra en af parterne evaluerer det i artikel 11.10 omhandlede Underudvalg om Tjenesteydelser og Investeringer gennemførelsen af dette kapitel, navnlig i lyset af relevante ændringer, der påvirker digital handel, og som kan opstå som følge af nye forretningsmodeller eller teknologier. Underudvalget om Tjenesteydelser og Investeringer aflægger rapport om sine resultater og kan fremsætte eventuelle nødvendige henstillinger til handelsudvalget.

KAPITEL 20

KAPITALBEVÆGELSER, BETALINGER OG OVERFØRSLER OG MIDLERTIDIGE BESKYTTELSESFORANSTALTNINGER

ARTIKEL 20.1

Mål og anvendelsesområde

Målet med dette kapitel er at muliggøre fri bevægelighed for kapital og betalinger i forbindelse med transaktioner, der liberaliseres i henhold til denne aftale¹.

ARTIKEL 20.2

Løbende konto

Uden at det berører de øvrige bestemmelser i denne aftale tillader parterne, at alle betalinger og overførsler for så vidt angår transaktioner på betalingsbalancens løbende poster, der er omfattet af denne aftale, kan foretages i frit konvertibel valuta og i overensstemmelse med artiklerne i overenskomsten om Den Internationale Valutafond, der blev vedtaget i Bretton Woods, New Hampshire, den 22. juli 1944.

¹ Det præciseres, at dette kapitel er omfattet af bilag 20.

ARTIKEL 20.3

Kapitalbevægelser

Med forbehold af andre bestemmelser i denne aftale og for så vidt angår transaktioner på kapitalposterne og de finansielle poster på betalingsbalancen, tillader parterne fri kapitalbevægelse med henblik på liberalisering af investeringer og andre transaktioner som omhandlet i kapitel 10, 11 og 18.

ARTIKEL 20.4

Anvendelse af love og forskrifter vedrørende kapitalbevægelser, betalinger og overførsler

1. Artikel 20.2 og 20.3 må ikke fortolkes således, at en part forhindres i at anvende sine egne love og forskrifter vedrørende:
 - a) konkurs, insolvens eller beskyttelse af kreditorrettigheder
 - b) udstedelse af eller handel med finansielle instrumenter, såsom værdipapirer, futures eller derivater
 - c) regnskabsaflæggelse for eller regnskabsføring af kapitalbevægelser, betalinger eller overførsler, hvis det er nødvendigt til støtte for de lovhåndhævende myndigheder eller finanstilsynsmyndighederne
 - d) strafbare handlinger, vildledende eller svigagtig praksis
 - e) sikring af efterlevelse af kendelser eller domme i retslige eller administrative procedurer, eller

f) social sikring, offentlige pensionsordninger eller obligatoriske opsparingsordninger.

2. De love og forskrifter, der henvises til i stk. 1, skal anvendes på en rimelig og ikkediskriminerende måde og ikke på en måde, der vil udgøre en skjult begrænsning af kapitalbevægelser, betalinger eller overførsler.

ARTIKEL 20.5

Midlertidige beskyttelsesforanstaltninger

I særlige tilfælde af alvorlige vanskeligheder for gennemførelsen af Den Europæiske Unions økonomiske og monetære union eller en risiko herfor kan Den Europæiske Union indføre eller opretholde beskyttelsesforanstaltninger med hensyn til kapitalbevægelser, betalinger eller overførsler for en periode på højst seks måneder. Disse foranstaltninger skal begrænses til det omfang, der er strengt nødvendigt.

ARTIKEL 20.6

Restriktioner i tilfælde af betalingsbalanceproblemer og udefra kommende finansielle vanskeligheder

1. Har en part alvorlige betalingsbalanceproblemer eller udefra kommende finansielle vanskeligheder eller en risiko herfor, kan den indføre eller opretholde restriktive foranstaltninger med hensyn til kapitalbevægelser, betalinger eller overførsler¹.

¹ Det præciseres, at alvorlige betalingsbalanceproblemer eller udefra kommende finansielle vanskeligheder eller en risiko herfor blandt andre faktorer kan være forårsaget af alvorlige vanskeligheder vedrørende penge- og valutapolitikker eller en risiko herfor.

2. De i denne artikels stk. 1 omhandlede foranstaltninger:
- a) skal være i overensstemmelse med artiklerne i overenskomsten om Den Internationale Valutafond, alt efter hvad der er relevant
 - b) må ikke være mere vidtrækkende, end hvad der er nødvendigt for at håndtere den situation, som er omhandlet i denne artikels stk. 1
 - c) skal være midlertidige og afskaffes gradvist, efterhånden som den i denne artikels stk. 1 omhandlede situation forbedres
 - d) skal undgå at forårsage unødvendig skade på den anden parts handelsmæssige, økonomiske og finansielle interesser, og
 - e) skal være ikkediskriminerende i forhold til tredjelande, der befinder sig i lignende situation.
3. I tilfælde af handel med varer kan hver part indføre eller opretholde restriktive foranstaltninger for at beskytte sin finansielle stilling over for udlandet eller sin betalingsbalance. Sådanne foranstaltninger skal være i overensstemmelse med GATT 1994 og forståelsen vedrørende betalingsbalancebestemmelserne i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel 1994.
4. I tilfælde af handel med tjenesteydelser kan hver part indføre eller opretholde restriktive foranstaltninger for at beskytte sin finansielle stilling over for udlandet eller sin betalingsbalance. Sådanne foranstaltninger skal være i overensstemmelse med artikel XII i GATS.
5. En part, der indfører eller opretholder de i stk. 1 og 2 omhandlede foranstaltninger, skal straks underrette den anden part herom.

6. Hvis der indføres eller opretholdes restriktive foranstaltninger i henhold til denne artikel, skal parterne straks afholde konsultationer i Underudvalget om Tjenesteydelser og Investeringer, medmindre sådanne konsultationer afholdes i andre fora, som begge parter er medlem af. Der skal ved konsultationerne foretages en vurdering af de betalingsbalanceproblemer eller udefra kommende finansielle vanskeligheder, der førte til de respektive foranstaltninger, bl.a. under hensyntagen til faktorer såsom:

- a) vanskelighedernes art og omfang
- b) det eksterne økonomiske og handelsmæssige miljø, og
- c) alternative afhjælpende foranstaltninger, der måtte forefindes.

7. Ved konsultationerne i henhold til stk. 6 undersøges de restriktive foranstaltningers forenelighed med stk. 1 og 2. Disse konsultationer skal være baseret på alle relevante resultater af statistisk eller faktisk art, der i givet fald forelægges af Den Internationale Valutafond ("IMF"), og deres konklusioner skal tage hensyn til IMF's vurdering af den pågældende parts betalingsbalancesituation og eksterne finansielle situation.

KAPITEL 21

OFFENTLIGE UDBUD

ARTIKEL 21.1

Definitioner

Med henblik på dette kapitel og bilag 21-A og 21-B forstås ved:

- a) "kommercielle varer eller tjenesteydelser": varer eller tjenesteydelser af en type, der generelt sælges eller udbydes til salg på det kommercielle marked til, og som sædvanligvis købes af, ikkestatslige købere til ikkestatslig brug
- b) "bygge- og anlægstjenesteydelse": en tjenesteydelse, der har til formål at udføre et bygge- eller anlægsarbejde ved et hvilket som helst middel, baseret på hovedgruppe 51 i CPC
- c) "elektronisk auktion": en iterativ proces, der involverer brug af elektroniske midler, således at leverandører kan præsentere nye priser eller nye værdier for kvantificerbare, ikkeprismæssige elementer i tilbuddet i tilknytning til evalueringskriterierne eller begge dele, og som fører til tilbuddenes klassificering eller fornyede klassificering
- d) "på skrift" eller "skriftligt": ethvert udtryk i ord eller tal, der kan læses, gengives og senere videreformidles; sådanne udtryk kan omfatte elektronisk fremsendte og lagrede oplysninger

- e) "udbud med forhandling": en udbudsprocedure, hvorved den ordregivende enhed kontakter en eller flere leverandører efter eget valg
- f) "foranstaltning": enhver lov, forskrift, procedure, administrativ vejledning eller praksis eller en ordregivende enheds handlinger i forbindelse med de omfattede udbud
- g) "leverandørliste": en liste over leverandører, som en ordregivende enhed har fastslået opfylder betingelserne for optagelse på den pågældende liste, og som den ordregivende enhed agter at anvende mere end en gang
- h) "bekendtgørelse om påtænkt udbud": en bekendtgørelse offentliggjort af en ordregivende enhed, som opfordrer interesserede leverandører til at indsende en anmodning om deltagelse, et tilbud eller begge dele
- i) "kompensationskøb": betingelser eller tiltag, der fremmer lokal udvikling eller forbedrer en parts betalingsbalancesituation, såsom anvendelse af indenlandsk indhold, tildeling af licens på teknologi, investeringer, modkøb og en lignende handling eller betingelse
- j) "åbent udbud": en udbudsprocedure, hvorved allerede interesserede leverandører kan afgive tilbud
- k) "ordregivende enhed": en enhed, der er omfattet i medfør af afdeling A, B eller C i bilag 21-A eller 21-B
- l) "kvalificeret leverandør": en leverandør, som en ordregivende enhed anerkender har opfyldt betingelserne for deltagelse
- m) "begrænset udbud": en udbudsprocedure, hvor den ordregivende enhed kun opfordrer kvalificerede leverandører til at afgive tilbud

- n) "tjenesteydelser": omfatter tjenesteydelser inden for bygge- og anlægsvirksomhed, medmindre andet er angivet
- o) "standard": et dokument, der er godkendt af et anerkendt organ, og som muliggør konstant og gentagen anvendelse, regler, retningslinjer eller karakteristika for varer eller tjenesteydelser eller de dermed forbundne processer og produktionsmetoder, hvis overholdelse ikke er obligatorisk; det kan også omfatte eller udelukkende fastsætte de krav til terminologi, symboler, emballering, mærkning eller etikettering, som en vare, tjenesteydelse, produktionsproces eller produktionsmetode skal opfylde
- p) "leverandør": en person eller gruppe af personer, der leverer eller kan levere varer eller tjenesteydelser, og
- q) "teknisk specifikation": et krav i udbuddet:
- i) som fastsætter karakteristikaene for:
 - A) varer, der skal indkøbes, herunder kvalitet, præstation, sikkerhed og dimensioner eller processerne og metoderne for produktion heraf, eller
 - B) tjenesteydelser, der skal indkøbes, herunder kvalitet, præstation og sikkerhed eller processerne eller metoderne for levering heraf, eller
 - ii) som vedrører kravene til terminologi, symboler, emballering, mærkning eller etikettering, således som de finder anvendelse på en vare eller tjenesteydelse.

ARTIKEL 21.2

Anvendelsesområde og dækning

1. Dette kapitel finder anvendelse på alle foranstaltninger vedrørende et omfattende udbud, uanset om det helt eller delvist gennemføres elektronisk.
2. Med henblik på dette kapitel skal der ved "omfattede udbud" forstås udbud til statslig brug:
 - a) af en vare, en tjenesteydelse eller enhver kombination heraf:
 - i) som anført i bilag 21-A eller 21-B, og
 - ii) som ikke indkøbes med henblik på kommercielt salg eller videresalg eller til brug i forbindelse med produktion eller levering af en vare eller en tjenesteydelse til kommercielt salg eller videresalg
 - b) foretaget på basis af enhver form for kontrakt, herunder køb, leasing eller leje med eller uden forkøbsret
 - c) hvis værdi som anslået i henhold til denne artikels stk. 6 til 8 er lig med eller overstiger den relevante tærskelværdi, der er specificeret i bilag 21-A eller 21-B, på tidspunktet for offentliggørelsen af en bekendtgørelse i henhold til artikel 21.6
 - d) foretaget af en ordregivende enhed, og

- e) som ikke på anden vis er udelukket fra at være omfattet i henhold til denne artikels stk. 3 eller til bilag 21-A eller 21-B.
3. Medmindre andet er anført i bilag 21-A eller 21-B, finder dette kapitel ikke anvendelse på:
- a) erhvervelse eller leje af jord, eksisterende bygninger eller anden fast ejendom eller rettigheder hertil
 - b) ikkekontraktbaserede aftaler eller enhver form for bistand, som en part yder, herunder kooperative aftaler, tilskud, lån, subsidier, kapitalindskud, garantier og skatteincitamerter
 - c) indkøb eller erhvervelse af finansformidler- og depottjenesteydelser, likvidations- og forvaltningstjenesteydelser for regulerede finansielle institutioner eller tjenesteydelser i forbindelse med salg, indfrielse og distribution af offentlig gæld, herunder lån og statsobligationer, gældsbeviser og andre værdipapirer
 - d) offentlige ansættelseskontrakter
 - e) udbud, der foretages:
 - i) med det specifikke formål at yde international bistand, herunder udviklingsbistand
 - ii) inden for rammerne af den særlige procedure eller betingelse, der gælder for en international aftale vedrørende udstationering af tropper eller vedrørende de undertegnende landes fælles gennemførelse af et projekt, eller

iii) i henhold til den særlige procedure eller betingelse, der gælder for en international organisation eller en organisation finansieret gennem internationale tilskud, lån eller andre former for bistand, når den gældende procedure eller betingelse ville være uforenelig med dette kapitel, eller

f) finansielle tjenesteydelser.

4. Dette kapitel finder anvendelse på alle udbud, der er omfattet af bilag 21-A eller 21-B, hvor hver parts forpligtelser er fastsat som følger:

a) i afdeling A i bilag 21-A og 21-B, de centrale statslige enheder, hvis udbud er omfattet af dette kapitel

b) i afdeling B i bilag 21-A og 21-B, de decentrale statslige enheder, hvis udbud er omfattet af dette kapitel

c) i afdeling C i bilag 21-A og 21-B, alle andre enheder, hvis udbud er omfattet af dette kapitel

d) i afdeling D i bilag 21-A og 21-B, de varer, der er omfattet af dette kapitel

e) i afdeling E i bilag 21-A og 21-B, de tjenesteydelser, der er omfattet af dette kapitel, bortset fra bygge- og anlægstjenesteydelser

f) i afdeling F i bilag 21-A og 21-B, de bygge- og anlægstjenesteydelser, der er omfattet af dette kapitel

g) i afdeling G i bilag 21-A og 21-B, de koncessioner på offentlige bygge- og anlægsarbejder, der er omfattet af dette kapitel

- h) i afdeling H i bilag 21-A og 21-B, generelle bemærkninger
- i) i afdeling I i bilag 21-A og 21-B, de medier, hvori parten offentliggør sine udbudsbekendtgørelser, bekendtgørelser om indgåede kontrakter og andre oplysninger vedrørende dens system for offentlige udbud som fastsat i dette kapitel
- j) i afdeling J i bilag 21-B, den omregningskurs, der skal anvendes for tærskelværdierne.

5. Hvis en ordregivende enhed i forbindelse med de omfattede udbud kræver, at personer, der ikke er omfattet af bilag 21-A eller 21-B, skal foretage udbuddene i overensstemmelse med særlige krav, finder artikel 21.4 med de fornødne ændringer anvendelse på sådanne krav.

6. Ved vurdering af værdien af et udbud med henblik på at konstatere, om der er tale om et omfattet udbud:

- a) må den ordregivende enhed ikke opdele udbuddet i særskilte udbud eller vælge eller anvende en særlig beregningsmetode til at vurdere et udbuds værdi med den hensigt helt eller delvis at udelukke det fra anvendelsen af dette kapitel, og
- b) skal den ordregivende enhed inkludere den højeste anslåede samlede værdi af udbuddet over den samlede varighed, uanset om kontrakten tildeles en eller flere leverandører, under hensyntagen til alle former for aflønning, herunder:
 - i) præmier, honorarer, provisioner og rente, og
 - ii) den samlede værdi af optioner, hvis udbuddet giver mulighed for sådanne optioner.

7. Fører et individuelt krav i et udbud til indgåelse af mere end én kontrakt eller til, at der indgås kontrakter i separate dele ("tilbagevendende kontrakter"), baseres beregningen af den højeste anslåede samlede værdi på:

- a) værdien af tilbagevendende kontrakter for samme type varer eller tjenesteydelser, som er tildelt inden for de seneste 12 måneder eller i den ordregivende enheds foregående regnskabsår, om muligt justeret for at tage højde for forventede ændringer i mængden eller værdien af den vare eller tjenesteydelse, der indkøbes, i de efterfølgende 12 måneder, eller
- b) den anslåede værdi af tilbagevendende kontrakter for samme type varer eller tjenesteydelser, der tildeles inden for 12 måneder efter tildelingen af den oprindelige kontrakt eller i den ordregivende enheds regnskabsår.

8. I tilfælde af udbud i form af leasing eller leje af varer eller tjenesteydelser eller udbud, hvor den samlede pris ikke er specificeret, er grundlaget for værdiansættelsen:

- a) i tilfælde af tidsbegrænsede kontrakter:
 - i) den samlede anslåede maksimumværdi for hele kontraktens løbetid, hvis kontraktens løbetid er 12 måneder eller derunder,
 - ii) den samlede anslåede maksimumværdi inklusive en eventuel anslået restværdi, hvis kontraktens løbetid overstiger 12 måneder
- b) i tilfælde af tidsubegrænsede kontrakter den anslåede månedlige rate multipliceret med 48
- c) hvis det ikke er sikkert, om kontrakten bliver tidsbegrænset, finder litra b) anvendelse.

ARTIKEL 21.3

Sikkerhed og generelle undtagelser

1. Intet i dette kapitel må fortolkes således, at en part forhindres i at træffe foranstaltninger eller i at undlade at give oplysninger, som den anser for nødvendigt af hensyn til beskyttelsen af dens vitale sikkerhedsinteresser i forbindelse med udbud vedrørende våben, ammunition eller krigsmateriel eller udbud, der er uomgængeligt nødvendige for den nationale sikkerhed eller det nationale forsvar.
2. Forudsat at sådanne foranstaltninger ikke anvendes på en måde, der udgør et middel til vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling mellem parter, hvor de samme forhold gør sig gældende, eller en skjult begrænsning af den internationale handel, må intet i dette kapitel fortolkes således, at en part forhindres i at indføre eller håndhæve foranstaltninger:
 - a) som er nødvendige for at beskytte den offentlige moral, orden eller sikkerhed
 - b) som er nødvendige for at beskytte menneskers, dyrs eller planters liv eller sundhed
 - c) som er nødvendige for at beskytte intellektuel ejendomsret, eller
 - d) som vedrører varer og tjenesteydelser fremstillet af personer med handicap, af filantropiske institutioner eller ved fængselsarbejde.
3. Parterne er enige om, at stk. 2, litra b), omfatter miljøforanstaltninger, som er nødvendige for at beskytte menneskers, dyrs eller planters liv og sundhed.

ARTIKEL 21.4

Generelle principper

Ikkeforskelsbehandling

1. Med hensyn til enhver foranstaltning vedrørende de omfattede udbud indrømmer hver part, herunder dens ordregivende enheder, varer og tjenesteydelser fra den anden part og leverandører fra den anden part, der tilbyder varer eller tjenesteydelser fra en af parterne, straks og betingelsesløst en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, parten, herunder dens ordregivende enheder, indrømmer sine egne varer, tjenesteydelser og leverandører.
2. Med hensyn til enhver foranstaltning vedrørende de omfattede udbud må en part, herunder dens ordregivende enheder, ikke:
 - a) behandle en lokalt etableret leverandør mindre gunstigt end en anden lokalt etableret leverandør på grundlag af graden af udenlandsk tilhørsforhold eller ejerskab, eller
 - b) diskriminere mod en lokalt etableret leverandør på grundlag af, at de varer eller tjenesteydelser, der tilbydes af denne leverandør til et givet udbud, er varer eller tjenesteydelser fra den anden part.

Anvendelse af elektroniske midler

3. Parterne sikrer, at al kommunikation og informationsudveksling i forbindelse med de omfattede udbud foregår ved hjælp af elektroniske midler, herunder ved offentliggørelse af oplysninger om udbud, bekendtgørelser og udbudsmateriale samt ved modtagelsen af tilbud. Når en ordregivende enhed gennemfører de omfattede udbud ved hjælp af elektroniske midler, skal den:
- a) sikre, at udbuddet gennemføres under anvendelse af informationsteknologisystemer og software, herunder sådanne, som vedrører autentificering og kryptering af oplysninger, som er alment tilgængelige og interoperable med andre alment tilgængelige informationsteknologisystemer og anden tilgængelig software
 - b) indføre og opretholde mekanismer, der sikrer integriteten af anmodninger om deltagelse og tilbud, herunder fastsættelsen af tidspunktet for modtagelsen heraf og forebyggelse af uretmæssig adgang, og
 - c) anvende elektroniske informations- og kommunikationsmidler til offentliggørelse af bekendtgørelser og udbudsmateriale i forbindelse med udbudsprocedurer og i videst muligt omfang til afgivelse af tilbud.

Gennemførelse af udbud

4. En ordregivende enhed gennemfører de omfattede udbud på en gennemsigtig og upartisk måde, som:
- a) er forenelig med dette kapitel og under anvendelse af metoder såsom åbent udbud, begrænset udbud og udbud med forhandling, og

- b) forhindrer interessekonflikter og forebygger korrupsion i overensstemmelse med relevante love.

Oprindelsesregler

5. Med henblik på offentlige udbud, der er omfattet af dette kapitel, må en part ikke anvende oprindelsesregler på varer, der importeres fra den anden part, som afviger fra de oprindelsesregler, som den pågældende part anvender i den normale handel på import af de samme varer.

Kompensationskøb

6. Hvad angår de omfattede udbud må en part, herunder dens ordregivende enheder, ikke på noget som helst stadie af en udbudsprocedure søge, tage hensyn til, indføre eller gennemtvinge nogen form for kompensationskøb.

Foranstaltninger, der ikke specifikt vedrører udbud

7. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse på told eller andre afgifter, der pålægges ved eller i forbindelse med import af varer, metoden til opkrævning af sådan told og sådanne afgifter, andre importforskrifter eller -formaliteter og foranstaltninger, der påvirker handelen med tjenesteydelser, undtagen foranstaltninger vedrørende omfattede udbud.

Foranstaltninger til bekæmpelse af korruption

8. Hver part sikrer, at den har indført passende foranstaltninger til bekæmpelse og forebyggelse af korruption i forbindelse med dens offentlige udbud. Sådanne foranstaltninger kan omfatte procedurer, hvorved man kan udelukke leverandører, der – som fastslået ved endelig afgørelse af retsmyndighederne i en part – har deltaget i bestikkelse, svig eller andre ulovlige aktiviteter i forbindelse med offentlige udbud på den pågældende parts territorium, fra at deltage i disse udbud, enten på ubestemt tid eller i en nærmere angivet periode. Hver part sørger også for at have indført politikker og procedurer til så vidt muligt at eliminere eller håndtere potentielle interessekonflikter hos personer, der beskæftiger sig med eller har indflydelse på offentlige udbud.

ARTIKEL 21.5

Oplysninger om udbudssystemet

1. Hver part skal:
 - a) straks offentliggøre alle love, forskrifter, retsafgørelser, alment gældende administrative afgørelser, standardbestemmelser i kontrakter, der er påbudt i medfør af love eller forskrifter, og som med henvisning er inkorporeret i bekendtgørelser eller udbudsmateriale og procedurer i forbindelse med omfattede udbud samt eventuelle ændringer heraf, i de relevante officielt udpegede elektroniske eller trykte medier på nationalt niveau, som skal offentliggøres bredt og til stadighed være let tilgængelige for offentligheden, og
 - b) på anmodning give en redegørelse herfor til den anden part.

2. Afdeling I i henholdsvis bilag 21-A og 21-B indeholder en liste over:
- a) de elektroniske eller trykte medier, hvori den pågældende part offentliggør de oplysninger, der er angivet i stk. 1
 - b) de elektroniske eller trykte medier, hvori den pågældende part offentliggør de bekendtgørelser, der kræves i henhold til artikel 21.6, artikel 21.8, stk. 9, og artikel 21.17, stk. 2, og
 - c) adressen på det eller de websteder, hvor den pågældende part offentliggør:
 - i) sine udbudsstatistikker i henhold til artikel 21.17, stk. 4, eller
 - ii) sine bekendtgørelser vedrørende kontrakter tildelt i henhold til artikel 21.17, stk. 5.
3. Parterne giver straks det i artikel 21.21 omhandlede underudvalg meddelelse om enhver ændring af de oplysninger, de hver især har angivet i afdeling I i henholdsvis bilag 21-A og 21-B.

ARTIKEL 21.6

Bekendtgørelser

Bekendtgørelse om påtænkt udbud

1. I forbindelse med hvert omfattet udbud skal den ordregivende enhed offentliggøre en bekendtgørelse om påtænkt udbud, undtagen under de omstændigheder, der er fastsat i artikel 21.14.

2. Medmindre andet er bestemt i dette kapitel, skal en bekendtgørelse om påtænkt udbud indeholde følgende:

- a) den ordregivende enheds navn og adresse samt andre oplysninger, der er nødvendige for at kontakte den ordregivende enhed og indhente alle relevante dokumenter vedrørende udbuddet samt eventuelle omkostninger og betalingsvilkår
- b) en beskrivelse af udbuddet, herunder arten og mængden af varer eller tjenesteydelser, der skal indkøbes, eller, hvis mængden ikke kendes, den skønnede mængde
- c) i tilfælde af tilbagevendende kontrakter, eventuelt et skøn over tidsplanen for efterfølgende bekendtgørelser om påtænkt udbud
- d) en beskrivelse af eventuelle optioner
- e) fristen for levering af varerne eller tjenesteydelserne eller kontraktens varighed
- f) den udbudsmetode, der vil blive anvendt, og hvorvidt den indebærer forhandling eller elektronisk auktion
- g) hvis det er relevant, adressen og sidste frist for indsendelse af anmodninger om deltagelse i udbudsproceduren
- h) adressen og sidste frist for afgivelse af tilbud

- i) det eller de sprog, hvorpå tilbuddene eller anmodningerne om deltagelse kan indgives, hvis de kan indgives på et andet sprog end den pågældende ordregivende enheds parts officielle sprog
- j) en liste over og en kort beskrivelse af eventuelle betingelser for leverandørers deltagelse, herunder eventuelle krav om specifikke dokumenter eller certifikater, som leverandørerne skal fremlægge i forbindelse hermed, medmindre sådanne krav er indeholdt i det udbudsmateriale, der stilles til rådighed for alle interesserede leverandører samtidig med bekendtgørelsen om påtænkt udbud
- k) hvis den ordregivende enhed i medfør af artikel 21.8, stk. 5, har til hensigt at udvælge et begrænset antal kvalificerede leverandører, der opfordres til at afgive tilbud, de kriterier, der vil blive anvendt for at udvælge disse, og antallet af leverandører, der vil kunne afgive tilbud, og
- l) angivelse af, at udbuddet er omfattet af dette kapitel.

Bekendtgørelsesresumé

3. En ordregivende enhed offentliggør i forbindelse med hvert påtænkt udbud et lettilgængeligt resumé af bekendtgørelsen på et af WTO's officielle sprog¹ samtidig med offentliggørelsen af bekendtgørelsen om påtænkt udbud. Resuméet af bekendtgørelsen skal mindst indeholde oplysninger om følgende:

- a) genstanden for udbuddet

¹ Det præciseres, at WTO's officielle sprog er engelsk, spansk og fransk.

- b) sidste frist for afgivelse af tilbud eller en eventuel sidste frist for at indgive anmodninger om deltagelse i udbuddet eller optagelse på en leverandørliste, og
- c) den adresse, hvorfra der kan anmodes om dokumenter vedrørende udbuddet.

Bekendtgørelse om planlagt udbud

4. Ordregivende enheder opfordres til så tidligt som muligt i hvert regnskabsår at offentliggøre en bekendtgørelse om deres fremtidige udbudsplaner ("bekendtgørelse om planlagt udbud"). Bekendtgørelsen om planlagt udbud skal indeholde genstanden for udbuddet og den planlagte dato for offentliggørelsen af bekendtgørelsen om påtænkt udbud.

5. En ordregivende enhed, der er omfattet af afdeling B eller C i bilag 21-A eller 21-B, kan anvende en bekendtgørelse om planlagt udbud i stedet for en bekendtgørelse om påtænkt udbud, forudsat at bekendtgørelsen om planlagt udbud indeholder så mange af oplysningerne i denne artikels stk. 2, som er tilgængelige for enheden, og en bemærkning om, at interesserede leverandører over for den ordregivende enhed skal give udtryk for deres interesse i udbuddet.

Fælles regler for bekendtgørelser

6. Bekendtgørelsen om påtænkt udbud, resuméet af bekendtgørelsen og bekendtgørelsen om planlagt udbud skal være direkte tilgængelige ved hjælp af gratis elektroniske midler via et enkelt adgangspunkt på internettet. Endvidere kan bekendtgørelserne også offentliggøres ved hjælp af passende trykte medier, som skal offentliggøres bredt og til stadighed være let tilgængelige for offentligheden mindst indtil udløbet af den frist, der er angivet i bekendtgørelsen.

Parterne angiver de relevante trykte og elektroniske medier i afdeling I i henholdsvis bilag 21-A og 21-B.

7. Uanset kravene i stk. 6 om, at bekendtgørelser om påtænkte udbud, resuméer af bekendtgørelser og bekendtgørelser om planlagde udbud skal være tilgængelige ad elektronisk vej, vederlagsfrit og via et enkelt adgangspunkt, skal Chile fra datoen for denne aftales ikrafttræden og i en overgangsperiode på tre år, indtil det enkelte adgangspunkt er fuldt operationelt, oprette et gateway-sted som et midlertidigt alternativ til et enkelt adgangspunkt, som bør kunne tilgås gratis og indeholde links til de platforme eller websteder, hvor bekendtgørelserne offentliggøres.

Gateway-stedet skal indeholde links til højst fire websteder:

- a) *Mercado público*
- b) *Ministerio de Obras Públicas*
- c) *Dirección General de Concesiones*, og
- d) *Diario Oficial*.

8. Parterne gennemfører en regelmæssig evaluering af denne artikels stk. 7, herunder drøftelse i det underudvalg, der er omhandlet i artikel 21.21, navnlig af status for gennemførelsen af det enkelte adgangspunkt.

ARTIKEL 21.7

Betingelser for deltagelse

1. En ordregivende enhed skal begrænse betingelserne for deltagelse i et udbud til de betingelser, der er væsentlige for at sikre, at en leverandør har juridisk og finansiell kapacitet samt de kommercielle og tekniske evner til at påtage sig det relevante udbud.
2. Ved fastlæggelsen af betingelserne for deltagelse:
 - a) må en ordregivende enhed ikke stille som betingelse, at en leverandør for at kunne deltage i et udbud tidligere skal have fået tildelt en eller flere kontrakter af en ordregivende enhed i en part
 - b) kan en ordregivende enhed kræve relevant forudgående erfaring, som er væsentlig for at opfylde kravene i forbindelse med udbuddet, og
 - c) må en ordregivende enhed ikke kræve forudgående erfaring på partens territorium som en betingelse for udbuddet.
3. En ordregivende enhed skal ved vurderingen af, om en leverandør opfylder betingelserne for deltagelse:
 - a) evaluere en leverandørs finansielle kapacitet og kommercielle og tekniske evner på grundlag af leverandørens forretningsaktiviteter både inden for og uden for den ordregivende enheds parts territorium, og

b) basere sin evaluering på de betingelser, som den ordregivende enhed på forhånd har specificeret i bekendtgørelser eller udbudsmateriale.

4. Hvis der foreligger dokumentation, og forudsat at der ikke gøres brug af dette stykke på en måde, der udgør en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling af parterne, kan en part, herunder dens ordregivende enheder, udelukke en leverandør under henvisning til:

a) konkurs

b) urigtige erklæringer

c) betydelige eller vedvarende manglende resultater i forbindelse med væsentlige krav eller forpligtelser i medfør af en eller flere tidligere kontrakter

d) endelige domme for alvorlige forbrydelser eller andre alvorlige lovovertrædelser

e) alvorlige forsømmelser begået i forbindelse med udøvelsen af erhvervet eller handlinger eller undladelser, der påvirker leverandørens kommercielle integritet negativt, eller

f) manglende indbetaling af skatter og afgifter.

ARTIKEL 21.8

Kvalifikationskrav til leverandører

Registreringssystemer og kvalifikationsprocedurer

1. En part, herunder dens ordregivende enheder, kan føre et registreringssystem, hvor interesserede leverandører skal registrere sig og afgive visse oplysninger. I så fald sikrer parten, at interesserede leverandører har adgang til oplysninger om registreringssystemet ad elektronisk vej, og at de til enhver tid kan anmode om registrering. Den kompetente myndighed underretter dem inden for en rimelig frist om beslutningen om at imødekomme eller afvise anmodningen. Hvis anmodningen afvises, skal beslutningen være behørigt begrundet.

2. Hver part sikrer, at:

- a) at dens ordregivende enheder bestræber sig på at minimere forskellene mellem deres kvalifikationsprocedurer, og
- b) at ordregivende enheder, der fører registreringssystemer, bestræber sig på at minimere forskellene mellem disse systemer.

3. En part, herunder dens ordregivende enheder, må ikke indføre og anvende registreringssystemer eller kvalifikationsprocedurer, der har til formål eller virkning at skabe unødige hindringer for deltagelse af den anden parts leverandører i sine udbud.

Begrænset udbud

4. Har en ordregivende enhed til hensigt at anvende begrænset udbud, skal den:
 - a) i bekendtgørelsen om påtænkt udbud medtage mindst de oplysninger, der er angivet i artikel 21.6, stk. 2, litra a), b), f), g), j), k) og l), og opfordre leverandørerne til at indgive en anmodning om deltagelse, og
 - b) ved begyndelsen af fristen for afgivelse af tilbud formidle mindst de oplysninger, der er angivet i artikel 21.6, stk. 2, litra c), d), e), h) og i), til de kvalificerede leverandører, som underrettes i henhold til artikel 21.12, stk. 3, litra b).
5. En ordregivende enhed skal give alle kvalificerede leverandører mulighed for at deltage i et givet udbud, medmindre den i bekendtgørelsen om påtænkt udbud angiver en begrænsning i antallet af leverandører, der vil kunne afgive tilbud, og kriterierne eller begrundelsen for udvælgelse af det begrænsede antal leverandører. En opfordring til at afgive tilbud rettes til det antal leverandører, der er nødvendigt for at sikre konkurrence.
6. Er udbudsmaterialet ikke gjort offentligt tilgængeligt fra datoen for offentliggørelsen af den i stk. 4 omhandlede bekendtgørelse, skal den ordregivende enhed sikre, at de pågældende dokumenter gøres tilgængelige samtidigt for alle kvalificerede leverandører, der er udvalgt i overensstemmelse med stk. 5.

Leverandørliste

7. En ordregivende enhed kan føre en leverandørliste, forudsat at en bekendtgørelse, hvormed interesserede leverandører opfordres til at anmode om optagelse på listen,

- a) offentliggøres en gang om året, og
- b) hvis den offentliggøres elektronisk, gøres løbende tilgængelig i det relevante medie, der er anført i afdeling I i bilag 21-A og 21-B.

8. Den i stk. 7 omtalte bekendtgørelse skal indeholde:

- a) en beskrivelse af de varer eller tjenesteydelser eller kategorier heraf, for hvilke listen eventuelt vil blive anvendt
- b) de betingelser for deltagelse, som leverandørerne skal opfylde for at kunne blive optaget på listen, og de metoder, den ordregivende enhed vil anvende for at kontrollere, om en leverandør opfylder betingelserne
- c) den ordregivende enheds navn og adresse samt andre oplysninger, der er nødvendige for at kontakte enheden og indhente al relevant dokumentation vedrørende listen
- d) listens gyldighedsperiode og den måde, hvorpå den vil blive fornyet eller bragt til ophør, eller, hvis gyldighedsperioden ikke er angivet, den metode, hvorved det vil blive bekendtgjort, at anvendelsen af listen er bragt til ophør, og
- e) angivelse af, at listen kan blive anvendt ved udbud, der er omfattet af dette kapitel.

9. Er en leverandørliste gyldig i tre år eller mindre, kan en ordregivende enhed, uanset stk. 7, nøjes med at offentliggøre den i stk. 7 omhandlede bekendtgørelse én gang i begyndelsen af listens gyldighedsperiode, forudsat:

- a) at listens gyldighedsperiode anføres i bekendtgørelsen, og det anføres, at der ikke vil blive offentliggjort yderligere bekendtgørelser, og
- b) at bekendtgørelsen offentliggøres elektronisk og er løbende tilgængelig i hele listens gyldighedsperiode.

10. En ordregivende enhed skal give leverandører mulighed for på et hvilket som helst tidspunkt at ansøge om at blive optaget på leverandørlisten og skal indskrive alle kvalificerede leverandører på listen inden for en rimelig frist.

11. Indgiver en leverandør, som ikke er optaget på leverandørlisten, en anmodning inden for fristen i artikel 21.12, stk. 2, om at deltage i et udbud, som er baseret på en leverandørliste, samt alle nødvendige dokumenter, skal den ordregivende enhed behandle anmodningen. Den ordregivende enhed må ikke udelukke leverandører fra at komme i betragtning til udbuddet med den begrundelse, at enheden ikke har tilstrækkelig tid til at behandle anmodningen, medmindre enheden i særlige tilfælde som følge af udbuddets komplekse karakter ikke er i stand til at afslutte behandlingen af anmodningen inden for den frist, der er fastsat for afgivelse af tilbud.

Enheder i afdeling B og C i bilag 21-A eller 21-B

12. En ordregivende enhed, der er omfattet af afdeling B eller C i bilag 21-A eller 21-B, kan lade en bekendtgørelse, hvori leverandører opfordres til at ansøge om optagelse på leverandørlisten, træde i stedet for en bekendtgørelse om påtænkt udbud, forudsat:

- a) at bekendtgørelsen offentliggøres i overensstemmelse med denne artikels stk. 7 og omfatter de oplysninger, der kræves i denne artikels stk. 8, så mange som muligt af de oplysninger, der kræves i artikel 21.6, stk. 2, som er tilgængelige, og en erklæring om, at bekendtgørelsen udgør en bekendtgørelse om påtænkt udbud, eller om, at kun leverandører på leverandørlisten vil få yderligere besked om udbud, der er omfattet af leverandørlisten, og
- b) at enheden straks giver leverandører, som har udtrykt interesse i et bestemt udbud over for enheden, tilstrækkelige oplysninger til, at de kan vurdere, hvorvidt de er interesserede i udbuddet, herunder alle de resterende oplysninger, der kræves i henhold til artikel 21.6, stk. 2, i det omfang sådanne oplysninger foreligger.

13. En ordregivende enhed, der er omfattet af afdeling B eller C i bilag 21-A eller 21-B, kan give en leverandør, der har ansøgt om optagelse på leverandørlisten i overensstemmelse med denne artikels stk. 10, mulighed for at afgive tilbud i forbindelse med et bestemt udbud, hvis den ordregivende enhed har tilstrækkelig tid til at undersøge, om leverandøren opfylder betingelserne for deltagelse.

Oplysninger om en ordregivende enheds beslutninger

14. En ordregivende enhed underretter straks enhver leverandør, der indgiver en anmodning om deltagelse i et udbud eller en ansøgning om optagelse på en leverandørliste, om den ordregivende enheds beslutning med hensyn til anmodningen eller ansøgningen.

15. Afviser en ordregivende enhed at efterkomme en leverandørs anmodning om at deltage i et udbud eller ansøgning om optagelse på en leverandørliste, ophører en ordregivende enhed med at anerkende en leverandør som kvalificeret eller fjerner den ordregivende enhed en leverandør fra en leverandørliste, skal enheden straks underrette leverandøren og på leverandørens anmodning straks sende en skriftlig begrundelse for sin beslutning.

ARTIKEL 21.9

Tekniske specifikationer

1. En ordregivende enhed må ikke udarbejde, vedtage eller anvende tekniske specifikationer eller indføre en overensstemmelsesvurderingsprocedure, som har til formål eller virkning at skabe unødvendige hindringer for den internationale handel.
2. Ved fastsættelsen af de tekniske specifikationer for de varer eller tjenesteydelser, der er omfattet af udbuddet, skal den ordregivende enhed i givet fald:
 - a) i højere grad anføre de tekniske specifikationer som krav til ydeevne og funktion end som konstruktionsmæssige eller beskrivende egenskaber, og
 - b) basere de tekniske specifikationer på internationale standarder, hvis sådanne forefindes, eller hvis det ikke er tilfældet, på nationale tekniske forskrifter, anerkendte nationale standarder eller byggeforskrifter, hvis sådanne internationale standarder ikke findes.

3. Anvendes der konstruktionsmæssige eller beskrivende egenskaber i forbindelse med de tekniske specifikationer, bør den ordregivende enhed angive, at der vil blive taget hensyn til tilbud baseret på tilsvarende varer eller tjenesteydelser, som påviseligt opfylder kravene i udbuddet, ved at anvende udtryk som "eller tilsvarende" i udbudsmaterialet.
4. En ordregivende enhed må ikke stille krav om tekniske specifikationer, der kræver eller henviser til et bestemt varemærke eller handelsnavn, patent, ophavsret, design eller type eller en bestemt oprindelse, producent eller leverandør, medmindre der ikke findes nogen anden tilstrækkelig nøjagtig eller forståelig måde at beskrive udbudskravene på, og forudsat at enheden i sådanne tilfælde anvender udtryk som "eller tilsvarende" i udbudsmaterialet.
5. En ordregivende enhed må ikke på en måde, der kan have til følge at forhindre konkurrence, søge eller modtage rådgivning, der kan anvendes til at udarbejde eller vedtage en teknisk specifikation til et bestemt udbud, fra personer, som kan have en forretningsmæssig interesse i det pågældende udbud.
6. Det præciseres, at en part, herunder dens ordregivende enheder, i overensstemmelse med denne artikel kan udarbejde, vedtage eller anvende tekniske specifikationer til at fremme bevarelsen af naturressourcer eller miljøbeskyttelsen.

ARTIKEL 21.10

Udbudsmateriale

1. En ordregivende enhed skal forelægge leverandørerne et udbudsmateriale, der indeholder alle de oplysninger, der er nødvendige, for at leverandørerne kan udarbejde og afgive deres tilbud. Udbudsmaterialet skal, medmindre det allerede fremgår af bekendtgørelsen om påtænkt udbud, indeholde en fuldstændig beskrivelse af:

- a) udbuddet, herunder arten og mængden af varer eller tjenesteydelser, der skal indkøbes, eller, hvis mængden ikke kendes, den skønnede mængde og eventuelle krav, der skal opfyldes, herunder tekniske specifikationer, overensstemmelsesvurdering, planer, tegninger eller brugsanvisninger
- b) eventuelle betingelser for leverandørers deltagelse, herunder en liste over oplysninger og dokumenter, som leverandørerne skal indgive i forbindelse med betingelserne for deres deltagelse
- c) alle evalueringskriterier, som enheden anvender ved tildelingen af kontrakten, og, medmindre prisen er det eneste kriterium, disse kriteriers relative betydning
- d) eventuelle autentificerings- eller krypteringskrav eller andre krav vedrørende elektronisk indsendelse af oplysninger, hvis den ordregivende enhed vil gennemføre udbudsproceduren ved brug af elektroniske midler
- e) reglerne for den elektroniske auktion, hvis den ordregivende enhed afholder en sådan, herunder angivelse af de elementer i tilbuddet, der er relevante for evalueringskriterierne, i henhold til hvilke auktionen vil blive afholdt

- f) datoen, tidspunktet og stedet for åbning af tilbuddene i tilfælde af en offentlig åbning af tilbuddene, samt eventuelt hvilke personer der må være til stede
- g) eventuelle andre betingelser, herunder betalingsbetingelser og begrænsninger i de midler, der må anvendes til at afgive tilbud, såsom om de skal afgives i papirform eller elektronisk, og
- h) eventuelle datoer for levering af de pågældende varer eller tjenesteydelser.

2. Ved fastlæggelsen af en dato for levering af de varer eller tjenesteydelser, der er omfattet af udbuddet, skal en ordregivende enhed tage hensyn til faktorer såsom udbuddets kompleksitet, omfanget af den forventede underentreprise og den tid, der realistisk kræves til produktion, udtagning fra lager og transport af varer fra forsendelsesstedet eller til levering af tjenesteydelser.

3. Evalueringskriterierne i bekendtgørelsen om påtænkt udbud eller i udbudsmaterialet kan bl.a. omfatte prisen og andre omkostningsfaktorer, kvalitet, teknisk værdi, miljøegenskaber og leveringsvilkår.

4. En ordregivende enhed skal straks:

- a) gøre udbudsmaterialet tilgængeligt for at sikre, at interesserede leverandører har tilstrækkelig tid til at afgive antagelige tilbud
- b) udlevere udbudsmaterialet til interesserede leverandører efter anmodning, og

- c) besvare alle rimelige anmodninger om relevante oplysninger fra en leverandør, som er interesseret i at deltage, eller som der deltager i udbudsproceduren, inden for den frist, der er fastsat i parternes lovgivning, forudsat at sådanne oplysninger ikke giver den pågældende leverandør en fordel i forhold til andre leverandører.

Ændringer

5. Ændrer en ordregivende enhed de kriterier eller krav, der er fastsat i bekendtgørelsen om påtænkt udbud eller i det udbudsmateriale, der udleveres til deltagende leverandører, eller ændrer eller genudsender en ordregivende enhed en bekendtgørelse eller et udbudsmateriale, skal den ordregivende enhed skriftligt sende alle sådanne ændringer eller den ændrede eller genudsendte bekendtgørelse eller det ændrede eller genudsendte udbudsmateriale:

- a) til alle leverandører, der deltager på tidspunktet for ændringen eller genudsendelsen, hvis enheden er bekendt med disse leverandører, og i alle andre tilfælde på samme måde som de oprindelige oplysninger blev gjort tilgængelige, og
- b) i tilstrækkelig god tid, alt efter udbuddets art og kompleksitet, til, at disse leverandører eventuelt kan ændre og afgive ændrede tilbud.

ARTIKEL 21.11

Miljømæssige og sociale hensyn

1. Parterne kan give deres ordregivende enheder mulighed for at tage miljømæssige og sociale hensyn i betragtning under hele udbudsproceduren, forudsat at de ikke er diskriminerende, at de er i overensstemmelse med forbuddet mod kompensationskøb i artikel 21.4, stk. 6, og at de vedrører kontraktens genstand.

2. Det præciseres, at miljømæssige og sociale hensyn ikke må forberedes, vedtages eller anvendes på en måde, der udgør en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling af parterne eller en skjult begrænsning af samhandelen mellem parterne.

ARTIKEL 21.12

Frister

1. En ordregivende enhed giver i overensstemmelse med sine egne rimelige behov leverandørerne tilstrækkelig tid til at udarbejde og indgive anmodninger om deltagelse og afgive tilbud, idet der tages hensyn til faktorer såsom:
 - a) udbuddets art og kompleksitet
 - b) omfanget af den forventede underentreprise, og
 - c) den tid, der er nødvendig for at fremsende tilbud fra såvel udlandet som selve landet, når de ikke fremsendes ved brug af elektroniske midler.

Sådanne frister, herunder eventuelle forlængelser heraf, skal være ens for alle interesserede eller deltagende leverandører.

2. En ordregivende enhed, der anvender begrænset udbud, skal fastsætte en sidste frist for indgivelse af anmodninger om deltagelse, der principielt ikke må være tidligere end 25 dage efter datoen for offentliggørelsen af bekendtgørelsen om påtænkt udbud. Er det i behørigt begrundede tilfælde på grund af hastende omstændigheder ikke muligt at overholde denne frist, kan den afkortes til ikke under ti dage.

3. Med forbehold af stk. 4, 5, 7 og 8 skal den ordregivende enhed fastsætte en sidste frist for indgivelse af tilbud, der ikke må være tidligere end 40 dage fra den dato, hvor:

- a) bekendtgørelsen om påtænkt udbud offentliggøres, hvis der er tale om åbent udbud, eller
- b) den ordregivende enhed meddeler leverandørerne, at de vil blive opfordret til at afgive tilbud, uanset om enheden anvender en leverandørliste eller ej, hvis der er tale om begrænset udbud.

4. En ordregivende enhed kan afkorte den frist for afgivelse af tilbud, der er fastsat i overensstemmelse med stk. 3, til ikke under ti dage, hvis:

- a) den ordregivende enhed har offentliggjort en bekendtgørelse om planlagt udbud som fastsat i artikel 21.6, stk. 4, mindst 40 dage og ikke over 12 måneder forud for offentliggørelsen af bekendtgørelsen om påtænkt udbud, og bekendtgørelsen om planlagt udbud indeholder:
 - i) en beskrivelse af udbuddet
 - ii) den omtrentlige sidste frist for afgivelse af tilbud eller anmodninger om deltagelse
 - iii) en erklæring om, at interesserede leverandører over for den ordregivende enhed bør give udtryk for deres interesse i at deltage i udbuddet
 - iv) den adresse, hvorfra der kan indhentes dokumenter vedrørende udbuddet, og
 - v) så mange som muligt af de oplysninger, der i henhold til artikel 21.6, stk. 2, er påkrævet til bekendtgørelsen om påtænkt udbud, som er tilgængelige

- b) den ordregivende enhed i forbindelse med tilbagevendende kontrakter i en første bekendtgørelse om påtænkt udbud anfører, at der i efterfølgende bekendtgørelser vil blive fastsat frister for afgivelse af bud på grundlag af dette stykke, eller
- c) det i behørigt begrundede tilfælde på grund af hastende omstændigheder er praktisk umuligt at overholde den frist for afgivelse af tilbud, der er fastsat i medfør af stk. 3.
5. En ordregivende enhed kan afkorte den frist for afgivelse af tilbud, der er fastsat i overensstemmelse med stk. 3, med fem dage for hver af følgende omstændigheder:
- a) bekendtgørelsen om påtænkt udbud offentliggøres elektronisk
- b) hele udbudsmaterialet stilles til rådighed elektronisk fra datoen for offentliggørelse af bekendtgørelsen om påtænkt udbud, og
- c) enheden accepterer tilbud, der afgives elektronisk.
6. Anvendelsen af stk. 5 sammenholdt med stk. 4 må under ingen omstændigheder medføre, at den frist for afgivelse af tilbud, der er fastsat i overensstemmelse med stk. 3, afkortes til under ti dage fra datoen for offentliggørelse af bekendtgørelsen om påtænkt udbud.
7. Uanset alle andre bestemmelser i denne artikel kan en ordregivende enhed, når der købes kommercielle varer eller tjenesteydelser eller en kombination heraf, afkorte den frist for afgivelse af tilbud, der er fastsat i overensstemmelse med stk. 3, til ikke under 13 dage, forudsat at den ordregivende enhed samtidig offentliggør både bekendtgørelsen om påtænkt udbud og udbudsmaterialet elektronisk. Hvis den ordregivende enhed accepterer tilbud vedrørende kommercielle varer eller tjenesteydelser afgivet elektronisk, kan den desuden afkorte den frist, der er fastsat i overensstemmelse med stk. 3, til ikke under ti dage.

8. Har en ordregivende enhed, der er omfattet af afdeling B eller C i bilag 21-A eller 21-B, udvalgt alle eller et begrænset antal kvalificerede leverandører, kan fristen for afgivelse af tilbud fastsættes ved indbyrdes aftale mellem den ordregivende enhed og de udvalgte leverandører. Er intet aftalt, må fristen ikke være på under ti dage.

ARTIKEL 21.13

Forhandling

1. En part kan fastsætte bestemmelser om, at dens ordregivende enheder skal føre forhandlinger med leverandører i forbindelse med omfattede udbud:

- a) hvis den ordregivende enhed har tilkendegivet, at den har til hensigt at føre forhandlinger i bekendtgørelsen om påtænkt udbud, jf. artikel 21.6, stk. 2, eller
- b) hvis det ved evalueringen konstateres, at intet tilbud er det åbenbart mest fordelagtige ud fra de specifikke evalueringskriterier, der er fastsat i bekendtgørelsen om påtænkt udbud eller i udbudsmaterialet.

2. En ordregivende enhed skal:

- a) sikre, at enhver udelukkelse af leverandører, der deltager i forhandlinger, sker i overensstemmelse med de evalueringskriterier, der er fastsat i bekendtgørelsen om påtænkt udbud eller i udbudsmaterialet, og
- b) når forhandlingerne er afsluttet, fastsætte en fælles frist for alle de resterende deltagende leverandører, inden for hvilken de kan afgive nye eller ændrede tilbud.

ARTIKEL 21.14

Udbud med forhandling

1. Forudsat at en ordregivende enhed ikke anvender denne bestemmelse med det formål at undgå konkurrence mellem leverandører eller på en måde, der diskriminerer leverandører fra den anden part eller beskytter indenlandske leverandører, kan den anvende udbud med forhandling og vælge ikke at anvende artikel 21.6, 21.7, 21.8 og 21.10 samt artikel 21.12, 21.13, 21.15 og 21.16 i følgende tilfælde:

- a) hvis:
 - i) der ikke er afgivet tilbud, eller leverandørerne ikke har anmodet om deltagelse
 - ii) ingen af de afgivne tilbud opfylder udbudsmaterialets væsentlige krav
 - iii) ingen af leverandørerne har opfyldt betingelserne for deltagelse, eller
 - iv) den kompetente myndighed har erklæret, at de afgivne tilbud er genstand for samordning, forudsat at der ikke er sket en væsentlig ændring af kravene i udbudsmaterialet
- b) hvis kun en bestemt leverandør kan levere varerne eller tjenesteydelserne, og der ikke findes alternative varer eller tjenesteydelser, der med rimelighed kan erstatte disse:
 - i) fordi kravet vedrører et kunstværk

- ii) som følge af den beskyttelse, som patenter, ophavsrettigheder eller andre enerettigheder giver, eller
 - iii) som følge af manglende konkurrence af tekniske årsager
- c) når der er tale om udbud vedrørende yderligere leverancer fra den oprindelige leverandør af varer eller tjenesteydelser, der ikke var omfattet af det oprindelige udbud, hvis en udskiftning af leverandøren af sådanne supplerende varer og tjenesteydelser:
- i) ikke er mulig af økonomiske eller tekniske årsager, herunder krav om indbyrdes ombyttelighed eller interoperabilitet med eksisterende udstyr, software, tjenesteydelser eller installationer, der blev indkøbt i forbindelse med det oprindelige udbud, og
 - ii) ville forårsage betydelige gener eller væsentlig forøgelse af den ordregivende enheds omkostninger
- d) hvis og i det omfang det er strengt nødvendigt, når tvingende grunde som følge af begivenheder, som den ordregivende enhed ikke har kunnet forudse, gør det umuligt at fremskaffe varerne eller tjenesteydelserne i tide ved et åbent eller begrænset udbud
- e) når der er tale om varer, der indkøbes på et råvaremarked
- f) når en ordregivende enhed indkøber prototyper eller en ny vare eller tjenesteydelse, der er blevet udviklet på den ordregivende enheds foranledning som led i eller med henblik på en bestemt kontrakt vedrørende forskning, forsøg, undersøgelse eller nyudvikling; nyudvikling af en ny vare eller tjenesteydelse kan omfatte en begrænset produktion eller levering med henblik på at indarbejde resultaterne af feltforsøg for at vise, at varen eller tjenesteydelsen kan fremstilles eller leveres i større mængder og i en acceptabel kvalitet, men omfatter ikke mængdeproduktion eller levering til påvisning af varens kommercielle levedygtighed eller til dækning af forsknings- og udviklingsomkostninger

- g) når der er tale om indkøb på ekstraordinært gunstige vilkår, der kun opstår inden for en meget kort tidsramme i tilfælde af usædvanlige salg, såsom ved likvidation, tvangsadministration eller konkurs, men ikke når der er tale om rutinemæssige indkøb fra sædvanlige leverandører, eller
- h) hvis en kontrakt tildeles vinderen af en designkonkurrence, forudsat at:
- i) konkurrencen er organiseret på en måde, der er i overensstemmelse med principperne i dette kapitel, navnlig med hensyn til offentliggørelse af en bekendtgørelse om påtænkt udbud, og
 - ii) deltagerne bedømmes af en uafhængig jury med henblik på at tildele vinderen en designkontrakt.

2. Den ordregivende enhed udarbejder en skriftlig rapport om hver enkelt kontrakt, der indgår i henhold til stk. 1. Rapporten skal indeholde den ordregivende enheds navn, de indkøbte varers eller tjenesteydelsers værdi og art og en erklæring, der angiver de omstændigheder og betingelser som fastsat i stk. 1, der berettiger anvendelsen af udbud med forhandling.

ARTIKEL 21.15

Elektroniske auktioner

Har en ordregivende enhed til hensigt at gennemføre omfattede udbud ved brug af elektronisk auktion, skal enheden, inden den elektroniske auktion starter, give hver deltager:

- a) oplysninger om den automatiske evalueringsmetode, herunder den matematiske formel, der er baseret på de evalueringskriterier, der er fastsat i udbudsmaterialet, og som vil blive anvendt i den automatiske prioritering eller fornyede prioritering i forbindelse med auktionen
- b) resultaterne af en eventuel oprindelig evaluering af elementerne i den pågældendes bud, hvis kontrakten skal tildeles på grundlag af det mest fordelagtige tilbud, og
- c) alle andre relevante oplysninger vedrørende gennemførelsen af auktionen.

ARTIKEL 21.16

Behandling af tilbud og kontrakttildeling

Behandling af tilbud

1. En ordregivende enhed modtager, åbner og behandler alle tilbud efter procedurer, der garanterer en fair og upartisk udbudsprocedure, og at tilbuddenes indhold behandles fortroligt.

2. En ordregivende enhed må ikke stille en leverandør, hvis tilbud modtages efter fristen for indgivelse af tilbud, dårligere, hvis forsinkelsen udelukkende kan tilskrives den ordregivende enheds behandling.

3. Giver en ordregivende enhed en leverandør mulighed for at rette utilsigtede formfejl mellem tidspunktet for åbning af tilbuddene og tildeling af kontrakten, skal den ordregivende enhed give alle deltagende leverandører samme mulighed.

Kontrakttildeling

4. For at komme i betragtning ved tildeling af en kontrakt skal tilbuddet være indgivet skriftligt og på tidspunktet for åbningen heraf opfylde de væsentlige krav, der er fastsat i bekendtgørelser og udbudsmateriale, samt være fra en leverandør, der opfylder betingelserne for at deltage.

5. Medmindre en ordregivende enhed vurderer, at det ikke er i offentlighedens interesse at tildele en kontrakt, skal enheden give kontrakten til den leverandør, som enheden har fastslået er i stand til at opfylde kontraktens vilkår, og som udelukkende på grundlag af de evalueringskriterier, der er specificeret i bekendtgørelser og udbudsmateriale, har afgivet:

- a) det mest fordelagtige tilbud, eller
- b) den laveste pris, hvis prisen er det eneste kriterium.

6. Modtager en ordregivende enhed et tilbud med en pris, der er unormalt lav i forhold til priserne i de andre indkomne tilbud, kan denne kontrollere, om leverandøren opfylder betingelserne for at deltage og er i stand til at opfylde kontraktens vilkår.

7. En ordregivende enhed må ikke anvende optioner, aflyse et udbud eller ændre tildelte kontrakter på en måde, der omgår forpligtelserne i dette kapitel.

8. Hver part bestræber sig efter bedste evne på som hovedregel at fastsætte en standstill-periode mellem tildelingen og indgåelsen af en kontrakt for at give de afviste tilbudsgivere tilstrækkelig tid til at gennemgå og anfægte tildelingsbeslutningen.

ARTIKEL 21.17

Gennemsigtighed i forbindelse med oplysninger om udbud

Oplysninger til leverandører

1. En ordregivende enhed underretter straks deltagende leverandører om den ordregivende enheds beslutning om tildeling af kontrakten, og dette skal efter anmodning fra en leverandør gøres skriftligt. En ordregivende enhed skal efter anmodning herom fra en leverandør, der ikke har fået kontrakten, redegøre for årsagerne til, at enheden ikke valgte det pågældende tilbud, samt de relative fordele ved tilbuddet fra den leverandør, der fik kontrakten, jf. dog artikel 21.18, stk. 2 og 3.

Offentliggørelse af oplysninger om kontrakttildeing

2. Senest 72 dage efter tildelingen af enhver kontrakt, som er omfattet af dette kapitel, offentliggør den ordregivende enhed en bekendtgørelse i den relevante papirbaserede publikation eller det relevante elektroniske medie, der er anført i afdeling I i bilag 21-A og 21-B. Anvender den ordregivende enhed udelukkende et elektronisk medie, skal oplysningerne forblive lettilgængelige i en rimelig lang periode. Bekendtgørelsen skal mindst indeholde følgende oplysninger:

- a) en beskrivelse af de varer eller tjenesteydelser, der er indkøbt
- b) den ordregivende enheds navn og adresse
- c) navn på den leverandør, der fik kontrakten
- d) værdien af det antagne tilbud eller af det højeste og det laveste tilbud, der er taget i betragtning ved tildelingen af kontrakten
- e) datoen for tildelingen, og
- f) den anvendte udbudsprocedure samt, når der er tale om udbud med forhandling i overensstemmelse med artikel 21.14, en beskrivelse af de omstændigheder, der berettiger anvendelsen af udbud med forhandling.

Ajourføring af dokumentation, rapporter og elektronisk sporbarhed

3. Hver ordregivende enhed skal i mindst tre år efter datoen for tildeling af en kontrakt opbevare:

- a) udbudsmateriale og rapporter vedrørende udbudsprocedurer og kontrakttildeling i forbindelse med omfattede udbud, herunder de i artikel 21.14 krævede rapporter, og
- b) data, der sikrer, at omfattede udbud, der er gennemført ved elektroniske midler, kan spores behørigt.

Udveksling af statistikker

4. Efter anmodning fra den anden part og med henblik på drøftelserne i det underudvalg, der er omhandlet i artikel 21.21, stiller hver part statistikker over omfattede indkøb af varer, tjenesteydelser og tjenesteydelser inden for bygge- og anlægsvirksomhed til rådighed for den anden part, herunder i videst muligt omfang statistikker over koncessioner på bygge- og anlægsarbejder. I overensstemmelse med artikel 21.23 samarbejder parterne med henblik på at opnå en bedre forståelse af hinandens udbudsstatistikker.

5. Foreskriver en part, at bekendtgørelser om tildelte kontrakter, jf. denne artikels stk. 2, skal offentliggøres elektronisk, og er sådanne bekendtgørelser tilgængelige for offentligheden via en central database i et format, der gør det muligt at analysere de omfattede kontrakter, kan parten i stedet for at rapportere til det i artikel 21.21 omhandlede underudvalg angive link til webstedet sammen med eventuelle instrukser, der er nødvendige for at få adgang til og anvende sådanne data.

ARTIKEL 21.18

Videregivelse af oplysninger

Formidling af oplysninger for parterne

1. En part fremlægger på den anden parts anmodning straks alle oplysninger, der er nødvendige for at afgøre, om et udbud er blevet gennemført på fair og upartisk vis og i overensstemmelse med dette kapitel, herunder oplysninger om det valgte tilbuds egenskaber og relative fordele. Ville afgivelse af oplysningerne være til skade for konkurrencen ved fremtidige udbud, må den part, der modtager oplysningerne, ikke videregive oplysningerne til leverandører uden høring af og samtykke fra den part, der stillede oplysningerne til rådighed.

Ikkevideregivelse af oplysninger

2. Uanset dette kapitels øvrige bestemmelser må en part, herunder dens ordregivende enheder, ikke videregive oplysninger, som ville skade en bestemt leverandørs legitime forretningsinteresser eller den fair konkurrence mellem leverandører, undtagen i det omfang, dette kræves i lovgivningen, eller med skriftlig tilladelse fra den leverandør, der stillede oplysningerne til rådighed.

3. Intet i dette kapitel må fortolkes således, at en part, herunder dens ordregivende enheder, myndigheder og klageinstanser, pålægges at videregive fortrolige oplysninger, hvis dette:

- a) ville hindre retshåndhævelsen
- b) kan skade den fair konkurrence mellem leverandører

- c) ville skade bestemte personers legitime forretningsinteresser, herunder beskyttelse af intellektuel ejendomsret, eller
- d) på anden måde ville være i strid med offentlige interesser.

ARTIKEL 21.19

Interne klageprocedurer

1. Hver part sikrer en procedure for en rettidig, effektiv, gennemsigtig og ikkediskriminerende administrativ eller domstolsprøvelse, hvorigennem en leverandør i forbindelse med et omfattet udbud, hvori leverandøren har eller har haft en interesse, kan anfægte følgende:

- a) en tilsidesættelse af dette kapitel, eller
- b) manglende overholdelse af en parts foranstaltninger til gennemførelse af dette kapitel, hvis leverandøren ikke har direkte adgang til at klage over en tilsidesættelse af dette kapitel i henhold til en parts lovgivning.

De proceduremæssige regler for alle klager skal foreligge skriftligt og være almindeligt tilgængelige.

2. Klager en leverandør i forbindelse med et omfattet udbud, hvori leverandøren har eller har haft en interesse, over en tilsidesættelse eller manglende overholdelse som omhandlet i stk. 1, skal den part, hvor den ordregivende enhed er hjemmehørende, opfordre enheden og leverandøren til at finde en løsning på klagen gennem konsultationer. Enheden tager klagen op til upartisk og rettidig overvejelse på en sådan måde, at dette ikke lægger hindringer i vejen for leverandørens deltagelse i igangværende eller fremtidige udbud eller ret til at søge om korrigerende foranstaltninger inden for rammerne af proceduren for administrativ eller domstolsprøvelse.

3. Enhver leverandør skal have en rimelig frist til at udarbejde og indgive en klage, hvilket under ingen omstændigheder kan være mindre end ti dage regnet fra det tidspunkt, hvor leverandøren har eller med rimelighed burde have kendskab til det forhold, der påklages.
4. Hver part opretter eller udnævner mindst én upartisk administrativ eller retslig myndighed, der er uafhængig af dens ordregivende enheder, til at modtage og behandle klager fra leverandører i forbindelse med et omfattende udbud.
5. Behandler et andet organ end en myndighed som omhandlet i stk. 4 i første omgang en klage, skal parten sikre, at leverandøren har ret til at klage over den oprindelige afgørelse til en upartisk administrativ eller retslig myndighed, der er uafhængig af den ordregivende enhed, hvis udbud er genstand for klagen.
6. Hver part sikrer, at afgørelserne fra et klageorgan, der ikke er en domstol, er underlagt domstolsprøvelse eller at klageinstansen giver proceduremæssige garantier, som sikrer, at:
 - a) den ordregivende enhed besvarer klagen skriftligt og forelægger klageorganet alle relevante dokumenter
 - b) deltagerne i sagen (i det følgende benævnt "deltagerne") har ret til at blive hørt, før klageorganet træffer afgørelse vedrørende en klage
 - c) deltagerne har ret til at lade sig repræsentere eller ledsage
 - d) deltagerne har adgang til alle retsmøder

- e) deltagerne har ret til at anmode om, at retsmøderne er offentlige, og at der kan føres vidner, og
 - f) klageinstansen træffer sine afgørelser eller henstillinger rettidigt, skriftligt og med en begrundelse for den enkelte afgørelse eller henstilling.
7. Hver part indfører eller opretholder procedurer, der giver mulighed for:
- a) hurtige foreløbige foranstaltninger for at bevare leverandørens mulighed for at deltage i udbuddet; sådanne foreløbige foranstaltninger kan medføre suspension af udbudsproceduren; det kan i procedurerne fastsættes, at der ved afgørelsen af, om sådanne foranstaltninger skal bringes i anvendelse, kan tages hensyn til overvejende negative konsekvenser for de involverede interesser, herunder offentlighedens interesser; den legitime grund til at undlade at træffe foranstaltningerne skal gives skriftligt, og
 - b) afhjælpende foranstaltninger eller kompensation for tab eller skader, som kan begrænses til omkostningerne til udarbejdelsen af tilbuddet eller omkostningerne ved at klage eller begge, hvis klageinstansen har fastslået, at der foreligger tilsidesættelse eller manglende overholdelse, jf. stk. 1.

ARTIKEL 21.20

Ændringer og berigtigelser af dækning

1. Den Europæiske Union kan ændre eller berigtige bilag 21-A, og Chile kan ændre eller berigtige bilag 21-B.

Ændringer

2. Hvis en part har til hensigt at ændre sit bilag som omhandlet i stk. 1, skal den:
 - a) meddele dette skriftligt til den anden part, og
 - b) i meddelelsen foreslå den anden part passende kompenserende tilpasninger for at opretholde et dækningsniveau, der svarer til niveauet før ændringen.
3. Uanset denne artikels stk. 2, litra b), skal en part ikke foreslå kompenserende tilpasninger, hvis ændringen vedrører en enhed, som reelt ikke længere er under partens kontrol eller indflydelse. Statslig kontrol med eller indflydelse på enheders omfattede udbud, der er opført i afdeling A, B eller C i bilag 21-A eller 21-B, antages for at være reelt ophørt, for så vidt angår enhedens udbud, hvis enheden er udsat for konkurrence på markeder, hvortil adgangen ikke er begrænset.
4. Hvis en part underretter den anden part om en påtænkt ændring af dens bilag, jf. stk. 2, skal den anden part gøre skriftlig indsigelse, hvis den anfægter, at:
 - a) en i henhold til stk. 2, litra b), foreslået tilpasning er tilstrækkelig til at opretholde et dækningsniveau, der svarer til det indbyrdes aftalte, eller
 - b) ændringen vedrører en enhed, som reelt ikke længere er under partens kontrol eller indflydelse i overensstemmelse med stk. 3.

Den anden part skal indgive skriftlig indsigelse som omhandlet i dette stykke senest 45 dage efter modtagelsen af den meddelelse, der er omhandlet i denne artikels stk. 2, litra a). Hvis denne part ikke indgiver nogen skriftlige indsigelser inden for nævnte frist anses den for at have accepteret tilpasningen eller ændringen, herunder med henblik på kapitel 31.

Berigtigelser

5. Parterne anser følgende ændringer af bilag 21-A eller 21-B for en berigtigelse af rent formel karakter, forudsat at de ikke berører den indbyrdes aftalte dækning, der er fastsat i dette kapitel:

- a) en ændring af en enheds navn
- b) en sammenlægning af to eller flere enheder, der er opført i afdeling A, B eller C i bilag 21-A eller 21-B
- c) en opdeling af en enhed, der er opført i afdeling A, B eller C i bilag 21-A eller 21-B, i to eller flere enheder, der alle føjes til de enheder, der er opført i samme afdeling i bilag 21-A eller 21-B.

6. Hvis en part foreslår en berigtigelse af henholdsvis bilag 21-A eller 21-B, skal denne part underrette den anden part herom hvert andet år efter datoen for denne aftales ikrafttræden.

7. En part kan gøre indsigelse over for den anden part mod en foreslået berigtigelse senest 45 dage efter modtagelsen af meddelelsen. Hvis en part fremsætter en indsigelse, skal den forklare, hvorfor den mener, at den foreslåede berigtigelse ikke udgør en ændring som omhandlet i stk. 5, og redegøre for den foreslåede berigtigelses indvirkning på den indbyrdes aftalte dækning, der er fastsat i dette kapitel. Fremsættes der ikke en sådan skriftlig indsigelse senest 45 dage efter modtagelsen af meddelelsen, anses parten for at have accepteret den foreslåede berigtigelse.

Konsultationer og tvistbilæggelse

8. Hvis den anden part gør indsigelse mod den foreslåede ændring eller berigtigelse inden for 45 dage, søger parterne at løse spørgsmålet gennem konsultationer efter at have modtaget meddelelsen. Hvis parterne ikke når til enighed senest 60 dage efter modtagelsen af indsigelsen, kan den part, der ønsker at ændre eller berigtige sit bilag, henvise sagen til tvistbilæggelse i henhold til denne aftale. Den foreslåede ændring eller berigtigelse får først virkning, når begge parter er nået til enighed herom eller på grundlag af en endelig afgørelse efter proceduren i kapitel 31.

9. Hvis det ikke lykkes at nå til enighed under konsultationsproceduren, jf. denne artikels stk. 8, fritager det ikke parterne for forpligtelsen til at gennemføre konsultationer i henhold til kapitel 31.

ARTIKEL 21.21

Underudvalget om Offentlige Udbud

Underudvalget om Offentlige Udbud ("underudvalget"), der er nedsat i henhold til artikel 33.4, stk. 1, mødes efter anmodning fra en part for at behandle spørgsmål vedrørende gennemførelsen og anvendelsen af dette kapitel, herunder følgende:

- a) spørgsmål vedrørende offentlige udbud, som forelægges det af en af parterne
- b) overvågning af parternes samarbejdsaktiviteter, jf. artikel 21.23

- c) fremme af små og mellemstore virksomheders deltagelse i omfattede udbud, jf. artikel 21.22, og
- d) drøftelse af status for gennemførelsen af det enkelte adgangspunkt i henhold til artikel 21.6, stk. 7.

ARTIKEL 21.22

Fremme af små og mellemstore virksomheders deltagelse

1. Parterne anerkender det vigtige bidrag, som små og mellemstore virksomheder (i det følgende benævnt "SMV'er") kan yde til økonomisk vækst og beskæftigelse, og betydningen af at fremme SMV'ers deltagelse i offentlige udbud.
2. Parterne anerkender vigtigheden af elektroniske udbud, når det gælder om at fremme SMV'ers deltagelse i udbudsprocedurer og sikre gennemsigtighed.
3. Parterne anerkender også vigtigheden af forretningsalliancer mellem leverandører fra hver part, navnlig mellem SMV'er, herunder fælles deltagelse i udbudsprocedurer.
4. Parterne kan:
 - a) give oplysninger om deres foranstaltninger, der anvendes til at bidrage til, fremme, tilskynde til eller lette SMV'ers deltagelse i offentlige udbud
 - b) samarbejde om udarbejdelsen af mekanismer til at informere SMV'er om mulighederne for at deltage i omfattede udbud i henhold til dette kapitel.

5. For at fremme SMV'ers deltagelse i omfattede udbud skal hver part så vidt muligt:
- a) give en definition af SMV'er i en elektronisk portal
 - b) bestræbe sig på gratis at stille alt udbudsmateriale til rådighed
 - c) træffe enhver anden foranstaltning, der har til formål at fremme SMV'ers deltagelse i offentlige udbud, der er omfattet af dette kapitel, forudsat at sådanne foranstaltninger ikke diskriminerer den anden parts virksomheder.

ARTIKEL 21.23

Samarbejde

1. Parterne gør deres bedste for at udvikle samarbejdsaktiviteter med henblik på at opnå en bedre forståelse af deres respektive systemer for offentlige udbud samt bedre adgang til deres respektive markeder i spørgsmål såsom:
- a) udveksling af erfaringer og oplysninger, f.eks. reguleringsmæssige rammer, bedste praksis og statistikker
 - b) fremme af leverandørers deltagelse i omfattede udbud, navnlig for så vidt angår SMV'er
 - c) udvikling og udbredelse af brugen af elektroniske midler i systemer for offentlige udbud

- d) opbygning af kapacitet ved at fremme gensidig læring blandt embedsmænd og personale i ordregivende enheder med henblik på at opfylde dette kapitels bestemmelser.
2. Parterne underretter det i artikel 21.21 omhandlede underudvalg om sådanne aktiviteter.

ARTIKEL 21.24

Yderligere forhandlinger

Underudvalget om Offentlige Udbud, der er omhandlet i artikel 21.21, revurderer anvendelsen af dette kapitel og kan senest fire år efter datoen for denne aftales ikrafttræden foreslå handelsudvalget at anbefale, at parterne fører yderligere forhandlinger med henblik på at opnå yderligere åbning af markedsadgangen.

KAPITEL 22

STATSEJEDE VIRKSOMHEDER, VIRKSOMHEDER INDRØMMET SÆRLIGE RETTIGHEDER ELLER PRIVILEGIER OG UDPEGEDE MONOPOLER

ARTIKEL 22.1

Anvendelsesområde

1. Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser i henhold til artikel XVII, stk. 1 til 3, i GATT 1994, forståelsen vedrørende fortolkningen af artikel XVII i GATT 1994, såvel som i henhold til artikel VIII, stk. 1, 2 og 5, i GATS.
2. Dette kapitel finder anvendelse på en statsejet virksomhed, en virksomhed indrømmet særlige rettigheder eller privilegier og et udpeget monopol ("enhed"), der udøver kommercielle aktiviteter. Hvis en enhed udøver både kommercielle og ikkekommercielle aktiviteter¹, er kun de kommercielle aktiviteter omfattet af dette kapitel.
3. Dette kapitel finder anvendelse på statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet særlige rettigheder eller privilegier og udpegede monopoler på alle forvaltningsniveauer.

¹ Ikkekommercielle aktiviteter kan omfatte udførelse af legitime public serviceopgaver eller aktiviteter, som er direkte forbundet med sikringen af det nationale forsvar eller den offentlige sikkerhed.

4. Dette kapitel finder ikke anvendelse på en parts indkøb af en vare eller en tjenesteydelse til statslig brug og uden sigte på kommercielt videresalg eller levering af en vare eller en tjenesteydelse til kommercielt salg, uanset om indkøbet er et "omfattet udbud" som defineret i artikel 21.2.
5. Dette kapitel finder ikke anvendelse på tjenesteydelser, der leveres under udøvelse af offentlig myndighed.
6. Dette kapitel finder ikke anvendelse på statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet særlige rettigheder eller privilegier og udpegede monopoler, hvis de årlige indtægter fra enhedens kommercielle aktiviteter i et af de seneste tre på hinanden følgende regnskabsår har været mindre end 100 mio. særlige trækningsrettigheder (SDR)¹.
7. Artikel 22.4 finder ikke anvendelse på sektorer for tjenesteydelser, der ligger uden for denne aftales anvendelsesområde.
8. Artikel 22.4 finder ikke anvendelse i det omfang, en statsejet virksomhed, en virksomhed indrømmet særlige rettigheder eller privilegier eller et udpeget monopol i en part køber og sælger en vare eller en tjenesteydelse i henhold til:
- a) en eksisterende uforenelig foranstaltning, som parten opretholder, fortsætter, fornyer eller ændrer i henhold til artikel 10.14, 11.8 eller 18.10 som fastsat i dens liste i bilag 10-A, eller
 - b) en uforenelig foranstaltning, som parten indfører eller opretholder vedrørende sektorer, delsektorer eller aktiviteter i henhold til artikel 10.14, 11.8 eller 18.10 som fastsat i dens liste i bilag 10-B.

¹ I de første fem år efter denne aftales ikrafttræden er tærsklen på under 200 mio. SDR.

ARTIKEL 22.2

Definitioner

I dette kapitel og i bilag 22 forstås ved:

- a) "kommercielle aktiviteter": aktiviteter, som en virksomhed udøver, og som i sidste instans fører til produktion af en vare eller levering af en tjenesteydelse med henblik på salg på det relevante marked i mængder og til priser, der fastsættes af virksomheden, og som udføres med fortjeneste for øje¹
- b) "kommercielle hensyn": hensyn til pris, kvalitet, rådighed, omsættelighed, transport og andre vilkår og betingelser for køb eller salg eller andre faktorer, som der normalt ville blive taget hensyn til i de kommercielle beslutninger i en privatejet virksomhed, som drives efter markedsøkonomiske principper inden for den relevante erhvervsgren eller industri
- c) "udpege": at oprette eller tillade et monopol eller at udvide omfanget af et monopol til at omfatte yderligere varer eller tjenesteydelser
- d) "udpeget monopol": en enhed, herunder en gruppe af enheder eller et offentligt agentur, som på det relevante marked på en parts territorium er udpeget som den eneste leverandør eller køber af en vare eller tjenesteydelse, men omfatter ikke en enhed, som har fået tildelt en eksklusiv intellektuel ejendomsrettighed alene på grund af en sådan tildeling

¹ Det præciseres, at "kommercielle aktiviteter" ikke omfatter aktiviteter, der udøves af en virksomhed, der opererer på nonprofitbasis eller på omkostningsdækningsbasis.

- e) "virksomhed indrømmet særlige rettigheder eller privilegier"¹: en offentlig eller privat virksomhed, som af en part retligt eller faktisk er blevet indrømmet særlige rettigheder eller privilegier; særlige rettigheder eller privileger indrømmes af en part, når den på anden måde end efter objektive, forholdsmæssige og ikkediskriminerende kriterier angiver eller begrænser antallet af virksomheder med tilladelse til at levere varer eller tjenesteydelser til to eller flere, idet der tages hensyn til den specifikke sektorlovgivning, hvorefter rettighederne eller privilegierne er indrømmet, hvilket i væsentlig grad påvirker andre virksomheders mulighed for at levere de samme varer eller tjenesteydelser i det samme geografiske område på i alt væsentligt ensartede betingelser
- f) "tjenesteydelse, der leveres under udøvelse af offentlig myndighed": en tjenesteydelse, der leveres under udøvelse af offentlig myndighed som defineret i artikel I, stk. 3, litra c), i GATS, herunder som defineret i bilaget om finansielle tjenesteydelser til GATS, hvis det er relevant, og
- g) "statsejet virksomhed": en virksomhed, som ejes eller kontrolleres af en part².

ARTIKEL 22.3

Generelle bestemmelser

Uden at det berører en parts rettigheder og forpligtelser i henhold til dette kapitel, er der intet i dette kapitel, der forhindrer en part i at oprette eller opretholde statsejede virksomheder, udpege eller opretholde monopoler eller indrømme virksomheder særlige rettigheder eller privilegier.

¹ Det præciseres, at tildelingen af en licens til et begrænset antal virksomheder med henblik på allokering af en knap ressource i henhold til objektive, forholdsmæssige og ikkediskriminerende kriterier ikke i sig selv udgør en særlig rettighed eller et privilegie.

² Ved fastlæggelsen af ejerskab eller kontrol undersøges fra sag til sag alle relevante retlige og faktuelle elementer.

ARTIKEL 22.4

Ikkediskriminerende behandling og kommercielle hensyn

1. Parterne sikrer, at alle deres statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet særlige rettigheder eller privilegier og udpegede monopoler, når de er involveret i kommercielle aktiviteter:
 - a) handler i overensstemmelse med kommercielle hensyn ved køb eller salg af en vare eller en tjenesteydelse, undtagen for at opfylde krav i forbindelse med deres public service-opgaver, som ikke er uforenelige med dette stykkes litra b) eller c)
 - b) ved køb af en vare eller tjenesteydelse:
 - i) indrømmer en vare eller tjenesteydelse, som leveres af en virksomhed fra den anden part, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, den indrømmer en tilsvarende vare eller tjenesteydelse, der leveres af den pågældende parts egne virksomheder, og
 - ii) indrømmer en vare eller en tjenesteydelse, som leveres af en virksomhed, der er en omfattet virksomhed som defineret i artikel 10.2, stk. 1, litra d), på den pågældende parts territorium, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, der gives en tilsvarende vare eller tjenesteydelse, der leveres af virksomheder på det relevante marked inden for den pågældende parts territorium, som er partens egne investorers investeringer, og
 - c) ved salg af en vare eller tjenesteydelse:
 - i) indrømmer den anden parts virksomheder en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, den indrømmer den pågældende parts egne virksomheder, og

ii) indrømmer en virksomhed, der er en omfattet virksomhed som defineret i artikel 10.2, stk. 1, litra d), på den pågældende parts territorium en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, den indrømmer virksomheder på det relevante marked på den pågældende parts territorium, som er den pågældende parts egne investorers investeringer.

2. Stk. 1 hindrer ikke statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet særlige rettigheder eller privilegier eller udpegede monopoler i at:

- a) købe eller levere varer eller tjenesteydelser på forskellige vilkår eller betingelser, herunder vilkår eller betingelser vedrørende pris, forudsat at sådanne forskellige vilkår eller betingelser er fastsat i overensstemmelse med kommercielle hensyn, eller
- b) afvise at købe eller levere varer eller tjenesteydelser, forudsat at afvisningen foretages i overensstemmelse med kommercielle hensyn.

ARTIKEL 22.5

Lovgivningsmæssig ramme

1. Parterne gør bedst mulig brug af internationale standarder, hvor det er relevant, herunder OECD's retningslinjer om virksomhedsledelse i statsejede virksomheder.

2. Hver part sikrer, at ethvert regulerende organ eller andre organer, der udøver en reguleringsmæssig funktion, og som den opretter eller opretholder:

- a) er uafhængigt af og ikke står til ansvar over for nogen af de virksomheder, som det regulerer, med henblik på at sikre reguleringsfunktionens effektivitet, og

b) handler upartisk¹ under lignende omstændigheder i forhold til alle de virksomheder, som det regulerer, herunder statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet særlige rettigheder eller privilegier og udpegede monopoler².

3. Hver af parterne anvender deres love og forskrifter på statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet særlige rettigheder eller privilegier og udpegede monopoler på en sammenhængende og ikkediskriminerende måde.

ARTIKEL 22.6

Gennemsigtighed

1. En part ("den anmodende part"), som har grund til at antage, at dens interesser i henhold til dette kapitel påvirkes negativt af kommercielle aktiviteter, som udøves af en statsejet virksomhed, en virksomhed indrømmet særlige rettigheder eller privilegier eller et udpeget monopol fra den anden part, kan anmode denne anden part ("den anmodede part") om skriftligt at forelægge oplysninger om den pågældende enheds kommercielle aktiviteter med relation til gennemførelsen af dette kapitel.

2. Den anmodende part skal i en anmodning, jf. stk. 1, redegøre for, hvordan den pågældende part mener, at enhedens aktiviteter kan påvirke den pågældende parts interesser i henhold til dette kapitel, og angive, hvilke oplysninger, der er anført i stk. 3, den anmoder om.

¹ Det præciseres, at den upartiskhed, hvormed det regulerende organ udøver sine reguleringsmæssige funktioner, skal vurderes i henhold til det pågældende regulerende organs generelle adfærd eller praksis.

² Det præciseres, at for de sektorer, hvor parterne er blevet enige om specifikke forpligtelser vedrørende det regulerende organ i andre kapitler i denne aftale, har de relevante bestemmelser i disse andre kapitler forrang.

3. Den anmodede part forelægger følgende oplysninger i overensstemmelse med stk. 1 og 2:
- a) enhedens ejerskab og stemmeretsstrukturer med angivelse af den procentdel af aktierne, som parten, dens statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet særlige rettigheder eller privilegier eller udpegede monopoler ejer tilsammen, og den procentdel af stemmerettighederne, som de tilsammen har i enheden
 - b) en beskrivelse af eventuelle særlige aktier eller særlige stemmerettigheder eller andre rettigheder, som parten, dens statsejede virksomheder, virksomheder indrømmet særlige rettigheder eller privilegier eller udpegede monopoler har, hvis sådanne rettigheder er forskellige fra dem, der er knyttet til enhedens almindelige aktier
 - c) enhedens organisatoriske struktur og sammensætningen af dens bestyrelse eller et tilsvarende organ
 - d) en beskrivelse af, hvilke statslige myndigheder eller offentlige organer der regulerer eller fører tilsyn med enheden, en beskrivelse af de rapporteringskrav, som enheden er pålagt af disse statslige myndigheder eller offentlige organer, og disse statslige myndigheders eller offentlige organers rettigheder og praksis med hensyn til udnævnelse, afskedigelse eller aflønning af ledende medarbejdere og medlemmerne af enhedens bestyrelse eller et tilsvarende ledelsesorgan
 - e) enhedens årlige indtægter og samlede aktiver i de seneste tre år, for hvilke der foreligger oplysninger
 - f) eventuelle undtagelser, immuniteter og dertil knyttede foranstaltninger, som enheden er omfattet af i henhold til den anmodede parts love og forskrifter, og

g) eventuelle yderligere oplysninger om enheden, som er offentligt tilgængelige, herunder årsrapporter og tredjepartsauditter.

4. Stk. 1, 2 og 3 forpligter ikke en part til at videregive fortrolige oplysninger, når videregivelsen ville være uforenelig med dens love og forskrifter, vanskeliggøre håndhævelse af loven eller på anden måde være i strid med offentlige interesser eller krænke bestemte virksomheders legitime kommercielle interesser.

5. Hvis de ønskede oplysninger ikke er tilgængelige for den anmodede part, giver denne part den anmodende part en skriftlig begrundelse herfor.

ARTIKEL 22.7

Partspecifikt bilag

1. Artikel 22.4 finder ikke anvendelse på statsejede virksomheders eller udpegede monopolvers uforenelige aktiviteter som fastsat af en part i dennes liste i bilag 22 i overensstemmelse med betingelserne for partens liste.

2. Efter anmodning fra en af parterne kan handelsrådet træffe beslutning om at ændre bilag 22 i henhold til artikel 33.1, stk. 6, litra a), og skal under alle omstændigheder overveje ændringer af bilag 22 senest fem år efter datoen for denne aftales ikrafttræden.

KAPITEL 23

KONKURRENCEPOLITIK

ARTIKEL 23.1

Principper

Parterne anerkender vigtigheden af fri og ufordrejet konkurrence i forbindelse med handel og investeringer. Parterne erkender, at konkurrencebegrænsende praksis kan lægge hindringer i vejen for velfungerende markeder og underminere fordelene ved handelsliberalisering.

ARTIKEL 23.2

Lovgivningsmæssig ramme

1. Hver part opretholder eller indfører konkurrencelovgivning, som finder anvendelse på alle økonomiske sektorer¹, og som på effektiv vis adresserer følgende praksis:
 - a) aftaler mellem virksomheder, beslutninger truffet af virksomhedssammenslutninger og samordnet praksis, som har til formål eller resultat at forhindre, begrænse eller fordreje konkurrencen

¹ Det præciseres, at konkurrencelovgivningen i Den Europæiske Union finder anvendelse på landbrugssektoren i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17. december 2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 671).

- b) en eller flere virksomheders misbrug af en dominerende stilling, og
 - c) sammenlægninger mellem virksomheder, der i betydelig grad forhindrer effektiv konkurrence, navnlig som følge af dannelse eller styrkelse af en dominerende stilling.
2. Hver part sikrer, at alle private og offentlige virksomheder er underlagt den i stk. 1 omhandlede konkurrencelovgivning.
 3. Anvendelsen af hver parts konkurrencelovgivning bør ikke hverken retligt eller faktisk hindre udførelsen af særlige opgaver af offentlig interesse, som er betroet de pågældende virksomheder. Undtagelser fra en parts konkurrencelovgivning bør være begrænset til opgaver af offentlig interesse, være begrænset til, hvad der er strengt nødvendigt for at nå det ønskede samfundspolitiske mål, og være gennemsigtige.

ARTIKEL 23.3

Gennemførelse

1. Hver part opretholder en funktionelt uafhængig myndighed, som er ansvarlig for, og som råder over de beføjelser og ressourcer, der er nødvendige for fuldt ud at kunne anvende og effektivt håndhæve den i artikel 23.2 omhandlede konkurrencelovgivning.
2. Parterne anvender deres respektive konkurrencelovgivning på en gennemsigtig og ikkediskriminerende måde under overholdelse af principperne om en retfærdig rettergang og retten til forsvar for de berørte virksomheder uanset nationalitet eller ejerskabsstatus.

ARTIKEL 23.4

Samarbejde

1. Parterne erkender, at det er i deres fælles interesse at fremme samarbejdet om spørgsmål, der vedrører deres konkurrencepolitik og håndhævelsen heraf.
2. For at lette samarbejdet kan parternes konkurrencemyndigheder udveksle oplysninger under overholdelse af de fortrolighedsregler, der er fastsat i deres respektive love og forskrifter.
3. Parternes konkurrencemyndigheder bestræber sig på, i videst muligt og relevant omfang, at samordne deres håndhævelsesaktiviteter i forbindelse med samme eller beslægtet adfærd eller samme eller beslægtede sager.

ARTIKEL 23.5

Konsultationer

1. For at fremme den gensidige forståelse mellem parterne eller behandle specifikke spørgsmål vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af dette kapitel indleder parterne efter anmodning fra den ene part straks konsultationer om eventuelle spørgsmål, der vedrører fortolkningen eller anvendelsen af dette kapitel¹. Den part, der anmoder om konsultationer, skal i givet fald angive, hvordan spørgsmålet påvirker handelen eller investeringerne mellem parterne.

¹ Den Europæiske Union er repræsenteret ved Europa-Kommissionens GD for Konkurrence.

2. For at fremme de i stk. 1 omhandlede konsultationer bestræber hver part sig på at stille relevante, ikkefortrolige oplysninger til rådighed for den anden part.

ARTIKEL 23.6

Ikkeanvendelse af tvistbilæggelse

Kapitel 31 finder ikke anvendelse på dette kapitel.

KAPITEL 24

SUBSIDIER

ARTIKEL 24.1

Principper

Parterne anerkender, at der kan ydes subsidier, hvis det er nødvendigt for at nå samfundspolitiske mål. Parterne erkender dog, at visse subsidier potentielt kan lægge hindringer i vejen for velfungerende markeder og underminere fordelene ved handelsliberalisering og konkurrence. Derfor kan en part i princippet ikke yde subsidier, hvis det har eller kan have en negativ indvirkning på handelen eller konkurrencen mellem parterne.

ARTIKEL 24.2

Definition og anvendelsesområde

1. Med henblik på dette kapitel forstås ved "subsidier": en foranstaltning, som opfylder de betingelser, der er fastlagt i SCM-aftalens artikel 1.1, uanset om subsidierne er bevilget til en virksomhed, der leverer varer, eller en virksomhed, der leverer tjenesteydelser¹.

¹ Det præciseres, at denne artikel ikke foregriber resultatet af fremtidige drøftelser i WTO eller relaterede plurilaterale fora om definitionen af subsidier til tjenesteydelser.

2. Dette kapitel finder anvendelse på subsidier, der er specifikke i henhold til SCM-aftalens artikel 2.
3. Dette kapitel finder anvendelse på subsidier til alle virksomheder, herunder private og offentlige virksomheder.
4. Hver part sikrer, at subsidier til virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, er omfattet af reglerne i dette kapitel, i det omfang anvendelsen af disse regler ikke retligt eller faktisk hindrer udførelsen af de særlige opgaver, der er tildelt de pågældende virksomheder. De tildelte opgaver skal være gennemsigtige, og enhver begrænsning eller afvigelse fra anvendelsen af reglerne i dette kapitel må ikke gå ud over, hvad der er nødvendigt for at udføre de tildelte opgaver.
5. Artikel 24.5 finder ikke anvendelse på subsidier i forbindelse med handel med varer, der er omfattet af bilag 1 til landbrugsaftalen.
6. Artikel 24.5 og 24.6 finder ikke anvendelse på den audiovisuelle sektor.
7. Artikel 24.5 og 24.6 finder ikke anvendelse på subsidier, der ydes for at hjælpe de oprindelige folk og deres samfund i forbindelse med deres økonomiske udvikling¹. Sådanne subsidier skal være målrettede, forholdsmæssige og gennemsigtige.
8. Artikel 24.5 og 24.6 finder ikke anvendelse på subsidier, der ydes for at afhjælpe skader forårsaget af naturkatastrofer eller andre ekstraordinære begivenheder.

¹ Med henblik på dette stykke skal de oprindelige folk og deres samfund forstås som defineret i hver af parternes lovgivning. Den Europæiske Unions lovgivning omfatter både EU-retten og lovgivningen i hver af dens medlemsstater.

9. Artikel 24.5 finder ikke anvendelse på subsidier, der ydes midlertidigt som reaktion på en økonomisk nødsituation¹. Sådanne subsidier skal stå i et rimeligt forhold til omstændighederne og være målrettede med henblik på at afhjælpe denne økonomiske nødsituation.

10. Handelsrådet kan træffe beslutning om at ændre definitionen af "subsidier" i denne artikels stk. 1, i det omfang det vedrører virksomheder, der leverer tjenesteydelser, med henblik på at inkorporere resultatet af fremtidige drøftelser i WTO eller relaterede plurilaterale fora om dette spørgsmål, jf. artikel 33.1, stk. 6, litra a).

ARTIKEL 24.3

Forhold til WTO-overenskomsten

Dette kapitel finder anvendelse med forbehold af en parts rettigheder og forpligtelser i henhold til artikel XV i GATS, artikel XVI i GATT 1994, SCM-aftalen og landbrugsaftalen.

¹ Ved "økonomisk nødsituation" forstås en økonomisk begivenhed, der skaber en alvorlig forstyrrelse i en parts økonomi. For Den Europæiske Unions vedkommende forstås ved "en parts økonomi" Den Europæiske Unions økonomi eller en eller flere af dens medlemstaters økonomier.

ARTIKEL 24.4

Gennemsigtighed

1. For så vidt angår subsidier, der tildeles eller opretholdes inden for en parts territorium, offentliggør hver part følgende oplysninger:

- a) det retlige grundlag og formålet med subsidierne
- b) subsidiernes form
- c) subsidiernes størrelse eller det beløb, der er budgetteret for subsidierne, og
- d) om muligt, navnet på modtageren af subsidierne.

2. En part opfylder kravene i denne artikels stk. 1 ved:

- a) meddelelse i henhold til SCM-aftalens artikel 25, forudsat at meddelelsen indeholder alle de denne artikels stk. 1 omhandlede oplysninger og indgives mindst hvert andet år
- b) meddelelse i henhold til landbrugsaftalens artikel 18, eller
- c) offentliggørelse, foretaget af parten eller på dennes vegne, på et offentligt tilgængeligt websted senest den 31. december i det kalenderår, der følger efter det år, hvor subsidierne blev ydet eller opretholdt.

ARTIKEL 24.5

Konsultationer

1. Hvis en part finder, at subsidier ydet af den anden part har eller kan have en negativ indvirkning på dens handelsinteresser eller på konkurrencen, kan denne part ("den anmodende part") skriftligt give udtryk for sine betænkeligheder over for den anden part ("den svarende part") og anmode om konsultationer om spørgsmålet. En sådan anmodning skal indeholde en redegørelse for, hvordan subsidierne har eller kan have en negativ indvirkning på den anmodende parts handelsinteresser eller på konkurrencen.
2. Med henblik på stk. 1 kan den anmodende part bede den svarende part om følgende oplysninger vedrørende subsidierne:
 - a) det retlige grundlag og den politiske målsætning eller formålet med subsidierne
 - b) subsidiernes form
 - c) datoerne for subsidierne og deres varighed og eventuelle andre hertil knyttede frister
 - d) kriterierne for tildeling af subsidierne
 - e) det samlede beløb eller det årlige beløb, der er budgetteret for subsidierne
 - f) om muligt, navnet på modtageren af subsidierne, og
 - g) andre oplysninger, der muliggør en vurdering af subsidiernes negative virkninger.

3. Den svarende part forelægger skriftligt de oplysninger, der anmodes om, jf. stk. 2, senest 60 dage efter datoen for modtagelse af anmodningen.
4. Hvis den svarende part ikke helt eller delvist forelægger de oplysninger, der er anmodet om i henhold til stk. 2 og 3, skal dette begrundes skriftligt af den svarende part.
5. Hvis den anmodende part efter at have modtaget de oplysninger, der er anmodet om, og efter konsultationerne finder, at de pågældende subsidier har eller kan have en væsentlig negativ indvirkning på dens handelsinteresser eller på konkurrencen, bestræber den svarende part sig på at fjerne eller minimere denne indvirkning.

ARTIKEL 24.6

Betingede subsidier

1. I forbindelse med ydelsen af nedenstående subsidier fastsætter hver part følgende betingelser:
 - a) for subsidier, hvor staten direkte eller indirekte har ansvaret for at sikre visse virksomheders gæld eller passiver, må dækningen af gælden eller passiverne ikke være ubegrænset med hensyn til gældens eller passivernes størrelse eller varigheden af statens ansvar, og

b) for subsidier til insolvente eller kriseramte virksomheder, såsom lån og garantier, kontante tilskud, kapitaltilførsler, tilrådighedsstillelse af aktiver under markedsprisen og skattefritagelser, med en varighed på over et år, skal der foreligge en troværdig omstruktureringsplan baseret på realistiske forventninger om inden for en rimelig frist at gøre den insolvente eller kriseramte virksomhed levedygtig igen på lang sigt, og at virksomheden, bortset fra små og mellemstore virksomheder, selv bidrage til omstruktureringsomkostningerne.

2. Stk. 1, litra b), finder ikke anvendelse på subsidier ydet til virksomheder som midlertidig likviditetsstøtte i form af lånegarantier eller lån begrænset til det beløb, der er nødvendigt for blot at holde en kriseramt virksomheden i gang i den tid, det tager at vedtage en omstrukturerings- eller likvidationsplan.

3. Denne artikel finder kun anvendelse på subsidier, der har eller forventes at have en negativ indvirkning på handelen og konkurrencen for den anden part.

4. Denne artikel finder ikke anvendelse på subsidier:

a) der ydes for at sikre, at en virksomhed forlader markedet på en velordnet måde, eller

b) kumulerede beløb eller budgetter på under 170 000 SDR pr. virksomhed over en periode på tre på hinanden følgende år.

ARTIKEL 24.7

Anvendelse af subsidier

Hver part sikrer, at virksomhederne udelukkende anvender subsidier til det udtrykkeligt definerede politiske mål, hvortil de er blevet ydet¹.

ARTIKEL 24.8

Ikkeanvendelse af tvistbilæggelse

Kapitel 38 finder ikke anvendelse på artikel 24.5, stk. 5.

ARTIKEL 24.9

Fortrolighed

1. Parterne skal ved udveksling af oplysninger i henhold til dette kapitel tage hensyn til de begrænsninger, der pålægges i deres respektive lovgivninger vedrørende tavshedspligt eller forretningshemmeligheder, og sikre beskyttelse af forretningshemmeligheder og andre fortrolige oplysninger.
2. Hvis en part meddeler oplysninger i henhold til dette kapitel, behandler den modtagende part disse oplysninger fortroligt.

¹ Det præciseres, at forpligtelsen anses for at være opfyldt, når en part har etableret de relevante lovgivningsmæssige rammer og administrative procedurer til dette formål.

KAPITEL 25

INTELLEKTUEL EJENDOMSRET

AFDELING A

GENERELLE BESTEMMELSER

ARTIKEL 25.1

Mål

1. Dette kapitel har følgende mål:
 - a) fremme produktion og markedsføring af innovative og kreative varer og tjenesteydelser mellem parterne og derved bidrage til en mere bæredygtig og inklusiv økonomi for parterne
 - b) fremme og regulere samhandelen mellem parterne samt formindske fordrejningerne af og hindringerne for denne, og
 - c) sikre et passende og effektivt niveau for beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder.
2. Målene i artikel 7 i TRIPS-aftalen finder tilsvarende anvendelse på dette kapitel.

ARTIKEL 25.2

Anvendelsesområde

1. Hver part skal opfylde dens forpligtelser i henhold til de internationale aftaler om intellektuel ejendomsret, som den er part i, herunder TRIPS-aftalen.
2. Dette kapitel supplerer og præciserer hver af parternes rettigheder og forpligtelser i henhold til TRIPS-aftalen og andre internationale traktater om intellektuel ejendomsret.
3. Intet i dette kapitel forhindrer en part i at anvende bestemmelser i dens lovgivning, hvorved der indføres højere standarder for beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, forudsat at disse bestemmelser er forenelige med dette kapitel. Parterne kan hver især frit fastlægge den mest hensigtsmæssige metode til gennemførelse af dette kapitel inden for deres eget retssystem og deres egen retspraksis.

ARTIKEL 25.3

Principper

1. Principperne i artikel 8 i TRIPS-aftalen finder tilsvarende anvendelse på dette kapitel.

2. Parterne, som tager hensyn til de underliggende almene politiske mål for de interne systemer, erkender behovet for følgende indsatser gennem deres respektive ordninger for intellektuel ejendomsret og under overholdelse af princippet om gennemsigtighed, under hensyntagen til de relevante interessenters interesser, herunder rettighedshavere, brugere og offentligheden:

- a) at fremme innovation og kreativitet, og
- b) at fremme formidlingen af oplysninger, viden, teknologi, kultur og kunst.

ARTIKEL 25.4

Definitioner

I dette kapitel og bilag 25-A, 25-B og 25-C forstås ved:

- a) "Bernerkonventionen": Bernerkonventionen til værn for litterære og kunstneriske værker, udfærdiget i Bern den 9. september 1886, og som ændret den 28. september 1979
- b) "intellektuel ejendomsret": alle kategorier af intellektuelle ejendomsrettigheder, der er omfattet af dette kapitels afdeling B, underafdeling 1 til 7, eller af TRIPS-aftalens del II, afdeling 1 til 7. Beskyttelse af intellektuel ejendomsret omfatter beskyttelse mod illoyal konkurrence som omhandlet i Pariserkonventionens artikel 10a
- c) "Pariserkonventionen": Pariserkonventionen om beskyttelse af industriel ejendomsret af 20. marts 1883, senest revideret i Stockholm den 14. juli 1967 og som ændret den 28. september 1979

- d) "Romkonventionen": den internationale konvention om beskyttelse af udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer samt radio- og fjernsynsforetagender, udfærdiget i Rom den 26. oktober 1961, og
- e) "WIPO": Verdensorganisationen for Intellectuel Ejendomsret.

ARTIKEL 25.5

National behandling

1. Hver part skal med hensyn til alle kategorier af intellektuel ejendomsret, der er omfattet af dette kapital, indrømme statsborgere fra den anden part en behandling, der ikke er mindre gunstig end den behandling, som den giver dens egne statsborgere, for så vidt angår beskyttelse¹ af intellektuel ejendomsret, jf. dog de undtagelser, der allerede er fastsat i Pariserkonventionen, Bernerkonventionen, Romkonventionen eller traktaten om intellektuel ejendomsret i forbindelse med integrerede kredsløb, udfærdiget i Washington den 26. maj 1989, og WIPO's traktat om fremførelser og fonogrammer ("WPPT"), udfærdiget i Genève den 20. december 1996. Hvad angår udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer samt radio- og fjernsynsforetagender, gælder denne forpligtelse kun for de i dette kapitel fastsatte rettigheder.

¹ Med henblik på dette stykke omfatter ordet "beskyttelse" forhold, der påvirker de intellektuelle ejendomsrettigheders disponibilitet, erhvervelse, dækningsområde, opretholdelse og håndhævelse, samt forhold, der påvirker brugen af de intellektuelle ejendomsrettigheder, som specifikt er omhandlet i dette kapitel. I dette stykke omfatter "beskyttelse" endvidere foranstaltninger til at hindre omgåelse af effektive tekniske foranstaltninger samt foranstaltninger vedrørende oplysninger om rettighedsforvaltning.

2. En part kan benytte sig af de undtagelser, der er tilladt i henhold til stk. 1, i forbindelse med dens retslige og administrative procedurer, herunder krav om, at en statsborger fra den anden part skal vælge en processuel bopæl på dens territorium eller udpege en repræsentant på dens territorium, forudsat at en sådan undtagelse:

- a) er nødvendig for at sikre overholdelse af den pågældende parts love eller forskrifter, der ikke er uforenelige med dette kapitel, og
- b) ikke anvendes på en måde, der udgør en skjult begrænsning af handelen.

3. Stk. 1 finder ikke anvendelse på procedurer i multilaterale aftaler, der er indgået inden for rammerne af WIPO vedrørende erhvervelse eller bevarelse af intellektuelle ejendomsrettigheder.

ARTIKEL 25.6

Intellektuel ejendomsret og folkesundhed

1. Parterne anerkender betydningen af den erklæring om TRIPS-aftalen og folkesundhed, der blev vedtaget i Doha den 14. november 2001 på WTO's ministerkonference ("Dohaerklæringen"). Parterne skal ved fortolkning og gennemførelse af rettighederne og forpligtelserne i henhold til dette kapitel sikre overensstemmelse med Dohaerklæringen.

2. Hver part gennemfører artikel 31a i TRIPS-aftalen samt bilaget og tillægget til nævnte bilag, som trådte i kraft den 23. januar 2017.

ARTIKEL 25.7

Konsumtion

Intet i denne aftale forhindrer en part i at afgøre, om eller på hvilke betingelser konsumtion af intellektuelle ejendomsrettigheder finder anvendelse i henhold til dens retssystem.

AFDELING B

STANDARDS VEDRØRENDE INTELLEKTUELLE EJENDOMSRETTIGHEDER

UNDERAFDELING 1

OPHAVSRET OG BESLÆGTEDE RETTIGHEDER

ARTIKEL 25.8

Internationale aftaler

1. Hver part bekræfter, at den tilslutter sig og overholder:
 - a) Bernerkonventionen
 - b) Romkonventionen

- c) WIPO's traktat om ophavsret, udfærdiget i Genève den 20. december 1996
 - d) WPPT, og
 - e) Marrakeshtraktaten om fremme af adgang til offentliggjorte værker for personer, der er blinde, synshæmmede eller på anden måde læsehandicappede, udfærdiget i Marrakesh den 27. juni 2013.
2. Hver part gør enhver rimelig indsats for at ratificere eller tiltræde Beijingtraktaten om audiovisuelle fremførelser, vedtaget i Beijing den 24. juni 2012.

ARTIKEL 25.9

Ophavsmænd

Hver af parterne giver ophavsmænd eneret til at tillade eller forbyde:

- a) direkte eller indirekte, midlertidig eller varig, hel eller delvis reproduktion på en hvilken som helst måde og i en hvilken som helst form, af deres værker
- b) enhver form for distribution til offentligheden, ved salg eller på anden vis, af deres originalværker eller kopier heraf
- c) trådbunden eller trådløs overføring til offentligheden af deres værker, herunder tilrådighedsstillelse af deres værker på en sådan måde, at medlemmer af offentligheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt, og

- d) kommerciel udlejning til offentligheden af originaler eller kopier af deres computerprogrammer eller kinematografiske værker.

ARTIKEL 25.10

Udøvende kunstnere

Parterne giver udøvende kunstnere eneret til at tillade eller forbyde:

- a) optagelse¹ af deres fremførelser
- b) direkte eller indirekte, midlertidig eller varig, hel eller delvis reproduktion på en hvilken som helst måde og i en hvilken som helst form, af optagelser af deres fremførelser
- c) distribution til offentligheden, ved salg eller på anden vis, af optagelser af deres fremførelser
- d) trådbunden eller trådløs tilrådighedsstillelse for offentligheden af optagelser af deres fremførelser på en sådan måde, at medlemmer af offentligheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt, og
- e) trådløs udsendelse og overføring til offentligheden af deres fremførelser, medmindre fremførelsen i sig selv allerede er en radio- eller fjernsynsudsendelse eller sker på grundlag af en optagelse.

¹ Ved "optagelse" forstås en registrering af lyde eller af lyde udtrykt i en anden form, som ved hjælp af et apparatur kan opfattes, reproduceres eller videregives.

ARTIKEL 25.11

Fremstillere af fonogrammer

Parterne giver fremstillere af fonogrammer eneret til at tillade eller forbyde:

- a) direkte eller indirekte, midlertidig eller permanent reproduktion på en hvilken som helst måde og i en hvilken som helst form, helt eller delvis, af deres fonogrammer
- b) distribution til offentligheden ved salg eller anden overdragelse af ejendomsretten til deres fonogrammer, herunder kopier heraf
- c) trådbunden eller trådløs tilrådighedsstillelse for offentligheden af deres fonogrammer på en sådan måde, at medlemmer af offentligheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt, og
- d) kommerciel udlejning til offentligheden af deres fonogrammer.

ARTIKEL 25.12

Radio- og fjernsynsforetagender

Parterne giver radio- og fjernsynsforetagender eneret til at tillade eller forbyde:

- a) optagelser af deres udsendelser, der transmitteres trådløst

- b) direkte eller indirekte, midlertidig eller varig, hel eller delvis reproduktion på en hvilken som helst måde og i en hvilken som helst form, af optagelser af deres udsendelser, der transmitteres trådløst, og
- c) trådløs viderespredning af deres udsendelser samt overføring til offentligheden¹ af deres udsendelser, hvis denne foretages på steder, hvortil der er offentlig adgang mod betaling af entré.

ARTIKEL 25.13

Udsendelse og overføring til offentligheden af fonogrammer, der offentliggøres i kommercielt øjemed²

1. Hver part giver udøvende kunstnere og fremstillere af fonogrammer ret til at sikre, at et enkelt og rimeligt vederlag betales af brugeren, hvis et i kommercielt øjemed udgivet fonogram eller en reproduktion af et sådant fonogram anvendes til sendevirksomhed eller overføring til offentligheden³.

¹ Det præciseres, at intet i dette stykke forhindrer en part i at afgøre, på hvilke betingelser denne ret kan udøves, i overensstemmelse med Romkonventionens artikel 13, litra d).

² Hver part kan indrømme udøvende kunstnere og fremstillere af fonogrammer mere vidtgående rettigheder med hensyn til udsendelse og overføring til offentligheden af fonogrammer, der offentliggøres i kommercielt øjemed.

³ Med henblik på denne artikel omfatter "overføring til offentligheden" ikke trådbunden eller trådløs tilrådighedsstillelse for offentligheden af fonogrammer på en sådan måde, at medlemmer af offentligheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt.

2. Hver part sikrer, at det enkelte og rimelige vederlag som omhandlet i stk. 1 deles mellem de pågældende udøvende kunstnere og fremstillere af fonogrammer. Hver part kan fastsætte retsfor skrifter om, hvorledes den udøvende kunstner og fremstilleren af fonogrammet skal dele det enkelte rimelige vederlag, hvis der ikke mellem den udøvende kunstner og fremstilleren af fonogrammet er indgået aftale herom.

ARTIKEL 25.14

Beskyttelsestid

1. Ophavsretten til et værk gælder i ophavsmandens levetid og i mindst 70 år efter vedkommendes død, uanset på hvilket tidspunkt værket lovligt er blevet gjort tilgængeligt for offentligheden¹.
2. I tilfælde af fælles ophavsret til et værk beregnes den i stk. 1 fastsatte beskyttelsestid fra tidspunktet for den længstlevende ophavsmands død.
3. For anonyme eller pseudonyme værker er beskyttelsestiden mindst 70 år efter det tidspunkt, hvor værket lovligt blev gjort tilgængeligt for offentligheden. Hvis det af ophavsmanden valgte pseudonym imidlertid ikke efterlader nogen tvivl om ophavsmandens identitet, eller hvis ophavsmanden afslører identiteten inden for det i dette stykke omhandlede tidsrum, gælder den beskyttelsestid, der er fastsat i stk. 1.

¹ Hvis en part fastsætter en særlig beskyttelsestid i de tilfælde, hvor en juridisk person anerkendes som rettighedshaver, er beskyttelsestiden mindst 70 år efter det tidspunkt, hvor værket lovligt blev gjort tilgængeligt for offentligheden.

4. Beskyttelsestiden for et kinematografisk eller audiovisuelt værk udløber tidligst 70 år efter dødstidspunktet for den længstlevende ophavsmand. Det kan i parternes love og forskrifter bestemmes, hvem der skal anses for at være ophavsmændene til et kinematografisk eller audiovisuelt værk.
5. Radio- og fjernsynsforetagenders rettigheder udløber 50 år efter datoen for den første udsendelse.
6. Udøvende kunstners rettigheder udløber tidligst 50 år efter datoen for optagelsen af fremførelsen, dog gælder følgende:
- a) Hvis en optagelse af en fremførelse udgives lovligt eller, hvis en part giver mulighed herfor, overføres lovligt til offentligheden inden for den 50-årige periode som omhandlet i dette stykke, beregnes beskyttelsesperioden fra datoen for den første udgivelse eller, hvis dette oplyses af parten, den første overføring til offentligheden; hvis en part oplyser begge muligheder, beregnes beskyttelsestiden fra datoen for den tidligst forekommende begivenhed.
 - b) Hvis en optagelse af en fremførelse på et fonogram udgives lovligt eller, hvis en part giver mulighed herfor, overføres lovligt til offentligheden inden for den 50-årige periode som omhandlet i dette stykke, udløber beskyttelsesperioden tidligst 70 år efter datoen for den første udgivelse eller, hvis dette oplyses af parten, den første overføring til offentligheden; hvis en part oplyser begge muligheder, beregnes beskyttelsestiden fra datoen for den først forekommende begivenhed.

7. Fonogramfremstilleres rettigheder udløber tidligst 50 år efter optagelsen. Hvis fonogrammet udgives lovligt eller, hvis dette oplyses af parten, overføres lovligt til offentligheden inden for denne periode, udløber disse rettigheder dog tidligst 70 år efter datoen for den første udgivelse eller den, hvis dette oplyses af parten, første overføring til offentligheden. Parterne kan træffe eller opretholde effektive foranstaltninger med henblik på at sikre, at fortjenesten i løbet af de 20 års beskyttelse, der fortsætter efter de 50 år, deles ligeligt mellem udøvende kunstnere og fremstillere af fonogrammer.

ARTIKEL 25.15

Følgeret

1. Hver part sikrer til fordel for ophavsmanden til et originalt billedkunstværk en "følgeret", som er en uoverdragelig og selv på forhånd ufravigelig ret til et vederlag baseret på salgsprisen ved videresalg af det pågældende kunstværk efter ophavsmandens første afhændelse af det¹.
2. Den i stk. 1 omhandlede følgeret finder anvendelse på alt videresalg, hvor der som sælgere, købere eller formidlere deltager professionelle på kunstmarkedet, herunder auktionshuse, kunstgallerier og alle kunsthandlere i øvrigt.

¹ For Chiles vedkommende, og uanset denne artikel, finder artikel 36, stk. 1, i lov nr. 17.366 af 28. august 1970, som ændret ved lov nr. 21.045 af 13. oktober 2017, fortsat anvendelse for så vidt angår beregningen af royalties.

3. Parterne kan hver især bestemme, at den i stk. 1 omhandlede følgeret ikke finder anvendelse på videresalg, hvis sælgeren har erhvervet værket direkte fra ophavsmanden mindre end tre år inden videresalget, og videresalgsprisen ikke overskrider et vist mindstebeløb.

ARTIKEL 25.16

Kollektiv rettighedsforvaltning

1. Parterne fremmer samarbejdet mellem deres respektive kollektive forvaltningsorganisationer for at fremme tilgængeligheden af værker og andre beskyttede frembringelser på deres territorium samt overførslen af indtægter fra rettighederne mellem deres respektive kollektive forvaltningsorganisationer til anvendelse af sådanne værker eller andre beskyttede frembringelser.

2. Parterne fremmer gennemsigtigheden i kollektive forvaltningsorganisationer, navnlig med hensyn til de rettighedsindtægter, de opkræver, de fradrag, de anvender på de rettighedsindtægter, de opkræver, anvendelsen af de rettighedsindtægter, der opkræves, distributionspolitikken og deres repertoire.

3. Hver part sikrer, at kollektive forvaltningsorganisationer etableret på dens territorium, der repræsenterer en anden kollektiv forvaltningsorganisation, som er etableret på den anden parts territorium ved en repræsentationsaftale, opfordres til nøjagtigt, regelmæssigt og omhyggeligt at betale skyldige beløb til den repræsenterede kollektive forvaltningsorganisation samt give den repræsenterede kollektive forvaltningsorganisation oplysninger om de rettighedsindtægter, der er opkrævet på partens vegne, og om eventuelle fradrag i disse rettighedsindtægter.

ARTIKEL 25.17

Indskrænkninger og undtagelser

Hver part må kun indføre indskrænkninger eller undtagelser med hensyn til rettighederne i artikel 25.9 til 25.13 i visse særlige tilfælde, som hverken strider mod den normale udnyttelse af værket eller den anden frembringelse eller indebærer urimelig skade for rettighedshavernes legitime interesser.

ARTIKEL 25.18

Beskyttelse af teknologiske foranstaltninger

1. Hver part indfører en passende retlig beskyttelse mod omgåelse af enhver form for effektiv teknologisk foranstaltning, som en person begår, selv om vedkommende ved eller burde vide, at dette er formålet.
2. Hver part indfører en passende retlig beskyttelse mod fremstilling, import, distribution, salg, udlejning, reklame for salg eller udlejning eller besiddelse i kommercielt øjemed af anordninger, produkter eller komponenter eller ydelse af tjenesteydelser, som:
 - a) er genstand for salgsfremme, reklame eller markedsføring med henblik på omgåelse af enhver effektiv teknologisk foranstaltning
 - b) kun i begrænset omfang har andet kommercielt formål eller anden kommerciel anvendelse end omgåelse af enhver effektiv teknologisk foranstaltning, eller

c) primært er udviklet, produceret, tilpasset eller ydet med henblik på at muliggøre eller befordre omgåelse af effektive teknologiske foranstaltninger.

3. Med henblik på denne underafdeling forstås ved "teknologisk foranstaltning" enhver teknologi, anordning eller komponent, der under dens normale funktion har til formål at forhindre eller begrænse handlinger i forbindelse med værker eller andre frembringelser¹, som indehaveren af ophavsrettigheder eller beslægtede rettigheder som fastsat i en parts lovgivning ikke har givet tilladelse til. Teknologiske foranstaltninger skal anses som effektive, hvis anvendelsen af beskyttede værker eller andre frembringelser kontrolleres af rettighedshaverne ved anvendelse af en adgangskontrol- eller beskyttelsesforanstaltning, f.eks. kryptering, scrambling eller anden omdannelse af værket eller andre frembringelser, eller af en kopikontrolanordning, der opfylder beskyttelsesformålet.

4. Uanset den retlige beskyttelse, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, kan hver af parterne, hvor rettighedshaverne ikke har truffet frivillige foranstaltninger, efter behov træffe passende foranstaltninger for at sikre, at den passende retlige beskyttelse mod omgåelse af effektive teknologiske foranstaltninger, der er fastsat i overensstemmelse med denne artikel, ikke forhindrer målgruppepersonerne i at nyde godt af de i artikel 25.17 omhandlede undtagelser og indskrænkninger.

¹ Det præciseres, at "værker eller andre frembringelser" ikke omfatter værker eller andre frembringelser, hvor beskyttelsestiden er udløbet.

ARTIKEL 25.19

Forpligtelser vedrørende oplysninger om rettighedsforvaltning

1. Hver part indfører en passende retlig beskyttelse mod personer, der bevidst og uden tilladelse udfører følgende handlinger, vel vidende eller med rimelig grund til at vide, at sådanne handlinger foranlediger, muliggør, letter eller skjuler en krænkelse af ophavsrettigheder eller beslægtede rettigheder i henhold til den pågældende parts lovgivning:

- a) fjernelse eller ændring af elektroniske oplysninger om rettighedsforvaltning, og
- b) distribution, import med henblik på distribution, udsendelse, overføring til eller tilrådighedsstillelse for offentligheden af værker eller andre frembringelser, der er beskyttet i henhold til denne underafdeling, og fra hvilke de elektroniske oplysninger om rettighedsforvaltning er blevet fjernet eller ændret uden tilladelse.

2. Med henblik på denne artikel forstås ved "oplysninger om rettighedsforvaltning" enhver oplysning fra rettighedshavere, som identificerer et værk eller en anden frembringelse som omhandlet i denne artikel, ophavsmanden eller enhver anden rettighedshaver, eller oplysninger om vilkårene og betingelserne for anvendelse af værket eller frembringelsen samt numre eller koder, der udgør sådanne oplysninger.

3. Stk. 2 finder anvendelse, hvis en hvilken som helst af de i nævnte stykke omhandlede oplysninger anvendes i forbindelse med kopiering af eller fremkommer i forbindelse med overføring til offentligheden af et værk eller en anden frembringelse, der er omhandlet i denne artikel.

UNDERAFDELING 2

VAREMÆRKER

ARTIKEL 25.20

Internationale aftaler

Hver part skal:

- a) overholde protokollen til Madridarrangementet om den internationale registrering af varemærker, vedtaget i Madrid den 27. juni 1989, som ændret den 12. november 2007
- b) overholde traktaten om varemærkeret, udfærdiget i Genève den 27. oktober 1994, samt Nicearrangementet af 15. juni 1957 vedrørende international klassificering af varer og tjenesteydelser til brug ved registrering af varemærker, som ændret den 28. september 1979, og
- c) gøre enhver rimelig indsats for at tiltræde Singaporetraktaten om varemærkeret, udfærdiget i Singapore den 27. marts 2006.

ARTIKEL 25.21

Rettigheder, der er knyttet til et varemærke

Hver part skal sikre, at indehaveren af et registreret varemærke har eneret til at forhindre tredjeparter, som ikke har indehaverens samtykke, i at gøre erhvervsmæssig brug af mærker, der er identiske med eller ligner dem, for hvilke varemærket er registreret, hvis denne brug ville resultere i en risiko for forveksling. I tilfælde hvor der anvendes et identisk varemærke for identiske varer eller tjenesteydelser, anses forveksling for sandsynlig.

ARTIKEL 25.22

Registreringsprocedure

1. Hver part sikrer, at der findes en ordning for registrering af varemærker, hvor endelige beslutninger om afslag truffet af den relevante varemærkemyndighed, herunder delvis afslag på registrering, begrundes behørigt og meddeles den pågældende part skriftligt.
2. Hver part giver tredjeparter mulighed for at gøre indsigelse mod varemærkeansøgninger eller, hvis det er relevant i henhold til partens lovgivning, varemærkeregistreringer. En sådan indsigelsesprocedure skal være kontradiktorisk.
3. Hver part stiller en offentligt tilgængelig elektronisk database over varemærkeansøgninger og -registreringer til rådighed.

ARTIKEL 25.23

Velkendte varemærker

Med henblik på at sikre en effektiv beskyttelse af velkendte varemærker, jf. Pariserkonventionens artikel 6a og TRIPS-aftalens artikel 16, stk. 2 og 3, bekræfter parterne vigtigheden af den fælles henstilling vedrørende bestemmelser om beskyttelse af velkendte mærker, der blev vedtaget af Pariserunionen til Beskyttelse af Industriel Ejendomsret og WIPO's generalforsamling på 34. møderække i forsamlingerne af WIPO's medlemsstater den 20.-29. september 1999.

ARTIKEL 25.24

Undtagelser fra de rettigheder, der er knyttet til et varemærke

1. Hver part:
 - a) skal tillade en rimelig anvendelse af deskriptive udtryk som en begrænset undtagelse fra de rettigheder, der er knyttet til et varemærke, og
 - b) kan fastsætte andre begrænsede undtagelser.
2. Stk. 1 finder anvendelse, forudsat at der ved sådanne undtagelser tages hensyn til varemærkeindehavernes og tredjeparters legitime interesser.

3. Varemærket giver ikke indehaveren ret til at forbyde en tredjepart at gøre erhvervmæssig brug af følgende:

- a) sit eget navn eller sin adresse
- b) angivelser vedrørende varens eller tjenesteydelsens art, beskaffenhed, mængde, anvendelse, værdi, geografiske oprindelse, tidspunktet for varens fremstilling eller for præstationen af tjenesteydelsen eller andre egenskaber ved varen eller tjenesteydelsen, eller
- c) varemærket, når dette er nødvendigt for at angive anvendelsen af en vare eller tjenesteydelse, navnlig som tilbehør eller reservedele.

4. Stk. 3 finder anvendelse, når tredjemands anvendelse er i overensstemmelse med god markedsføringskik¹.

5. En part kan bestemme, at de til varemærket knyttede rettigheder ikke giver indehaveren ret til at forbyde en tredjepart at gøre erhvervmæssig brug af ældre rettigheder, som kun har lokalt afgrænset karakter, hvis rettighederne er anerkendt i den pågældende parts lovgivning og anvendes inden for grænserne af det territorium, hvor de er anerkendt.

¹ Alternativt kan en part stille som betingelse, at en sådan anvendelse ikke er vildledende eller skaber forvirring hos den relevante del af offentligheden.

ARTIKEL 25.25

Fortabelsesgrunde

1. Hver part fastsætter, at et varemærke kan fortabes, hvis der ikke inden for en sammenhængende periode på fem år er gjort reel brug af varemærket på det relevante territorium i forbindelse med de varer eller tjenesteydelser, for hvilke det er registreret, og der ikke er nogen rimelig grund til, at det ikke er blevet brugt. En part kan dog fastsætte, at fortabelse af et varemærke ikke må gøres gældende, dersom reel brug af varemærket påbegyndes eller genoptages i tiden mellem udløbet af perioden på fem år og tidspunktet for indgivelse af begæring om fortabelse. Påbegyndelse eller genoptagelse af brugen inden for en periode på tre måneder forud for indgivelse af begæring om fortabelse, idet denne tremåneders periode tidligst begynder ved udløbet af den sammenhængende periode på fem år med manglende brug, tages imidlertid ikke i betragtning, såfremt forberedelserne til påbegyndelse eller genoptagelse af brugen først indledes, når indehaveren har fået kendskab til, at der eventuelt vil blive indgivet begæring om fortabelse.
2. Et varemærke kan også fortabes, hvis det efter den dato, hvor det blev registreret, som følge af indehaverens virksomhed eller passivitet er blevet til en almindelig betegnelse i handelen for en vare eller tjenesteydelse, for hvilken mærket er registreret¹.

¹ Et varemærke kan også fortabes, hvis det efter den dato, hvor det blev registreret, som følge af den brug, der af varemærkeindehaveren eller med dennes samtykke gøres af varemærket for de varer eller tjenesteydelser, for hvilke det er registreret, vil kunne vildlede offentligheden, især med hensyn til varernes eller tjenesteydelsernes art, beskaffenhed eller geografiske oprindelse.

ARTIKEL 25.26

Ansøgninger i ond tro

Et varemærke kan erklæres ugyldigt, hvis ansøgeren har ansøgt om registrering af varemærket i ond tro. Hver part kan desuden fastsætte, at et sådant varemærke ikke registreres.

UNDERAFDELING 3

DESIGN¹

ARTIKEL 25.27

Internationale aftaler

Hver part gør enhver rimelig indsats for at tiltræde Genèveaftalen under Haagarrangementet vedrørende international registrering af industrielle design, vedtaget i Genève den 2. juli 1999.

¹ Henvisninger i dette kapitel til design læses som henvisninger til registrerede industrielle design.

ARTIKEL 25.28

Beskyttelse af registrerede design¹

1. Hver part træffer foranstaltninger til beskyttelse af uafhængigt frembragte design, der er nye eller originale². Beskyttelsen ydes ved registrering og giver indehaveren eneret i overensstemmelse med bestemmelserne i denne artikel.
2. Indehavere af et registreret design har som minimum ret til at forhindre, at tredjeparter, som ikke har indehaverens samtykke, fremstiller, sælger, importerer eller eksporterer det produkt, der bærer eller inkorporerer det beskyttede design, eller anvender varer, der bærer eller inkorporerer det beskyttede design, hvis en sådan handling har et kommercielt formål, i urimelig grad skader den normale udnyttelse af dette design eller ikke er forenelig med god handelspraksis.
3. Et design, der anvendes på eller indgår i et produkt, som udgør en komponent af et sammensat produkt, anses kun for at være nyt eller originalt:
 - a) hvis komponenten efter at være blevet inkorporeret i det sammensatte produkt fortsat er synlig under normal brug af det sammensatte produkt, og

¹ Unionen indrømmer også beskyttelse af et ikke-registreret design, hvis det opfylder betingelserne i Rådets forordning (EF) nr. 6/2002 af 12. december 2001 om EF-design (EFT L 3 af 5.1.2002, s. 1).

² Der kan i henhold til en parts lovgivning også kræves en individuel karakter for design. Den Europæiske Union anser et design for at have individuel karakter, hvis det helhedsindtryk, det giver den informerede bruger, adskiller sig fra en sådan brugers helhedsindtryk af alle andre design, som er tilgængelige for offentligheden.

- b) i det omfang synlige elementer af komponenten, jf. litra a), i sig selv opfylder kravet om nyhed eller originalitet.
4. Med henblik på stk. 3, litra a), forstås der ved "normal brug" den endelige brugers anvendelse, dog hverken vedligeholdelse eller reparation.

ARTIKEL 25.29

Beskyttelsens varighed

Beskyttelsens varighed fastsættes til mindst 15 år fra datoen for indgivelse af ansøgningen.

ARTIKEL 25.30

Undtagelser og udelukkelse

1. En part kan fastsætte begrænsede undtagelser fra beskyttelsen af design, forudsat at sådanne undtagelser ikke i urimeligt omfang strider mod den normale udnyttelse af beskyttede design og ikke indebærer urimelig skade for de legitime interesser, som indehaveren af det beskyttede industrielle design har, under hensyn til tredjeparters legitime interesser.
2. Beskyttelsen af design gælder ikke for design, der i alt væsentligt er dikteret af tekniske eller funktionelle forhold ved designet.

3. Et design kan ikke opretholdes for de elementer af et produkts udseende, der nødvendigvis må reproduceres i deres nøjagtige form og dimensioner, for at det produkt, som designet indgår i eller finder anvendelse på, rent mekanisk kan kobles til et andet produkt eller placeres i, på eller omkring et andet produkt eller bringes i kontakt med et andet produkt, således at begge produkter kan opfylde deres egen funktion.

4. Uanset stk. 3 kan et industrielt design bestå i et design, der har til formål at muliggøre flerdobbelt samling eller sammenkobling af gensidigt udskiftelige produkter inden for et modulopbygget system.

ARTIKEL 25.31

Forhold til ophavsret

Et design skal også være berettiget til beskyttelse i henhold til en parts lovgivning om ophavsret fra den dato, hvor det pågældende design blev frembragt eller fastlagt i en given form. Hver part fastsætter omfanget af og betingelserne for at opnå en sådan beskyttelse, herunder kravet til originalitet.

UNDERAFDELING 4

GEOGRAFISKE BETEGNELSER

ARTIKEL 25.32

Definition og anvendelsesområde

1. Med henblik på denne aftale forstås ved "geografisk betegnelse": en betegnelse, der angiver en vare som havende oprindelse på en parts territorium eller i en region eller lokalitet på nævnte territorium, dersom varens kvalitet, omdømme eller andre egenskaber i alt væsentligt kan tilskrives dens geografiske oprindelse.
2. Denne underafdeling finder anvendelse på geografiske betegnelser, der identificerer de produkter, som er opført i bilag 25-C.
3. Parterne er enige om at overveje at udvide anvendelsesområdet for de geografiske betegnelser, der er omfattet af denne underafdeling, efter aftalens ikrafttræden til andre produkttyper under geografiske betegnelser, som ikke er omfattet af stk. 2, navnlig håndværk, under hensyntagen til parternes lovgivningsmæssige udvikling.
4. En part skal beskytte den anden parts geografiske betegnelser i overensstemmelse med denne underafdeling, forudsat at disse geografiske betegnelser er beskyttet i oprindelseslandet.

ARTIKEL 25.33

Liste over geografiske betegnelser

Hver part skal, efter at have gennemgået den anden parts lovgivning, jf. bilag 25-A, og dennes geografiske betegnelser som opført i bilag 25-C og efter at have afsluttet de nødvendige kommunikationsforanstaltninger i overensstemmelse med sin lovgivning og praksis, beskytte den anden parts geografiske betegnelser, som er opført i bilag 25-C, i overensstemmelse med beskyttelsesniveauet som fastsat i denne underafdeling.

ARTIKEL 25.34

Ændring af listen over geografiske betegnelser

1. Parterne er enige om, at det er muligt at ændre listen over geografiske betegnelser i bilag 25-C i henhold til artikel 25.40, stk. 1. En parts tilføjelser til dens liste af geografiske betegnelser i bilag 25-C må ikke overstige 45 geografiske betegnelser hvert tredje år efter datoen for denne aftales ikrafttræden. Parterne tilføjer nye geografiske betegnelser efter indsigelsesprocedurens afslutning i overensstemmelse med de i bilag 25-B fastsatte kriterier og efter at have undersøgt de geografiske betegnelser til begge parters tilfredshed.
2. Hvis en ændring af listen over geografiske betegnelser i bilag 25-C vedrører en mindre ændring i relation til stavemåden for en af de opførte geografiske betegnelser eller henvisningen til navnet på det geografiske område, som betegnelsen knytter sig til, finder proceduren i artikel 25.40, stk. 4, anvendelse.

3. Tilføjelser eller ændringer af en geografisk betegnelse, jf. stk. 1 eller 2, foretages efter fælles overenskomst mellem parterne.

ARTIKEL 25.35

Anvendelsesområdet for beskyttelsen af geografiske betegnelser

1. De geografiske betegnelser, der er opført i bilag 25-C, herunder de betegnelser, der tilføjes i henhold til artikel 25.34, er beskyttet mod følgende:

- a) kommerciel anvendelse af en geografisk betegnelse for et produkt, der er en tilsvarende produkttype, og som:
 - i) ikke har oprindelse i det oprindelsessted, der er angivet i bilag 25-C for den pågældende geografiske betegnelse, eller
 - ii) har oprindelse i det oprindelsessted, der er angivet i bilag 25-C for den pågældende geografiske betegnelse, men ikke er produceret eller fremstillet i overensstemmelse med varespecifikationen for det beskyttede navn, selv om navnet er ledsaget af udtryk som "art", "type", "stil", "efterligning", "smag" eller andre lignende udtryk
- b) anvendelse af alle sådanne midler i betegnelsen eller præsentationen af et produkt, som angiver eller antyder, at det pågældende produkt har oprindelse i et andet geografisk område end det virkelige oprindelsessted, på en måde, som risikerer at vildlede offentligheden med hensyn til produktets geografiske oprindelse

- c) enhver anvendelse, der udgør illoyal konkurrence i henhold til Pariserkonventionens artikel 10a, herunder udnyttelse af en geografisk betegnelses omdømme eller enhver form for falsk eller vildledende angivelse af produktets herkomst, oprindelse, art eller væsentlige egenskaber, der anføres på den indre eller ydre emballage, reklamemateriale eller de dokumenter, der vedrører selve varerne, og enhver praksis, der vil kunne vildlede forbrugerne med hensyn til produktets virkelige oprindelse.
2. Beskyttede geografiske betegnelser må ikke blive til artsbetegnelser på parternes territorium.
3. Intet i denne underafdeling forpligter til at beskytte geografiske betegnelser, der ikke eller ikke længere beskyttes på deres oprindelsesterritorium.
4. En part udelukker ikke, at beskyttelsen eller anerkendelsen af en geografisk betegnelse kan ophæves af de kompetente myndigheder på dens oprindelsesterritorium på grundlag af, at det beskyttede eller anerkendte udtryk ikke længere opfylder betingelserne for den oprindelige beskyttelse eller anerkendelse på dets oprindelsesterritorium.
5. Den ene part meddeler den anden part, hvis en geografisk betegnelse ophører med at være beskyttet på dens oprindelsesterritorium. Denne meddelelse gives i overensstemmelse med de i artikel 25.40 fastsatte procedurer.
6. Intet i denne underafdeling indskrænker en persons ret til i forbindelse med handel at anvende sit eget navn eller sin erhvervsmæssige forgængers navn, medmindre navnet anvendes med henblik på at vildlede offentligheden.

7. Den beskyttelse, der opnås i henhold til denne underafdeling, finder anvendelse på oversættelsen af de geografiske betegnelser, de er opført i bilag 25-C, såfremt anvendelsen af en sådan oversættelse vil kunne vildlede offentligheden.
8. Hvis en oversættelse af en geografisk betegnelse er identisk med eller indeholder generiske eller beskrivende udtryk, herunder navneord og tillægsord, eller udtryk, der i daglig tale anvendes som den almindelige betegnelse for et produkt på en parts territorium, eller hvis en geografisk betegnelse ikke er identisk med, men indeholder et sådant udtryk, berører bestemmelserne i denne underafdeling ikke en persons ret til at anvende dette udtryk i forbindelse med det pågældende produkt.
9. Den beskyttelse, der opnås i henhold til denne underafdeling, finder ikke anvendelse på nogen af komponenterne i et udtryk med flere komponenter, der er beskyttet som geografisk betegnelse i tillæg 25-C-1, hvis den relevante komponent¹ er et udtryk, der i daglig tale anvendes som den almindelige betegnelse for det tilknyttede produkt.
10. Der er for så vidt angår produkter intet i denne underafdeling, der forhindrer anvendelsen på en parts territorium af navnet på en plantesort eller en dyrerace².

¹ Som fastsat i tillæg 25-C-1, der indeholder udtryk, som der ikke ansøges om beskyttelse af.

² I de forklarende bemærkninger i bilag 25-C defineres de plantesorter og dyreracer, hvis anvendelse ikke forhindres.

11. Med henblik på en parts påtænkte tilføjelse af nye geografiske betegnelser i overensstemmelse med artikel 25.34 er der intet, der forpligter en part til at beskytte en geografisk betegnelse, der er identisk med det udtryk, der i daglig tale anvendes som den almindelige betegnelse for det tilknyttede produkt på den pågældende parts territorium¹.

ARTIKEL 25.36

Ret til anvendelse af geografiske betegnelser

1. Et navn, der er beskyttet som en geografisk betegnelse i henhold til denne underafdeling, kan anvendes af enhver aktør, som markedsfører et produkt, der er i overensstemmelse med den tilsvarende specifikation.
2. Et navn, der er beskyttet som en geografisk betegnelse i henhold til denne underafdeling, må ikke gøres betinget af, at brugerne registreres, eller af yderligere betingelser.

¹ Når en part ved bestemmelse af, om der skal tilføjes nye geografiske betegnelser, bestemmer hvorvidt et udtryk er det udtryk, der i daglig tale anvendes som den almindelige betegnelse for den relevante vare på en parts territorium, har den pågældende parts myndigheder beføjelse til at tage hensyn til, hvordan forbrugerne forstår dette udtryk på partens territorium. Faktorer af relevans for forbrugernes forståelse kan omfatte: a) hvorvidt udtrykket anvendes til at henvise til den pågældende type produkt, som angivet af kompetente kilder, såsom ordbøger, aviser og relevante websteder, eller b) hvordan det produkt, som udtrykket henviser til, markedsføres og anvendes i forbindelse med handel på den pågældende parts territorium.

ARTIKEL 25.37

Forhold mellem varemærker og geografiske betegnelser

1. Parterne afviser at registrere et varemærke, hvis anvendelse ville være i strid med artikel 25.35, og som vedrører den samme type produkt som den geografiske betegnelse, forudsat at ansøgningen om registrering af varemærket indgives efter datoen for ansøgning om beskyttelse af den geografiske betegnelse på den pågældende parts territorium.
2. Varemærker, der registreres i strid med stk. 1, skal erklæres ugyldige, enten af egen drift eller efter anmodning fra en interesseret part i overensstemmelse med parternes lovgivning og praksis.
3. For de i artikel 25.33 omhandlede geografiske betegnelser er datoen for indgivelse af ansøgningen om beskyttelse, jf. stk. 1 og 2, den 1. november 2022.
4. For geografiske betegnelser, der tilføjes bilag 25-C i overensstemmelse med artikel 25.34, er datoen for indgivelse af ansøgningen om beskyttelse den dato, hvor der sendes en anmodning til den anden part om beskyttelse af en geografisk betegnelse, såfremt processen med ændring af listen over geografiske betegnelser, jf. artikel 25.34, er fuldført.
5. Parterne beskytter geografiske betegnelser, også selv om der findes et ældre varemærke. Et ældre varemærke, som er registreret i god tro, kan fornyes og ændres, hvilket kræver indsendelse af en ny varemærkeansøgning, forudsat af disse ændringer ikke skader beskyttelsen af geografiske betegnelser, og at der i parternes lovgivning ikke findes grunde til at erklære varemærket ugyldigt.

6. Med henblik på denne artikels stk. 5 forstås der ved et "ældre varemærke" et varemærke, hvis anvendelse er i strid med artikel 25.35, og for hvilket der er ansøgt om registrering, eller som har vundet hævde, for så vidt denne mulighed er hjemlet i den pågældende lovgivning, i god tro på en parts territorium før den dato, hvor den anden part har indsendt en ansøgning om beskyttelse af den geografiske betegnelse i henhold til denne aftale.

ARTIKEL 25.38

Håndhævelse af beskyttelse

Hver part håndhæver den i artikel 25.35, 25.36 og 25.37 fastsatte beskyttelse ved administrative foranstaltninger efter anmodning fra en interesseret part. Hver part træffer inden for rammerne af sin lovgivning og praksis yderligere administrative og retlige foranstaltninger til at forhindre eller standse ulovlig anvendelse af beskyttede geografiske betegnelser.

ARTIKEL 25.39

Generelle regler

1. En part er ikke forpligtet til at beskytte et navn som geografisk betegnelse i henhold til denne underafdeling, hvis navnet kolliderer med navnet på en planteart eller en dyrerace og derfor vil kunne vildlede forbrugerne med hensyn til produktets virkelige oprindelse.

2. Hvis parternes geografiske betegnelser er enslydende, indrømmer en part beskyttelse for hver geografisk betegnelse af den anden part, forudsat at der i praksis skelnes tilstrækkeligt mellem betingelserne for brug og præsentation af navnene, således at forbrugerne ikke vildledes.
3. Hvis en part i forbindelse med bilaterale forhandlinger med et tredjeland påtænker at beskytte en geografisk betegnelse fra tredjelandet, og denne betegnelse er enslydende med en geografisk betegnelse hos den anden part, skal parten underrette den anden part herom, og den anden part skal have mulighed for at fremsætte sine bemærkninger, inden den geografiske betegnelse beskyttes.
4. Import, eksport og markedsføring af produkter svarende til de geografiske betegnelser, der er opført i bilag 25-C, skal foregå i overensstemmelse med de love og bestemmelser, der gælder på den parts territorium, hvor produkterne markedsføres.
5. Ethvert spørgsmål, der opstår i forbindelse med produktspecifikationer for beskyttede geografiske betegnelser, behandles i underudvalget som omhandlet i artikel 25.40.
6. Geografiske betegnelser, der er beskyttet i henhold til denne underafdeling, må kun annulleres af den part, på hvis territorium produkterne har deres oprindelse. Den ene part meddeler den anden part, hvis en geografisk betegnelse som opført i bilag 25-C ophører med at være beskyttet på dens territorium. Efter meddelelsen ændres bilag 25-C i henhold til artikel 25.40, stk. 3.
7. En produktspecifikation som omhandlet i denne underafdeling er den specifikation, som er godkendt af den parts myndigheder, på hvis territorium produktet har sin oprindelse, inklusive eventuelle ændringer, der også er godkendt.

ARTIKEL 25.40

Underudvalg, samarbejde og gennemsigtighed

1. Med henblik på denne underafdeling kan det i artikel 25.66 omhandlede underudvalg anbefale handelsrådet, jf. artikel 33.1, stk. 6, litra a), at ændre:

- a) bilag 25-A for så vidt angår henvisningerne til parternes gældende lovgivning
- b) bilag 25-B for så vidt angår de kriterier, der skal indgå i indsigelsesproceduren, og
- c) bilag 25-C for så vidt angår de geografiske betegnelser.

2. Med henblik på denne underafdeling er det i artikel 25.66 omhandlede underudvalg ansvarligt for at udveksle oplysninger vedrørende:

- a) den lovgivningsmæssige og politiske udvikling i forbindelse med geografiske betegnelser
- b) geografiske betegnelser med henblik på at overveje, om de skal beskyttes i henhold til denne underafdeling, og
- c) alle andre spørgsmål af fælles interesse vedrørende geografiske betegnelser.

3. Efter meddelelsen som omhandlet i artikel 25.39, stk. 6, henstiller underudvalget, at handelsrådet ændrer bilag 25-C i overensstemmelse med nærværende artikels stk. 1, litra c), med henblik på at ophæve beskyttelsen i henhold til denne aftale.

4. I tilfælde af en mindre ændring i relation til stavemåden for en af de opførte geografiske betegnelser eller henvisningen til navnet på det geografiske område, som betegnelsen knytter sig til, underretter en part den anden part i underudvalget om den pågældende ændring ledsaget af en begrundelse. Underudvalget henstiller, at handelsrådet foretager denne mindre ændring i bilag 25-C i henhold til artikel 33.1, stk. 6, litra a).

5. Parterne opretholder, direkte eller gennem underudvalget, forbindelse med hinanden vedrørende alle spørgsmål i forbindelse med denne underafdelings gennemførelse og funktion. Navnlig kan en part anmode den anden part om oplysninger vedrørende produktspecifikationer og ændringer heraf samt kontaktpunkter for den administrative håndhævelse.

6. Parterne kan offentliggøre produktspecifikationerne eller et resumé heraf og kontaktpunkter for den administrative håndhævelse i forbindelse med den anden parts beskyttede geografiske betegnelser i henhold til denne underafdeling.

ARTIKEL 25.41

Anden beskyttelse

1. Denne underafdeling finder anvendelse uden at berøre parternes rettigheder og forpligtelser i henhold WTO-overenskomsten eller andre multilaterale aftaler om intellektuel ejendomsret, som Den Europæiske Union og Chile er part i.

2. Denne underafdeling berører ikke retten til at ansøge om anerkendelse og beskyttelse af en geografisk betegnelse i henhold til parternes relevante lovgivning.

UNDERAFDELING 5

PATENTER

ARTIKEL 25.42

Internationale aftaler

Hver part¹ overholder patentsamarbejdstraktaten, udfærdiget i Washington den 19. juni 1970, ændret den 28. september 1979, og senest ændret den 3. oktober 2001.

ARTIKEL 25.43

Supplerende beskyttelse i tilfælde af forsinkelser i forbindelse med markedsføringsgodkendelse for lægemidler

1. Parterne anerkender, at lægemidler, som er beskyttet af et patent på deres respektive territorier, kan underlægges en procedure for markedsføringsgodkendelse eller sundhedstilladelse forud for markedsføringen.

¹ For så vidt angår Den Europæiske Union opfyldes betingelsen i henhold til denne artikel af medlemsstaterne.

2. Hver part indfører en passende og effektiv mekanisme, som skal sikre en yderligere beskyttelsestid til kompensation af patenthaveren for den forkortelse af den effektive patentbeskyttelse, der skyldes urimelige forsinkelser¹ ved udstedelse af den første markedsføringsgodkendelse eller sundhedstilladelse på dens territorium. Denne yderligere beskyttelsestid må højst vare fem år.
3. Uanset stk. 2 kan en part i overensstemmelse med sine love og forskrifter sørge for yderligere beskyttelse af et produkt, der er patentbeskyttet, og som har været genstand for en procedure for markedsføringsgodkendelse eller sundhedstilladelse, med henblik på at kompensere indehaveren af et patent for en reduktion af den effektive patentbeskyttelse. Varigheden af den yderligere beskyttelse må ikke overstige fem år².
4. Det præciseres, at ved gennemførelsen af forpligtelserne i denne artikel kan hver part fastsætte betingelser og begrænsninger, forudsat at parten fortsat overholder denne artikel.
5. Parterne gør deres bedste for at behandle ansøgninger om markedsføringsgodkendelse eller sundhedstilladelse for lægemidler effektivt og rettidigt med henblik på at undgå urimelige eller unødvendige forsinkelser. For at undgå urimelige forsinkelser kan en part indføre eller opretholde procedurer, der fremskynder behandlingen af ansøgninger om en markedsføringsgodkendelse eller sundhedstilladelse.

¹ Med henblik på denne artikel omfatter en urimelig forsinkelse en forsinkelse på over to år for det første fyldestgørende svar til ansøgeren efter den dato, hvor ansøgningen om en markedsføringsgodkendelse eller sundhedstilladelse blev indgivet. Der kan ses bort fra forsinkelser, der opstår ved udstedelse af en markedsføringsgodkendelse eller en sundhedstilladelse på grund af perioder, som kan tilskrives ansøgeren, eller enhver periode, som den myndighed, der behandler ansøgningen om markedsføringsgodkendelse, eller registreringsmyndigheden for sundhedstilladelser ikke har kontrol over, ved bestemmelsen af en sådan forsinkelse.

² Denne maksimale varighed berører ikke muligheden for, at beskyttelsesperioden kan forlænges yderligere i tilfælde af lægemidler, for hvilke der er gennemført pædiatriske undersøgelser, og hvor resultaterne af disse undersøgelser er afspejlet i produktinformationerne.

UNDERAFDELING 6

BESKYTTELSE AF FORTROLIGE OPLYSNINGER

ARTIKEL 25.44

Anvendelsesområde for beskyttelse af forretningshemmeligheder

1. I overensstemmelse med forpligtelsen til at overholde TRIPS-aftalen, navnlig artikel 39, stk. 1 og 2, giver hver part alle forretningshemmelighedshavere adgang til passende civile procedurer og retsmidler for at forhindre eller opnå godtgørelse for erhvervelsen, brugen eller videregivelsen af en forretningshemmelighed, hvis det er foregået i strid med loyal erhvervspraksis.
2. Med henblik på denne underafdeling forstås ved:
 - a) "forretningshemmelighed": oplysninger, som:
 - i) er hemmelige i den forstand, at de ikke i deres helhed eller i den præcise konfiguration eller sammensætning af deres komponenter er almindeligt kendt blandt eller umiddelbart tilgængelige for personer i de kredse, der normalt beskæftiger sig med den pågældende type oplysninger
 - ii) har handelsværdi, fordi de er hemmelige, og
 - iii) af den person, som lovligt kontrollerer oplysningerne, under de givne omstændigheder er blevet underkastet rimelige foranstaltninger til hemmeligholdelse

- b) "forretningshemmelighedshaver": enhver fysisk eller juridisk person, der lovligt kontrollerer en forretningshemmelighed.
3. Med henblik på denne underafdeling skal mindst følgende adfærd betragtes som værende i strid med loyal erhvervspraksis:
- a) erhvervelse af en forretningshemmelighed uden forretningshemmelighedshaverens samtykke, hvis dette sker ved uautoriseret adgang til, tilegnelse af eller kopiering af dokumenter, genstande, materialer, stoffer eller elektroniske filer, der lovligt kontrolleres af forretningshemmelighedshaveren, og som indeholder forretningshemmeligheden, eller hvoraf en forretningshemmelighed kan udledes
- b) brug eller videregivelse af en forretningshemmelighed, hvis dette sker uden forretningshemmelighedshaverens samtykke af en person, som konstateres at opfylde en af følgende betingelser:
- i) vedkommende har erhvervet forretningshemmeligheden på en måde som omhandlet i litra a)
- ii) vedkommende har misligholdt en fortrolighedsaftale eller enhver anden pligt til ikke at videregive forretningshemmeligheden, eller
- iii) vedkommende har misligholdt en kontraktlig forpligtelse eller enhver anden pligt til at begrænse forretningshemmelighedens brug
- c) erhvervelse, brug eller videregivelse af en forretningshemmelighed, når dette udføres af en person, der på tidspunktet for erhvervelsen, brugen eller videregivelsen vidste eller under de givne omstændigheder burde have vidst, at forretningshemmeligheden var erhvervet direkte eller indirekte fra en anden person, som brugte eller videregav forretningshemmeligheden på ulovlig vis, jf. litra b).

4. Intet i denne underafdeling må fortolkes således, at en part forpligtes til at betragte den følgende adfærd som værende i strid med loyal erhvervspraksis:

- a) en persons uafhængige opdagelse eller frembringelse af de relevante oplysninger
- b) baglæns konstruktion af et produkt foretaget af en person, som lovligt er i besiddelse af det, og som ikke er underlagt nogen retsgyldig forpligtelse til at begrænse erhvervelsen af de relevante oplysninger
- c) erhvervelse, brug eller videregivelse af oplysninger, der kræves eller tillades af den pågældende parts lovgivning, eller
- d) arbejdstageres brug af deres erfaringer og kompetencer, som de normalt og på ærlig vis erhverver i løbet af deres ansættelse.

5. Intet i denne underafdeling skal fortolkes således, at ytrings- og informationsfriheden, herunder mediefriheden, som er beskyttet i hver af parterne, begrænses.

ARTIKEL 25.45

Civilretlige procedurer og foranstaltninger vedrørende forretningshemmeligheder

1. Hver af parterne sikrer, at personer, der deltager i de civilretlige procedurer som omhandlet i artikel 25.44, eller som har adgang til dokumenter, der indgår som led i disse retssager, ikke har tilladelse til at bruge eller videregive forretningshemmeligheder eller påståede forretningshemmeligheder, som de kompetente retslige myndigheder som svar på en behørigt begrundet anmodning fra en interesseret part har identificeret som fortrolige, og som denne person er blevet bekendt med som følge af en sådan deltagelse eller adgang.

2. I de civilretlige sager, jf. artikel 25.44, sikrer hver part, at dens retslige myndigheder har beføjelse til som minimum at:

- a) beordre midlertidige foranstaltninger i overensstemmelse med en parts love og forskrifter for at forhindre erhvervelse, brug eller videregivelse af en forretningshemmelighed på en måde, der er i strid med loyal erhvervspraksis
- b) beordre et foreløbigt påbud for at forhindre erhvervelse, brug eller videregivelse af en forretningshemmelighed på en måde, der er i strid med loyal erhvervspraksis
- c) beordre de personer, der vidste eller burde have vidst, at de erhvervede, brugte eller videregav en forretningshemmelighed på en måde, der er i strid med loyal erhvervspraksis, til at betale forretningshemmelighedshaveren en erstatning, der står i rimeligt forhold til det faktiske tab, denne har lidt som følge af erhvervelsen, anvendelsen eller videregivelsen af forretningshemmeligheden
- d) træffe særlige foranstaltninger for at bevare den fortrolige karakter af en hvilken som helst forretningshemmelighed eller påstået forretningshemmelighed, der frembringes i civile retssager vedrørende den påståede erhvervelse, brug og videregivelse af en forretningshemmelighed på en måde, der er i strid med loyal erhvervspraksis; disse særlige foranstaltninger kan i overensstemmelse med den pågældende parts lovgivning give mulighed for at:
 - i) begrænse adgangen helt eller delvist til visse dokumenter
 - ii) begrænse adgangen til retsmøder og de tilsvarende protokoller eller udskrifter
 - iii) stille en ikkefortrolig udgave af en retsafgørelse til rådighed, hvori de afsnit, der indeholder forretningshemmeligheder, er fjernet eller redigeret

- e) pålægge sanktioner over for parterne eller andre personer, der deltager i de civile retssager, og som undlader eller nægter at efterkomme de kompetente retslige myndigheders påbud om beskyttelse af en forretningshemmelighed eller en påstået forretningshemmelighed.
3. Hver part sikrer, at dens retslige myndigheder ikke er forpligtet til at anvende de retlige procedurer og retsmidler som omhandlet i artikel 25.44, hvis de handlinger, der er i strid med loyal erhvervspraksis, udføres i overensstemmelse med dens lovgivning med det formål at afdække fejl, forseelser eller ulovlige aktiviteter eller med henblik på at beskytte en legitim interesse, der er anerkendt i den pågældende parts lovgivning.

ARTIKEL 25.46

Beskyttelse af fortrolige oplysninger vedrørende lægemidler

1. Kræver en part som betingelse for en markedsføringsgodkendelse eller sundhedstilladelse for et lægemiddel, der er baseret på en ny og ikke tidligere godkendt kemisk enhed, at få forelagt ikke offentliggjort testmateriale eller andre data, som er nødvendige for at vurdere, om anvendelsen af det pågældende produkt er sikker og effektiv, skal den pågældende part beskytte disse data mod videregivelse til tredjeparter, hvis frembringelsen af disse data kræver en betydelig indsats, medmindre videregivelsen er nødvendig af hensyn til overordnede offentlige interesser, eller medmindre der tages skridt til at sikre, at dataene beskyttes mod illoyal kommerciel udnyttelse.
2. Hver part sikrer for mindst fem år fra datoen for udstedelse af den første markedsføringsgodkendelse eller sundhedstilladelse i den pågældende part, at et lægemiddel, der efterfølgende godkendes på grundlag af resultaterne af prækliniske forsøg og kliniske forsøg, der er indgivet i ansøgningen om den første markedsføringsgodkendelse eller sundhedstilladelse, ikke markedsføres uden udtrykkeligt samtykke fra indehaveren af den første markedsføringsgodkendelse eller sundhedstilladelse.

3. Der er ikke nogen begrænsning for nogen af parterne med hensyn til at indføre forenklede godkendelsesprocedurer for lægemidler på grundlag af bioækvivalens- og biotilgængelighedsundersøgelser.

4. Hver part kan fastsætte betingelser og begrænsninger i forbindelse med gennemførelsen af forpligtelserne i denne artikel, forudsat at parten fortsat overholder denne artikel.

ARTIKEL 25.47

Beskyttelse af data vedrørende agrokemiske produkter

1. Kræver en part som betingelse for udstedelse af en markedsføringstilladelse for et agrokemisk produkt, der er baseret på en ny enhed, at få forelagt forsøgs- eller undersøgelsesrapporter vedrørende produktets sikkerhed og virkninger, må denne part ikke udstede en tilladelse for andre agrokemiske produkter på grundlag af disse forsøgs- eller undersøgelsesrapporter uden samtykke fra den person, der tidligere har indsendt dem, i mindst ti år efter datoen for den første markedsføringstilladelse for det agrokemiske produkt.

2. En part kan begrænse beskyttelsen i henhold til denne artikel til forsøgs- eller undersøgelsesrapporter, som opfylder følgende betingelser:

- a) de er nødvendige for, at tilladelsen kan gives eller ændres med henblik på at tillade anvendelse af det agrokemiske produkt på andre afgrøder, og
- b) de er bekræftet som værende i overensstemmelse med principperne for god laboratoriepraksis eller god forsøgspraksis.

3. Hver af parterne kan fastsætte regler, der forebygger gentagne forsøg med hvirveldyr.
4. Ved gennemførelsen af forpligtelserne i denne artikel kan hver part fastsætte betingelser og begrænsninger, forudsat at parten fortsat overholder denne artikel.

UNDERAFDELING 7

PLANTESORTER

ARTIKEL 25.48

Beskyttelse af plantesortsrettigheder

Hver part beskytter plantesortsrettigheder i overensstemmelse med den internationale konvention om beskyttelse af plantenyheder af 2. december 1961, som senest ændret i Genève den 19. marts 1991 ("UPOV-konventionen"), herunder undtagelserne fra forædlerrettigheder som omhandlet i UPOV-konventionens artikel 15, og samarbejder om at fremme og håndhæve disse rettigheder.

AFDELING C

HÅNDHÆVELSE AF INTELLEKTUELLE EJENDOMSRETTIGHEDER

UNDERAFDELING 1

CIVILRETTLIG OG ADMINISTRATIV HÅNDHÆVELSE

ARTIKEL 25.49

Generelle forpligtelser

1. Hver part bekræfter sine forpligtelser i henhold til TRIPS-aftalen og sikrer håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder i overensstemmelse med dens lovgivning og praksis. Parterne sørger for de foranstaltninger, procedurer og retsmidler, der er omhandlet i denne underafdeling.
2. Denne afdeling finder ikke anvendelse på de rettigheder, der er omfattet af afdeling B, underafdeling 6.
3. En part fastlægger foranstaltninger, procedurer og retsmidler, som er fair og rimelige og ikke er unødigt komplicerede eller udgiftskrævende, og de må ikke indebære urimelige frister eller medføre ugrundede forsinkelser.
4. De i stk. 3 omhandlede foranstaltninger, procedurer og retsmidler skal desuden være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning, og de skal anvendes på en sådan måde, at det ikke skaber hindringer for lovlig samhandel, og der ikke opstår misbrug heraf.

5. Intet i denne afdeling berører en parts forpligtelse:
- a) til at indføre et retligt system til håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, som adskiller sig fra det retlige system, der anvendes til håndhævelse af lovgivningen i almindelighed, eller
 - b) hvad angår fordelingen af ressourcer mellem håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder og håndhævelsen af lovgivningen i almindelighed.

ARTIKEL 25.50

Personer berettiget til at anmode om anvendelse af
foranstaltninger, procedurer og retsmidler med henblik på håndhævelse

Hver part anerkender følgende som personer, der er berettiget til at anmode om anvendelse af de i denne afdeling og i TRIPS-aftalens del III omhandlede foranstaltninger, procedurer og retsmidler:

- a) indehavere af intellektuelle ejendomsrettigheder i overensstemmelse med hver parts lovgivning
- b) alle andre personer, der har tilladelse til at anvende disse rettigheder, navnlig licenshavere, i det omfang det er muligt efter og i overensstemmelse med hver parts lovgivning
- c) organisationer til kollektiv forvaltning af intellektuelle ejendomsrettigheder, der efter reglerne er anerkendt som berettigede til at repræsentere indehavere af intellektuelle ejendomsrettigheder, i det omfang det er muligt efter og i overensstemmelse med hver parts lovgivning

- d) enheder¹, der efter reglerne er anerkendt som berettigede til at repræsentere indehavere af intellektuelle ejendomsrettigheder, i det omfang det er muligt efter og i overensstemmelse med hver parts lovgivning.

ARTIKEL 25.51

Bevismateriale

1. Hver part sikrer, allerede inden behandlingen af en sag vedrørende realiteten påbegyndes, at de kompetente retsmyndigheder efter indgivelse af en anmodning fra en part, der har fremført et rimeligt tilgængeligt bevismateriale til støtte for sin påstand om, at dennes intellektuelle ejendomsret er blevet krænket eller vil blive krænket, træffer afgørelse om, at der omgående skal iværksættes effektive foreløbige foranstaltninger med henblik på at sikre det relevante bevismateriale i forbindelse med den påståede krænkelse, under forudsætning af, at fortrolige oplysninger beskyttes i henhold til den pågældende parts lovgivning. Når retsmyndighederne påbyder foreløbige foranstaltninger, tages der hensyn til den påståede krænkende parts legitime interesser.
2. De i stk. 1 omhandlede foreløbige foranstaltninger kan omfatte en udførlig beskrivelse af de angiveligt krænkende varer med eller uden udtagning af prøver eller en beslaglæggelse af disse og, når det er hensigtsmæssigt, af de materialer og redskaber, der primært har været anvendt til fremstilling eller distribution af de pågældende varer, og af de hertil hørende dokumenter.
3. Hver part træffer i tilfælde af krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed i kommerciel målestok de nødvendige foranstaltninger til, at de kompetente retslige myndigheder, når det er hensigtsmæssigt, på begæring af en part kan kræve fremlæggelse af dokumenter med bankoplysninger samt finansielle og kommercielle oplysninger, som modparten har kontrol over, med forbehold af beskyttelse af fortrolige oplysninger.

¹ For så vidt angår Chile forstås ved "enheder" "sammenslutninger og foreninger". For så vidt angår Den Europæiske Union forstås ved "enheder" "faglige interesseorganisationer".

ARTIKEL 25.52

Ret til information

1. Hver af parterne sikrer, at de kompetente retsmyndigheder i civilretlige sager om krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed og som svar på en velbegrundet og forholdsmæssig afpasset anmodning fra rekvirenten kan pålægge den krænkende part eller enhver anden person at fremlægge oplysninger om oprindelsen af og distributionskanalerne for de varer eller tjenesteydelser, der krænker en intellektuel ejendomsrettighed.
2. Med henblik på stk. 1 forstås ved "enhver anden person" en person, der som minimum:
 - a) er fundet i besiddelse af de krænkende varer i kommerciel målestok
 - b) er fundet i færd med at anvende de krænkende tjenesteydelser i kommerciel målestok
 - c) er fundet i færd med at yde tjenesteydelser, der anvendes i de krænkende aktiviteter, i kommerciel målestok, eller
 - d) er blevet identificeret af den i dette stykke omhandlede person som værende involveret i produktionen, fremstillingen eller distributionen af de krænkende varer eller leveringen af de krænkende tjenesteydelser.
3. De i stk. 1 omhandlede oplysninger kan i givet fald omfatte:
 - a) navn og adresse på producenter, fabrikanter, distributører, leverandører og andre tidligere indehavere af varer eller tjenesteydelser samt på engros- og detailhandelsled, og

b) de producerede, fremstillede, leverede, modtagne eller bestilte mængder og om den pris, der er opnået for de pågældende varer eller tjenesteydelser.

4. Denne artikel berører ikke en parts love, som:

a) tillægger rettighedshaveren en mere vidtgående ret til information

b) omhandler brugen af oplysninger meddelt i henhold til denne artikel i civile sager

c) omhandler erstatningsansvaret ved misbrug af retten til information

d) danner grundlag for at nægte at meddele oplysninger, som ville tvinge den i stk. 1 omhandlede person til at indrømme, at vedkommende selv eller en nær slægtning har deltaget i en krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed, eller

e) omhandler beskyttelse af fortrolige oplysninger eller behandling af personoplysninger.

ARTIKEL 25.53

Midlertidige og retsbevarende foranstaltninger

1. Hver af parterne sikrer, at retsmyndighederne på begæring af rekvirenten kan udstede et foreløbigt påbud over for den påståede krænker med henblik på at forhindre en nært forestående krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed eller, hvis det er muligt i henhold til partens lovgivning og under trussel om tvangsbøder, midlertidigt forbyde en fortsættelse af den påståede krænkelse af den pågældende rettighed eller gøre denne fortsættelse betinget af, at der stilles sikkerhed for erstatning til rettighedshaveren. Når det er relevant, kan et foreløbigt påbud udstedes på de samme betingelser over for en tredjepart¹, over hvilken den pågældende retsmyndighed har jurisdiktion, og hvis tjenester anvendes til at krænke en intellektuel ejendomsrettighed.
2. Hver af parterne sikrer, at deres retsmyndigheder på anmodning af rekvirenten har beføjelse til at kræve beslaglæggelse eller udlevering² af varer, der mistænkes for at krænke en intellektuel ejendomsrettighed, for derved at forhindre, at de bringes i handelen eller omsættes.

¹ Med henblik på denne artikel kan en part bestemme, at en "tredjepart" omfatter en mellemmand.

² En part kan vælge mellem beslaglæggelse og udlevering med henblik på gennemførelse af dette stykke.

3. Hver af parterne sikrer i tilfælde af en påstået krænkelse i kommerciel målestok, at retsmyndighederne, hvis rekvirenten godtgør, at der foreligger omstændigheder, som kan vanskeliggøre inddrivelsen af erstatning, kan kræve arrest i den påståede krænkende parts løsørengenstande og faste ejendom, herunder indefrysning af den krænkende parts bankkonti og andre aktiver. Med henblik herpå kan de kompetente myndigheder kræve fremlæggelse af dokumenter med bankoplysninger, finansielle eller kommercielle oplysninger eller passende adgang til de relevante oplysninger.

ARTIKEL 25.54

Retsmidler

1. Hver part sikrer, at retsmyndighederne på begæring af rekvirenten har beføjelse til at træffe afgørelse om, at de varer, som de har fastslået krænker en intellektuel ejendomsrettighed, skal tilintetgøres eller i det mindste fjernes endeligt fra handelen, uden at det berører den erstatning, der skal udredes til rettighedshaveren som følge af krænkelsen, og uden nogen form for kompensation. Hvis det er relevant, kan retsmyndighederne desuden kræve tilintetgørelse af de materialer og redskaber, der primært har været anvendt til at skabe eller fremstille de pågældende varer.
2. Hver parts retslige myndigheder skal have myndighed til at beordre disse foranstaltninger gennemført for rettighedskrænkerens regning, medmindre særlige grunde taler herimod.
3. Ved behandlingen af en begæring om retsmidler tages der hensyn til, at der skal være et rimeligt forhold mellem krænkelsens alvor og de beordrede retsmidler, samt til tredjeparters interesser.

ARTIKEL 25.55

Påbud

Hver part sikrer, at retsmyndighederne, når der er truffet en retsafgørelse, som fastslår en krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed, kan udstede et påbud over for den krænkende part og i givet fald en tredjepart¹, over hvilken den pågældende retsmyndighed har jurisdiktion, og hvis tjenester anvendes til at krænke en intellektuel ejendomsrettighed, med henblik på at forhindre fortsat krænkelse.

ARTIKEL 25.56

Alternative foranstaltninger

Hver af parterne kan bestemme, at retsmyndighederne, når det er hensigtsmæssigt, og på begæring af den person, der kan pålægges de i artikel 25.54 eller 25.55 nævnte foranstaltninger, kan beordre betaling af økonomisk kompensation til den forurettede part i stedet for anvendelse af foranstaltningerne i artikel 25.54 eller 25.55, hvis personen har handlet uforsætligt og ikke har udvist uagtsomhed, hvis gennemførelsen af de pågældende foranstaltninger ville skade denne person uforholdsmæssigt meget, og hvis en økonomisk kompensation til den forurettede forekommer rimeligt tilfredsstillende.

¹ Med henblik på denne artikel kan en part bestemme, at en "tredjepart" omfatter en mellemmand.

ARTIKEL 25.57

Erstatning

1. Hver af parterne sikrer, at retsmyndighederne på begæring af den forurettede pålægger en rettighedskrænker, der vidste eller med rimelighed burde have vidst, at vedkommende var involveret i aktiviteter, der krænker en intellektuel ejendomsret, at betale rettighedshaveren en passende erstatning for den skade, som rettighedshaveren har lidt som følge af krænkelsen.
2. Ved fastsættelse af skadeserstatningen i henhold til stk. 1 skal hver parts retsmyndigheder være beføjet til bl.a. at tage et berettiget krav om skadeserstatning, som rettighedshaveren fremsætter, og som kan omfatte tabt fortjeneste, værdien af de krænkede varer eller tjenesteydelser målt i markedspris eller den foreslåede detailpris¹, i betragtning. I det mindste i tilfælde af krænkelse af ophavsret eller dermed beslægtede rettigheder og varemærkeforfalskning skal hver part sikre, at retsmyndighederne i civile retssager er beføjet til at pålægge rettighedskrænkeren at betale rettighedshaveren den del af rettighedskrænkerens fortjeneste, som kan tilskrives krænkelsen, enten som alternativ til, tillæg til eller del af erstatningen.
3. Som et alternativ til stk. 2 kan hver part bestemme, at dens retsmyndigheder har beføjelse til, når det er hensigtsmæssigt, at fastsætte erstatningen til et fast beløb på grundlag af elementer, der som minimum svarer til størrelsen af de gebyrer eller afgifter, som den krænkende part skulle have betalt, hvis denne havde anmodet om tilladelse til at anvende den pågældende intellektuelle ejendomsrettighed.

¹ For Den Europæiske Union vil dette i givet fald også omfatte andre elementer end de økonomiske faktorer såsom moralsk skade for rettighedshaveren som følge af krænkelsen.

4. Intet i denne artikel udelukker parterne fra i sager, hvor rettighedskrænker ikke er vidende om eller har rimelig grund til at vide, at vedkommende er involveret i en aktivitet, der krænker en intellektuel ejendomsret, at bestemme, at deres retsmyndigheder kan træffe beslutning om tilbagebetaling af et overskud eller om betaling af en erstatning, som kan være fastsat på forhånd, til den krænkede part.

ARTIKEL 25.58

Sagsomkostninger

Hver part sikrer, at dens retsmyndigheder, hvis det er relevant, har beføjelse til ved afslutningen af civile retssager vedrørende håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder at pålægge den tabende part at betale den vindende part for sagsomkostninger og andre udgifter i henhold til den pågældende parts lovgivning.

ARTIKEL 25.59

Offentliggørelse af retsafgørelser

Hver part sikrer, at retsmyndighederne i søgsmål vedrørende krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder kan træffe afgørelse om, at der på begæring af rekvirenten og for den krænkende parts regning træffes passende foranstaltninger til formidling af information om afgørelsen, og at retsafgørelsen opslås og offentliggøres i sin helhed eller i uddrag.

ARTIKEL 25.60

Formodning om ophavs- eller ejendomsret

Parterne erkender, at med henblik på anvendelsen af de i denne afdeling omhandlede foranstaltninger, procedurer og retsmidler:

- a) er det tilstrækkeligt, for at ophavsmanden til et litterært eller kunstnerisk værk kan betragtes som ophavsmand og dermed være berettiget til at anlægge sag om krænkelse, indtil det modsatte er bevist, at navnet på ophavsmanden er anført på værket på sædvanlig måde, og
- b) at litra a) finder anvendelse med de fornødne ændringer på indehavere af ophavsretsbeslægtede rettigheder for så vidt angår det beskyttede materiale.

ARTIKEL 25.61

Administrative procedurer

I den udstrækning der kan træffes civilretlige foranstaltninger som følge af de administrative procedurer i forbindelse med en sag, skal disse procedurer stemme overens med principper, der indholdsmæssigt svarer til de principper, der er fastsat i de relevante bestemmelser i denne underafdeling.

UNDERAFDELING 2

GRÆNSEKONTROL

ARTIKEL 25.62

Foranstaltninger ved grænsen

1. For så vidt angår varer under toldkontrol indfører eller opretholder hver part procedurer, som giver rettighedshaveren mulighed for at indgive anmodninger til de kompetente myndigheder om at få suspenderet frigivelsen af eller få tilbageholdt varer, der mistænkes for at krænke en intellektuel ejendomsrettighed. I denne underafdeling forstås ved "varer, der mistænkes for at krænke en intellektuel ejendomsrettighed" varer, der mistænkes for at krænke varemærker, ophavsret og beslægtede rettigheder, geografiske betegnelser, patenter, brugsmønstre, industrielle design eller integrerede kredsløbs topografi.
2. Hver af parterne indfører elektroniske systemer til de kompetente myndigheders behandling af de ansøgninger, der er blevet meddelt eller registreret.
3. Hver part sikrer, at dens kompetente myndigheder ikke opkræver et gebyr for at dække administrationsomkostningerne i forbindelse med behandlingen af en ansøgning eller en registrering.
4. Hver part sikrer, at dens kompetente myndigheder træffer afgørelse om meddelelse eller registrering af en ansøgning inden for en rimelig frist.
5. Hver part sikrer, at meddelte eller registrerede ansøgninger gælder for flere forsendelser.

6. For så vidt angår varer under toldkontrol sikrer hver part, at dens toldmyndigheder kan handle på eget initiativ for at suspendere frigivelsen af eller tilbageholde varer, der mistænkes for at krænke varemærker eller ophavsret.

7. Toldmyndighederne anvender risikoanalyse til at identificere mistænkte varer. Hver part gennemfører dette stykke i overensstemmelse med dens lovgivning.

8. Hver part skal have indført procedurer, som giver mulighed for destruktion af mistænkte varer, uden at der er behov for forudgående administrative eller retslige procedurer for formel konstatering af krænkelser i de tilfælde, hvor de berørte personer er enige eller ikke modsætter sig destruktionsen. Hvis sådanne varer ikke destrueres, sikrer hver part, at disse varer, undtagen i ekstraordinære tilfælde, bortskaffes uden for de kommercielle kanaler på en sådan måde, at rettighedsindehaveren ikke forvoldes skade.

9. Hver part kan indføre procedurer, der gør det muligt hurtigt at destruere forfalskede varemærker og piratkopierede varer, der er fremsendt i post- eller ekspreskurérforsendelser.

10. En part kan beslutte ikke at anvende denne artikel på import af varer, der udbydes på et tredjelandets marked af rettighedshavere eller med dennes samtykke. En part kan også beslutte ikke at anvende denne artikel på varer af ikkekommerciel karakter, der er indeholdt i rejsendes personlige bagage.

11. Parternes toldmyndigheder opretholder en regelmæssig dialog og fremmer samarbejdet med de relevante interessenter og andre myndigheder, der er involveret i håndtævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder.

12. Parterne samarbejder om international handel med varer, der mistænkes for at krænke intellektuelle ejendomsrettigheder. Parterne udveksler navnlig, så vidt muligt, oplysninger om handel med varer, der mistænkes for at krænke intellektuelle ejendomsrettigheder, som berører den anden part.

13. Med forbehold af andre former for samarbejde finder protokollen til denne aftale om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål anvendelse på overtrædelser af lovgivningen om intellektuel ejendomsret, som en parts toldmyndigheder har kompetence til at håndhæve i overensstemmelse med denne artikel.

ARTIKEL 25.63

Overensstemmelse med GATT og TRIPS-aftalen

Hver af parterne skal ved gennemførelsen af grænseforanstaltninger til deres toldmyndigheders håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, uanset om de er omfattet af denne underafdeling, sikre overensstemmelse med deres forpligtelser i henhold til GATT 1994 og TRIPS-aftalen, særlig artikel V i GATT 1994 og TRIPS-aftalens artikel 41 og del III, afdeling 4.

AFDELING D

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL 25.64

Samarbejde

1. Parterne samarbejder med henblik på at støtte gennemførelsen af de tilsagn og forpligtelser, de har påtaget sig i henhold til dette kapitel.

2. Samarbejdsområderne vedrørende beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder kan omfatte følgende aktiviteter:
- a) udveksling af oplysninger om de retlige rammer for intellektuelle ejendomsrettigheder og relevante regler for beskyttelse og håndhævelse
 - b) udveksling af erfaringer mellem parterne om lovgivningsmæssige fremskridt
 - c) udveksling af erfaringer mellem parterne vedrørende håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder
 - d) udveksling af erfaringer mellem parterne vedrørende håndhævelse på centralt og subcentralt niveau foretaget af toldmyndigheder, politi, administrative og retslige myndigheder
 - e) samordning med henblik på at forhindre eksport af forfalskede varer, herunder også med tredjelande
 - f) teknisk bistand, kapacitetsopbygning og udveksling og uddannelse af personale
 - g) beskyttelse og forsvar af intellektuelle ejendomsrettigheder samt formidling af oplysninger herom inden for bl.a. erhvervslivet og civilsamfundet
 - h) bevidstgørelse af forbrugere og rettighedshavere samt styrkelse af det institutionelle samarbejde, navnlig mellem deres kontorer for intellektuel ejendomsret
 - i) aktiv bevidstgørelse og uddannelse af offentligheden om politikker vedrørende intellektuelle ejendomsrettigheder

- j) offentligt-privat samarbejde med deltagelse af SMV'er, herunder ved SMV-fokuserede arrangementer eller forsamlinger vedrørende beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder og begrænsning af krænkelse heraf, og
 - k) udarbejdelse af effektive strategier med henblik på at udpege målgrupper og oplysningsprogrammer for at øge forbrugernes og mediernes bevidsthed om følgerne af krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, herunder risiciene for sundhed og sikkerhed og forbindelsen til den organiserede kriminalitet.
3. Hver part kan offentliggøre produktspecifikationerne eller et resumé heraf og oplysninger om relevante kontaktpunkter med henblik på kontrol eller forvaltning af den anden parts geografiske betegnelser, som er beskyttet i henhold til afdeling B, underafdeling 4.
4. Parterne opretholder direkte eller gennem det underudvalg, som er nævnt i artikel 25.66, forbindelse med hinanden med henblik på alle spørgsmål vedrørende dette kapitels gennemførelse og funktion.

ARTIKEL 25.65

Frivillige initiativer fra interessenter

Hver part bestræber sig på at fremme frivillige interessentinitiativer for at begrænse krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, herunder på internettet og på andre markedspladser, ved at fokusere på konkrete problemer og søge praktiske løsninger, der er realistiske, afbalancerede, forholdsmæssigt afpassede og rimelige for alle berørte parter, herunder på følgende måder:

- a) hver part bestræber sig på ved almindelig tilslutning at indkalde interessenter på sit territorium for at fremme frivillige initiativer med henblik på at finde løsninger og afhjælpe forskelle med hensyn til beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder samt begrænsning af overtrædelser

- b) hver part bestræber sig på at udveksle oplysninger med den anden part om indsatsen for at fremme frivillige interessentinitiativer på sit territorium, og
- c) parterne bestræber sig på at fremme en åben dialog og et åbent samarbejde mellem parternes interesser og tilskynde parternes interesser til i fællesskab at finde løsninger og afklare forskelle med hensyn til beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder og begrænse antallet af krænkelser heraf.

ARTIKEL 25.66

Underudvalget om Intellektuel Ejendomsret

Underudvalget om Intellektuel Ejendomsret ("underudvalget"), der er nedsat i henhold til artikel 33.4, stk. 1, overvåger og sikrer, at dette kapitel og bilag 25-A, 25-B og 25-C gennemføres korrekt og fungerer efter hensigten. Underudvalget udfører også særlige opgaver, som det har fået tildelt i dette kapitel, herunder artikel 25.40.

KAPITEL 26

HANDEL OG BÆREDYGTIG UDVIKLING

AFDELING A

FÆLLES BESTEMMELSER

ARTIKEL 26.1

Mål

1. Parterne henviser til Agenda 21 om miljø og udvikling, som blev vedtaget på FN's konference om miljø og udvikling, der blev afholdt i Rio de Janeiro fra den 3.-14. juni 1992, gennemførelsesplanen fra verdenstopmødet i Johannesburg om bæredygtig udvikling fra 2002, Den Internationale Arbejdsorganisations ("ILO's") erklæring om social retfærdighed med henblik på en retfærdig globalisering, som blev vedtaget på Den Internationale Arbejdskonference på dens 97. møde, afholdt den 10. juni 2008 i Genève ("ILO's erklæring om social retfærdighed med henblik på en retfærdig globalisering"), slutdokumentet fra FN's konference om bæredygtig udvikling fra 2012 med titlen "Den fremtid, vi ønsker" ("The Future We Want") og 2030-dagsordenen og dens mål for bæredygtig udvikling.
2. Parterne erkender, at bæredygtig udvikling omfatter økonomisk udvikling, social udvikling og miljøbeskyttelse, idet alle tre områder er indbyrdes afhængige og gensidigt forstærkende for nuværende og kommende generationers velfærd.

3. På baggrund af ovenstående er formålet med dette kapitel at fremme handels- og investeringsforbindelserne mellem parterne på en måde, der bidrager til bæredygtig udvikling, navnlig de arbejdsmarkeds-¹ og miljømæssige dimensioner, som er relevante for handel og investeringer.
4. Dette kapitel omfatter en samarbejdsbaseret tilgang baseret på fælles værdier og interesser.

ARTIKEL 26.2

Ret til at regulere og beskyttelsesniveauer

1. Parterne anerkender hver parts ret til at fastlægge sine politikker og prioriteter for bæredygtig udvikling, navnlig til at fastsætte sine interne niveauer for arbejdstager- og miljøbeskyttelse og sine prioriteter for arbejdstager- og miljøbeskyttelse og til at vedtage eller ændre sin lovgivning og sine politikker på arbejdsmarkeds- og miljøområdet i overensstemmelse hermed.
2. De i stk. 1 omhandlede beskyttelsesniveauer, love og politikker skal være i overensstemmelse med hver parts tilslutning til de multilaterale miljøaftaler ("MEA") og multilaterale arbejdsstandarder og -aftaler, som er omhandlet i dette kapitel, og som den er part i.
3. Hver part tilstræber at sikre, at dens love, forskrifter og politikker på miljø- og arbejdsmarkedsområdet sikrer og fremmer et højt beskyttelsesniveau for så vidt angår miljø og arbejdstagerbeskyttelse, og tilstræbe fortsat at forbedre beskyttelsesniveauet for så vidt angår miljø- og arbejdstagerbeskyttelse i sine love, forskrifter og politikker.

¹ Med henblik på dette kapitel forstås ved "arbejdsmarkeds-mæssige" ILO's strategiske mål, der er omfattet af dagsordenen for anstændigt arbejde, som kommer til udtryk i ILO's erklæring om social retfærdighed med henblik på en retfærdig globalisering.

4. En part må ikke svække eller sænke beskyttelsesniveauet i sine love og forskrifter på miljø- og arbejdsmarkedsområdet for at fremme handel eller investeringer.
5. En part må ikke indrømme fritagelse fra eller på anden måde fravige, eller tilbyde at indrømme fritagelse eller på anden måde fravige, dens love og forskrifter på miljø- og arbejdsmarkedsområdet, således at beskyttelsesniveauet i disse love og forskrifter svækkes eller sænkes for at fremme handel eller investeringer.
6. En part må ikke undlade effektivt at håndhæve dens love og forskrifter på miljø- og arbejdsmarkedsområdet ved vedholdende eller gentagne gange at handle eller forsømme at handle på en måde, der påvirker handel eller investeringer.
7. Hver part bevarer retten til at udøve rimeligt skøn og træffe beslutninger i god tro vedrørende tildelingen af ressourcer til håndhævelse i overensstemmelse med prioriteterne for så vidt angår håndhævelsen af dens love og forskrifter på miljø- og arbejdsmarkedsområdet.
8. En part må ikke anvende sine love og forskrifter på miljø- og arbejdsmarkedsområdet på en måde, der ville udgøre en skjult begrænsning af handel eller investeringer.

ARTIKEL 26.3

Handel og ansvarlig virksomhedsadfærd og forvaltning af forsyningskæder

1. Parterne anerkender betydningen af ansvarlig forvaltning af forsyningskæderne gennem ansvarlig virksomhedsadfærd eller virksomhedernes sociale ansvar samt handelens rolle i forfølgelsen af dette mål.

2. Hver part skal i medfør af stk. 1:
 - a) fremme ansvarlig virksomhedsadfærd eller virksomhedernes sociale ansvar ved at tilskynde virksomhederne til at indføre relevant praksis, der er i overensstemmelse med internationalt anerkendte principper, standarder og retningslinjer, herunder sektorspecifikke retningslinjer for due diligence, som er blevet godkendt eller støttes af den pågældende part, og
 - b) støtte udbredelsen og anvendelsen af relevante internationale instrumenter, som er blevet godkendt og støttes af den pågældende part, såsom OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder, ILO's trepartserklæring om principper for multinationale virksomheder og socialpolitik, vedtaget i Genève i november 1977 ("ILO's trepartserklæring om principper for multinationale virksomheder og socialpolitik"), FN's Global Compact-initiativ og FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder, godkendt ved Menneskerettighedsrådets resolution 17/4 af 16. juni 2011.
3. Parterne anerkender nytteværdien af internationale sektorspecifikke retningslinjer for virksomhedernes sociale ansvar eller for ansvarlig virksomhedsadfærd og fremmer fælles arbejde i denne henseende. Parterne gennemfører også foranstaltninger for at fremme efterlevelsen af OECD's due diligence-retningslinjer.
4. Parterne anerkender betydningen af at fremme handel med varer, der bidrager til forbedrede sociale forhold og miljømæssig forsvarlig praksis såsom miljøvenlige varer og tjenesteydelser, som bidrager til en ressourceeffektiv lavemissionsøkonomi, varer, hvis produktion ikke er forbundet med skovrydning, og varer, der er omfattet af frivillige garantiordninger og -mekanismer for bæredygtighed.
5. Parterne udveksler oplysninger og bedste praksis og samarbejder, hvis det er relevant, på bilateralt og regionalt plan og i internationale fora om spørgsmål, der er omfattet af denne artikel.

ARTIKEL 26.4

Videnskabelige og tekniske oplysninger

1. Hver part skal ved udarbejdelsen og gennemførelsen af foranstaltninger, som har til formål at beskytte miljøet eller arbejdsmarkedsforholdene, og som kan påvirke handelen eller investeringerne mellem parterne, tage hensyn til tilgængelig videnskabelig og teknisk dokumentation, fortrinsvis fra anerkendte tekniske og videnskabelige organer, samt relevante internationale standarder, retningslinjer eller henstillinger, hvor sådanne findes.
2. Hvis de videnskabelige beviser er utilstrækkelige eller ikke er entydige, og der er risiko for alvorlige miljøforringelser eller risiko for sikkerheden og sundheden på arbejdspladsen på dens territorium, kan en part træffe foranstaltninger på grundlag af forsigtighedsprincippet. Sådanne foranstaltninger kan evalueres, hvis der fremkommer nye eller yderligere videnskabelige oplysninger.
3. Hvis en foranstaltning, som er indført i overensstemmelse med artikel 2, har indvirkning på handelen eller investeringerne mellem parterne, kan en part anmode den part, som har indført foranstaltningen, om at fremlægge oplysninger, der angiver, at foranstaltningen er i overensstemmelse med dens egne beskyttelsesniveauer, og kan anmode om drøftelse af spørgsmålet i Underudvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling.
4. Sådanne foranstaltninger skal ikke anvendes på en sådan måde, at de udgør et middel til vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling eller en skjult begrænsning i forbindelse med handel og investeringer.

ARTIKEL 26.5

Gennemsigtighed og god reguleringspraksis

Parterne anerkender vigtigheden af at anvende reglerne om gennemsigtighed og god reguleringspraksis i overensstemmelse med kapitel 28 og 29, navnlig de regler, hvorefter interesserede personer har mulighed for at fremsætte synspunkter om:

- a) foranstaltninger, der har til formål at beskytte miljøet og arbejdsvilkårene, og som kan påvirke handel eller investeringer, og
- b) handels- eller investeringsforanstaltninger, der kan påvirke beskyttelsen af miljøet eller arbejdsvilkårene.

ARTIKEL 26.6

Folkelig oplysning, information, deltagelse og proceduremæssige garantier

1. Hver part fremmer offentlighedens bevidsthed om deres love og forskrifter på arbejdsmarkeds- og miljøområdet, bl.a. ved at sikre, at deres love og forskrifter på arbejdsmarkeds- og miljøområdet samt deres håndhævelses- og overholdelsesprocedurer er offentligt tilgængelige.
2. Hver part tilstræber at imødekomme anmodninger om oplysninger fra enhver person vedrørende partens gennemførelse af dette kapitel.
3. Hver part gør brug af de mekanismer, der er omhandlet i artikel 33.5, 33.6 og 33.7, for at indhente synspunkter om spørgsmål, der vedrører gennemførelsen af dette kapitel.

4. Hver part modtager og tager behørigt hensyn til meddelelser og udtalelser i form af skriftlige indlæg fra personer i den pågældende part om spørgsmål, der vedrører gennemførelsen af dette kapitel, i overensstemmelse med dens interne procedurer. En part skal besvare sådanne indlæg skriftligt og rettidigt. Den kan underrette sin interne rådgivningsgruppe, der er nedsat i henhold til artikel 33.6, og den anden parts kontaktpunkt, der er udpeget i henhold til artikel 26.19, stk. 6, om sådanne meddelelser og udtalelser.
5. Hver part sikrer i overensstemmelse med dennes lovgivning, at personer med en retligt anerkendt interesse i en bestemt sag, eller som hævder, at en rettighed er krænket i henhold til deres lovgivning, har adgang til administrative eller retslige procedurer med henblik på effektivt at anfægte krænkelser af deres miljø- eller arbejdsmarkedslovgivning, herunder passende retsmidler ved krænkelse af sådan lovgivning.
6. Hver part sikrer i overensstemmelse med dennes lovgivning, at de i stk. 5 omhandlede procedurer er retfærdige og ikke er uoverkommeligt omkostningsfulde, ikke indebærer urimelige frister eller medfører ugrundede forsinkelser, giver mulighed for at beordre et foreløbigt påbud, hvis det er hensigtsmæssigt, og er fair, rimelige og gennemsigtige.

ARTIKEL 26.7

Samarbejdsaktiviteter

1. Parterne anerkender vigtigheden af samarbejdsaktiviteter, der vedrører handelsrelaterede aspekter af miljø- og arbejdsmarkedspolitikker, med henblik på at nå målene i denne aftale og gennemføre dette kapitel.

2. Der kan udvikles og gennemføres samarbejdsaktiviteter med deltagelse af internationale og regionale organisationer samt med tredjelande, virksomheder, arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer, uddannelses- og forskningsorganisationer og andre ikkestatslige organisationer, hvis det er relevant.
3. Der gennemføres samarbejdsaktiviteter vedrørende emner og temaer, som aftales af parterne, med henblik på at behandle spørgsmål af fælles interesse.
4. Parterne kan samarbejde om spørgsmål, der er omhandlet af dette kapitel, samt blandt andet:
- a) arbejdsmarkeds- og miljømæssige aspekter vedrørende handel og bæredygtig udvikling i internationale fora, herunder navnlig WTO, FN's Politiske Forum på Højt Niveau vedrørende Bæredygtig Udvikling, FN's Miljøprogram ("UNEP"), ILO og MEA
 - b) virkningerne af arbejdsmarkeds- og miljølovgivningen og -standarderne for handel og investeringer
 - c) virkningerne af handels- og investeringslovgivning for arbejdsmarkedet og miljøet, og
 - d) handelsrelaterede aspekter af:
 - i) initiativer vedrørende bæredygtigt forbrug og bæredygtig produktion, herunder initiativer til fremme af en cirkulær økonomi og grøn vækst og forureningsbekæmpelse, og
 - ii) initiativer til fremme af miljøvenlige varer og tjenesteydelser, herunder ved at håndtere relaterede ikketoldmæssige hindringer.

5. Prioriteterne for samarbejdsaktiviteter besluttet af parterne i fællesskab på grundlag af områder af fælles interesse og tilgængelige ressourcer.
6. Parterne kan udføre aktiviteter inden for samarbejdsområderne i dette kapitel ved fysisk fremmøde eller via ethvert for parterne tilgængeligt teknologisk middel.

AFDELING B

MILJØ OG HANDEL

ARTIKEL 26.8

Mål

1. Parterne sigter mod at fremme gensidigt understøttende handels- og miljøpolitikker, høje miljøbeskyttelsesniveauer i overensstemmelse med de multilaterale miljøaftaler, som de hver især er part i, og effektiv håndhævelse af deres respektive love og forskrifter på miljøområdet og at øge deres kapacitet til at håndtere handelsrelaterede miljøspørgsmål, herunder gennem samarbejde.
2. Parterne anerkender, at der er fordele ved et styrket samarbejde om at beskytte og bevare miljøet og forvalte naturressourcerne på en bæredygtig måde, som kan bidrage til en bæredygtig udvikling, styrke deres miljøforvaltning og supplere målene i denne aftale.

3. Parterne anerkender vigtigheden af gensidigt understøttende politikker og praksis på handels- og miljøområdet for at forbedre miljøbeskyttelsen og samtidig fremme bæredygtig udvikling.

ARTIKEL 26.9

Multilateral miljøforvaltning og multilaterale miljøaftaler

1. Parterne anerkender betydningen af FN's Miljøforsamling under UNEP. Parterne anerkender de multilaterale miljøaftalers afgørende rolle med hensyn til at tackle miljømæssige udfordringer på globalt, regionalt og internt plan. Parterne anerkender endvidere behovet for at fremme det gensidigt understøttende forhold mellem handels- og miljøpolitikker. I den forbindelse gennemfører parterne hver især effektivt de multilaterale miljøaftaler, herunder protokollerne hertil, som de er part i.
2. Parterne anerkender at de hver især har ret til at indføre eller opretholde foranstaltninger til fremme af målene i multilaterale miljøaftaler, som de er part i.
3. Parterne indleder en dialog og samarbejder, hvor det relevant, om handels- og miljømæssige spørgsmål af fælles interesse, navnlig for så vidt angår multilaterale miljøaftaler. Dette omfatter regelmæssig udveksling af oplysninger om hver parts initiativer vedrørende ratificeringen af multilaterale miljøaftaler, herunder protokoller og ændringer heraf.

ARTIKEL 26.10

Handel og klimaændringer

1. Parterne anerkender vigtigheden af multilaterale miljøaftaler i forbindelse med klimaændringer, navnlig behovet for at nå målsætningen med De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer, udfærdiget den 9. maj 1992 i New York ("UNFCCC"), og formålet med og målene i Parisaftalen, med henblik på at tackle den presserende trussel, som klimaændringerne udgør. På samme måde anerkender parterne handelens rolle, når det gælder om at nå målene for bæredygtig udvikling og imødegå klimaændringer, samt betydningen af individuelle og fælles bestræbelser på at håndtere virkningerne af klimaændringer gennem modvirknings- og tilpasningsforanstaltninger.

2. Hver part skal i medfør af stk. 1:
 - a) effektivt gennemføre UNFCCC og Parisaftalen, herunder forpligtelserne med hensyn til de nationalt bestemte bidrag

 - b) fremme handelens positive bidrag til overgangen til en cirkulær lavemissionsøkonomi og til klimarobust udvikling, herunder foranstaltninger til modvirkning af og tilpasning til klimaændringer, og

 - c) lette og fremme handel med og investering i varer og tjenesteydelser af særlig betydning for modvirkning af og tilpasning til klimaændringer samt for bæredygtig og vedvarende energi og energieffektivitet på en måde, der er forenelig med andre bestemmelser i denne aftale.

3. I overensstemmelse med artikel 26.7 samarbejder parterne, hvor det er relevant, om handelsrelaterede spørgsmål vedrørende klimaændringer på bilateralt og regionalt plan og i internationale fora, herunder i UNFCCC, WTO og Montrealprotokollen om stoffer, der nedbryder ozonlaget, som blev indgået i Montreal den 16. september 1987 ("Montrealprotokollen"). Derudover kan parterne, hvis det er relevant, samarbejde om disse spørgsmål, også i Den Internationale Søfartsorganisation.

4. I overensstemmelse med stk. 1 samarbejder parterne bl.a. om følgende:

- a) udveksling af viden og erfaringer vedrørende gennemførelsen af Parisaftalen samt om initiativer til fremme af modstandsdygtighed over for klimaændringer, vedvarende energi, lavemissionsteknologier, energieffektivitet, CO₂-prissætning, bæredygtig transport, udvikling af bæredygtig og klimarobust infrastruktur, overvågning af emissioner og naturbaserede løsninger samt undersøgelse af mulighederne for at samarbejde inden for områder som kortvarige klimaforurenende stoffer og kulstofbinding i jorden, og
- b) udveksling af viden og erfaringer vedrørende en ambitiøs udfasning af ozonlagnedbrydende stoffer og udfasning af hydrofluorcarboner i henhold til Montrealprotokollen gennem foranstaltninger til kontrol af produktionen og forbruget af og handelen med disse stoffer og indførelse af miljøvenlige alternativer til disse ozonlagnedbrydende stoffer og hydrofluorcarboner, ajourføring af sikkerhedsstandarder og andre relevante standarder, og bekæmpelse af ulovlig handel med stoffer, der er reguleret ved Montrealprotokollen, alt efter hvad der er relevant.

ARTIKEL 26.11

Handel og skove

1. Parterne anerkender betydningen af bæredygtig skovforvaltning og den rolle, som handel spiller i forfølgelsen af dette mål.
2. Hver part skal i medfør af stk. 1:
 - a) gennemføre foranstaltninger til bekæmpelse af ulovlig skovhugst og tilknyttet handel, herunder gennem samarbejdsaktiviteter med tredjelande, hvor det er relevant
 - b) fremme bevarelse og bæredygtig forvaltning af skove
 - c) fremme handel med og forbrug af træ og træprodukter, som er erhvervet på lovlig vis fra bæredygtigt forvaltede skove, og
 - d) udveksle oplysninger og, hvor det er relevant, samarbejde med den anden part om handelsrelaterede initiativer vedrørende bekæmpelse af ulovlig skovhugst, bæredygtig skovdrift, skovrydning og skovforringelse, skovforvaltning og om bevarelsen af skovarealer for at maksimere de positive virkninger og det gensidigt understøttende forhold mellem deres respektive politikker af fælles interesse.
3. I erkendelse af, at skove og bæredygtig skovdrift spiller en central rolle i bekæmpelsen af klimaændringer og opretholdelsen af biodiversitet, fremmer hver af parterne initiativer, der sætter ind over for skovrydning, bl.a. gennem skovrydningsfrie forsyningskæder. Derudover samarbejder parterne, hvor det er relevant, og i overensstemmelse med artikel 26.7 på bilateralt og regionalt plan og i internationale fora niveau med henblik på at minimere skovrydning og skovforringelse på verdensplan.

ARTIKEL 26.12

Handel og vilde dyr og planter

1. Parterne anerkender vigtigheden af at sikre, at international handel med vilde dyr og planter ikke truer deres overlevelse, jf. konventionen om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter, udfærdiget i Washington D.C. den 3. marts 1973 ("CITES").
2. Hver part skal i medfør af stk. 1:
 - a) gennemføre effektive foranstaltninger til bekæmpelse af ulovlig handel med vilde dyr og planter, herunder gennem samarbejdsaktiviteter med tredjelande, hvis det er relevant, og
 - b) fremme langsigtet bevarelse og bæredygtig anvendelse af arter, der er opført i tillæggene til CITES, bl.a. ved at samarbejde i de relevante CITES-organer med henblik på at holde tillæggene til CITES ajourført og ved at fremme optagelsen af arter, der anses for at være truede på grund af international handel og andre kriterier i henhold til CITES.
3. I overensstemmelse med artikel 26.7 kan parterne samarbejde eller udveksle oplysninger på bilateralt og regionalt plan og i internationale fora vedrørende spørgsmål af fælles interesse, der har til formål at tackle ulovlig handel med vilde dyr og planter, bl.a. gennem bevidstgørelse for at mindske efterspørgslen efter ulovlige produkter fremstillet af vilde dyr og planter, og initiativer til at øge samarbejdet om udveksling af oplysninger og håndhævelse.

ARTIKEL 26.13

Handel og biologisk mangfoldighed

1. Parterne anerkender betydningen af at bevare og på bæredygtig vis udnytte den biologiske mangfoldighed og handelens rolle i forfølgelsen af disse mål i overensstemmelse med konventionen om den biologiske mangfoldighed, som blev udfærdiget i Rio de Janeiro den 5. juni 1992, andre relevante multilaterale miljøaftaler, som de er part i, og de afgørelser, der er vedtaget i henhold hertil.
2. I overensstemmelse med stk. 1 træffer hver part foranstaltninger til at bevare den biologiske mangfoldighed, hvis den er under for pres fra handel og investeringer, bl.a. gennem udveksling af oplysninger og erfaringer, og foranstaltninger til at forebygge spredningen af invasive ikkehjemmehørende arter, idet det anerkendes, at flytningen af invasive ikkehjemmehørende terrestriske og akvatiske arter på tværs af grænserne ad handelsrelaterede kanaler kan have en negativ indvirkning på miljøet, de økonomiske aktiviteter og udviklingen samt på menneskers sundhed.
3. Parterne anerkender betydningen af at respektere, bevare og opretholde viden, innovation og praksis hos oprindelige folk og lokalsamfund med en traditionel livsstil, som bidrager til bevarelse og bæredygtig udnyttelse af den biologiske mangfoldighed, og den rolle, som handel spiller i den forbindelse.
4. Parterne anerkender vigtigheden af at lette adgangen til genetiske ressourcer og fremme en rimelig og retfærdig fordeling af de fordele, der opstår ved anvendelsen af genetiske ressourcer, i overensstemmelse med deres respektive interne foranstaltninger og hver af parternes internationale forpligtelser.
5. Parterne anerkender også vigtigheden af offentlig deltagelse og høring i overensstemmelse med deres respektive lovgivning eller politikker med henblik på udvikling og gennemførelse af foranstaltninger vedrørende bevarelse og bæredygtig udnyttelse af den biologiske mangfoldighed.

6. I overensstemmelse med artikel 26.7 kan parterne, hvis det er relevant, fremme, samarbejde eller udveksle oplysninger på bilateralt og regionalt plan og i internationale fora om handelsrelaterede aspekter af politikker om biologisk mangfoldighed og foranstaltninger af fælles interesse, såsom:

- a) initiativer og god praksis vedrørende handel med produkter baseret på naturressourcer, som stammer fra en bæredygtig udnyttelse af biologiske ressourcer, og som bidrager til at bevare mangfoldigheden
- b) bevarelse og bæredygtig udnyttelse af den biologiske mangfoldighed samt beskyttelse, genopretning og værdiansættelse af økosystemer og økosystemtjenester og dertil knyttede økonomiske instrumenter, og
- c) adgang til genetiske ressourcer og en rimelig og retfærdig fordeling af fordelene ved deres anvendelse.

ARTIKEL 26.14

Handel og bæredygtig forvaltning af fiskeri og akvakultur

1. Parterne anerkender betydningen af bevarelse og bæredygtig forvaltning af havets biologiske ressourcer og havets økosystemer og den rolle, som handel spiller i forfølgelsen af disse mål.
2. I forbindelse med udviklingen og gennemførelsen af bevarelses- og forvaltningsforanstaltninger tager parterne hensyn til sociale og handels-, udviklings- og miljømæssige faktorer samt den betydning, som det ikkeindustrielle fiskeri har for indkomstmulighederne for lokale fiskersamfund.

3. Parterne erkender, at ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri (IUU-fiskeri)¹ kan have en negativ indvirkning på fiskebestandene, bæredygtigheden inden for handel med fiskeprodukter, og på udviklingen og miljøet, og bekræfter, at der er behov for en indsats for at løse problemerne med overfiskning og ikkebæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne.
4. Hver part skal i medfør af denne artikels stk. 1, 2 og 3:
- a) gennemføre og handle i overensstemmelse med principperne i FN's havretskonvention, udfærdiget i Montego Bay den 10. december 1982, De Forenede Nationers aftale om gennemførelse af bestemmelserne i FN's havretskonvention af 10. december 1982 vedrørende bevarelse og forvaltning af fælles fiskebestande og stærkt vandrende fiskebestande, vedtaget i New York den 4. august 1995, FN's Fødevarer- og Landbrugsorganisations ("FAO's") aftale om fremme af fiskerfartøjers overholdelse af internationale bevarelses- og forvaltningsforanstaltninger på det åbne hav, vedtaget i Rom den 24. november 1993, FAO's adfærdskodeks for ansvarligt fiskeri, vedtaget ved resolution 4/95 den 31. oktober 1995, og FAO's aftale om havnestatsforanstaltninger, der skal forebygge, afværge og standse ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri, udfærdiget i Rom den 22. november 2009
 - b) deltage i FAO's initiativ vedrørende det globale register over fiskerfartøjer, køle- og fryseskibe og forsyningskibe

¹ Udtrykket "ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri" skal anses for at have samme betydning som fastsat i punkt 3 i den internationale handlingsplan om forebyggelse, afværgelse og standsning af ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri, De Forenede Nationers Fødevarer- og Landbrugsorganisation, vedtaget i Rom 2001 ("handlingsplanen for IUU-fiskeri fra 2001").

- c) forsøge at anvende et fiskeriforvaltningssystem baseret på den bedste tilgængelige videnskabelige dokumentation og på internationalt anerkendt bedste praksis for fiskeriforvaltning og -bevarelse som afspejlet i de relevante bestemmelser i internationale instrumenter rettet mod at sikre bæredygtig anvendelse og bevarelse af marine arter¹, og som bl.a. har til formål at:
- i) forebygge overfiskning og overkapacitet
 - ii) reducere bifangst af ikkemålarter
 - iii) fremme genopretningen af overfiskede bestande for alle former for havfiskeri, og
 - iv) fremme fiskeriforvaltning ved hjælp af en økosystembaseret tilgang, herunder gennem samarbejde mellem parterne
- d) til støtte for bestræbelserne på at bekæmpe IUU-fiskeri og med sigte på at afværge handel med produkter fra arter, der er høstet på grundlag af denne praksis:
- i) gennemføre effektive foranstaltninger til bekæmpelse af IUU-fiskeri

¹ Disse instrumenter omfatter bl.a., og efterhånden som de finder anvendelse, FN's havretskonvention, FN's aftale om gennemførelse af bestemmelserne i De Forenede Nationers havretskonvention fra december 1982 vedrørende bevarelse og forvaltning af fælles fiskebestande og stærkt vandrende fiskebestande, FAO's adfærdskodeks for ansvarligt fiskeri, FAO's aftale om fremme af fiskerfartøjers overholdelse af internationale bevarelses- og forvaltningsforanstaltninger på det åbne hav, handlingsplanen for IUU-fiskeri fra 2001 og FAO's aftale om havnestatsforanstaltninger, der skal forebygge, afværge og standse ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri.

- ii) sikre anvendelse af overvågnings-, kontrol-, tilsyns-, overholdelses- og håndhævelsesordninger med henblik på at:
 - A) forebygge og forhindre fartøjer, der fører dens flag, og fysiske personer i at udøve IUU-fiskeri i overensstemmelse med dens internationale forpligtelser og dens lovgivning, og
 - B) imødegå omladning til søs af fisk og fiskeprodukter for at forhindre og undgå IUU-fiskeri
- iii) gennemføre havnestatsforanstaltninger, og
- iv) gennemføre foranstaltninger, der skal forebygge IUU-fiskeri og forhindre, at fiskeprodukter kommer ind i hver af parternes forsyningskæder, og samarbejde i den forbindelse, herunder ved at fremme udvekslingen af oplysninger
- e) deltage aktivt i arbejdet i de regionale fiskeriforvaltningsorganisationer ("RFFO'er"), hvori den er medlem, observatør eller samarbejdende ikkekontraherende part, med henblik på at opnå god fiskeriforvaltning og bæredygtigt fiskeri, f.eks. gennem fremme af videnskabelig forskning og vedtagelse af bevarelsesforanstaltninger baseret på den bedste tilgængelige videnskab, styrkelse af overholdelsesmekanismer, gennemførelse af periodiske præstationsvurderinger og vedtagelse af effektiv kontrol, overvågning og håndhævelse af RFFO'ernes forvaltningsforanstaltninger og, hvis det er relevant, vedtagelse og indførelse af fangstdokumentation eller certificeringsordninger og havnestatsforanstaltninger

- f) bestræbe sig på at handle i overensstemmelse med de relevante bevarelses- og forvaltningsforanstaltninger, der vedtages af RFFO'er, som den ikke er medlem af, således at disse foranstaltninger ikke undermineres, og tilstræbe ikke at underminere fangst- eller handelsdokumentationsordninger, der administreres af RFFO'er, eller ordninger, som den ikke er medlem af, og
- g) fremme udviklingen af bæredygtig og ansvarlig akvakultur under hensyntagen til de økonomiske, sociale og miljømæssige aspekter heraf i overensstemmelse med gennemførelsen af målene og principperne i FAO's adfærdskodeks for ansvarligt fiskeri.
5. Parterne samarbejder, hvor det er relevant, og i overensstemmelse med artikel 26.7 på bilateralt plan og i RFFO'er med henblik på at fremme bæredygtige fangstmetoder og handel med fiskeprodukter fra bæredygtigt forvaltet fiskeri. Derudover kan parterne samarbejde om at udveksle viden og god praksis til støtte for gennemførelsen af denne artikel.

AFDELING C

ARBEJDE OG HANDEL

ARTIKEL 26.15

Mål

1. Parterne anerkender, at handel og investeringer giver muligheder for at skabe beskæftigelse og anstændigt arbejde, også for unge, med arbejds- og ansættelsesvilkår, der følger principperne i ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdet, som blev vedtaget på Den Internationale Arbejdskonference i Geneve den 18. juni 1998 og ændret i 2022 ("ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdet"), og ILO's erklæring om social retfærdighed med henblik på en retfærdig globalisering, vedtaget den 10. juni 2008, som ændret i 2022 ("ILO's erklæring om social retfærdighed for en fair globalisering").
2. Parterne tilstræber at sikre høje niveauer for arbejdstagerbeskyttelse i overensstemmelse med de internationale arbejdsstandarder, som de efterlever, og fremme gensidigt understøttende handels- og miljøpolitikker med henblik på at forbedre arbejdstagernes arbejdsvilkår og kvalitet i arbejdslivet. De bestræber sig på at forbedre udviklingen og forvaltningen af menneskelig kapital med henblik på øget beskæftigelsesegnethed, fremme af ekspertise og større produktivitet til fordel for både arbejdstagere og virksomheder. På samme måde tilstræber parterne at skabe muligheder for udvikling af de nødvendige færdigheder blandt unge, så de kan få adgang til og forblive på arbejdsmarkedet.
3. Parterne sigter mod at samarbejde om handelsrelaterede arbejdsmarkedsspørgsmål af fælles interesse med henblik på at styrke forbindelserne mellem parterne i bredere forstand.

ARTIKEL 26.16

Multilaterale arbejdsstandarder og -aftaler

1. Parterne bekræfter deres tilsagn om at fremme udviklingen af den internationale handel på en måde, der fremmer anstændigt arbejde for alle, navnlig kvinder, unge og personer med handicap, i overensstemmelse med deres respektive forpligtelser i henhold til ILO, herunder forpligtelserne som fastsat i ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdet og ILO's erklæring om social retfærdighed med henblik på en retfærdig globalisering.
2. Parterne minder om ILO's erklæring om social retfærdighed med henblik på en retfærdig globalisering og bemærker, at krænkelse af grundlæggende principper og rettigheder på arbejdet ikke kan påberåbes eller på anden måde anvendes som en legitim komparativ fordel, og at arbejdsstandarder ikke bør anvendes til handelsbeskyttelsesformål.
3. Hver part gennemfører effektivt de ILO-konventioner, som henholdsvis medlemsstaterne og Chile har ratificeret.
4. I overensstemmelse med ILO's statut, der blev vedtaget som del XIII i Versaillestraktaten og undertegnet den 28. juni 1919, og ILO's erklæring om grundlæggende principper og rettigheder på arbejdet respekterer, fremmer og gennemfører parterne hver især effektivt principperne om de grundlæggende rettigheder på arbejdspladsen som defineret i de grundlæggende ILO-konventioner, nemlig:
 - a) foreningsfrihed og reel anerkendelse af retten til kollektive forhandlinger
 - b) afskaffelse af alle former for tvangsarbejde

- c) reel afskaffelse af børnearbejde, herunder forbud mod de værste former for børnearbejde
- d) afskaffelse af forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelse og ansættelse, og
- e) et sikkert og sundt arbejdsmiljø.

5. Parterne udveksler regelmæssigt oplysninger om deres respektive fremskridt med hensyn til ratificeringen af de ILO-konventioner eller -protokoller, som af ILO er klassificeret som ajourførte, og som de endnu ikke er part i.

6. Hver part fremmer ILO's dagsorden for anstændigt arbejde som fastsat i ILO's erklæring om social retfærdighed med henblik på en retfærdig globalisering navnlig for så vidt angår:

- a) anstændige arbejdsvilkår for alle, bl.a. med hensyn til løn, arbejdstid, andre arbejdsvilkår og social beskyttelse, og
- b) den sociale dialog om arbejdsmarkedsforhold mellem arbejdstagere og arbejdsgivere og deres respektive organisationer og med relevante statslige myndigheder.

7. Hver part skal i overensstemmelse med sine forpligtelser i henhold til ILO:

- a) vedtage og gennemføre foranstaltninger og politikker vedrørende sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, og
- b) opretholde en arbejdstilsynsordning i overensstemmelse med de relevante ILO-standarder for arbejdstilsyn.

ARTIKEL 26.17

Tvangsarbejde

1. Parterne minder om, at afskaffelsen af tvangsarbejde er blandt målene for 2030-dagsordenen, og understreger vigtigheden af ratificering og en effektiv gennemførelse af protokollen af 2014 til konventionen om tvangsarbejde fra 1930, der blev vedtaget i Genève den 11. juni 2014.
2. Parterne anerkender målsætningen om at afskaffe alle former for tvangsarbejde, herunder tvungent børnearbejde.
3. Parterne identificerer således muligheder for at samarbejde, udveksle oplysninger, erfaringer og god praksis vedrørende afskaffelsen af alle former for tvangsarbejde.

ARTIKEL 26.18

Samarbejde om handels- og arbejdsmarkedsspørgsmål

I overensstemmelse med artikel 26.7 konsulterer parterne hinanden og samarbejder efter behov, bilateralt og inden for rammerne af ILO, om handelsrelaterede arbejdsmarkedsspørgsmål af fælles interesse, herunder, men ikke begrænset til:

- a) jobskabelse og fremme af produktiv beskæftigelse af høj kvalitet, herunder politikker med henblik på at skabe vækst med høj beskæftigelse og fremme bæredygtige virksomheder og iværksætter

- b) fremme forbedringer af virksomhedernes produktivitet og arbejdsproduktiviteten, navnlig for så vidt angår små og mellemstore virksomheder
- c) udvikling af menneskelig kapital, adgang til beskæftigelse og øget beskæftigelsesegnethed, navnlig hos de unge, herunder gennem livslang læring og erhvervsuddannelse, efter- og videreuddannelse, uddannelse og udvikling og opgradering af færdigheder, herunder i vækstindustrier og miljøindustrier
- d) balance mellem arbejde og privatliv og innovativ praksis på arbejdspladsen for at øge arbejdstagernes trivsel
- e) fremme kendskabet til ILO's dagsorden for anstændigt arbejde, herunder de indbyrdes forbindelser mellem handel og fuld og produktiv beskæftigelse, tilpasning af arbejdsmarkedet, grundlæggende arbejdsstandarder, anstændigt arbejde i globale forsyningskæder, social beskyttelse og social inklusion, social dialog og ligestilling mellem kønnene
- f) fremme af anstændige job af høj kvalitet gennem handel, herunder sikkerheden og sundheden under arbejdet for arbejdstagere, som er gravide, eller som lige har født
- g) sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen og arbejdstilsyn, f.eks. gennem forbedrede overholdelses- og håndhævelsesmekanismer
- h) håndtering af udfordringer og muligheder forbundet med en forskelligartet flergenerationsarbejdsstyrke, herunder gennem:
 - i) fremme af ligestilling og afskaffelse af forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelse og ansættelse, og

- ii) beskyttelse af sårbare arbejdstagere
- i) forbedring af forholdet mellem arbejdsgiverne og arbejdstagerne, f.eks. ved udveksling af bedste praksis i forbindelse med alternativ tvistbilæggelse og trepartsforhandlinger
- j) gennemførelse af grundlæggende, prioriterede og andre ajourførte ILO-konventioner samt ILO's trepartserklæring om principper for multinationale virksomheder og socialpolitik og FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder, og
- k) beskæftigelsesstatistik.

AFDELING D

INSTITUTIONELLE ORDNINGER

ARTIKEL 26.19

Underudvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling og kontaktpunkter

1. Underudvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling ("underudvalget"), der er nedsat i henhold til artikel 33.4, stk. 1, består for Chiles vedkommende af embedsmænd fra de institutioner, der er ansvarlige for handel, arbejdsmarked, miljø og kønsspørgsmål.

2. Underudvalget afholder særlige møder om henholdsvis miljø- og arbejdsmarkedsforhold¹ samt om tværgående spørgsmål vedrørende handel og bæredygtig udvikling.
3. Underudvalget har til opgave at:
- a) fremme, overvåge og evaluere gennemførelsen af dette kapitel
 - b) fastlægge, organisere, overvåge og vurdere samarbejdsaktiviteterne som fastsat i dette kapitel, herunder udveksling af oplysninger og erfaringer inden for områder af fælles interesse
 - c) rapportere og fremsætte henstillinger til handelsudvalget om ethvert spørgsmål vedrørende dette kapitel, også for så vidt angår emner, der skal drøftes med de i artikel 33.5 omhandlede civilsamfundsmekanismer
 - d) udføre de opgaver, der er omhandlet i artikel 26.21 og 26.22
 - e) koordinere, hvor det er relevant, med andre underudvalg, der nedsættes i henhold til denne aftale, bl.a. for så vidt angår indsatsen for at integrere kønsrelaterede spørgsmål, overvejelser og aktiviteter i deres arbejde som omhandlet i artikel 27.4, stk. 8, og
 - f) udføre alle andre opgaver, som parterne måtte blive enige om.
4. Underudvalget kan efter fælles aftale konsultere eller rådføre sig med de relevante interessenter eller eksperter i forbindelse med spørgsmål vedrørende gennemførelsen af dette kapitel.

¹ Miljø- og arbejdsmarkedsforholdene kan drøftes på enkelte møder eller på flere møder, der afholdes i forlængelse af hinanden.

5. Underudvalget udarbejder ved konsensus en rapport om hvert møde og offentliggør den efter mødet.
6. Hver part udpeger et kontaktpunkt inden for sin forvaltning, som skal lette kommunikationen og koordineringen mellem parterne om ethvert anliggende vedrørende gennemførelsen af dette kapitel. For Chiles vedkommende skal de særlige kontaktpunkter for arbejdsmarkeds-, miljø- og kønsspørgsmål være en repræsentant fra undersekretariatet for internationale økonomiske forbindelser under udenrigsministeriet eller dets efterfølger. Parterne underretter straks hinanden om deres kontaktpunkter med tilhørende kontaktoplysninger.
7. Kontaktpunkterne skal:
- a) fremme regelmæssig kommunikation og koordinering mellem parterne
 - b) uanset artikel 33.3, stk. 2, bistå underudvalget, herunder udarbejde dagsordenen og træffe alle andre nødvendige forberedelser til møderne i underudvalget
 - c) om nødvendigt kommunikere med deres respektive civilsamfund, og
 - d) samarbejde, herunder med andre kompetente organer i deres forvaltninger med henblik på at udvikle og gennemføre samarbejdsaktiviteter.

ARTIKEL 26.20

Tvistbilæggelse

1. Parterne gør deres yderste ved hjælp af dialog, udveksling af oplysninger og samarbejde med henblik på at løse enhver uenighed mellem parterne om fortolkningen eller anvendelsen af dette kapitel.
2. I tilfælde af uenighed mellem parterne om fortolkningen eller anvendelsen af dette kapitel gør parterne udelukkende brug af de tvistbilæggelsesprocedurer, der er fastlagt i henhold til artikel 26.21 og 26.22.

ARTIKEL 26.21

Konsultationer

1. En part ("den anmodende part") kan til enhver tid anmode om konsultationer med den anden part ("den svarende part") vedrørende spørgsmål om fortolkningen eller anvendelsen af dette kapitel ved skriftlig henvendelse til kontaktpunktet for den svarende part. Anmodningen skal indeholde en begrundelse for, at der anmodes om konsultationer, herunder en tilstrækkelig specifik beskrivelse af det foreliggende spørgsmål og bestemmelserne i dette kapitel, som efter partens opfattelse finder anvendelse.
2. Den svarende part besvarer henvendelsen skriftligt senest ti dage efter datoen for modtagelse af anmodningen, medmindre andet er aftalt med den anmodende part.

3. Parterne indleder konsultationerne senest 30 dage efter modtagelsen af anmodningen fra den svarende part, medmindre parterne aftaler andet.
4. Konsultationerne kan afholdes ved fysisk fremmøde eller via ethvert for parterne tilgængeligt teknologisk middel. Hvis konsultationerne afholdes ved fysisk fremmøde, skal de afholdes på den svarende parts territorium, medmindre parterne aftaler andet.
5. I forbindelse med konsultationerne skal parterne:
- a) afgive tilstrækkelige oplysninger til at muliggøre en fuldstændig undersøgelse af spørgsmålet, og
 - b) behandle de oplysninger fortroligt, som udveksles under konsultationerne.
6. Parterne indleder konsultationer med henblik på at nå frem til en gensidigt tilfredsstillende løsning på spørgsmålet, idet der tages hensyn til eventuelle samarbejdsmuligheder i forbindelse med spørgsmålet. For så vidt angår spørgsmål, der vedrører de multilaterale aftaler som omhandlet i dette kapitel, skal parterne tage oplysninger fra ILO eller relevante organer, der er oprettet i henhold til disse aftaler, i betragtning. Når det er relevant, søger parterne rådgivning hos disse organisationer eller organer eller andre eksperter eller organer, som de anser for passende med henblik på at bistå dem under konsultationerne.
7. Er det ikke lykkedes parterne at løse spørgsmålet senest 60 dage efter indgivelsen af en skriftlig anmodning om konsultationer, jf. stk. 1, kan hver af parterne ved skriftlig henvendelse til kontaktpunktet for den anden part anmode om et møde i underudvalget for at behandle spørgsmålet. Underudvalget indkalder straks til møde og bestræber sig på at finde en løsning på spørgsmålet.

8. Hver af parterne eller det indkaldte underudvalg, jf. denne artikels stk. 7, kan om nødvendigt indhente synspunkter fra de interne rådgivningsgrupper, der er omhandlet i artikel 33.6, eller anden ekspertrådgivning.

9. Er det lykkedes parterne at løse spørgsmålet, skal de dokumentere udfaldet, herunder om nødvendigt særlige tiltag og tidsplaner, som er fastlagt. Parterne offentliggør resultatet, medmindre de aftaler andet.

ARTIKEL 26.22

Ekspertpanel

1. Er det ikke lykkedes parterne at løse spørgsmålet senest 60 dage efter indgivelsen af en skriftlig anmodning om indkaldelse af underudvalget, jf. artikel 26.21, stk. 7, eller hvis der ikke anmodes herom, senest 120 dage efter indgivelsen af en skriftlig anmodning om konsultationer, jf. artikel 26.21, stk. 1, kan den anmodende part anmode om, at der nedsættes et ekspertpanel til at undersøge sagen.

En sådan anmodning fremsættes skriftligt til den svarende parts kontaktpunkt. Anmodningen skal indeholde en begrundelse for, at der anmodes om nedsættelse af et ekspertpanel, herunder en tilstrækkelig specifik beskrivelse af det foreliggende spørgsmål, og en forklaring på, hvordan denne foranstaltning udgør en overtrædelse af konkrete bestemmelser i dette kapitel.

2. Medmindre andet er fastsat i denne artikel, finder artikel 31.6, 31.10, 31.13, artikel 31.14, stk. 1, artikel 31.15, 31.19, artikel 31.20, stk. 2, artikel 31.21, 31.22, 31.24, 31.32, 31.33, 31.34 og 31.35 samt forretningsordenen i bilag 31-A og adfærdskodeksen i bilag 31-B tilsvarende anvendelse.

3. Underudvalget henstiller på sit første møde til handelsudvalget at opstille en liste over mindst 15 personer, som er villige og i stand til at fungere som medlemmer af ekspertpanelet. På grundlag af denne henstilling opstiller handelsudvalget senest et år efter denne aftales ikrafttræden en liste over sådanne personer. Listen skal bestå af tre dellister:

- a) en delliste over personer udarbejdet efter forslag fra Den Europæiske Union
- b) en delliste over personer udarbejdet efter forslag fra Chile, og
- c) en delliste over personer, som ikke er statsborgere i nogen af parterne, og som skal varetage formandshvervet i ekspertpanelet.

4. Hver delliste skal bestå af mindst fem personer. Handelsudvalget sørger for, at listen holdes ajourført med et antal personer, der svarer til dette minimum antal personer.

5. De i stk. 3 omhandlede personer skal have specialiseret viden eller ekspertise inden for arbejdsmarkeds- eller miljølovgivning, andre spørgsmål, som behandles i dette kapitel, eller bilæggelse af tvister, der opstår i forbindelse med internationale aftaler. De skal være uafhængige og handle efter deres egen overbevisning og må ikke modtage instruktioner fra nogen organisation eller regering vedrørende spørgsmål i forbindelse med uenigheden eller være tilknyttet nogen af parternes regering, og de skal overholde adfærdskodeksen i bilag 31-B.

6. Når ekspertpanelet sammensættes i henhold til procedurerne i artikel 31.6, stk. 3, 4 og 6, udvælges eksperterne fra de relevante dellister som omhandlet i denne artikels stk. 3.

7. Medmindre parterne aftaler andet senest fem dage efter datoen for nedsættelsen af ekspertpanelet, er panelets mandat:

"på baggrund af de relevante bestemmelser i kapitel 26 i interimsaftalen om handel mellem Den Europæiske Union og Republikken Chile at undersøge det spørgsmål, der henvises til i anmodningen om nedsættelse af ekspertpanelet, og at udarbejde en rapport i overensstemmelse med artikel 26.23 i nævnte aftale med dets konklusioner og henstillinger til, hvordan sagen løses".

8. Med hensyn til spørgsmål vedrørende de multilaterale aftaler, der er omhandlet i dette kapitel, bør ekspertpanelet indhente oplysninger fra ILO eller relevante organer, der er oprettet i henhold til disse aftaler, herunder alle relevante tilgængelige fortolkende retningslinjer, resultater eller afgørelser vedtaget af ILO og disse organer. Disse oplysninger skal tilsendes begge parter med henblik på deres bemærkninger.

9. Ekspertpanelet fortolker bestemmelserne i dette kapitel efter sædvanereglerne for fortolkning af folkeretten, herunder dem, der er kodificeret i Wienerkonventionen om traktatretten.

10. Ekspertpanelet forelægger parterne en foreløbig rapport og en endelig rapport, hvori det redegør for de faktiske omstændigheder, anvendeligheden af de relevante bestemmelser og begrundelsen for panelets resultater, konklusioner og henstillinger.

11. Ekspertpanelet forelægger den foreløbige rapport for parterne senest 100 dage efter datoen for nedsættelsen af ekspertpanelet. Finder ekspertpanelet, at denne frist ikke kan overholdes, skal ekspertpanelets formand underrette parterne skriftligt derom med angivelse af årsagerne til forsinkelsen og datoen for, hvornår ekspertpanelet agter at fremlægge sin foreløbige rapport. Den frist, som er fastsat i dette stykke, kan forlænges efter aftale mellem parterne.

12. En part kan indgive en begrundet anmodning til ekspertpanelet om at genbehandle særlige punkter i den foreløbige rapport senest 25 dage efter fremlæggelsen heraf. En part kan fremsætte bemærkninger til den anden parts anmodning indtil 15 dage efter indgivelsen af anmodningen.
13. Ekspertpanelet skal efter at have gennemgået anmodningen og bemærkningerne udarbejde den endelige rapport. Hvis der ikke indgives anmodninger om genbehandling af bestemte punkter i den foreløbige rapport inden for den i stk. 12 fastlagte frist, anses den foreløbige rapport som ekspertpanelets endelige rapport.
14. Ekspertpanelet fremlægger sin endelige rapport for parterne senest 175 dage efter datoen for nedsættelsen af panelet. Finder ekspertpanelet, at denne frist ikke kan overholdes, skal panelets formand underrette parterne skriftligt derom med angivelse af årsagerne til forsinkelsen og datoen for, hvornår ekspertpanelet agter at fremlægge sin endelige rapport. Den frist, som er fastsat i dette stykke, kan forlænges efter aftale mellem parterne.
15. Den endelige rapport skal indeholde en drøftelse af eventuelle skriftlige anmodninger fra parterne vedrørende den foreløbige rapport og klart tage stilling til enhver bemærkning hertil fra parterne.
16. Parterne stiller den endelige rapport til rådighed for offentligheden senest 15 dage efter ekspertpanelets fremlæggelse af den.
17. Hvis ekspertpanelet i sin endelige rapport konstaterer, at en part ikke har opfyldt sine forpligtelser i henhold til dette kapitel, drøfter parterne, hvilke foranstaltninger der skal træffes under hensyntagen til rapporten og ekspertpanelets henstillinger. Den svarende part underretter sin interne rådgivningsgruppe som omhandlet i artikel 33.6 og den anden part om sine beslutninger og eventuelle tiltag eller foranstaltninger, der skal gennemføres, senest tre måneder efter at rapporten er gjort tilgængelig for offentligheden.

18. Underudvalget overvåger opfølgningen af ekspertpanelets endelige rapport og henstillinger. De interne rådgivningsgrupper, der er omhandlet i artikel 33.6, kan fremsætte bemærkninger til underudvalget i denne henseende.

ARTIKEL 26.23

Evaluering

1. Med henblik på at fremme virkeliggørelsen af målene i dette kapitel drøfter parterne på møderne i underudvalget, hvor effektiv gennemførelsen er, bl.a. under hensyntagen til de vigtigste politiske tiltag i hver part og udviklingen i internationale aftaler.
2. Under hensyntagen til resultatet af sådanne drøftelser kan en part anmode om en evaluering af dette kapitel på et hvilket som helst tidspunkt efter datoen for denne aftales ikrafttræden. I den forbindelse kan underudvalget henstille til parterne at foretage ændringer af de relevante bestemmelser i dette kapitel i overensstemmelse med ændringsproceduren som fastsat i artikel 33.10, stk. 1.

KAPITEL 27

HANDEL OG LIGESTILLING MELLEM KØNNENE

ARTIKEL 27.1

Baggrund og formål

1. Parterne er enige om betydningen af at indarbejde et kønsperspektiv i forbindelse med fremme af inklusiv økonomisk vækst og den centrale rolle, som kønsorienterede politikker kan spille i denne henseende. Dette omfatter fjernelse af hindringer for kvinders deltagelse i økonomien og den internationale handel, herunder ved i højere grad at sikre mænd og kvinder lige muligheder for at få adgang til arbejdsfunktioner og -sektorer på arbejdsmarkedet.
2. Parterne anerkender, at international handel og investeringer er drivkræfter for økonomisk vækst og anerkender samtidig kvinders vigtige bidrag til økonomisk vækst gennem deres deltagelse i økonomisk aktivitet, herunder erhvervslivet og international handel.
3. Parterne anerkender, at kvinders deltagelse i international handel kan bidrage til at fremme deres økonomiske indflydelse og økonomiske uafhængighed. Derudover bidrager kvinders adgang til og ejerskab over økonomiske ressourcer til bæredygtig og inklusiv økonomisk vækst, fremgang, konkurrenceevne og velfærden i samfundet. Parterne understreger derfor, at de agter at gennemføre denne aftale på en måde, der fremmer og styrker ligestilling mellem mænd og kvinder.

4. Parterne minder om De Forenede Nationers 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling og verdensmålene for bæredygtig udvikling vedrørende handel og ligestilling mellem kønnene, navnlig mål 5: Opnå ligestilling mellem kønnene og styrke kvinders og pigers rettigheder og muligheder.
5. Parterne minder om målene i den fælles erklæring om handel og styrkelse af kvinders økonomiske indflydelse og status i forbindelse med WTO's ministerkonference i Buenos Aires i december 2017.
6. Parterne minder om deres forpligtelser med henblik på at integrere ligestilling mellem kønnene og styrkelse af kvinders og pigers indflydelse og status samt respekten for de demokratiske principper og grundlæggende frihedsrettigheder som fastsat i verdenserklæringen om menneskerettigheder vedtaget af FN's Generalforsamling den 10. december 1948 og andre relevante internationale menneskerettighedsinstrumenter vedrørende ligestilling mellem kønnene, som de hver især er part i.
7. Parterne bekræfter deres forpligtelser i henhold til Beijingerklæringen og -handlingsprogrammet, som blev vedtaget på den fjerde verdenskvindekonference, der blev afholdt i Beijing den 4.-15. september 1995, med særlig fokus på bestemmelserne om kvinders lige adgang til ressourcer, beskæftigelse, markeder og handel.
8. Parterne bekræfter vigtigheden af inklusive handelspolitikker, der bidrager til at fremme lige rettigheder, lige behandling og lige muligheder for mænd og kvinder samt til at afskaffe alle former for diskrimination imod kvinder.
9. Parterne fremhæver den private sektors rolle, når det gælder om at fremme ligestilling mellem kønnene, gennem anvendelse af politikker til sikring af ikkeforskelsbehandling og mangfoldighed i deres virksomhedsaktiviteter i overensstemmelse med internationale retningslinjer og standarder, som er blevet godkendt og støttes af parterne.

10. Parterne sigter mod at:

- a) forbedre deres handelsforbindelser, samarbejde og dialog på en måde, der fremmer lige muligheder og lige behandling for mænd og kvinder som arbejdstagere, producenter, erhvervsdrivende eller forbrugere i overensstemmelse med deres internationale forpligtelser.
- b) fremme samarbejde og dialog med det formål at styrke kapaciteten og vilkårene for kvinder, til at få adgang til de muligheder, der skabes ved handel
- c) forbedre deres kapacitet til at håndtere handelsrelaterede kønsspørgsmål yderligere, herunder gennem udveksling af oplysninger og bedste praksis.

ARTIKEL 27.2

Multilaterale aftaler

1. Hver part bekræfter sit tilsagn om effektivt at opfylde sine forpligtelser i henhold til konventionen om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder, som blev vedtaget af FN's Generalforsamling den 18. december 1979, med særlig fokus på bestemmelserne om afskaffelse af diskrimination imod kvinder i det økonomiske liv og på beskæftigelsesområdet.
2. Parterne minder om deres respektive forpligtelser i henhold til artikel 26.16 i denne aftale vedrørende ILO-konventionerne vedrørende ligestilling mellem kønnene og vedrørende afskaffelse af diskrimination med hensyn til beskæftigelse og erhverv, som medlemsstaterne og Chile har ratificeret.

3. Hver part bekræfter tilsagnet om effektivt at opfylde sine forpligtelser i henhold til andre multilaterale aftaler, som den er part i, og som omhandler ligestilling mellem kønnene eller kvinders rettigheder.

ARTIKEL 27.3

Generelle bestemmelser

1. Parterne anerkender hver parts ret til selv at fastlægge spillerummet ved sikring af lige muligheder for mænd og kvinder og til at vedtage eller ændre sine relevante love og politikker i overensstemmelse med dens forpligtelser i overensstemmelse med de i artikel 27.2 omhandlede internationale aftaler.
2. Hver part tilstræber at sikre, at dens relevante love og politikker sikrer og fremmer lige rettigheder, lige behandling og lige muligheder for mænd og kvinder i overensstemmelse med dens internationale forpligtelser. Hver part tilstræber at forbedre disse love og politikker.
3. Hver part søger at indsamle kønsopdelte data vedrørende handel og kønsspørgsmål, som fører til øget viden om de forskellige virkninger af handelspolitiske instrumenter for kvinder og mænd i deres roller som arbejdstagere, producenter, erhvervsdrivende eller forbrugere.
4. Hver part fremmer på sit territorium offentlighedens bevidsthed om dens love og politikker på ligestillingsområdet, herunder disses indvirkning på og relevans for inklusiv økonomisk vækst og for handelspolitik.

5. Hver part skal, hvis det er relevant, tage højde for målsætningen om ligestilling mellem mænd og kvinder ved udarbejdelse, gennemførelse og evaluering af foranstaltninger inden for de områder, der er omfattet af denne aftale.
6. Hver part befordrer handel og investeringer ved at fremme lige muligheder og både kvinder og mænds deltagelse i økonomien og den internationale handel. Dette omfatter bl.a. foranstaltninger med det formål at: afskaffe alle typer forskelsbehandling på grundlag af køn, fremme princippet om lige løn til mænd og kvinder for samme arbejde med henblik på at bekæmpe lønforskelle mellem kønnene og facilitere ikkediskriminering af kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv, herunder på grund af graviditet og moderskab.
7. En part må ikke svække eller sænke den beskyttelse, der ydes i henhold til dens respektive love med det formål at sikre ligestilling mellem kønnene eller lige muligheder for kvinder og mænd, med henblik på at fremme handel eller investeringer.
8. En part må ikke indrømme fritagelse fra eller på anden måde fravige, eller tilbyde at indrømme fritagelse eller på anden måde fravige, dens respektive love, der har til formål at sikre ligestilling mellem kønnene eller lige muligheder for kvinder og mænd, på en måde, der svækker eller sænker den beskyttelse, der ydes i henhold til disse love, med henblik på at fremme handel eller investeringer.
9. En part må ikke undlade effektivt at håndhæve den beskyttelse, der ydes i henhold til dens respektive love med det formål at sikre ligestilling mellem kønnene eller lige muligheder for kvinder og mænd, ved vedholdende eller gentagne gange at handle eller forsømme at handle på en måde, der påvirker handel eller investeringer.

ARTIKEL 27.4

Samarbejdsaktiviteter

1. Parterne anerkender fordelene ved at udveksle deres respektive erfaringer i forbindelse med udformning, gennemførelse, overvågning og styrkelse af de handelsrelaterede aspekter af ligestillingsforanstaltninger.
2. I overensstemmelse med stk. 1. udfører parterne samarbejdsaktiviteter rettet mod at forbedre kapaciteten og vilkårene for kvinder, herunder arbejdstagere, erhvervskvinder og iværksættere, så de kan få adgang til og drage fuld fordel af de muligheder, der skabes ved denne aftale.
3. Der gennemføres samarbejdsaktiviteter vedrørende spørgsmål og emner, som aftales af parterne.
4. Der kan udvikles og gennemføres samarbejdsaktiviteter med deltagelse af FN, WTO, ILO, OECD og andre internationale organisationer samt med tredjelande, virksomheder, arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer, uddannelses- og forskningsorganisationer og andre ikkestatslige organisationer, hvis det er relevant.
5. Samarbejdsområderne kan omfatte udveksling af erfaringer og bedste praksis vedrørende politikker og programmer for at fremme kvinders øgede deltagelse i international handel, samt handelsrelaterede aspekter i forbindelse med:
 - a) fremme af kvinders finansielle inklusion og uddannelse samt adgang til finansiering og finansiell bistand
 - b) styrkelse af kvinders lederskab og udviklingen af kvinders netværk

- c) fremme af kvinders fulde deltagelse i økonomien ved at tilskynde til deltagelse, lederskab og uddannelse af kvinder, navnlig inden for områder, hvor de traditionelt er underrepræsenteret, såsom videnskab, teknologi, ingeniørvirksomhed, matematik (STEM) samt innovation og erhvervsliv
- d) fremme af ligestilling mellem kønnene i virksomheder
- e) kvinders deltagelse i beslutningstagende roller i offentlige og private sektorer
- f) offentlige og private initiativer til fremme af iværksætterier blandt kvinder, herunder integrering af kvinder i den formelle økonomiske sektor, fremme af konkurrenceevnen hos virksomheder ledet af kvinder, således at de kan deltage og konkurrere i lokale, regionale og globale værdikæder, og aktiviteter, der skal internationalisere små og mellemstore virksomheder ledet af kvinder
- g) politikker og programmer til forbedring af kvinders digitale færdigheder og adgang til onlineerhvervsværktøjer og e-handelsplatforme
- h) fremme af politikker og programmer på plejeområdet samt foranstaltninger til sikring af balance mellem arbejdsliv og privatliv med integrering af kønsaspektet
- i) en undersøgelse af sammenhængen mellem kvinders øgede deltagelse i international handel og reduktionen af de kønsbestemte lønforskelle
- j) udvikling af kønsbaserede analyser af handelspolitikker, herunder udformning, gennemførelse og overvågning af deres virkninger

- k) indsamling af kønsopdelte data, anvendelse af indikatorer, overvågnings- og evalueringsmetoder og analyse af statistikker vedrørende handel i et kønsorienteret perspektiv
- l) undersøgelse af sammenhængen mellem kvinders deltagelse i international handel og områder som anstændigt arbejde, beskæftigelsesmæssig kønsopdeling og arbejdsvilkår for kvinder, herunder sikkerhed og sundhed under arbejdet for arbejdstagere, som er gravide, eller som lige har født, jf. artikel 26.18, litra f)
- m) politikker og programmer, som skal forebygge, afhjælpe og reagere på den forskelligartede økonomiske indvirkning, som kriser og nødsituationer har på kvinder og mænd, og
- n) andre anliggender, som parterne enes om.

6. Prioriteterne for samarbejdsaktiviteter besluttet af parterne i fællesskab på grundlag af områder af fælles interesse og tilgængelige ressourcer.

7. Samarbejdet, herunder inden for de i stk. 5 omhandlede områder, kan foregå ved fysisk fremmøde eller via ethvert for parterne tilgængeligt teknologisk middel, gennem aktiviteter som: workshops, seminarer, konferencer, samarbejdsprogrammer og -projekter udveksling af erfaringer og af bedste praksis vedrørende politikker og procedurer og udveksling af eksperter.

8. Gennem Underudvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling, som nedsættes i henhold til artikel 33.4, stk. 1, tilskynder parterne de organer, som er oprettet i denne aftale, til at gøre en indsats for at integrere kønsrelaterede spørgsmål, overvejelser og aktiviteter i deres arbejde.

9. Parterne fremmer inklusiv deltagelse af kvinder i gennemførelsen af samarbejdsaktiviteterne i henhold til denne artikel, hvor det er relevant.

ARTIKEL 27.5

Institutionelle ordninger

1. Underudvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling, der er nedsat i henhold til artikel 33.4, stk. 1, er ansvarligt for gennemførelsen af dette kapitel. Artikel 26.19 finder tilsvarende anvendelse på dette kapitel¹.
2. I samspillet med civilsamfundet i de interne rådgivningsgrupper, som er oprettet eller udpeget i henhold til artikel 33.6, og i Civilsamfundsforummet, organiseret i henhold til artikel 33.7, fremmer parterne deltagelse af organisationer, der fremmer ligestilling mellem mænd og kvinder.

ARTIKEL 27.6

Tvistbilæggelse

Artikel 26.20, 26.21 og 26.22 finder tilsvarende anvendelse på dette kapitel².

¹ Det præciseres, at enhver henvisning til kapitel 26 eller til miljø- og arbejdsmarkedsforhold eller -spørgsmål i den pågældende artikel forstås som en henvisning til dette kapitel eller til kønsforhold eller -spørgsmål, alt efter hvad der er relevant.

² Det præciseres, at enhver henvisning til kapitel 26 eller til miljø- og arbejdsrelaterede spørgsmål, emner eller love i de pågældende artikler forstås som værende en henvisning til dette kapitel eller til kønsrelaterede spørgsmål, emner eller love, der vedrører disse spørgsmål eller emner, alt efter hvad der er relevant.

ARTIKEL 27.7

Evaluering

1. Parterne er enige om vigtigheden af, at de i fællesskab eller hver for sig gennem deres respektive processer og institutioner samt dem, der er oprettet i henhold til denne aftale, overvåger og vurderer de virkninger, som gennemførelsen af denne aftale har for ligestillingen mellem mænd og kvinder og kvinders muligheder i forbindelse med handel.
2. Parterne kan evaluere dette kapitel på baggrund af erfaringerne med gennemførelsen heraf og om nødvendigt foreslå, hvordan det kan styrkes.

KAPITEL 28

GENNEMSIGTIGHED

ARTIKEL 28.1

Mål

1. Parterne anerkender de virkninger, som deres respektive lovgivningsmæssige rammer kan have for handel og investeringer mellem dem, og det er deres mål at etablere forudsigelige lovgivningsmæssige rammer og effektive procedurer for økonomiske aktører, navnlig små og mellemstore virksomheder.
2. Parterne bekræfter deres respektive forpligtelser i henhold til WTO-overenskomsten og i dette kapitel, bygger videre på disse forpligtelser og fastsætter yderligere foranstaltninger med henblik på gennemsigtighed.

ARTIKEL 28.2

Definitioner

Med henblik på dette kapitel forstås ved:

- a) "administrativ afgørelse": en afgørelse eller foranstaltning, der har retsvirkning for en bestemt person, vare eller tjenesteydelse i en konkret sag, og som omfatter undladelse af at træffe en administrativ afgørelse i henhold til en parts lovgivning, og

- b) "alment gældende administrativ afgørelse": en administrativ afgørelse eller fortolkning, der finder anvendelse på alle personer og faktiske forhold, der generelt er omfattet af den pågældende administrative afgørelse eller fortolkning, og hvormed fastsættes en adfærdsnorm, men som ikke omfatter:
- i) en konstatering eller afgørelse truffet inden for rammerne af en administrativ eller domstolslignende procedure, der gælder for en bestemt person, vare eller tjenesteydelse fra den anden part i en konkret sag, eller
 - ii) en afgørelse vedrørende en konkret handling eller praksis.

ARTIKEL 28.3

Offentliggørelse

1. Hver part sikrer, at dens alment gældende love, forskrifter, procedurer og administrative afgørelser samt retsafgørelser for så vidt angår spørgsmål, der er omfattet af denne aftale, straks offentliggøres via et officielt udpeget medie og om muligt via elektroniske midler eller på anden måde gøres tilgængelige således, at enhver person kan få kendskab til dem.
2. Hver part redegør for formålet med og begrundelsen for dens alment gældende love, forskrifter, procedurer og administrative afgørelser samt retsafgørelser for så vidt angår spørgsmål, der er omfattet af denne aftale.

3. Hver part fastsætter en rimelig frist mellem datoen for offentliggørelse og datoen ikrafttrædelse af love og forskrifter vedrørende ethvert spørgsmål, der er omfattet af denne aftale, undtagen når dette ikke er muligt på grund af et hastetilfælde. Dette stykke finder ikke anvendelse på alment gældende administrative afgørelser samt retsafgørelser.

ARTIKEL 28.4

Forespørgsler og forelæggelse af oplysninger

1. Hver part etablerer eller opretholder eller passende mekanismer til besvarelse af forespørgsler fra enhver person vedrørende love eller forskrifter angående spørgsmål, der er omfattet af denne aftale.

2. Efter anmodning fra en part giver den anden part straks oplysninger og besvarer forespørgsler vedrørende gældende eller planlagte love eller forskrifter angående ethvert spørgsmål, der er omfattet af denne aftale, medmindre der indføres en særlig mekanisme i henhold til et andet kapitel i denne aftale.

ARTIKEL 28.5

Administrative procedurer

1. Parterne forvalter hver især alle alment gældende love, forskrifter, procedurer og administrative afgørelser på et hvilket som helst område, der er omfattet af denne aftale, på en objektiv, upartisk og rimelig måde.

2. Hvis der indledes administrative procedurer vedrørende bestemte personer, varer eller tjenesteydelser fra den anden part vedrørende anvendelsen af alment gældende love, forskrifter, procedurer eller administrative afgørelser, jf. stk. 1, skal hver part:

- a) tilstræbe, i overensstemmelse med dens love og forskrifter, at give personer, der er direkte berørt af en administrativ sag, rettidig meddelelse om indledningen af sagen, herunder en beskrivelse af sagens art, en angivelse af den retslige myndighed, hvorunder sagen indledes, og en generel gennemgang af de spørgsmål, som sagen omfatter, og
- b) give sådanne personer rimelig mulighed for at fremlægge oplysninger og argumenter til støtte for deres synspunkter forud for enhver endelig administrativ afgørelse, for så vidt det er muligt under hensyn til tidshorisont, sagens art og offentlighedens interesse.

ARTIKEL 28.6

Prøvelse og klage

1. Hver part skal oprette eller opretholde domstole, voldgiftsretter eller forvaltningsdomstole eller tilsvarende procedurer med henblik på omgående prøvelse og, hvis det er berettiget, afhjælpning af administrative afgørelser vedrørende ethvert forhold, der er omfattet af denne aftale.

2. Hver part sikrer, at dens domstole, voldgiftsretter eller forvaltningsdomstole gennemfører prøvelses- og klageprocedurer på en ikkediskriminerende og upartisk måde. Sådanne instanser skal være upartiske og uafhængige af den myndighed, der står for den administrative håndhævelse, og må ikke have en interesse i sagens udfald.

3. Hver af parterne skal sikre, at sagens parter ved sådanne instanser eller i sådanne procedurer som omhandlet i stk. 1 har ret til:

- a) en rimelig mulighed for at underbygge eller forsvare deres respektive synspunkter, og
- b) en afgørelse baseret på bevismateriale og forelagte aktstykker eller, hvis det kræves efter partens lovgivning, de af den relevante myndighed indsamlede aktstykker.

4. Hver af parterne skal, med forbehold af yderligere prøvelse eller klage i henhold til deres love og forskrifter, sikre, at den afgørelse, der er omhandlet i stk. 3, litra b), gennemføres af den myndighed, der har fået overdraget administrative håndhævelsesbeføjelser.

ARTIKEL 28.7

Sammenhæng med andre kapitler

Bestemmelserne i dette kapitel finder anvendelse i tillæg til de specifikke regler i andre kapitler.

KAPITEL 29

GOD REGULERINGSPRAKSIS

ARTIKEL 29.1

Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på reguleringsforanstaltninger vedtaget eller iværksat af reguleringsmyndigheder for så vidt angår ethvert forhold, der er omfattet af denne aftale.
2. Dette kapitel finder ikke anvendelse på reguleringsmyndigheder og reguleringsforanstaltninger, reguleringsmæssig praksis eller reguleringsmæssige fremgangsmåder i medlemsstaterne.

ARTIKEL 29.2

Generelle principper

1. Parterne anerkender vigtigheden af at:
 - a) anvende god reguleringspraksis i forbindelse med planlægning, udformning, udstedelse, gennemførelse, evaluering og gennemgang af reguleringsforanstaltninger med henblik på at nå interne politiske mål, og
 - b) opretholde og øge fordelene ved denne aftale for at lette handelen med varer og tjenesteydelser og øge investeringerne mellem parterne.

2. Hver part kan frit fastlægge sin tilgang til god reguleringspraksis i henhold til denne aftale på en måde, der er i overensstemmelse med dens egne retlige rammer, praksis, procedurer og grundlæggende principper, herunder forsigtighedsprincippet, som ligger til grund for dens reguleringsystem.

3. Intet i dette kapitel må fortolkes således, at en part pålægges at:

- a) afvige fra interne procedurer for udarbejdelse og vedtagelse af reguleringsforanstaltninger
- b) træffe foranstaltninger, der underminerer eller forhindrer rettidig vedtagelse af reguleringsforanstaltninger med henblik på at nå sine mål for den offentlige politik, eller
- c) opnå et bestemt reguleringsmæssigt resultat.

ARTIKEL 29.3

Definitioner

Med henblik på dette kapitel forstås ved:

- a) "reguleringsmyndighed":
 - i) for Den Europæiske Union: Europa-Kommissionen, og
 - ii) for Chile: enhver reguleringsmyndighed under den udøvende instans, og

- b) "reguleringsforanstaltninger":
- i) for Den Europæiske Union:
 - A) forordninger og direktiver som omhandlet i artikel 288 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, og
 - B) gennemførelsesretsakter og delegerede retsakter som omhandlet i henholdsvis artikel 290 og 291 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, og
 - ii) for Chile: alment gældende love og dekretter, som vedtages af reguleringsmyndighederne, og hvis overholdelse er obligatorisk¹.

ARTIKEL 29.4

Intern koordinering af den lovgivningsmæssige udvikling

Hver part opretholder interne processer eller mekanismer for koordinering eller evaluering med henblik på udarbejdelse, evaluering og gennemgang af reguleringsforanstaltninger. Sådanne processer eller mekanismer bør bl.a. have til formål at:

- a) fremme god reguleringspraksis, herunder den, der er fastsat i dette kapitel
- b) afdække og forhindre unødigt overlappning og uoverensstemmende krav i partens reguleringsforanstaltninger

¹ I henhold til punkt II.1 i "presidential instruction" N°3 fra 2019 og enhver ændring heraf.

- c) sikre overensstemmelse med partens internationale handelsforpligtelser, og
- d) fremme hensynet til virkningerne af reguleringsforanstaltninger under udarbejdelse, herunder virkningerne for små og mellemstore virksomheder.

ARTIKEL 29.5

Gennemsigtighed i reguleringsprocesser og -mekanismer

Hver part offentliggør beskrivelser, i overensstemmelse med dens respektive regler og procedurer, af de processer og mekanismer, som dens reguleringsmyndighed anvender til at udarbejde, vurdere eller evaluere reguleringsforanstaltninger. Disse beskrivelser skal henvise til relevante retningslinjer, regler eller procedurer, herunder retningslinjer, regler eller procedurer, hvorefter offentligheden har mulighed for at fremsætte bemærkninger.

ARTIKEL 29.6

Tidlig information om planlagte reguleringsforanstaltninger

1. Hver part bestræber sig på en gang om året, i overensstemmelse med dens respektive regler og procedurer, at offentliggøre oplysninger om planlagte væsentlige¹ reguleringsforanstaltninger.
2. For hver væsentlig reguleringsforanstaltning, der er omhandlet i stk. 1, bestræber hver part sig på rettidigt at offentliggøre:
 - a) en kort beskrivelse af dens anvendelsesområde og mål, og

¹ Hver parts reguleringsmyndighed kan afgøre, hvad der forstås ved væsentlige reguleringsforanstaltninger med henblik på dens forpligtelser i henhold til dette kapitel.

- b) hvis kendt, den anslåede tidsplan for dens vedtagelse, herunder om nødvendigt mulighederne for offentlige høringer.

ARTIKEL 29.7

Offentlige høringer

1. Ved udarbejdelsen af en væsentlig reguleringsforanstaltning skal hver af parterne, hvis det er relevant, i overensstemmelse med deres respektive regler og procedurer:

- a) offentliggøre et udkast til reguleringsforanstaltningen eller høringsdokumenter, der giver tilstrækkelige oplysninger om den reguleringsforanstaltning, der er under udarbejdelse, således at enhver person¹ har mulighed for at vurdere, om og hvordan vedkommendes interesser ville blive væsentligt påvirket
- b) give enhver person rimelig mulighed for på et ikkediskriminerende grundlag at fremsætte bemærkninger, og
- c) tage modtagne bemærkninger i betragtning.

2. Hver parts reguleringsmyndighed bestræber sig på at gøre brug af elektroniske kommunikationsmidler og søge at opretholde en særlig elektronisk portal med henblik på levering af oplysninger og modtagelse af bemærkninger vedrørende offentlige høringer.

¹ Det præciseres, at dette stykke ikke forhindrer en part i at foretage målrettede høringer af berørte parter på de betingelser, der er fastsat i dens regler og procedurer.

3. Hver parts regulerende myndighed bestræber sig på at offentliggøre et sammendrag af resultaterne af høringerne eller af de modtagne kommentarer, undtagen i det omfang det er nødvendigt for at beskytte fortrolige oplysninger eller tilbageholde personoplysninger eller upassende indhold.

ARTIKEL 29.8

Konsekvensanalyse

1. Hver part giver mulighed for, at dens reguleringsmyndighed i overensstemmelse med de gældende regler og procedurer kan foretage en konsekvensanalyse af de væsentlige reguleringsforanstaltninger, den er ved at udarbejde.

2. I forbindelse med gennemførelsen af en konsekvensanalyse fremmer hver parts reguleringsmyndighed processer og mekanismer, der tager hensyn til følgende faktorer:

- a) behovet for en reguleringsforanstaltning, herunder arten og betydningen af det problem, som reguleringsforanstaltningen skal afhjælpe
- b) eventuelle gennemførlige og passende reguleringsmæssige og ikkereguleringsmæssige alternativer, herunder muligheden for at undlade at regulere, som gør det muligt at nå partens mål for den offentlige politik
- c) i det omfang, det er muligt og relevant, de potentielle sociale, økonomiske og miljømæssige virkninger af disse alternativer, herunder for international handel og for små og mellemstore virksomheder, og

d) hvilket forhold der er mellem de løsningsmodeller, der overvejes, og eventuelle relevante internationale standarder, herunder grunden til eventuelle afvigelser, hvor det er relevant.

3. Med hensyn til eventuelle konsekvensanalyser af en reguleringsforanstaltning, som en reguleringsmyndighed har foretaget, udarbejder den pågældende reguleringsmyndighed en endelig rapport med oplysninger om de faktorer, den har taget i betragtning i sin vurdering, og de relevante konklusioner. En sådan rapport gøres offentligt tilgængelig, når den pågældende reguleringsforanstaltning gøres offentligt tilgængelig.

ARTIKEL 29.9

Retrospektiv evaluering

Parterne anerkender det positive bidrag fra regelmæssige retrospektive evalueringer af gældende reguleringsforanstaltninger med henblik på at mindske unødvendige reguleringsmæssige byrder, herunder for små og mellemstore virksomheder, og nå samfundspolitiske mål mere effektivt.

Parterne bestræber sig på at fremme anvendelsen af regelmæssige retrospektive evalueringer i deres reguleringsystemer.

ARTIKEL 29.10

Reguleringsregister

Hver part sikrer, at gældende reguleringsforanstaltninger offentliggøres i et særligt register over reguleringsforanstaltninger opdelt efter emne, som er gratis tilgængeligt for offentligheden på et enkelt og frit tilgængeligt websted. Der bør kunne søges efter reguleringsforanstaltninger på webstedet ved hjælp af henvisninger eller ord. Hver part ajourfører regelmæssigt sit register.

ARTIKEL 29.11

Samarbejde og udveksling af oplysninger

Parterne kan samarbejde med henblik på at lette gennemførelsen af dette kapitel. Dette samarbejde kan omfatte tilrettelæggelse af relevante aktiviteter for at styrke samarbejdet mellem deres reguleringsmyndigheder og udvekslingen af oplysninger om reguleringspraksis som omhandlet i dette kapitel.

ARTIKEL 29.12

Kontaktpunkter

Hver part udpeger et kontaktpunkt med henblik på at lette udvekslingen af oplysninger mellem parterne inden for én måned efter datoen for denne aftales ikrafttræden.

ARTIKEL 29.13

Ikkeanvendelse af tvistbilæggelse

Kapitel 31 finder ikke anvendelse på dette kapitel.

KAPITEL 30

SMÅ OG MELLEMSTORE VIRKSOMHEDER

ARTIKEL 30.1

Mål

Parterne anerkender små og mellemstore virksomheders ("SMV'ers") betydning for parternes bilaterale handels- og investeringsforbindelser og bekræfter deres tilsagn om at give SMV'erne bedre muligheder for at drage fordel af denne aftale.

ARTIKEL 30.2

Udveksling af oplysninger

1. Hver part opretter eller opretholder et offentligt tilgængeligt websted specifikt for SMV'er med oplysninger vedrørende denne del i nærværende aftale, herunder:
 - a) et resumé af denne aftale, og
 - b) oplysninger af særlig interesse for SMV'er, der omfatter:
 - i) en beskrivelse af bestemmelserne i denne aftale, som hver part anser for at være af relevans for begge parters SMV'er, og

ii) alle yderligere oplysninger, som parten anser for at være nyttige for SMV'er, der er interesserede i de muligheder, som denne aftale giver.

2. Hver part indsætter på det i stk. 1 omhandlede websted et internetlink til:

a) teksten i denne aftale, inklusive bilagene og tillæggene hertil, navnlig toldtariffer og produktspecifikke oprindelsesregler

b) den anden parts tilsvarende websted, og

c) oplysninger fra partens egne myndigheders websteder, som denne part anser for nyttige for personer, der er interesserede i at handle og gøre forretninger i denne part.

3. Hver part indsætter på det i stk. 1 omhandlede websted et internetlink til sine egne myndigheders websteder med oplysninger om følgende:

a) toldforskrifter og -procedurer for import, eksport og transit samt relevante formularer, dokumenter og andre nødvendige oplysninger

b) forskrifter og procedurer vedrørende intellektuel ejendomsret, herunder geografiske betegnelser

c) tekniske forskrifter, herunder om nødvendigt obligatoriske procedurer for overensstemmelsesvurdering og links til lister over overensstemmelsesvurderingsorganer, i de tilfælde hvor tredjepartsoverensstemmelsesvurdering er obligatorisk, jf. kapitel 9

- d) sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger i forbindelse med import og eksport, jf. kapitel 6
- e) regler om offentlige udbud og en database med bekendtgørelser om offentlige udbud og andre relevante bestemmelser i kapitel 21
- f) procedurer for virksomhedsregistrering, og
- g) andre oplysninger, som parten anser for at være nyttige for SMV'er.

4. Hver part indsætter på det i stk. 1 omhandlede websted et internetlink til en database, hvori der kan søges elektronisk på koder i det harmoniserede system, og som indeholder følgende oplysninger om adgang til dens marked:

- a) toldsats og kontingenter, herunder mestbegunstigelsestoldsats, satser for nationer, der ikke er mestbegünstigede, samt præferencetoldsats og toldkontingenter
- b) punktafgifter
- c) afgifter (såsom merværdiafgift)
- d) told eller andre gebyrer, herunder andre produktspecifikke gebyrer
- e) oprindelsesregler som omhandlet i kapitel 3
- f) toldgodtgørelse, udsættelse eller andre former for lempelser, der reducerer, refunderer eller fritager for told

g) de kriterier, der anvendes til at fastlægge toldværdien af varen

h) andre toldmæssige foranstaltninger

i) oplysninger, der er nødvendige for importprocedurer, og

j) oplysninger vedrørende ikketoldmæssige foranstaltninger eller forskrifter.

5. Hver part ajourfører regelmæssigt eller efter anmodning fra den anden part de oplysninger og links, der er omhandlet i stk. 1-4, og som den angiver på sit websted, for at sikre, at de er ajourførte og nøjagtige.

6. Hver part sikrer, at de i denne artikel omhandlede oplysninger præsenteres på en hensigtsmæssig måde, således at SMV'er kan anvende disse oplysninger. Hver part tilstræber at gøre disse oplysninger tilgængelige på engelsk.

7. En part må ikke opkræve et gebyr for adgang til de oplysninger, der gives i henhold til stk. 1-4, af en person fra en af parterne.

ARTIKEL 30.3

SMV-kontaktpunkter

1. Parterne informerer hinanden om deres respektive SMV-kontaktpunkt med ansvar for at varetage de funktioner, der er anført i denne artikel. Parterne underretter straks hinanden om enhver ændring af kontaktoplysningerne for disse kontaktpunkter.

2. SMV-kontaktpunkterne skal:
- a) sikre, at SMV'ernes behov tages i betragtning ved gennemførelsen af denne del i nærværende aftale, således at begge parter SMV'er kan drage fordel af nye muligheder i henhold til denne aftale
 - b) sikre, at oplysningerne i artikel 30.2 er ajourførte og relevante for SMV'er. En part kan via kontaktpunktet for SMV'er foreslå yderligere oplysninger, som den anden part kan medtage i de oplysninger, der skal gives i overensstemmelse med artikel 30.2
 - c) undersøge anliggender af interesse for SMV'er i forbindelse med gennemførelsen af denne aftale, herunder:
 - i) udveksle oplysninger for at bistå handelsudvalget med dets opgaver med at overvåge og gennemføre de SMV-relaterede aspekter af denne aftale
 - ii) bistå underudvalg og kontaktpunkter, der er oprettet ved denne aftale, når de behandler spørgsmål af relevans for SMV'er
 - d) regelmæssigt rapportere om deres aktiviteter, i fællesskab eller individuelt, til behandling i handelsudvalget, og
 - e) behandle alle andre spørgsmål, der opstår under denne aftale vedrørende SMV'er, som parterne måtte aftale.
3. SMV-kontaktpunkterne skal mødes, når det er nødvendigt, og udøve deres aktiviteter gennem de kommunikationskanaler, som er aftalt af parterne, hvilket kan omfatte elektronisk post, videokonferencer eller andre midler.

4. Når det er relevant, kan SMV-kontaktpunkterne i forbindelse med udøvelsen af deres aktiviteter søge at samarbejde med eksperter og eksterne organisationer.

ARTIKEL 30.4

Ikkeanvendelse af tvistbilæggelse

Kapitel 31 finder ikke anvendelse på dette kapitel.

KAPITEL 31

TVISTBILÆGGELSE

AFDELING A

MÅL OG ANVENDELSESOMRÅDE

ARTIKEL 31.1

Mål

Målet med dette kapitel er at etablere en effektiv og velfungerende mekanisme til undgåelse og bilæggelse af tvister mellem parterne vedrørende fortolkningen og anvendelsen af denne aftale med henblik på at nå frem til en indbyrdes aftalt løsning.

ARTIKEL 31.2

Anvendelsesområde

Dette kapitel finder anvendelse på enhver tvist mellem parterne vedrørende fortolkningen og anvendelsen af bestemmelserne i denne aftale (i det følgende benævnt "omfattede bestemmelser"), medmindre andet er angivet i denne aftale.

ARTIKEL 31.3

Definitioner

Med henblik på dette kapitel og bilag 31-A og 31-B forstås ved:

- a) "klagende part": den part, som anmoder om nedsættelse af et panel i henhold til artikel 31.5
- b) "mægler": en person, der er blevet udvalgt som mægler i overensstemmelse med artikel 31.27
- c) "panel": et panel nedsat i henhold til artikel 31.6
- d) "panelmedlem": et medlem af et panel, og
- e) "indklaget part": den part, som angiveligt har overtrådt en omfattet bestemmelse.

AFDELING B

KONSULTATIONER

ARTIKEL 31.4

Konsultationer

1. Parterne tilstræber at løse tvister som omhandlet i artikel 31.2 ved loyalt at indlede konsultationer med det formål at nå frem til en indbyrdes aftalt løsning.
2. En part fremsætter ønske om konsultationer ved at fremsende en skriftlig anmodning til den anden part, hvori anføres den anfægtede foranstaltning, og de omfattede bestemmelser, som efter dens opfattelse finder anvendelse.
3. Den part, som anmodningen om konsultationer indgives til, besvarer straks anmodningen muligt og under alle omstændigheder senest ti dage efter datoen for indgivelsen af anmodningen om konsultationer. Konsultationer afholdes senest 30 dage efter datoen for indgivelse af anmodningen om konsultationer og finder sted på den modtagende parts territorium, medmindre parterne aftaler andet. Konsultationerne anses for afsluttet 46 dage efter datoen for indgivelsen af anmodningen om konsultationer, medmindre parterne er enige om at fortsætte konsultationerne.
4. Konsultationer om hastende spørgsmål, herunder om letfordærlige varer eller sæsonvarer eller sæsonbetonede tjenesteydelser, afholdes senest 15 dage efter datoen for indgivelse af anmodningen om konsultationer. Konsultationerne anses for afsluttet 23 dage efter datoen for indgivelsen af anmodningen om konsultationer, medmindre parterne er enige om at fortsætte konsultationerne.

5. Hver part skal under konsultationerne afgive tilstrækkelige faktuelle oplysninger til at muliggøre en fuldstændig undersøgelse af, hvorledes den anfægtede foranstaltning kunne påvirke anvendelsen af denne aftale. Hver part bestræber sig på at sikre, at personale fra dens kompetente offentlige myndigheder med ekspertise på det område, der er genstand for konsultationer, deltager.
6. Konsultationerne, og især de oplysninger, der er angivet som fortrolige, og de holdninger, en part indtager under konsultationerne, er fortrolige og berører ikke hver parts rettigheder i et eventuelt videre sagsforløb.
7. Hvis den part, som modtager anmodningen om konsultationer, ikke svarer på anmodningen senest ti dage efter datoen for indgivelse heraf, eller hvis konsultationerne ikke gennemføres inden for de i stk. 3 eller 4 fastsatte frister, eller hvis parterne enes om ikke at gennemføre konsultationer, eller hvis konsultationerne afsluttes, uden at man er nået frem til en indbyrdes aftalt løsning, kan den part, som har anmodet om konsultationer, gøre brug af artikel 31.5.

AFDELING C

PANELPROCEDURER

ARTIKEL 31.5

Indledning af panelprocedurer

1. Er det ikke lykkedes parterne at løse spørgsmålet gennem konsultationer som omhandlet i artikel 31.4, kan den part, som har anmodet om konsultationer, anmode om, at der nedsættes et panel.

2. Anmodningen om nedsættelse af et panel indgives skriftligt til den anden part. Den klagende part skal i sin anmodning anføre den anfægtede foranstaltning, de omfattede bestemmelser, som efter dens opfattelse finder anvendelse, og forklare, hvordan denne foranstaltning udgør en overtrædelse af de omfattede bestemmelser på en måde, der er tilstrækkelig til klart at redegøre for retsgrundlaget for klagen.

ARTIKEL 31.6

Nedsættelse af et panel

1. Et panel sammensættes af tre panelmedlemmer.
2. Senest 14 dage efter datoen for indgivelse af anmodningen om nedsættelse af et panel til den indklagede part skal parterne konsultere hinanden for at nå frem til en aftale om panelets sammensætning.
3. Når parterne ikke til enighed om panelets sammensætning inden for den i denne artikels stk. 2 omhandlede frist, udpeger hver part et panelmedlem fra dennes delliste, der er opstillet i henhold til artikel 31.8, stk. 1, senest ti dage efter udløbet af fristen i nærværende artikels stk. 2. Hvis den indklagede part ikke udpeger et panelmedlem fra sin delliste inden for denne frist, vælger den klagende parts medformand for handelsudvalget senest fem dage efter udløbet af fristen ved lodtrækning et panelmedlem fra dellisten for den pågældende part. Handelsudvalgets medformand fra den klagende part kan uddelegere denne lodtrækning til udvælgelse af et panelmedlem.

4. Når parterne ikke til enighed om panelets formand inden for den frist, der er fastsat i denne artikels stk. 2, udvælger den klagende parts medformand for handelsudvalget senest ti dage efter udløbet af denne frist ved lodtrækning panelets formand fra dellisten over formænd, som er udarbejdet i henhold til artikel 31.8, stk. 1, litra c). Handelsudvalgets medformand fra den klagende part kan uddelegere denne lodtrækning til udvælgelse af panelets formand.
5. Panelet anses for at være nedsat 15 dage efter, at de tre udvalgte panelmedlemmer har meddelt parterne deres accept af udpegelsen i overensstemmelse med bilag 31-A, medmindre parterne aftaler andet. Hver part offentliggør straks datoen for nedsættelsen af panelet.
6. Hvis en af de i artikel 31.8 omhandlede lister ikke er blevet udarbejdet eller ikke indeholder et tilstrækkeligt antal navne på det tidspunkt, hvor en anmodning fremsættes i henhold til denne artikels stk. 3 eller 4, udvælges panelmedlemmerne ved lodtrækning blandt de personer, som en af parterne eller begge parter formelt har foreslået i overensstemmelse med bilag 31-A.

ARTIKEL 31.7

Valg af værneting

1. Hvis der opstår en tvist vedrørende en foranstaltning i forbindelse med en påstået overtrædelse af en forpligtelse i henhold til denne aftale og en anden international aftale, der i væsentlig grad svarer til hinanden, og som begge parter er part i, herunder WTO-overenskomsten, vælger den klagende part det værneting, hvor tvisten skal bilægges.

2. Når en part har valgt værneting og indledt en tvistbilæggelsesprocedure i henhold til denne afdeling eller i henhold til en anden international aftale med hensyn til den i stk. 1 omhandlede foranstaltning, skal denne part ikke indlede en tvistbilæggelsesprocedure i henhold til henholdsvis den anden internationale aftale eller denne afdeling, medmindre det værneting, der først blev valgt, af proceduremæssige eller retlige årsager ikke når frem til en afgørelse i sagen.

3. Med henblik på denne artikel:

- a) anses tvistbilæggelsesprocedurer i henhold til denne afdeling for at være indledt, når en part anmoder om nedsættelse af et panel i henhold til artikel 31.5
- b) anses tvistbilæggelsesprocedurer i henhold til WTO-overenskomsten for at være indledt, når en part anmoder om, at der nedsættes et panel i henhold til artikel 6 i den forståelse vedrørende reglerne og procedurerne for tvistbilæggelse i bilag 2 til WTO-overenskomsten, og
- c) anses tvistbilæggelsesprocedurer i henhold til enhver anden aftale for at være indledt i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i den pågældende aftale.

4. Uden at det berører stk. 2, er intet i denne aftale til hinder for, at en part suspenderer forpligtelser, der er godkendt af WTO's tvistbilæggelsesorgan eller godkendt i henhold til tvistbilæggelsesprocedurerne i en anden international aftale, som parterne deltager i. WTO-overenskomsten eller en anden international aftale mellem parterne kan ikke påberåbes for at forhindre en part i at suspendere forpligtelser i henhold til denne afdeling.

ARTIKEL 31.8

Lister over panelmedlemmer

1. Handelsudvalget udarbejder senest et år efter datoen for denne aftales ikrafttræden en liste over mindst 15 personer, som er villige og i stand til at fungere som panelmedlemmer. Listen skal bestå af tre dellister:

- a) en delliste over personer udarbejdet efter forslag fra Den Europæiske Union
- b) en delliste over personer udarbejdet efter forslag fra Chile, og
- c) en delliste over personer, som ikke er statsborgere i nogen af parterne, og som skal varetage formandshvervet i panelet.

2. Hver delliste skal bestå af mindst fem personer. Handelsudvalget skal sørge for, at listen altid indeholder dette minimum antal personer.

3. Handelsudvalget kan opstille supplerende lister over personer med ekspertise inden for specifikke sektorer, der er omfattet af denne aftale. Forudsat at parterne er indforstået hermed, anvendes sådanne supplerende lister med henblik på at sammensætte panelet i overensstemmelse med proceduren i artikel 31.6.

ARTIKEL 31.9

Krav til panelmedlemmer

1. Hvert panelmedlem skal:
 - a) have påvist ekspertviden inden for jura, international handel og andre anliggender, der er omfattet af denne aftale
 - b) være uafhængigt af og må ikke være tilknyttet eller modtage instruktioner fra nogen af parterne
 - c) handle efter deres egen overbevisning og må ikke modtage instruktioner fra nogen organisation eller regering i spørgsmål vedrørende tvisten, og
 - d) overholde bilag 31-B.
2. Formanden skal ud over at opfylde kravene i stk. 1 have erfaring med tvistbilæggelsesprocedurer.
3. Med hensyn til tvistens genstand kan parterne i konkrete tilfælde aftale at fravige kravene i stk. 1, litra a).

ARTIKEL 31.10

Panelets funktion

Panelet:

- a) skal foretage en objektiv vurdering af den sag, det har fået forelagt, herunder en objektiv vurdering af sagens omstændigheder, anvendeligheden af og overensstemmelsen med de omfattede bestemmelser
- b) skal i sine beslutninger og rapporter fremlægge de faktiske konstateringer, anvendeligheden af de omfattede bestemmelser og rationalet for alle sine konstateringer og konklusioner, og
- c) bør regelmæssigt føre konsultationer med parterne og give passende muligheder for at nå frem til en indbyrdes aftalt løsning.

ARTIKEL 31.11

Mandat

1. Medmindre parterne aftaler andet senest fem dage efter datoen for nedsættelsen af panelet, er panelets mandat:

"på baggrund af de relevante bestemmelser i interimsaftalen om handel mellem Den Europæiske Union og Republikken Chile, som parterne har anført, at undersøge det spørgsmål, der henvises til i anmodningen om nedsættelse af panelet, at drage konklusioner om den anfægtede foranstaltnings overensstemmelse med de omfattede bestemmelser i den pågældende aftale og udarbejde en rapport i overensstemmelse med artikel 31.13 i nævnte aftale".

2. Enes parterne om et andet mandat end det, der er omhandlet i stk. 1, skal de meddele det aftalte mandat til panelet inden udløbet af fristen i stk. 1.

ARTIKEL 31.12

Beslutning om sagens hastende karakter

1. Hvis en part anmoder herom, skal panelet senest ti dage efter datoen for sin nedsættelse beslutte, om sagen vedrører et spørgsmål af hastende karakter.

2. I hastende tilfælde nedsættes de gældende frister i denne afdeling til den halve tid, bortset fra de frister, der er omhandlet i artikel 31.6 og 31.11.

ARTIKEL 31.13

Foreløbige rapporter og endelige rapporter

1. Panelet fremlægger en foreløbig rapport for parterne senest 90 dage efter datoen for nedsættelsen af panelet. Finder panelet, at denne frist ikke kan overholdes, skal panelets formand underrette parterne derom med angivelse af årsagerne til forsinkelsen og datoen for, hvornår panelet agter at fremlægge sin foreløbige rapport. Panelet må under ingen omstændigheder fremlægge sin foreløbige rapport senere end 120 dage efter datoen for nedsættelsen af panelet.

2. Hver part kan indgive en skriftlig anmodning til panelet om at genbehandle bestemte punkter i den foreløbige rapport senest ti dage efter indgivelsen heraf. En part kan fremsætte bemærkninger til den anden parts anmodning indtil seks dage efter datoen for indgivelse af anmodningen.
3. Hvis der ikke indgives nogen anmodning i henhold til stk. 2, anses den foreløbige rapport som den endelige rapport.
4. Panelet fremlægger sin endelige rapport for parterne senest 120 dage efter datoen for nedsættelsen af panelet. Finder panelet, at denne frist ikke kan overholdes, skal panelets formand meddele parterne derom med angivelse af årsagerne til forsinkelsen og datoen for, hvornår panelet agter at fremlægge sin endelige rapport. Panelet må under ingen omstændigheder fremlægge sin endelige rapport senere end 150 dage efter datoen for panelets nedsættelse.
5. Den endelige rapport skal indeholde en drøftelse af eventuelle skriftlige anmodninger fra parterne vedrørende den foreløbige rapport og klart tage stilling til enhver bemærkning hertil fra parterne. Panelet fremlægger følgende i den foreløbige rapport og den endelige rapport:
 - a) en beskrivende del med et sammendrag af parternes argumenter og bemærkningerne som omhandlet i stk. 2
 - b) dets konklusioner vedrørende sagens omstændigheder og anvendeligheden af de relevante omfattede bestemmelser
 - c) dets konklusioner om, hvorvidt den anfægtede foranstaltning er i overensstemmelse med de relevante omfattede bestemmelser, og
 - d) en begrundelse for konklusionerne som omhandlet i litra b) og c).

6. Den endelige rapport skal være endelig og bindende for parterne.

ARTIKEL 31.14

Efterlevelseshforanstaltninger

1. Den indklagede part skal træffe de foranstaltninger, som er nødvendige for straks at efterleve den endelige rapport med henblik på at overholde de omfattede bestemmelser.
2. Den indklagede part giver senest 30 dage efter datoen for indgivelse af den endelige rapport den klagende part meddelelse om de foranstaltninger, der er truffet eller planlagt med henblik på at efterleve den endelige rapport.

ARTIKEL 31.15

Rimelig frist

1. Er øjeblikkelig efterlevelse ikke mulig, skal den indklagede part senest 30 dage efter fremlæggelsen af den endelige rapport informere den klagende part om længden af den rimelige frist, der er nødvendig med henblik på efterlevelse. Parterne bestræber sig på at nå til enighed om længden af den rimelige frist til efterlevelse af den endelige rapport.

2. Når parterne ikke til enighed om, hvad der kan betragtes som en rimelig frist, kan den klagende part tidligst 20 dage efter datoen for indgivelsen af meddelelsen i henhold til stk. 1 skriftligt anmode det oprindelige panel om at fastsætte en rimelig frist. Panelet fremlægger sin afgørelse for parterne senest 20 dage efter datoen for indgivelse af anmodningen.
3. Den indklagede part giver mindst en måned inden udløbet af den rimelige frist den klagende part meddelelse om sine fremskridt, når det gælder efterlevelse af den endelige rapport.
4. Parterne kan aftale at forlænge den rimelige frist.

ARTIKEL 31.16

Evaluering af efterlevelse

1. Den indklagede part skal, senest på datoen for udløbet af den rimelige frist, jf. artikel 31.15, give den klagende part meddelelse om enhver foranstaltning, den har truffet for at efterleve den endelige rapport.
2. Er parterne uenige om eksistensen af eller overensstemmelsen mellem de omfattede bestemmelser og eventuelle efterlevelseshforanstaltninger, kan den klagende part skriftligt anmode det oprindelige panel om at træffe afgørelse i sagen. Anmodningen skal indeholde den anfægtede foranstaltning, og der redegøres for, hvordan denne foranstaltning udgør en tilsidesættelse af de omfattede bestemmelser på en måde, der er tilstrækkelig til klart at redegøre for retsgrundlaget for klagen. Panelet fremlægger sin afgørelse for parterne senest 46 dage efter datoen for indgivelse af anmodningen.

ARTIKEL 31.17

Foreløbige retsmidler

1. På anmodning af og efter konsultationer med den klagende part fremlægger den indklagede part et tilbud om midlertidig kompensation, hvis:
 - a) den indklagede part giver den klagende part meddelelse om, at det ikke er muligt at efterleve den endelige rapport
 - b) den indklagede part undlader at meddele, hvilke efterlevelseshandlinger der er truffet eller planlægges truffet inden for den i artikel 31.14 omhandlede frist, eller ikke meddeler hvilke efterlevelseshandlinger der er truffet inden datoen for udløbet af den rimelige frist som omhandlet i artikel 31.15
 - c) panelet finder, at der ikke er truffet foranstaltninger for at efterleve rapporten i overensstemmelse med artikel 31.16, eller
 - d) panelet finder, at den foranstaltning, der er truffet for at efterleve rapporten, ikke er i overensstemmelse med de omfattede bestemmelser, jf. artikel 31.16.
2. I de tilfælde, der er omhandlet i stk. 1, litra a), b), c) eller d), kan den klagende part meddele indklagede part, at den ønsker at suspendere forpligtelserne som omhandlet i de omfattede bestemmelser, hvis:
 - a) den klagende part beslutter ikke at indgive en anmodning i henhold til stk. 1, eller

- b) den klagende part har indgivet en anmodning i henhold til stk. 1, og parterne ikke når til enighed om den midlertidige kompensation inden for 20 dage efter datoen for udløbet af den rimelige frist som omhandlet i artikel 31.15 eller indgivelsen af panelets afgørelse i henhold til artikel 31.16.
3. Den klagende part kan suspendere forpligtelserne ti dage efter datoen for indgivelsen af den i stk. 2 omhandlede meddelelse, medmindre den indklagede part har indgivet en anmodning i henhold til stk. 6.
4. Omfanget af suspensionen af forpligtelser må ikke overstige det omfang, der svarer til den annullation eller forringelse, som overtrædelsen har forårsaget. I meddelelsen som omhandlet i stk. 2 specificeres omfanget af den påtænkte suspension af forpligtelser.
5. Ved valget af, hvilke forpligtelser der skal suspenderes, søger den klagende part først at suspendere forpligtelserne i samme sektor eller sektorer som dem, der berøres af den foranstaltning, der af panelet anses for at være uforenelig med de omfattede bestemmelser. Suspensionen af forpligtelser kan anvendes for en sektor eller sektorer, der er omfattet af denne aftale, undtagen de sektorer, hvor panelet har konstateret annullation eller forringelse, navnlig hvis den klagende part er af den opfattelse, at en sådan suspension i den anden sektor eller de andre sektorer er praktisk mulig eller effektiv med henblik på at opnå efterlevelse.
6. Finder den indklagede part, at det meddelte omfang af den påtænkte suspension af forpligtelser overstiger det omfang, der svarer til den annullation eller forringelse, som er forårsaget af overtrædelsen, kan den inden udløbet af den i stk. 3 fastsatte frist skriftligt anmode det oprindelige panel om at afgøre spørgsmålet. Panelet meddeler parterne sin afgørelse om omfanget af suspensionen af forpligtelser senest 30 dage fra datoen for anmodningen. Den klagende part må ikke suspendere nogen forpligtelser, før panelet har meddelt sin afgørelse. Suspension af forpligtelser skal ske i henhold til denne afgørelse.

7. Suspension af forpligtelser eller kompensation som omhandlet i denne artikel skal være midlertidig og må ikke anvendes efter:

- a) at parterne er nået til enighed om en indbyrdes aftalt løsning i henhold til artikel 31.32
- b) at parterne er nået til enighed om, at efterlevelseshenrettelsen bringer den indklagede part i overensstemmelse med de omfattede bestemmelser, eller
- c) at eventuelle efterlevelseshenrettelser, som panelet anser for ikke at være i overensstemmelse med de omfattede bestemmelser, er blevet trukket tilbage eller ændret, så den indklagede part bringes i overensstemmelse med disse bestemmelser.

ARTIKEL 31.18

Evaluering af efterlevelseshenrettelser truffet efter midlertidige retsmidler

1. Den indklagede part skal give den klagende part meddelelse om enhver henrettelse, den har truffet med henblik på efterlevelse enten efter suspensionen af forpligtelser eller efter anvendelsen af midlertidig kompensation. Den klagende part skal, undtagen i de i stk. 2 omhandlede tilfælde, afslutte suspensionen af forpligtelser senest 30 dage efter datoen for indgivelse af denne meddelelse. I tilfælde, hvor der er blevet anvendt kompensation, og med undtagelse af de i stk. 2 omhandlede tilfælde, kan den indklagede part afslutte anvendelsen af en sådan kompensation senest 30 dage efter datoen for indgivelse af sin meddelelse om, at forholdene er bragt i overensstemmelse.

2. Når parterne ikke til enighed om, hvorvidt den meddelte foranstaltning i stk. 1 bringer den indklagede part i overensstemmelse med de omfattede bestemmelser, inden for 30 dage efter datoen for indgivelse af meddelelsen, skal den klagende part skriftligt anmode det oprindelige panel om at træffe afgørelse i sagen. Panelet fremlægger sin afgørelse for parterne senest 46 dage efter datoen for indgivelsen af denne anmodning. Finder panelet, at de truffne efterlevelseshforanstaltninger er i overensstemmelse med de omfattede bestemmelser, bringes suspensionen af forpligtelser eller kompensationen til ophør. Hvis det er relevant, tilpasser den klagende part omfanget af suspensionen af forpligtelser eller af kompensationen i lyset af panelets afgørelse.

3. Finder den indklagede part, at det omfang af suspension, som den klagende part har gennemført, er større end det omfang, der svarer til den annullation eller forringelse, som den manglende efterlevelse har forårsaget, kan den skriftligt anmode det oprindelige panel om at afgøre spørgsmålet.

ARTIKEL 31.19

Udskiftning af panelmedlemmer

Hvis et panelmedlem under en panelprocedure i henhold til denne afdeling ikke er i stand til at deltage, trækker sig tilbage eller skal udskiftes, fordi den pågældende ikke opfylder kravene i bilag 31-B, udpeges et nyt panelmedlem i overensstemmelse med artikel 31.6. Fristen for fremlæggelse af en rapport eller afgørelse som omhandlet i denne afdeling forlænges med den tid, der er nødvendig for at udpege det nye panelmedlem.

ARTIKEL 31.20

Forretningsorden

1. Panelprocedurer i henhold til denne afdeling er underlagt dette kapitel og bilag 31-A.
2. Panelets høringer skal være åbne for offentligheden, medmindre andet er fastsat i bilag 31-A.

ARTIKEL 31.21

Suspension og afslutning

1. Efter en fælles anmodning fra parterne skal panelet til enhver tid suspendere sit arbejde i en af parterne aftalt periode på højst 12 på hinanden følgende måneder.
2. Panelet genoptager arbejdet før suspensionsperiodens afslutning på skriftlig anmodning fra begge parter eller ved suspensionsperiodens afslutning på en skriftlig anmodning fra en af parterne. Den anmodende part giver meddelelse herom til den anden part. Anmoder ingen part om genoptagelse af panelets arbejde ved suspensionsperiodens afslutning, bortfalder panelets bemyndigelse, og tvistbilæggelsesproceduren afsluttes.
3. Suspenderes panelets arbejde i henhold til denne artikel, forlænges de relevante frister i henhold til denne afdeling med den periode, hvori panelets arbejde var suspenderet.

ARTIKEL 31.22

Ret til at søge oplysninger

1. Panelet kan efter anmodning fra en part eller på eget initiativ anmode parterne om oplysninger, som det finder nødvendige og passende. Parterne skal hurtigt og fyldestgørende besvare enhver anmodning om sådanne oplysninger fra panelet.
2. Panelet kan efter anmodning fra en part eller på eget initiativ anmode alle andre kilder om oplysninger, som det finder nødvendige og passende. Panelet har også ret til at indhente udtalelser, herunder oplysninger og teknisk rådgivning, fra eksperter, hvis det finder det hensigtsmæssigt, og på de vilkår og betingelser, som parterne eventuelt måtte blive enige om.
3. Panelet tager amicus curiae-indlæg fra fysiske personer fra en part eller juridiske personer, der er etableret på en parts territorium, i betragtning i overensstemmelse med bilag 31-A.
4. Alle oplysninger, som panelet indhenter i henhold til denne artikel, videregives til parterne, og parterne kan fremsætte bemærkninger til disse oplysninger.

ARTIKEL 31.23

Fortolkningsregler

1. Panelet fortolker de omfattede bestemmelser efter sædvanereglerne for fortolkning af folkeretten, herunder dem, der er kodificeret i Wienerkonventionen om traktatretten.

2. Panelet tager ligeledes hensyn til relevante fortolkninger i rapporter fra WTO-paneler og appelinstansen, som er nedsat af WTO's tvistbilægelsesorgan.
3. Panelets rapporter og afgørelser kan ikke udvide eller begrænse parternes rettigheder og forpligtelser som fastsat i denne aftale.

ARTIKEL 31.24

Panelets rapporter og afgørelser

1. Panelets drøftelser er fortrolige. Panelet bestræber sig på i videst muligt omfang at udarbejde rapporter og træffe afgørelser ved enstemmighed. Hvis dette ikke er muligt, afgør panelet sagen ved flertalsafstemning. Oplysninger om panelmedlemmernes dissens må under ingen omstændigheder offentliggøres.
2. Hver part gør sine egne indlæg og panelets rapporter og afgørelser offentligt tilgængelige, under forudsætning af at fortrolige oplysninger beskyttes.
3. Panelets rapporter og afgørelser godkendes betingelsesløst af parterne. De skaber hverken rettigheder eller forpligtelser for personer.
4. Panelet og parterne skal behandle alle oplysninger, som en part forelægger panelet i henhold til bilag 31-A som fortrolige.

AFDELING D

MÆGLINGSORDNING

ARTIKEL 31.25

Mål

1. Målet med mæglingsordningen er at gøre det lettere at finde en indbyrdes aftalt løsning på problemer ved hjælp af en udførlig og hurtig procedure med mæglerbistand.
2. Mæglingsproceduren kan først indledes, efter at parterne er nået til enighed om at finde frem til indbyrdes aftalte løsninger og tage hensyn til eventuelle råd og forslag fra mægleren.

ARTIKEL 31.26

Indledning af mæglingsproceduren

1. En part ("den anmodende part") kan til enhver tid anmode den anden part ("den svarende part") skriftligt om at deltage i en mæglingsprocedure om enhver foranstaltning, som den svarende part har truffet, og som angiveligt har negative virkninger for handelen eller investeringerne mellem parterne.

2. Anmodningen som omhandlet i stk. 1 skal være tilstrækkelig detaljeret til at fremstille den anmodende parts indvendinger klart, og den skal:
- a) angive den anfægtede foranstaltning
 - b) omfatte en redegørelse for den negative indvirkning, som foranstaltningen ifølge den anmodende part har eller vil få på samhandelen eller investeringerne mellem parterne, og
 - c) gøre rede for, hvordan der efter den anmodende parts opfattelse er sammenhæng mellem disse virkninger og foranstaltningen.
3. Den svarende part behandler anmodningen med velvilje og fremsender en skriftlig accept eller afvisning heraf til den anmodende part senest ti dage efter datoen for indgivelsen; i modsat fald betragtes anmodningen som afvist.

ARTIKEL 31.27

Valg af mægler

1. Parterne bestræber sig på at nå til enighed om en mægler senest 14 dage efter datoen for indledning af mæglingsproceduren.
2. Hvis parterne ikke kan nå til enighed om en mægler inden for den i denne artikels stk. 1 fastsatte frist, kan de hver især anmode handelsudvalgets medformand fra den anmodende part om ved lodtrækning at udvælge mægleren fra den delistede over formænd, der er udarbejdet i henhold til artikel 31.8. stk. 1, litra c), senest fem dage efter datoen for anmodningen. Handelsudvalgets medformand fra den anmodende part kan uddelegere denne lodtrækning til udvælgelse af en mægler.

3. Hvis den i artikel 31.8, stk. 1, litra c) omhandlede delliste over formænd ikke er udarbejdet på det tidspunkt, hvor der fremsættes en anmodning i henhold til artikel 31.26, udvælges mægleren ved lodtrækning blandt de personer, som den ene eller begge parter formelt har foreslået med henblik på denne delliste.
4. En mægler må ikke være statsborger i en af parterne eller ansat af en af parterne, medmindre parterne aftaler andet.
5. En mægler skal opfylde kravene i bilag 31-B.

ARTIKEL 31.28

Regler for mæglingsproceduren

1. Senest ti dage efter datoen for udpegelse af mægleren forelægger den anmodende part mægleren og den svarende part en skriftlig, detaljeret redegørelse for dens betænkeligheder, navnlig om, hvordan den anfægtede foranstaltning fungerer, og hvilke mulige negative virkninger den har for handel eller investeringer. Senest 20 dage efter datoen for modtagelse af denne redegørelse kan den svarende part fremsætte skriftlige bemærkninger hertil. En part kan i sin redegørelse eller sine bemærkninger inddrage oplysninger, som parten anser for relevante.
2. Mægleren bistår på en gennemsigtig måde parterne med at skabe klarhed over den pågældende foranstaltning og dens mulige negative virkninger for handelen eller investeringerne. Mægleren kan navnlig tilrettelægge møder mellem parterne, høre dem sammen eller hver for sig, søge bistand hos eller rådføre sig med relevante eksperter og berørte parter samt yde yderligere støtte, som parterne måtte anmode om. Inden mægleren søger bistand hos eller rådfører sig med relevante eksperter og berørte parter, hører vedkommende parterne.

3. Mægleren kan tilbyde rådgivning og foreslå en løsning, som parterne kan overveje. Parterne kan acceptere eller afvise den foreslåede løsning, eller de kan blive enige om en anden løsning. Mægleren rådgiver ikke vedrørende den anfægtede foranstaltnings overensstemmelse med denne aftale og fremsætter ikke bemærkninger herom.
4. Mæglingsproceduren finder sted på den svarende parts territorium eller et andet sted eller på en anden måde, som parterne er enige om.
5. Parterne bestræber sig på at nå frem til en indbyrdes aftalt løsning senest 60 dage efter datoen for udnævnelse af mægleren. Indtil der opnås endelig enighed, kan parterne overveje eventuelle midlertidige løsninger, navnlig hvis foranstaltningen vedrører letfordærlige varer eller sæsonvarer eller -tjenesteydelser.
6. Efter anmodning fra en af parterne sender mægleren parterne et udkast til en faktuel redegørelse med:
- a) et kort resumé af den anfægtede foranstaltning
 - b) de fulgte procedurer, og
 - c) hvis det er relevant, den gensidigt acceptable løsning, herunder eventuelle midlertidige løsninger.
7. Mægleren giver parterne 15 dage efter datoen for indsendelse af udkastet til en faktuel redegørelse til at fremsætte bemærkninger hertil. Efter at have gennemgået parternes bemærkninger forelægger mægleren parterne en endelig faktuel rapport senest 15 dage efter modtagelsen af bemærkningerne. Udkastet til en faktuel redegørelse og den endelige faktuelle redegørelse må ikke indeholde nogen fortolkning af denne aftale.

8. Mæglingsproceduren afsluttes:

- a) ved parternes vedtagelse af en indbyrdes aftalt løsning, på datoen for meddelelsen herom til mægleren
- b) ved gensidig aftale mellem parterne på et hvilket som helst tidspunkt i løbet af proceduren, på datoen for meddelelsen af denne aftale til mægleren
- c) ved en skriftlig erklæring fra mægleren, efter høring af parterne, om at yderligere mægling ville være formålsløs, på datoen for meddelelse af denne erklæring til parterne, eller
- d) ved en skriftlig erklæring, som en af parterne afgiver efter at have undersøgt indbyrdes aftalte løsninger i løbet af mæglingsproceduren og efter at have overvejet mæglerens rådgivende udtalelser og forslag til løsninger, på datoen for meddelelse af erklæringen til mægleren og den anden part.

ARTIKEL 31.29

Fortrolighed

Medmindre parterne aftaler andet, er alle trin i mæglingsproceduren, herunder rådgivning eller forslag til løsninger, fortrolige. En part kan meddele offentligheden, at en mæglingsprocedure finder sted.

ARTIKEL 31.30

Forhold til tvistbilæggelsesprocedurer

1. Mæglingsproceduren berører ikke parternes rettigheder og forpligtelser i henhold til afdeling B og C eller tvistbilæggelsesprocedurer i henhold til enhver anden aftale.
2. I forbindelse med andre tvistbilæggelsesprocedurer i henhold til denne aftale eller en anden aftale må en part ikke anvende følgende som dokumentation eller bevismateriale, og et panel må ikke i overvejelserne inddrage:
 - a) den anden parts holdning under mæglingsproceduren eller oplysninger, der udelukkende er indsamlet i henhold til artikel 31.28, stk. 2
 - b) den anden parts tilkendegivelse af villighed til at acceptere en løsning vedrørende den foranstaltning, der er genstand for mæglingen, eller
 - c) rådgivende udtalelser eller forslag fremsat af mægleren.
3. Medmindre andet aftales mellem parterne, kan en mægler ikke deltage i et panel i en tvistbilæggelsesprocedure i henhold til denne aftale eller nogen anden aftale, der vedrører samme anliggende, i forbindelse med hvilket vedkommende har været mægler.

AFDELING E

FÆLLES BESTEMMELSER

ARTIKEL 31.31

Anmodning om oplysninger

1. Inden der indgives en anmodning om konsultationer eller mægling i henhold til henholdsvis artikel 31.4 eller 31.26, kan en part anmode om oplysninger fra den anden part vedrørende en foranstaltning, som angiveligt har negative virkninger for handelen eller investeringerne mellem parterne. Den part, til hvem en sådan anmodning er indgivet, afgiver senest 20 dage efter datoen for indgivelse af anmodningen et skriftligt svar med sine bemærkninger til de oplysninger, som der anmodes om.
2. Hvis den part, som modtager anmodningen, vurderer, at den ikke vil kunne afgive svar inden for 20 dage efter datoen for indgivelse af anmodningen, giver den straks den anden part meddelelse herom, begrundet forsinkelsen og angiver, hvor lang tid den skønner, det i bedste fald vil tage, inden den kan afgive svar.
3. En part forventes normalt at anmode om oplysninger i henhold til denne artikels stk. 1, inden der indgives en anmodning om konsultationer eller mægling i henhold til henholdsvis artikel 31.4 eller 31.26.

ARTIKEL 31.32

Indbyrdes aftalt løsning

1. Parterne kan til enhver tid finde frem til en indbyrdes aftalt løsning på enhver tvist som omhandlet i artikel 31.2.
2. Findes der frem til en indbyrdes aftalt løsning i løbet af panel- eller mæglingsproceduren, skal parterne i fællesskab meddele den aftalte løsning til henholdsvis panelets formand eller mægleren. Panel- eller mæglingsproceduren afsluttes ved en sådan meddelelse.
3. Hver part træffer de foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre den indbyrdes aftalte løsning omgående eller inden for den aftalte frist, alt efter omstændighederne.
4. Den gennemførende part skal senest ved udløbet af den aftalte frist skriftligt give den anden part meddelelse om enhver foranstaltning, som den har truffet for at gennemføre den indbyrdes aftalte løsning.

ARTIKEL 31.33

Frister

1. Alle frister, der er fastsat i dette kapitel, regnes fra dagen efter den handling, som de vedrører.
2. Alle frister, der er omhandlet i dette kapitel, kan ændres efter fælles aftale mellem parterne.

3. I henhold til afdeling C kan panelet til enhver tid foreslå parterne at ændre en i dette kapitel omhandlet frist med angivelse af begrundelsen for et sådant forslag.

ARTIKEL 31.34

Omkostninger

1. Parterne afholder deres egne udgifter til deltagelse i panel- eller mæglingsproceduren.
2. Parterne deler ligeligt udgifterne til organisatoriske aspekter, herunder panelmedlemmernes og mæglerens vederlag og udgifter. Panelmedlemmernes vederlag fastsættes i overensstemmelse med bilag 31-A. Bestemmelserne vedrørende panelmedlemmernes vederlag som fastsat i bilag 31-A gælder på tilsvarende vis for mæglere.

ARTIKEL 31.35

Ændring af bilag

Handelsrådet kan træffe beslutning om at ændre bilag 31-A og 31-B i henhold til artikel 33.1, stk. 6, litra a).

KAPITEL 32

Undtagelser

ARTIKEL 32.1

Almindelige undtagelser

1. Med henblik på kapitel 2, 4, 8, 10¹, 19 og 22 i denne aftale er artikel XX i GATT 1994, herunder bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil, med de fornødne ændringer indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale.

2. Med forbehold af kravet om, at sådanne foranstaltninger ikke anvendes på en måde, der udgør en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling mellem lande, hvor lignende forhold gør sig gældende, eller en skjult begrænsning af liberalisering af investeringer eller handel med tjenesteydelser, må intet i kapitel 8, kapitel 10²-20³ eller kapitel 22 i denne aftale fortolkes således, at en part forhindres i at indføre eller håndhæve foranstaltninger:
 - a) som er nødvendige af hensyn til den offentlige sikkerhed eller den offentlige sædelighed eller af hensyn til opretholdelse af den offentlige orden⁴

¹ Denne bestemmelse finder ikke anvendelse på artikel 10.7.

² Denne bestemmelse finder ikke anvendelse på artikel 10.7.

³ Det præciseres, at intet i denne artikel må fortolkes således, at det begrænser rettighederne som fastsat i bilag 20.

⁴ Undtagelserne i dette litra må kun påberåbes, hvis der består en reel og tilstrækkelig alvorlig trussel mod en grundlæggende samfundsinteresse.

- b) som er nødvendige for at beskytte menneskers, dyrs eller planters liv eller sundhed
- c) som er nødvendige for at sikre overholdelse af love eller forskrifter, der ikke er uforenelige med denne aftale, herunder bestemmelser om:
 - i) forebyggelse af vildledende og svigagtig praksis eller følgerne af misligholdelse af kontrakter
 - ii) beskyttelse af privatlivets fred i forbindelse med behandling og videregivelse af personoplysninger og beskyttelse af fortroligheden af personlige optegnelser og konti, eller
 - iii) sikkerhed.

3. Det præciseres, at parterne er enige om, at i det omfang sådanne foranstaltninger er uforenelige med bestemmelserne i de kapitler i denne aftale, som er omhandlet i denne artikels stk. 1 og 2:

- a) omfatter de foranstaltninger, der er omhandlet i artikel XX, litra b), i GATT 1994 og nærværende artikels stk. 2, litra b), miljøforanstaltninger, som er nødvendige for at beskytte menneskers, dyrs eller planters liv og sundhed
- b) finder artikel XX, litra g), i GATT 1994 anvendelse på foranstaltninger vedrørende bevarelse af levende og ikkelevende udtømmelige naturressourcer, og
- c) kan foranstaltninger, der træffes for at gennemføre multilaterale miljøaftaler, falde ind under artikel XX, litra b) eller g), i GATT 1994 eller nærværende artikels stk. 2, litra b).

4. Før en part anvender de foranstaltninger, der er omhandlet i artikel XX, litra i) og j), i GATT 1994, giver denne part den anden part alle relevante oplysninger med henblik på at finde en løsning, der er acceptabel for parterne. Hvis der ikke findes en acceptabel løsning senest 30 dage efter afgivelsen af de relevante oplysninger, kan den part, der agter at anvende foranstaltningen, gøre dette. Såfremt ekstraordinære og kritiske omstændigheder, der kræver øjeblikkelig handling, forhindrer forudgående afgivelse og undersøgelse af oplysninger, kan den part, der agter at træffe de pågældende foranstaltninger, straks træffe de forholdsregler, som er nødvendige for at afhjælpe situationen. Den pågældende part underretter øjeblikkeligt den anden part om anvendelsen af sådanne foranstaltninger.

ARTIKEL 32.2

Undtagelser af sikkerhedshensyn

1. Intet i denne aftale må fortolkes således, at:
 - a) en part pålægges at afgive eller tillade adgang til oplysninger, hvis videregivelse den betragter som stridende mod sine væsentlige sikkerhedsinteresser, eller
 - b) en part afskæres fra at træffe foranstaltninger, som den anser for nødvendige af hensyn til beskyttelsen af sine væsentlige sikkerhedsinteresser, som:
 - i) vedrører produktion af eller handel med våben, ammunition og krigsmateriel eller handel og transaktioner med andre varer og materialer, tjenesteydelser og teknologi og økonomiske aktiviteter, der udøves direkte eller indirekte med henblik på at forsyne et militært anlæg

- ii) vedrører fissions- og fusionsmaterialer eller materialer, af hvilke disse udvindes, eller
 - iii) foretages i krigstid eller anden krisetilstand i internationale forbindelser, eller
- c) en part afskæres fra at træffe foranstaltninger som følge af sine forpligtelser i medfør af De Forenede Nationers pagt med henblik på at opretholde international fred og sikkerhed.
2. Hver part informerer i videst muligt omfang handelsudvalget om dens aktioner i henhold til stk. 1, litra b) og c), og om disse aktioners afslutning.

ARTIKEL 32.3

Skattemæssige bestemmelser

1. Med henblik på denne artikel forstås ved:
- a) "bopæl": skattemæssigt hjemsted
 - b) "skatteaftale": en aftale om undgåelse af dobbeltbeskatning eller andre internationale aftaler eller ordninger, der udelukkende eller hovedsagelig vedrører beskatning, som medlemsstaterne, Den Europæiske Union eller Chile er part i, og
 - c) "skatteforanstaltning": en foranstaltning til gennemførelse af skattelovgivningen i Den Europæiske Union, i medlemsstaterne eller i Chile.

2. Denne aftale finder kun anvendelse på skattemæssige foranstaltninger, hvis en sådan anvendelse er nødvendig for, at bestemmelserne i denne aftale kan få virkning.
3. Intet i denne aftale må påvirke rettigheder og forpligtelser, som Den Europæiske Union, dens medlemsstater eller Chile har i henhold til en skatteaftale. Skulle denne aftale på et givet område være uforenelig med en sådan skatteaftale, har sidstnævnte aftale forrang i det omfang, der er uforenelighed. For så vidt angår en skatteaftale mellem Den Europæiske Union eller dens medlemsstater og Chile, afgør de relevante kompetente myndigheder i Den Europæiske Union eller dens medlemsstater på den ene side og Chile på den anden side i henhold til denne aftale og skatteaftalen i fællesskab, om skatteaftalen er uforenelig med denne aftale.
4. Enhver mestbegunstigelsesbehandlingsforpligtelse i denne aftale finder ikke anvendelse med hensyn til en fordel, som Den Europæiske Union, dens medlemsstater eller Chile har indrømmet i henhold til en skatteaftale.
5. Med det forbehold, at sådanne foranstaltninger ikke må anvendes på en måde, der udgør en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling mellem lande, hvor de samme forhold gør sig gældende, eller en skjult begrænsning af handel og investeringer, må intet i denne aftale fortolkes således, at en part forhindres i at vedtage, opretholde eller håndhæve foranstaltninger, der har til formål at sikre en retfærdig eller effektiv pålæggelse eller opkrævning af direkte skatter:
 - a) der skelner mellem skattepligtige, som ikke befinder sig i samme situation, særlig med hensyn til deres bopælssted eller med hensyn til det sted, hvor deres kapital er investeret, eller
 - b) der har til formål at forhindre skattesvig eller -unddragelse i henhold til en skatteaftale eller skattelovgivningen i den pågældende part.

ARTIKEL 32.4

Videregivelse af oplysninger

1. Intet i denne aftale må fortolkes således, at en part pålægges at give fortrolige oplysninger, hvis videregivelse vil vanskeliggøre håndhævelse af loven eller på anden måde være i strid med samfundsmæssige interesser, eller som vil skade individuelle offentlige eller private virksomheders legitime kommercielle interesser, medmindre et panel kræver udlevering af sådanne fortrolige oplysninger i forbindelse med tvistbilæggelsesprocedurer under kapitel 31. I sådanne tilfælde skal panelet sikre, at fortroligheden beskyttes fuldt ud.
2. Når en part forelægger oplysninger, der anses for at være fortrolige i henhold til dens lovgivning, for handelsrådet, handelsudvalget, underudvalg eller andre organer, der er nedsat ved denne aftale, skal den anden part behandle disse oplysninger som fortrolige, medmindre der aftales andet med den forelæggende part.

ARTIKEL 32.5

Fritagelser fra WTO

Hvis en forpligtelse i henhold til denne aftale i væsentlig grad svarer til en forpligtelse i henhold til WTO-overenskomsten, anses enhver foranstaltning truffet i overensstemmelse med en fritagelse vedtaget i henhold til WTO-overenskomstens artikel IX for at være i overensstemmelse med den i det væsentlige tilsvarende forpligtelse i henhold til denne aftale.

KAPITEL 33

INSTITUTIONELLE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

AFDELING A

INSTITUTIONELLE BESTEMMELSER

ARTIKEL 33.1

Handelsrådet

1. Parterne nedsætter hermed et handelsråd. Handelsrådet påser opfyldelsen af målene i denne aftale og fører tilsyn med gennemførelsen heraf. Det undersøger alle spørgsmål, som måtte opstå inden for rammerne af denne aftale.
2. Handelsrådet træder sammen senest et år efter datoen for denne aftales ikrafttræden og derefter hvert andet år, medmindre parterne aftaler andet. Møderne i handelsrådet afholdes som fysiske møder eller via teknologiske midler i overensstemmelse med dets forretningsorden. Fysiske møder afholdes skiftevis i Bruxelles og Santiago. Dagsordenen for et møde i handelsrådet fastlægges af koordinatorene for denne aftale i henhold til artikel 33.3, stk. 2.

3. Handelsrådet består af parternes repræsentanter med ansvar for handels- og investerings spørgsmål. Formandskabet for handelsrådet varetages i fællesskab af en repræsentant for hver part.
4. Handelsrådet har beføjelse til af vedtage beslutninger i de tilfælde, der er fastsat i denne aftale, og fremsætte henstillinger i overensstemmelse med dets forretningsorden. Handelsrådet træffer beslutninger og fremsætter henstillinger efter indbyrdes aftale. Beslutningerne er bindende for parterne, der skal træffe alle de nødvendige foranstaltninger for at gennemføre disse beslutninger¹. Henstillinger er ikke bindende.
5. Det fælles råd fastsætter selv sin forretningsorden samt det blandede udvalgs forretningsorden på det første møde.
6. Handelsrådet kan:
- a) vedtage afgørelser om ændring af:
 - i) toldafviklingsplanerne i tillæg 2-1 og 2-2 for at fremskynde toldafviklingen
 - ii) kapitel 3 og bilag 3-A til 3-E
 - iii) bilag 6-F og 6-G og tillæg 6-E-1
 - iv) bilag 9-A, 9-D, 9-E og punkt 1 i bilag 9-B

¹ Det præciseres, at Chile vil gennemføre alle beslutninger, der vedtages af handelsrådet, gennem *acuerdos de ejecución* (gennemførelsesaftaler) i overensstemmelse med chilensk lovgivning.

- v) bilag 14-B
 - vi) bilag 22
 - vii) definitionen af "subsidier" i artikel 24.2, stk. 1, for så vidt som den vedrører virksomheder, der leverer tjenesteydelser, med henblik på at indarbejde resultatet af fremtidige drøftelser i WTO eller tilknyttede plurilaterale fora om dette spørgsmål
 - viii) bilag 25-A for så vidt angår henvisninger til parternes gældende lovgivning
 - ix) bilag 25-B for så vidt angår de kriterier, der skal indgå i indsigelsesproceduren
 - x) bilag 25-C for så vidt angår geografiske betegnelser
 - xi) bilag 31-A og 31-B, og
 - xii) alle andre bestemmelser, bilag, tillæg eller protokoller, hvis ændring er fastsat i denne aftale
- b) vedtage beslutninger om fortolkninger af bestemmelserne i denne aftale, som er bindende for parterne og alle andre organer, der er etableret i henhold til denne aftale, herunder de paneler, der er omhandlet i kapitel 26 og 31
 - c) delegerer enhver af sine funktioner til handelsudvalget, herunder beføjelsen til at vedtage beslutninger og fremsætte henstillinger
 - d) nedsætte yderligere underudvalg og andre organer i henhold til artikel 33.4, stk. 2, og

- e) hvis det finder det hensigtsmæssigt, fastsætte underudvalgenes og andre organers forretningsorden, i henhold til artikel 33.4, stk. 7.

ARTIKEL 33.2

Handelsudvalget

1. Parterne nedsætter hermed et handelsudvalg. Handelsudvalget bistår handelsrådet i udførelsen af dets opgaver.
2. Handelsudvalget har ansvaret for den generelle gennemførelse af denne aftale. Hvis et spørgsmål eller et emne er under behandling af handelsudvalget, er ikke til hinder for, at det også kan behandles af handelsrådet.
3. Handelsudvalget træder sammen senest et år efter datoen for denne aftales ikrafttræden og derefter én gang årligt, medmindre parterne aftaler andet. Møderne i handelsudvalget afholdes som fysiske møder eller via teknologiske midler i overensstemmelse med dets forretningsorden. Fysiske møder afholdes skiftevis i Bruxelles og Santiago. Dagsordenen for et møde i handelsudvalget fastlægges af koordinаторerne for denne aftale i henhold til artikel 33.3, stk. 2.
4. Handelsudvalget sammensættes af parternes repræsentanter med ansvar for handels- og investeringsspørgsmål. Formandskabet for handelsudvalget varetages i fællesskab af en repræsentant for hver part.

5. Handelsudvalget har beføjelse til at træffe beslutninger i de tilfælde, der er fastsat i denne aftale, eller når handelsrådet har delegeret sådanne beføjelser til det i henhold til artikel 33.1, stk. 6, litra c). Handelsudvalget har også beføjelse til at fremsætte henstillinger, herunder når det har fået delegeret sådanne beføjelser i henhold til artikel 33.1, stk. 6, litra c). Handelsudvalget træffer sine beslutninger og fremsætter henstillinger efter indbyrdes aftale og i overensstemmelse med dets forretningsorden. Når handelsudvalget udøver delegerede beføjelser, træffer det sine beslutninger og fremsætter henstillinger i overensstemmelse med forretningsordenen for handelsrådet. Beslutningerne er bindende for parterne, der skal træffe alle de nødvendige foranstaltninger for at gennemføre disse beslutninger¹. Henstillinger er ikke bindende.

6. Handelsudvalget skal:

- a) være ansvarlig for den korrekte gennemførelse af denne aftale. I den forbindelse, og uden at det berører de rettigheder, der er fastsat i kapitel 31, kan en part henvise ethvert spørgsmål vedrørende anvendelsen eller fortolkningen af denne aftale til drøftelse i handelsudvalget
- b) føre tilsyn med den yderligere udarbejdelse af bestemmelserne i denne aftale, hvor det er nødvendigt, og evaluere resultaterne af dens anvendelse
- c) finde passende metoder til forebyggelse og løsning af problemer, som ellers kunne opstå på områder, der er omfattet af denne aftale
- d) føre tilsyn med arbejdet i alle underudvalg, der er nedsat i henhold til artikel 33.4, og

¹ Det præciseres, at Chile vil gennemføre alle beslutninger, der vedtages af handelsudvalget, gennem *acuerdos de ejecución* (gennemførelsesaftaler) i overensstemmelse med chilensk lovgivning.

- e) undersøge eventuelle virkninger for denne aftale af en ny medlemsstats tiltrædelse af Den Europæiske Union.
7. Handelsudvalget kan:
- a) nedsætte yderligere underudvalg og andre organer i henhold til artikel 33.4, stk. 2,
- b) vedtage afgørelser om ændring af denne aftale i henhold til artikel 33.1, stk. 6, litra a), og om at udstede de fortolkninger, der er omhandlet i artikel 33.1, stk. 6, litra b), i perioden mellem to møder i handelsrådet, når handelsrådet ikke kan mødes, eller på anden måde som fastsat i denne aftale, og
- c) hvis det finder det hensigtsmæssigt, fastsætte forretningsordenen for underudvalg og andre organer i henhold til artikel 33.4, stk. 7.

ARTIKEL 33.3

Koordinatorer

1. Hver part udnævner en koordinator for denne aftale senest 60 dage efter datoen for nærværende aftales ikrafttræden og underretter den anden part om koordinatorens kontaktoplysninger.
2. Koordinatorerne fastlægger i fællesskab dagsordenen og gennemfører alle andre nødvendige forberedelser til møderne i handelsrådet, handelsudvalget og de underudvalg og andre organer, der er nedsat i henhold til artikel 33.4. Koordinatorerne følger op på de afgørelser, der træffes af handelsrådet og handelsudvalget, alt efter hvad der er relevant.

ARTIKEL 33.4

Underudvalg og andre organer

1. Parterne nedsætter herved følgende underudvalg:
 - a) Underudvalget om Told, Handelslettelser og Oprindelsesregler
 - b) Underudvalget om Finansielle Tjenesteydelser
 - c) Underudvalget om Intellectuel Ejendom
 - d) Underudvalget om Offentlige Udbud
 - e) Udvalget om Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger
 - f) Underudvalget om Tjenesteydelser og Investeringer
 - g) Underudvalget om Bæredygtige Fødevarer
 - h) Underudvalget om Tekniske Handelshindringer
 - i) Underudvalget om Handel med Varer, og
 - j) Underudvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling.

2. Handelsrådet eller handelsudvalget kan træffe beslutning om at nedsætte yderligere underudvalg eller andre organer. Handelsrådet eller handelsudvalget kan tildele et undervalg eller et andet organ, der er nedsat i henhold til dette stykke, opgaver inden for deres respektive kompetenceområder for at bistå med varetagelsen af deres respektive funktioner og til at behandle særlige opgaver eller emner. Handelsrådet eller handelsudvalget kan ændre de opgaver, der er tildelt underudvalg eller andre organer, og opløse et hvilket som helst af disse underudvalg eller andre organer, der er nedsat i henhold til dette stykke.
3. Underudvalg og andre organer sammensættes af parternes repræsentanter, og formandskabet varetages i fællesskab af en repræsentant for hver part.
4. Medmindre andet er fastsat i denne aftale eller aftalt mellem parterne, mødes underudvalgene senest et år efter nedsættelsen og derefter efter anmodning fra en af parterne eller fra handelsrådet eller handelsudvalget på et passende niveau. Underudvalgene kan også mødes på eget initiativ i overensstemmelse med deres respektive forretningsorden. Møderne i underudvalgene afholdes som fysiske møder eller via teknologiske midler i overensstemmelse med deres respektive forretningsorden. Fysiske møder afholdes skiftevis i Bruxelles og Santiago. Dagsordenen for et møde i underudvalgene og andre organer fastlægges af koordinatorene for denne aftale i henhold til artikel 33.3, stk. 2.
5. Medmindre andet er fastsat i denne aftale, aflægger underudvalgene og andre organer regelmæssigt rapport om deres aktiviteter til handelsudvalget og efter anmodning fra handelsudvalget.
6. Hvis et spørgsmål eller et emne er under behandling af underudvalgene eller de andre organer, er dette ikke til hinder for, at det også kan behandles af handelsrådet eller det blandede handelsudvalget.

7. Handelsrådet eller handelsudvalget kan fastsætte underudvalgenes og andre organers forretningsorden, hvis det finder det hensigtsmæssigt. Hvis handelsrådet eller handelsudvalget ikke fastsætter en forretningsorden, finder handelsudvalgets forretningsorden anvendelse med de fornødne ændringer.

8. Underudvalgene og andre organer kan fremsætte henstillinger i overensstemmelse med deres respektive forretningsorden. Underudvalgene og andre organer kan fremsætte henstillinger efter indbyrdes aftale. Henstillinger fra underudvalgene og andre organer er ikke bindende.

ARTIKEL 33.5

Civilsamfundets deltagelse

Hver part fremmer civilsamfundets deltagelse i gennemførelsen af denne aftale, navnlig i samspil med den respektive interne rådgivningsgruppe som omhandlet i artikel 33.6 og med civilsamfundsforummet som omhandlet i artikel 33.7.

ARTIKEL 33.6

Interne rådgivende grupper

1. Parterne skal hver især nedsætte eller udpege en intern rådgivningsgruppe senest to år efter datoen for denne aftales ikrafttræden. Hver intern rådgivningsgruppe omfatter en afbalanceret repræsentation af uafhængige civilsamfundsorganisationer, herunder ikkestatslige organisationer, fagforeninger og erhvervs- og arbejdsgiverorganisationer. I den forbindelse fastsætter hver part sine egne regler for udnævnelse med henblik på at bestemme sammensætningen af deres respektive interne rådgivningsgruppe, idet aktører fra forskellige sektorer gives mulighed for at få adgang til gruppen. Medlemskabet af hver intern rådgivningsgruppe fornyes regelmæssigt i overensstemmelse med reglerne for udnævnelse som fastsat i henhold til dette stykke.
2. Hver part mødes med sin respektive interne rådgivningsgruppe mindst én gang om året for at drøfte gennemførelsen af denne aftale. Hver part kan tage hensyn til synspunkter eller henstillinger fra dens respektive interne rådgivningsgruppe.
3. For at øge offentlighedens kendskab til dens respektive interne rådgivningsgruppe offentliggør hver part en liste over organisationer, der deltager i dens respektive interne rådgivningsgruppe, samt dens kontaktoplysninger.
4. Parterne fremmer samspillet mellem de interne rådgivningsgrupper på passende vis.

ARTIKEL 33.7

Civilsamfundsforum

1. Parterne fremmer oprettelsen af et civilsamfundsforum med henblik på at føre en dialog om gennemførelsen af denne aftale.
2. Parterne indkalder til møde i civilsamfundsforummet efter indbyrdes aftale. Ved indkaldelse til møde i civilsamfundsforummet indbyder hver part uafhængige civilsamfundsorganisationer, der er etableret på dens territorium, herunder medlemmerne af dens respektive interne rådgivningsgruppe som omhandlet i artikel 33.6. Hver part fremmer en afbalanceret repræsentation med mulighed for deltagelse af ikkestatslige organisationer, fagforeninger og erhvervs- og arbejdsgiverorganisationer. Hver organisation afholder sine egne omkostninger i forbindelse med deltagelsen i civilsamfundsforummet.
3. Parternes repræsentanter, der deltager i handelsrådet eller i handelsudvalget, deltager i civilsamfundsforummets møder, hvis det er relevant. Parterne offentliggør i fællesskab eller hver for sig alle formelle erklæringer, der fremsættes i Civilsamfundsforummet.

AFDELING B

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL 33.8

Territorialt anvendelsesområde

1. Denne aftale finder anvendelse:
 - a) for så vidt angår Den Europæiske Union, på de territorier, hvor traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde finder anvendelse, og på de vilkår, der er fastlagt i begge traktater, og
 - b) for så vidt angår Chile, på dets landområde, havområde og luftrum henhørende under dets suverænitet samt den eksklusive økonomiske zone og den kontinentalsokkel, hvor landet udøver suveræne rettigheder og har jurisdiktion i overensstemmelse med folkeretten¹ og chilensk lovgivning².

Begrebet "territorium" i denne aftale skal forstås i overensstemmelse med dette stykke, medmindre andet udtrykkeligt er fastsat i denne aftale.

¹ Det præciseres, at folkeretten navnlig omfatter De Forenede Nationers havretskonvention, udfærdiget i Montego Bay den 10. december 1982.

² Det præciseres, at i tilfælde af uoverensstemmelse mellem Chiles lovgivning og folkeretten, har sidstnævnte forrang.

2. For så vidt angår bestemmelserne vedrørende toldbehandling af varer, herunder oprindelsesregler og midlertidig suspension af denne behandling, finder denne aftale også anvendelse på de områder af Den Europæiske Unions toldområde, der er omhandlet i artikel 4 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013¹, og som ikke er omfattet af nærværende artikels stk. 1, litra a).

ARTIKEL 33.9

Ikrafttræden

1. Denne aftale træder i kraft den første dag i den tredje måned efter datoen for den sidste notifikation, hvor parterne informerer hinanden om gennemførelsen af deres respektive interne procedurer, der er nødvendige for denne aftales ikrafttræden.

2. Meddelelser i medfør af stk. 1 sendes for Den Europæiske Unions vedkommende til generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union og for Chiles vedkommende til udenrigsministeriet.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 af 9. oktober 2013 om EU-toldkodeksen (EUT L 269 af 10.10.2013, s. 1).

ARTIKEL 33.10

Ændringer

1. Parterne kan skriftligt blive enige om at ændre denne aftale. Ændringer træder i kraft i overensstemmelse med artikel 33.9 med de fornødne ændringer.
2. Uanset denne artikels stk. 1 kan handelsrådet træffe beslutninger om at ændre aftalen i de i artikel 33.1, stk. 6, litra a), og artikel 33.13, stk. 4, omhandlede tilfælde.

ARTIKEL 33.11

Andre aftaler

1. Del IV af associeringsaftalen, herunder beslutninger truffet inden for dens institutionelle ramme, har ikke længere virkning, når denne aftale træder i kraft.
2. Denne aftale erstatter del IV af associeringsaftalen, herunder beslutninger truffet inden for dens institutionelle ramme. Henvisninger til associeringsaftalen, herunder beslutninger truffet inden for dens institutionelle ramme, i alle andre aftaler og overenskomster mellem parterne, betragtes som henvisninger til nærværende aftale.

3. Eksisterende aftaler, der henhører under anvendelsesområdet for denne aftale, har ikke længere virkning, når nærværende aftale træder i kraft.

4. Aftalen om handel med vin i bilag V til associeringsaftalen ("vinaftalen") og aftalen om handel med spiritus og aromatiserede drikkevarer i bilag VI til associeringsaftalen ("spiritusaftalen")¹, herunder alle tillæg, er indarbejdet i og gjort til en del af nærværende aftale og på følgende vis:

- a) henvisninger i vinaftalen og spiritusaftalen til den tvistbilæggelsesordning, der er omhandlet i del IV i associeringsaftalen, samt til den adfærdskodeks, der er omhandlet i bilag XVI til associeringsaftalen, gælder som henvisninger til henholdsvis tvistbilæggelsesordningen i kapitel 31 og adfærdskodeksen i bilag 31-B til nærværende aftale
- b) henvisninger i vinaftalen og spiritusaftalen til Fællesskabet gælder som henvisninger til Den Europæiske Union
- c) henvisninger i vinaftalen og spiritusaftalen til associeringsudvalget, nedsat ved associeringsaftalen, gælder som henvisninger til handelsudvalget, nedsat i henhold til artikel 33.2 i nærværende aftale
- d) henvisninger i vinaftalen og spiritusaftalen til bilag IV i associeringsaftalen gælder som henvisninger til kapitel 6 i nærværende aftale

¹ Det præciseres, at datoen for vinaftalens og spiritusaftalens undertegnelse og ikrafttræden er den samme som datoen for associeringsaftalens undertegnelse og ikrafttræden.

- e) det præciseres, at det blandede udvalg, nedsat i henhold til vinaftalens artikel 30, og det blandede udvalg, nedsat i henhold til spiritusaftalens artikel 17, skal bevares og fortsætter deres funktioner som angivet i artikel 29 i vinaftalen og i artikel 16 i spiritusaftalen, og
- f) det præciseres, at artikel 1.5, stk. 2, i nærværende aftale finder anvendelse på vinaftalen og spiritusaftalen.
5. Beslutninger truffet i henhold til associeringsaftalens institutionelle ramme vedrørende vinaftalen eller spiritusaftalen, som er gyldige ved nærværende aftales ikrafttræden, anses for at være vedtaget af handelsudvalget, nedsat i henhold til artikel 33.2 i nærværende aftale.
6. Parterne kan ændre tillæggene til vinaftalen og spiritusaftalen, som indarbejdet, ved brevveksling¹.

¹ Det præciseres, at Chile vil gennemføre ændringer til vinaftalen og til spiritusaftalen, som indarbejdet i nærværende aftale, gennem *acuerdos de ejecución* (gennemførelsesaftaler) i henhold til chilensk lovgivning.

ARTIKEL 33.12

Bilag, tillæg, protokoller, bemærkninger og fodnoter

Bilag, tillæg, protokoller, bemærkninger og fodnoter til denne aftale udgør en integrerende del heraf.

ARTIKEL 33.13

Fremtidige tiltrædelser af Den Europæiske Union

1. Den Europæiske Union giver Chile meddelelse om enhver anmodning fra et tredjeland om tiltrædelse af Den Europæiske Union.
2. Den Europæiske Union giver Chile meddelelse om datoen for undertegnelse af og datoen for ikrafttrædelse af tiltrædelsestraktaten for en ny EU-medlemsstat ("tiltrædelsestraktaten").
3. For så vidt angår en ny medlemsstat finder denne aftale anvendelse fra datoen for den nye medlemsstats tiltrædelse af Den Europæiske Union.

4. For at lette gennemførelsen af denne artikels stk. 3 undersøger handelsudvalget fra datoen for undertegnelse af tiltrædelsestraktaten eventuelle virkninger, som en ny medlemsstats tiltrædelse af Den Europæiske Union måtte have for denne aftale, jf. artikel 33.2, stk. 6, litra e). Handelsrådet træffer beslutning om eventuelle nødvendige ændringer af bilagene til denne aftale og andre nødvendige tilpasninger, herunder overgangsforanstaltninger. Enhver afgørelse truffet af handelsrådet i henhold til dette stykke får virkning fra datoen for den nye medlemsstats tiltrædelse af Den Europæiske Union.

ARTIKEL 33.14

Private rettigheder

1. Intet i denne aftale skal fortolkes således, at der direkte opstår rettigheder eller forpligtelser for personer ud over dem, som stiftes mellem parterne i henhold til folkeretten, og ej heller således, at denne aftale kan gøres direkte gældende i parternes interne retsordener.
2. En part må i den pågældende parts lovgivning ikke give adgang til søgsmål over for den anden part med den begrundelse, at en foranstaltning truffet af den anden part er uforenelig med denne aftale.

ARTIKEL 33.15

Varighed

Denne aftale forbliver i kraft indtil datoen for den avancerede rammeaftales ikrafttræden.

ARTIKEL 33.16

Opsigelse

Uanset artikel 33.15 kan en part meddele den anden part, at den agter at opsiges denne aftale. Denne meddelelse skal for Den Europæiske Unions vedkommende sendes til generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union og for Chiles vedkommende til udenrigsministeriet. Opsigelsen får virkning seks måneder efter datoen for meddelelsen.

ARTIKEL 33.17

Autentiske tekster

Denne aftale er udfærdiget i to eksemplarer på bulgarsk, dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, kroatisk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, rumænsk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk og ungarsk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

TIL BEKRÆFTELSE HERAF har undertegnede, behørigt bemyndigede i så henseende, undertegnet denne aftale.

Udfærdiget i ..., den ...

For Den Europæiske Union

For Republikken Chile